

ПРЕДЛАГАЧ:

-Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ:

-Насер Нуредини, министер за животна средина и просторно планирање и
-д-р Христина Оцаклиеска, заменик на министерот за животна средина и просторно планирање

ПОВЕРЕНИЦИ:

-Каја Шукова, државен секретар во Министерството за животна средина и просторно планирање и
-Тодор Ѓорѓовски, државен советник во Министерството за животна средина и просторно планирање

PROPOZUES:

-Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

PËRFAQËSUES:

-Naser Nuredini, ministër për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë dhe
-d-r Hristina Oxhaklieska, zëvendës ministër për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë

TË BESUAR:

-Kaja Shukova, sekretar shtetëror në Ministrinë për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë dhe

-Todor Gjorgovski, këshilltarë shtetëror në Ministrinë për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ПРОШIREНА
ОДГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО ПОСЕБНИТЕ ТЕКОВИ НА
ОТПАД (*)**

**PROPOZIM LIGJI PËR PËRGJEGJËSINË E
ZGJERUAR TË PRODHUESIT PËR MENAXHIMIN
E RRJEDHAVE TË POSAÇME TË MBETURINAVE
(*)**

Скопје, декември 2021 година

Shkup, nëntor viti 2021

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Основниот закон со кој се уредува управувањето со отпадот во Република Северна Македонија е Законот за управување со отпадот (ЗУО) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 68/04, 07/07, 102/08, 143/08, 171/08, 124/10, 9/11, 51/11 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 39/16, 63/16 и „Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 31/20). Во овој закон е воспоставена основната обврска за проширена одговорност на производителот кој со производите што ги пушта на пазарот создава отпад кој припаѓа на посебните текови на отпад, и тоа на отпад од пакување, отпад од електрична и електронска опрема и отпад од батерији и акумулатори.

Управувањето со овие посебните текови на отпад се уредува со Законот за пакување и отпад од пакување, Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, Законот за управување со батерији и акумулатори и отпадни батерији и акумулатори. Овие закони беа усогласени со релевантните директиви на Европската унија со што се започна со спроведување и постигнување на цели кои придонесуваа кон исполнување на напорите на ниво на ЕУ но и на глобалните напори за намалување на создавањето на отпад, како и постигнување на повисок степен на искористување на отпадот.

Врз основа на горенаведените закони во Република Северна Македонија се воспоставија неколку системи за колективно или самостојно постапување со посебните текови на отпад кои ги спроведуваат обврските на производителите што произлегуваа од овие закони, а особено поврзани со постигнување на националните

HYRJE

I. VLERIMI I GJENDJES NË FUSHËN QË DUHET TË RREGULLOHET ME LIGJ DHE ARSYET PSE MIRATOHET LIGJI

Ligji themelor që rregullon menaxhimin e mbeturinave në Republikën e Maqedonisë së Veriut është Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave (LMM) ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 68/04, 07/07, 102/08, 143/08, 171/08, 124/10, 9/11, 51/11 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 39/16, 63/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut "Nr. 31/20). Ky ligj përcakton detyrimin themelor për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili me produktet që hedh në treg krijon mbetje që i përkasin rrjedhave të posaçme të mbeturinave, përkatësisht mbeturinave të paketimit, mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të baterive dhe akumulatorëve. Menaxhimi i këtyre rrjedhave të posaçme të mbeturinave rregullohet nga Ligji për Paketimin dhe Mbeturinat e Paketimit, Ligji për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbeturinave Elektrike dhe Elektronike, Ligji për Menaxhimin e Baterive dhe Akumulatorëve dhe Mbeturinave të Baterive dhe Akumulatorëve. Këto ligje u harmonizuan me direktivat përkatëse të Bashkimit Evropian, të cilat filluan me zbatimin dhe arritjen e qëllimeve që kontribuan në përmbushjen e përpjekjeve të tyre në nivel të BE-së, por edhe në përpjekjet globale për të zvogëluar gjenerimin e mbeturinave, si dhe për të arritur një nivel më të lartë të shfrytëzimit të mbeturinave.

Bazuar në ligjet e mësipërme në Republikën e Maqedonisë së Veriut, janë krijuar disa sisteme për trajtimin kolektiv ose të pavarur të rrjedhave të posaçme të mbeturinave që zbatojnë detyrimet e prodhuesve që dalin nga këto ligje, dhe veçanërisht në lidhje me arritjen e synimeve kombëtare për mbledhjen e rrjedhave të posaçme të mbeturinave., për qëllime ripërdorimi, si dhe

цели за собирање на посебните текови на отпад, на целите за повторна употреба, како и преработка и рециклирање.

Досегашното спроведување на овие закони покажа дека во Република Северна Македонија постои потенцијал за собирање на отпад што припаѓа на посебните текови, како и на негова соодветна преработка и рециклирање. Воедно, се покажа дека, покрај веќе наведените посебни текови на отпад, согледувајќи ги современите трендови, постои потенцијал за вклучување на други текови, како што се отпадните масла, отпадот од текстил, отпадните автомобилски гуми и слично. Воедно, се увиде дека досегашниот систем има одредени слабости кои се поврзани пред се со постоење на услови на работа кои се различни за одделните текови на отпад што создава можност за нарушување на конкуренцијата и пазарот. Како слаба точка беше воочено и недоволното регулирање на работата на колективните постапувачи, особено во делот на начинот на користењето на средствата што се добиваат од надоместокот што го добиваат од производителите. Сета оваа состојба наметна потреба за подетално регулирање на работењето на колективните и самостојните системи за постапување со посебните текови на отпад и воспоставување на единствен начин на нивно регулирање со што ќе се избегне можноста за нарушување на конкуренцијата и пазарот.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Со донесувањето на нов Закон за проширената одговорност на производителот за постапување со посебните текови на отпад ќе се овозможи воспоставување на единствен функционален систем за регулирање на обврските за остварување на проширената одговорност на производителот за управувањето со посебните текови на отпад. Предложеното законско решение воспоставува исти правила и постапки за сите колективни и самостојни постапувачи, во однос на нивното работење, услови и начин на добивање на дозвола, водење на евидентија и

përpunim dhe riciklim.

Zbatimi i këtyre ligjeve deri më tani ka treguar se në Republikën e Maqedonisë së Veriut ekziston një potencial për mbledhjen e mbeturinave që i përkasin rrjedhave të posaçme, si dhe përpunimin dhe riciklimin e duhur të tyre. Në të njëjtën kohë, doli që, përvèç rjedhave të posaçme të përmendura tashmë të mbeturinave, duke perceptuar tendencat aktuale, ekziston potencial për përfshirjen e rrjedhave të tjera, të tilla si vajra të mbeturinave, mbeturina tekstili, goma të mbeturinave të makinave dhe të ngjashme. Në të njëjtën kohë, u kuptua se sistemi aktual ka dobësi të caktuara që lidhen kryesisht me ekzistencën e kushteve të punës që janë të ndryshme përrnjedhat të caktuara të mbeturinave, gjë që krijon një mundësi për të shtremberuar konkurrencën dhe tregun. Rregullimi i pamjaftueshëm i punës së operatorëve kolektivë gjithashtu u vu re si një pikë e dobët, veçanërisht në pjesën e mënyrës së përdorimit të fondeve të marra nga kompensimi që ata marrin nga prodhuesit. E gjithë kjo situatë ka imponuar nevojën për rregullim më të hollësishëm të funksionimit të sistemeve kolektive dhe të pavarura për trajtimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave dhe krijimin e një mënyre të vetme të rregullimit të tyre, e cila do të shhangë mundësinë e shtremberimit të konkurrencës dhe tregut.

II. OBJEKTIVAT, PARIMET DHE ZGJIDHJET THEMELORE

Miratimi i një Ligji të ri mbi Përgjegjësinë e Zgjeruar të prodhuesit për trajtimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave do të mundësojë krijimin e një sistemi të vetëm funksional për rregullimin e detyrimeve për ushtrimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave. Zgjidhja e propozuar ligjore përcakton të njëjtat rregulla dhe procedura për të gjithë operatorët kolektivë dhe të pavarur, në lidhje me punën e tyre, kushtet dhe mënyrën e marrjes së licencës, mbajtjen e regjistrave dhe raportimin, si dhe kryerjen e aktiviteteve për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes

известување, како и спроведување на активности за известување на јавноста и подигнување на јавната свест.

Воедно, ќе се создадат услови за воспоставување на системи за управување со посебните текови на отпад кои ќе овозожат:

- обезбедување на собирање на максимални количини на посебен тек на отпад и обезбедување на повторна употреба и најсовремена преработка на посебните текови на отпад, со цел постигнување на националните цели за собирање, преработка и рециклирање;

- обезбедување на еднакви услови за работа на производителите кои пласираат одделни производи на пазарот со чија употреба се создава отпад што припаѓа на посебните текови на отпад со цел да го реализираат својот удел во спроведувањето на проширената одговорност на производителот;

- да се спречи во најголема можна мера влијанието врз животната средина од производите и посебните текови на отпад создадени со и по нивната употреба, преку обезбедување на висок степен на заштита на животната средина и здравјето на луѓето од една страна;

- обезбедување на непречено функционирање на внатрешниот пазар преку спречување на создавање на пречки во слободната размена на производи или нарушување на конкурентноста на внатрешниот пазар обезбедена согласно домашното и меѓународното законодавство, од друга страна;

- обезбедување на еднакви услови за работа на колективните односно самостојните постапувачи кои управуваат со посебните текови на отпад преку утврдување на единствени правила и постапки за нивно формирање и работење;

- обезбедување на неопходната транспарентност во работењето на производителите, односно колективните и самостојните постапувачи со посебните текови на отпад;

- обезбедување точни и ревидирани податоци за количината на производи што се

publike.

Në të njëjtën kohë, do të krijohen kushte për krijimin e sistemeve për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave që do të sigurojnë:

- Sigurimin e mbledhjes së sasive maksimale të rrjedhave të posaçme të mbeturinave dhe sigurimi i ripërdorimit dhe përpunimit më të fundit të rrjedhave të posaçme të mbeturinave, me qëllim arritjen е objektivave kombëtare për mbledhjen, përpunimin dhe riciklimin;

- Sigurimin e kushteve të barabarta të punës për prodhuesit që vendosin produkte të caktuara në treg, përdorimi i të cilave krijon mbeturina që u përkasin rrjedhave të posaçme të mbeturinave në mënyrë që të realizojnë pjesën e tyre në zbatimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit;

- të parandalojë sa më shumë ndikimin në mjedis nga produktet dhe rrjedhat e posaçme të mbeturinave të krijuara me dhe pas përdorimit të tyre, duke siguruar një shkallë të lartë të mbrojtjes së mjedisit dhe shëndetit të njeriut nga njëra anë;

- sigurimin e funksionimit të pandërprerë të tregut të brendshëm duke parandaluar krijimin e pengesave në shkëmbimin e lirë të produkteve ose shtrembërimin e konkurrencës në tregun e brendshëm të siguruar në përputhje me legjislacionin vendas dhe ndërkombëtar, nga ana tjetër;

- sigurimin e kushteve të barabarta të punës për operatorët kolektivë ose të pavarur që administrojnë rrjedhat e posaçme të mbeturinave duke vendosur rregulla dhe procedura unike për formimin dhe funksionimin e tyre;

- Sigurimin e transparencës së nevojshme në funksionimin e prodhuesve, dmth. operatorët kolektivë dhe të pavarur me rrjedhat e posaçme të mbeturinave;

- Sigurimin е тё dhënavе тё sakta dhe тё rishikuara për sasinë e produkteve тё vendosura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe

пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија и

- информирање на јавноста и подигнување на јавната свест за производите и видот на отпад што се создава со нивната употреба, за начинот на кој може граѓаните да се вклучат во управувањето со посебните текови на отпад, како и за влијанието на отпадот врз животната средина и здравјето на луѓето.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Со Законот не се уредуваат посебни обврски кои наметнуваат дополнителни средства за буџетот на централната или локалната власт. Законот овозможува поефикасно искористување на средствата кои до сега се собираат од надоместокот за посебниот тек на отпад што го плаќаат производителите, при што ја зајакнува обврската средства собрани од овој надоместок да се трошат на проекти кои придонесуваат кон заштитата на животната средина и подобро управување со отпадот.

Дополнително, законот ја зајакнува одговорноста на колективните и самостојните постапувачи во исполнување на обврската за плаќање на надоместокот и за искористување на истиот, како и ја намалува можноста овие средства да се трошат за цели кои директно не придонесуваат во управувањето со отпадот, односно определува лимит во кој можат да се трошат средствата за спроведување на јавни кампањи.

Воедно, заради воспоставување на единствени постапки и услови за добивање на дозволи за колективните и самостојните постапувачи со посебен тек на отпад, се намалуваат трошоците, како на администрацијата, така и на економските оператори.

Справедувањето на Програмата за управување со посебните текови на отпад ќе овозможи сите собрани средства од производителите кои се одговорни за управување со посебните текови

- informimin e publikut dhe ndërgjegjësimin e publikut për produktet dhe llojin e mbeturinave të krijuara nga përdorimi i tyre, për mënyrën në të cilën qytetarët mund të përfshihen në menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave, si dhe për ndikimin e mbeturinave në mjedis dhe shëndeti i njerëzve.

III. VLERIMI I PASOJEVE FINANCIARE NGA PROJEKT LIGJI PËR BUXHETIN DHE MJETET E TJERA FINANCIARE PUBLIKE

Ligji nuk rregullon detyrimë të veçanta që imponojnë fonde shtesë në buxhetin e qeverisë qendrore ose lokale. Ligji mundëson përdorimin më efikas të fondeve të mbledhura deri më tanin nga tarifa për rrjedhën e posaçme të mbeturinave të paguara nga prodhuesit, duke forcuar kështu detyrimin për të shpenzuar fondet e mbledhura nga kjo tarifë në projekte që kontribuojnë në mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhim më të mirë të mbeturinave.

Përveç kësaj, ligji forcon përgjegjësinë e operatorëve kolektivë dhe të pavarur në përbushjen e detyrimit për të paguar tarifën dhe për ta përdorur atë, si dhe zvogëlon mundësinë e shpenzimit të këtyre fondeve për qëllime që nuk kontribuojnë drejtpërdrejt në menaxhimin e mbeturinave, dmth përcakton një kufi në të cilin mund të shpenzohen në fushat publike.

Në të njëjtën kohë, për shkak të vendosjes së procedurave dhe kushteve unike për marrjen e lejeve për operatorët kolektivë dhe të pavarur me një rrjedhë të veçantë mbeturinash, kostot e administratës dhe operatorëve ekonomikë zvogëlohen.

Zbatimi i Programit të Menaxhimit me Rrjedha të Posaçme të Mbeturinave do të lejojë që të gjitha fondet e mbledhura nga prodhuesit përgiegiës për

на отпад, да се користат за проекти кои спроведуваат активности за постигнување на националните цели за посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Со законот се потврдува досегашниот систем за определување на надоместок за постапување со посебните текови на отпад, како и истиот се унапредува во смисла на ограничување на можноста за негово неплаќање. Се воведуваат нови мерки со кои се намалува можноста средствата да се трошат за цели кои не се директно поврзани со заштитата на животната средина и управувањето со отпадот.

Законот директно не воспоставува нови материјални обврски за правните лица – производителите кои пуштаат производи на пазарот на Република Северна Македонија, но го потврдува досегашниот систем со кој производителите, кои имаат проширена одговорност согласно овој закон и прописите за посебните текови на отпад, да ги сносат трошоците за управување со посебните текови на отпад, како што се отпад од пакување, отпадна електрична и електронска опрема, отпадни батерии и акумулатори, отпад од искористени возила и слично. Висината и начинот на плаќање на надоместокот подетално ќе се уреди со законите кои се однесуваат на овие посебни видови на тек на отпад, како што е Законот за управување со пакување и отпад од пакување, Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори и Законот за управување со дополнителните текови на отпад.

menaxhimin e veçantë të mbeturinave të përdoren për projekte që zbatojnë aktivitete për të arritur objektivat kombëtarë për rrjedhat e veçanta të mbeturinave të përcaktuara në rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

IV. VLERSIMI I BURIMEVE FINANCIARE TË NEVOJSHME PËR ZBATIMIN E LIGJIT, MËNYRA E SIGURIS SË TYRE, TË DHËNAT PËR ATË SE ZBATIMI I LIGJIT QË BËN TËRHEQJEN E DETYRIMEVE MATERIALE PËR SUBJEKTE TË CAKTUARA

Ligi konfirmon sistemin aktual për përcaktimin e tarifës për trajtimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave, si dhe i njëjtë eshtë përmirësuar në drejtim të kufizimit të mundësisë së mospagimit të tij. Masa të reja janë duke u futur për të zvogëluar mundësinë e shpenzimit të fondeve për qëllime që nuk kanë të bëjnë drejtpërdrejt me mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhimin e mbeturinave.

Ligi nuk përcakton drejtpërdrejt detyrime të reja materiale për personat juridikë - prodhuesit që lëshojnë produkte në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut, por konfirmon sistemin aktual me të cilin prodhuesit, të cilët kanë zgjeruar përgjegjësinë sipas këtij ligji dhe rregulloreve përrjedha të posaçme të mbeturinave, bartin kostot për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave, të tilla si mbetjet e paketimit, mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike, e mbeturinave të baterive dhe akumulatorëve, mbeturinat nga automjetet e përdorura dhe të ngashme. Shuma dhe mënyra e pagimit të tarifës do të rregullohen më hollësishët nga ligjet që u referohen këtyre llojeve të posaçme të rrjedhave të mbeturinave, siç janë Ligji për Menaxhimin e Paketimit dhe Mbeturinave të Paketimit, Ligji për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbeturinat e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike, Ligji për Menaxhimin me bateritë dhe akumulatorët dhe bateritë dhe akumulatorët jashtë përdorimit dhe Ligji për Menaxhimin e Rrjedhave Shtesë të Mbeturinave.

V. УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН СО ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Овој предлог на Закон се усогласува со Директивата 2008/98/ЕС на Европскиот Парламент и на Советот од 19 Ноември 2008 за отпад и укинување на одредени директиви.

VI. ПРЕГЛЕД НА ПРОПИСИ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ДОНЕСАТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со цел воспоставување на препорачаниот систем за проширина одговорност на производителот, потребно е да се изменат или донесат нови закони кои го уредуваат постапувањето со посебните текови на отпад, како што се: Законот за управување со пакување и отпад од пакување, Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпад од електрична и електронска опрема, Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори, како и да се донесе нов закон кој ќе го уреди управувањето со искористените возила. Овие закони ќе бидат во голема мера поедноставени и ќе ги уредуваат само прашањата кои се специфични за секој тек на отпад, додека за заедничките прашања на проширената одговорност ќе се повикува на овој закон.

Понатаму, согласно одредбите на овој закон, потребно е да се донесат следните подзаконски акти и тоа:

1. Методологијата за пресметување на вкупната количина на производи што се пуштаат на пазар во претходната година за секој одделна група и вид на посебен тек на отпад;

2. Правилник за пропишување на формата и содржината на барањата за упис во регистарот, формата и содржината на Регистарот за производители со проширина одговорност, начинот на чување и одржување на регистарот, како и формата и содржината на потврдата за регистрација;

3. Правилник на формата и содржината, како и начинот на составување и доставување на Потврда за исполнување на проширената

V. ПËРPUTHSHMËRIA E PROPOZIMIT TË LIGJIT ME TË DREJTËN E BASHKIMIT EVROPIAN

Ky propozim-ligj është në përputhje me Direktivën 2008/98 / EC të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit nga 19 Nëntori I vitit 2008 mbi mbeturinat dhe shfuqizimin e disa direktivave.

VI. PASQYRË E RREGULLOREVE QË DUHET TË MIRATOHEN PËR ZBATIMIN E LIGJIT

Në mënyrë që të vendoset sistemi i rekomanuar për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit, është e nevojshme të ndryshohen ose miratohen ligje të reja që rregullojnë trajtimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave, siç janë: Ligji për Menaxhimin e Paketimit dhe Mbeturinat e Paketimit, Ligji për Menaxhimin e Energjisë Elektrike dhe Pajisjet Elektronike dhe Mbeturinat e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike, Ligji për Menaxhimin e Baterive dhe Akumulatorëve dhe Mbeturinave të Baterive dhe Akumulatorëve, si dhe të miratojë një ligj të ri që do të rregullojë menaxhimin e automjeteve të përdorura. Këto ligje do të thjeshtohen shumë dhe do të rregullojnë vetëm çështjet që janë specifike për secilën rrjedhë të mbeturinave, ndërsa çështjet e zakonshme të përgjegjësisë së zgjeruar do të thirren në këtë ligj.

Për më tepër, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, është e nevojshme të miratohen aktet nënligjore në vijim:

1. Metodologjia për llogaritjen e sasisë totale të produkteve të lëshuara në treg vitin e kaluar për secilin grup individual dhe llojin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave ;

2. Rregullorja për përshkrimin e formës dhe përbajtjes së kërkesave për regjistrim në regjistër, formën dhe përbajtjen e Regjistrat të prodhuesve me përgjegjësi të zgjeruar, mënyrën e mbajtjes dhe mirëmbajtjes së regjistrat, si dhe formën dhe përbajtjen e vërtetimit të regjistratit; ;

3. Rregullorja për formën dhe përbajtjen, si dhe mënyrën e përpilimit dhe dorëzimit të një Certifikate për përbushjen e përgjegjësisë së

одговороност за управување со посебен тек на отпад. ;

4. Правилник за формата, содржината и образецот на барањето за издавање на дозволата за тек на отпад ;

5. Правилник за формата, содржината и образецот на изјавата и на Дозволата за тек на отпад;

6. Правилник за формата и содржината на образецот на извештајот за количината и видот на тек на отпад со кои постапил правното лице што врши складирање на отпад, а која ја евидентирало како количина за одделен колективен односно самостоен постапувач;

7. Правилник за формата, содржината и образецот на кварталниот извештај и на Годишниот извештај;

8. Правилник за начинот на изработка, составување и потврдување на податоците на Ревизијата на годишниот извештај;

9. Правилник за видот на активностите за информирање на јавноста и подигање на јавната свест за управување со посебните текови на отпад кои можат да бидат спроведени од колективниот односно самостојниот постапувач и кои можат да бидат прикажани како трошок во Годишниот извештај;

10. Правилник за формата и содржината на извештајот на градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје за постигнување на целите утврдени во договорот со колективниот односно самостојниот постапувач;

11. Упатство за содржината на базата на податоци, начинот на формирање, евидентирање, обработка, чување и доставување и работење на базата на податоци на колективните односно самостојните постапувачи;

12. Правилник за формата, содржината и образецот, како и начинот на водење на Регистарот за колективни и самостојни постапувачи;

13. Програма за управување со посебните текови на отпад.

zgjruar për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave. ;

4. Rregullorja për formën, përmbajtjen dhe formën e kërkesës për lëshimin e lejes përrjedhën e mbeturinave;

5. Rregullorja për formën, përmbajtjen e formularit të deklaratës dhe Lejes së rrjedhës së posaçme të mbeturinave;

6. Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularit të raportit mbi sasinë dhe llojin e rrjedhës së mbeturinave të vepruar nga personi juridik që kryen ruajtjen e mbeturinave, dhe i cili e regjistroi atë si një sasi për një operator të veçantë kolektiv ose të pavarur;

7. Rregullorja për formën, përmbajtjen dhe formën e raportit tremujor dhe raportit vjetor;

8. Rregullorja për mënyrën e përgatitjes, përpilimit dhe verifikimit të dhënavës të Rishikimit të raportit vjetor;

9. Rregullorja për llojin e aktiviteteve për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes publike për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave që mund të zbatohen nga operatori kolektiv ose i pavarur dhe që mund të paraqitet si shpenzim në Raportin Vjetor;

10. Rregullore për formën dhe përmbajtjen e raportit të kryetarit të komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit përritjen e qëllimeve të përcaktuara në marrëveshje me operatorin kolektiv përkatësisht operatorin e pavarur;

11. Udhëzime për përmbajtjen e bazës së të dhënavë, mënyrën e formimit, regjistrimit, përpunimit, ruajtjes dhe paraqitjes dhe funksionimit të bazës së të dhënavës të operatorëve kolektivë ose të pavarur;

12. Rregullorja për formën, përmbajtjen dhe formularin, si dhe mënyrën e mbajtjes së Regjistrit për operatorët kolektivë dhe të pavarur;

13. Programi për menaxhimin e rjedhave të posaçme të mbeturinave.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ПРОШИРЕНА
ОДГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО ПОСЕБНИТЕ ТЕКОВИ НА ОТПАД
(*)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на уредување

Со овој закон се уредува видот на одговорноста на производителите по завршувањето на фазата на консумирање на производите што ги пуштиле на пазарот во Република Северна Македонија и начинот на нејзиното остварување заради собирање, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад што ги создале производителите со пуштањето на своите производи на пазар, условите, постапката и начинот на организирање заради остварување на проширената одговорност, условите и начинот на финансирање на мерките заради исполнување на проширената одговорност на производителот, правата и обврските на општините и другите субјекти кои имаат удел во постапувањето со посебните текови на отпад, како и други прашања што се од важност за навремено и целосно остварување на проширената одговорност на производителите.

Член 2

Примена на законот

(1) Одредбите на овој закон се однесуваат на правните лица кои вршат дејности или активности со кои се врши пласирање на одделни производи на пазарот во Република Северна Македонија, со чија употреба се создава отпад што припаѓа на посебните текови на отпад и поради тоа имаат обврска да преземат дополнителни мерки на одговорност, како и да применуваат посебни правила на управување со

PROPOZIM LIGJI PËR PËRGJEGJËSINË E ZGJERUAR
TË PRODHUESIT PËR MENAXHIMIN E RRJEDHAVE
TË POSAÇME TË MBETURINAVE (*)

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1

Lënda e rregullimit

Ky ligj rregullon llojin e përgjegjësisë së prodhuesve pas përfundimit të fazës së konsumit të produkteve të lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe mënyrën e realizimit të tij për mbledhjen, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave të krijuara nga prodhuesit me lëshimin të produkteve të tyre në treg, kushtet, procedurën dhe mënyrën e organizimit për realizimin e përgjegjësisë së zgjeruar, kushtet dhe mënyrën e financimit të masave për përbushjen e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit, të drejtat dhe detyrimet e komunave dhe subjekteve të tjerë që kanë një pjesëmarrje në trajtimin e mbeturinave të rrjedhave të veçanta, si dhe çështje të tjera që janë të rëndësishme për realizimin në kohë dhe të plotë të përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesve.

Neni 2

Zbatimi I Ligjit

(1) Dispozitat e këtij ligji u referohen personave juridikë që kryejnë veprimtari ose aktivitete me të cilat produkte të caktuara vendosen në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, përdorimi i të cilave krijon mbeturina që i përkasin rrjedhave të posaçme të mbeturinave dhe për këtë arsyе kanë detyrimin të ndërmarrin masat shtesë të përgjegjësisë, si dhe të zbatojnë rregulla të veçanta për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të

(*) Со овој закон се врши усогласување со Директивата 2008/98/ЕС на Европскиот Парламент и на Советот од 19 Ноември 2008 за отпад и укинување на одредени директиви (CELEX бр.32008L0098).

(*) Ky Ligj është harmonizuar me Direktivën 2008/98 / EC të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të 19 Nëntorit 2008 mbi mbeturinat dhe shfuqizimin e Direktivave të caktuara (CELEX Nr. 32008L0098).

посебните текови на отпад, со што ја остваруваат својата проширина одговорност како производители заради обезбедување на максимална количина на собирање, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад и постигнување на националните цели на Република Северна Македонија за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебен тек на отпад пропишани со прописите за управување со посебните текови на отпад.

(2) Одредбите на овој закон се однесуваат и на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје заради обезбедување учество во остварувањето на националните цели од ставот (1) на овој член, како и на сите правни и физички лица кои вршат дејност на собирање, транспортирање и складирање на отпадни производи и посебен тек на отпад коишто се дел од системот за проширина одговорност на колективен, односно самостоен постапувач, воспоставен заради остварување на националните цели.

Член 3

Цел на законот

Основни цели на овој закон се:

- обезбедување на еднакви услови за работа на производителите кои пласираат одделни производи на пазарот со чија употреба се создава отпад што припаѓа на посебните текови на отпад со цел да го реализираат својот удел во спроведувањето на проширената одговорност на производителот и во постигнувањето на националните цели;
- обезбедување на собирање на максимални количини на посебен тек на отпад и обезбедување на повторна употреба и најсовремена преработка и рециклирање на посебните текови на отпад, со цел постигнување на националните цели за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање утврдени во прописите за посебните текови на отпад (во натамошниот текст: национални цели), како и постигнување на високо ниво на заштита на животната средина и здравјето на луѓето,

mbeturinave, duke përbushur kështu përgjegjësinë e tyre të zgjeruar si prodhues në mënyrë që të sigurojnë maksimumin e grumbullimit, përpunimit dhe riciklimit të rrjedhave të poaçme të mbeturinave dhe arritjen e qëllimeve kombëtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut për mbledhjen, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të poaçme të mbeturinave të përshkruara me rregulloret për menaxhimin e rrjedhave të poaçme të mbeturinave.

(2) Dispozitat e këtij ligji gjithashtu u referohen komunave, komunave në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit me qëllim të sigurimit të pjesëmarrjes në realizimin e qëllimeve kombëtare nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe të personat juridikë dhe fizikë që kryejnë aktivitetin e grumbullimit, transportimit dhe magazinimit të produkteve të mbeturinave dhe rrjedhës së poaçme të mbeturinave të cilat janë pjesë e sistemit për përgjegjësi të zgjeruar kolektive, dmth. operatori të pavarur, i krijuar për të arritur qëllimet kombëtare.

Neni 3

Qëllimi i Ligjit

Qëllimet themelore të këtij Ligji janë:

- sigurimi i kushteve të barabarta të punës për prodhuesit që vendosin produkte të caktuara në treg, përdorimi i të cilave krijon mbetje që u përkasin rrjedhave të poaçme të mbeturinave në mënyrë që të realizojnë pjesën e tyre në zbatimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit dhe në arritjen e qëllimeve kombëtare;
- Sigurimi i mbledhjes së sasive maksimale të rrjedhave të poaçme të mbeturinave dhe sigurimi i ripërdorimit dhe përpunimit dhe riciklimit të teknologjisë më të fundit të rrjeshave të poaçme të mbeturinave, me qëllim arritjen e objektivave kombëtarë për mbledhjen, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e përcaktuar në rregullore për rrjedhat e veçanta të mbeturinave (këtu e tutje: objektivat kombëtare), si dhe arritjen e një niveli të lartë të mbrojtjes së mjedisit dhe shëndetit të njeriut, në përputhje me parimin e

согласно принципот на одржливост;

- спречување на влијанието врз животната средина од производите и посебните текови на отпад создадени со и по нивната употреба во најголема можна мера, преку обезбедување на висок степен на заштита на животната средина и здравјето на луѓето од една страна, и обезбедување на непречено функционирање на внатрешниот пазар преку спречување на создавање на пречки во слободната размена на производи или нарушување на конкурентноста на внатрешниот пазар обезбедена согласно домашното и меѓународното законодавство, од друга страна;

- обезбедување на еднакви услови за работа на колективните, односно самостојните постапувачи, кои управуваат со посебните текови на отпад преку утврдување на единствени правила и постапки за нивно формирање и работење;

- обезбедување на транспарентност во работењето на производителите, односно колективните и самостојните постапувачи со посебните текови на отпад;

- обезбедување точни и ревидирани податоци за количините на производи што се пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија и за отпадот што се создава со нивната употреба, како и обезбедување на нивна достапност со цел да се овозможи професионална средина за работа со соодветен надзор;

- обезбедување на точни и ревидирани податоци за количината на собраниот, преработениот и рециклиран посебен тек на отпад и со тоа подобри услуги поврзани со управувањето со посебните текови на отпад и зголемување на процентот на нивното собирање, преработка и рециклирање што ќе резултира во подобрување на потенцијалот за развој на секторот за управување со отпад и

- информирање на јавноста и подигнување на јавната свест за производите и видот на отпад што се создава со нивната употреба, за начинот на кој може граѓаните да се вклучат во управувањето со посебните текови на отпад,

qëndrueshmërisë;

- parandalimin e ndikimit në mjedis nga produktet dhe rrjedhat e posaçme të mbeturinave të krijuara me dhe pas përdorimit të tyre në masën më të madhe të mundshme, duke siguar një shkallë të lartë të mbrojtjes së mjedisit dhe shëndetit të njeriut nga njëra anë, dhe duke siguar funksionimin e pandërprerë të tregut të brendshëm duke parandaluar krijimin e pengesave në shkëmbimin e lirë të produkteve ose shtrembërimin e konkurrencës së tregut të brendshëm të siguarar në përputhje me legjislacionin vendas dhe ndërkombëtar, nga ana tjetër;

- sigurimi i kushteve të barabarta të punës për operatorët kolektivë, përkatësisht të pavarur, të cilët administrojnë rrjedhat e posaçme të mbeturinave duke vendosur rregulla dhe procedura unike për formimin dhe funksionimin e tyre;

- Sigurimi i transparencës në funksionimin e prodhuesve, dmth operatorit kolektivë dhe të pavarur të rrjedhave të posaçme të mbeturinave;

- sigurimi i të dhënave të sakta dhe të rishikuara për sasitë e produkteve të vendosura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe për mbeturinat e gjeneruara nga përdorimi i tyre, si dhe sigurimi i disponueshmërisë së tyre për të siguarar një ambient profesional pune me mbikëqyrje të duhur;

- sigurimi i të dhënave të sakta dhe të rishikuara për sasinë e grumbullimit, ripërpunimit dhe riciklimit të rrjedhave të posaçme të mbeturinave dhe kështu shërbime më të mira në lidhje me menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave dhe rritja e përqindjes së mbledhjes, përpunimit dhe riciklimit të tyre që do të rezultojë në përmirësimin e potencialit për zhvillim të sektorit të menaxhimit të mbeturinave dhe

- informimin e publikut dhe ndërgjegjësimin e publikut për produktet dhe llojin e mbeturinave të krijuara nga përdorimi i tyre, për mënyrën në të cilën qytetarët mund të përfshihen në menaxhimin

како и за влијанието на отпадот врз животната средина и здравјето на луѓето.

Член 4

Супсидијарна примена на други закони

(1) За сите прашања кои се однесуваат на начинот на постапување со отпадот, а кои не се уредени со овој закон, ќе се применува Законот за управување со отпадот.

(2) За прашањата кои се однесуваат на дефинициите, обврските на производителите, обврските во однос на транспортот, собирањето и третманот на отпад, известувањето и водењето на евиденција, а кои не се посебно уредени со овој закон, ќе се применуваат Законот за управување со отпад и прописите за посебните текови на отпад.

(3) За регулирање на прашањата во врска со пристап до информации кои се однесуваат на животната средина, учество на јавноста во донесување на одлуките и оцена на влијанието од определени стратегии, планови и програми врз животната средина се применуваат одредбите од Законот за животната средина, доколку со овој закон не е поинаку уредено.

(4) На постапките утврдени со овој закон се применуваат одредбите од Законот за општа управна постапка, доколку со овој закон не е поинаку уредено.

Член 5

Дефиниции

(1) Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следното значење:

1. „Проширена одговорност на производителот“ (во натамошниот текст: проширена одговорност) е збир на правила и постапки за производителите кои со вршењето на својата дејност или активност пласираат одделни производи на пазарот со чија употреба се создава отпад што припаѓа на посебните текови на отпад и со тоа дополнително ја оптоваруваат животната средина поради што имаат обврска да финансираат и преземат дополнителни мерки на грижа за производите по завршувањето на фазата консумирање, како и мерки на

е рржедхаве тё роаçме тё mbeturinave, si dhe për ndikimin e mbeturinave në mjedis dhe shëndeti i njerëzve.

Neni 4

Zbatimi plotësues i ligjeve tё tjera

(1) Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave do tё zbatohet për tё gjitha çështjet që kanë tё bëjnë me mënyrën e menaxhimit tё mbeturinave, tё cilat nuk janë tё rregulluara me këtë Ligj.

(2) Për çështjet që u referohen përkufizimeve, detyrimeve tё prodhuesve, detyrimeve në lidhje me transportin, grumbullimin dhe trajtimin e mbeturinave, raportimin dhe mbajtjen e evidencave, tё cilat nuk janë tё rregulluara posaçërisht me këtë ligj, Ligjin për menaxhimin e mbeturinave dhe rregullorat për rrjedhat e posaçme tё mbeturinave.

(3) Dispozitat e Ligjit për Mjedisin zbatohen për rregullimin e çështjeve që kanë tё bëjnë me qasjen në informacion në lidhje me mjedisin, pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrje dhe vlerësimin e ndikimit tё strategjive, planeve dhe programeve tё caktuara në mjedis. Përveç nëse është rregulluar ndryshe me këtë ligj.

(4) Dispozitat e Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative do tё zbatohen për procedurat e përcaktuara me këtë Ligj, përveç nëse regullohet ndryshe me këtë Ligj.

Neni 5

Përkufizimet

(1) Disa terma tё përdorur në këtë ligj kanë këtë kuptim:

1. "Përgjegjësi e zgjeruar e prodhuesit" (këtu e tutje: përgjegjësi e zgjeruar) është një grup rregullash dhe procedurash për prodhuesit tё cilët, duke kryer veprimtarinë ose aktivitetin e tyre, vendosin produkte tё caktuara në treg, përdorimi i tё cilave krijon mbetje që u përkasin rrjedhave tё posaçme tё mbeturinave dhe kështu ngarkojnë në mënyrë plotësuese mjedisin për shkak tё tё cilat ata kanë detyrimin tё financojnë dhe tё marrin masa shtesë për kujdesin e produktete pas përfundimit tё fazës së konsumit, si dhe masat e menaxhimit, tё cilat veçanërisht i referohen

управување, кои особено се однесуваат на воспоставување и организирање на систем за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад создаден од неговите производи.

2. „Колективен постапувач“ е правно лице, основано од најмалку два производители, кое поседува дозвола за колективен постапувач за управување со посебен тек на отпад издадена од стручниот орган согласно одредбите на овој закон, како и прописот кој го уредува управувањето со тој тек на отпад, и кое во име на производителите, кои се членови или основачи на колективниот постапувач, за определен надоместок, ги презема нивните обврски за проширена одговорност кои се однесуваат на управување со посебните текови на отпад. Колективниот постапувач во своето работење при управувањето со посебните текови на отпад ги применува одредбите од овој закон, како и одредбите од прописите за управување со отпад и прописите за посебните текови на отпад.

3. „Самостоен постапувач“ е производител кој самостојно ги извршува обврските за проширена одговорност кои се однесуваат на управување со посебните текови на отпад врз основа на дозвола издадена од стручниот орган согласно одредбите на овој закон, како и одредбите од прописите за управување со отпад и прописот кој го уредува управувањето со текот на отпад што тој го создава;

4. „Надоместок за посебен тек на отпад“ е надоместокот што производителот му го плаќа на колективниот постапувач за услугите што ги врши во спроведувањето на обврските за проширената одговорност на производителот кои се однесуваат на управување со посебните текови на отпад со што производителот станува договорен производител и член на колективниот постапувач;

5. „Производител“ е лице кое врши дејности или активности со кои за првпат пушта одделни производи на пазарот во Република Северна Македонија или увезува како краен корисник

krijimit dhe organizimit të sistemit të mbledhjes, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave të krijuara nga produktet e saj.

2. "Përgjegjës kolektiv" është një person juridik, i themeluar nga të paktën dy prodhues, i cili ka licencë për një administrues kolektiv për administrimin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave të lëshuar nga organi ekspert në përputhje me dispozitat e këtij ligji, si dhe rregulloren që qeveris administrimin e rrjedhës së atyre mbeturinave, dhe të cilët në emër të prodhuesve, të cilët janë anëtarë ose themelues të operatorit kolektiv, për një tarifë të caktuar, marrin përgjegjësitë e tyre për përgjegjësi të zgjeruar në lidhje me menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave. Operatori kolektiv në funksionimin e tij në menaxhimin e rrjedhave të pçosaçme të mbeturinave do të zbatojë dispozitat e këtij ligji, si dhe dispozitat e rregulloreve për menaxhimin e mbeturinave dhe rregulloreve përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

3."Operator i pavarur" është një prodhues i cili në mënyrë të pavarur kryen detyrimet për përgjegjësi të zgjeruar në lidhje me menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave në bazë të një leje të lëshuar nga organi ekspert në përputhje me dispozitat e këtij ligji, si dhe dispozitat e rregulloreve për menaxhimin e mbeturinave dhe rregullorets që rregullon menaxhimin e rrjedhës së mbeturinave që gjenerojnë;

4. "Tarifë e veçantë e rrjedhës së posaçme të mbeturinave" është tarifa që prodhuesi i paguan operatorit kolektiv për shërbimet që kryen në zbatimin e detyrimeve për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit që i referohen administrimit të rrjedhave të posaçme të mbeturinave me të cilat prodhuesi bëhet prodhues i kontraktuar dhe anëtar i veprimit kolektiv;

5. "Prodhues" është personi i cili kryen veprimtari ose aktivitete me të cilat për herë të parë hedh produkte të caktuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut ose importon si mallra të përdoruesit të fundit, përdorimi i të cilave krijon

стоки, со чија употреба се создаваат отпадни производи што припаѓаат на посебните текови на отпад и поради тоа, во споредба со другите правни лица кои пуштаат производи на пазарот, има обврска да преземе дополнителни мерки на одговорност, како и да применува посебни правила на управување со посебните текови на отпад за да создаде услови за обезбедување на максимална количина на собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад согласно својот удел на пазарот, кои се уредени со овој закон и со прописите за посебните текови на отпад.

6. „Договорен производител“ е производителот кој има договор со колективен постапувач, кој во негово име и за негова сметка, ги презема и спроведува обврските за проширена одговорност кои се однесуваат на управување со посебните текови на отпад. Договорниот производител не е целосно ослободен од спроведувањето на обврските за проширена одговорност согласно овој закон и прописите за посебните текови на отпад.

7. „Посебен тек на отпад“ е вкупното количество на отпад кој припаѓа на една група којшто настанува со употреба на одделни видови на производи што се пуштени на пазарот во Република Северна Македонија, за кое е одговорен производителот согласно својот удел во вкупното количество од тој вид пласирани производи на пазарот во Република Северна Македонија. За секоја група на отпад согласно видот се применуваат посебни правила за постапување утврдени со овој закон, како и со прописите кои го уредуваат управувањето со посебните текови на отпад. При постапувањето со текот на отпад се применуваат општите правила за постапување со отпад утврдени со прописите за управување со отпад. Како тек на отпад може да се јави отпад од пакување, отпадна електрична и електронска опрема, отпадни бактерии и акумулатори, искористени возила, отпадни масла, отпад од текстил и други текови на отпад утврдени согласно прописите за дополнителните текови на отпад;

8. „Вид на посебен отпад“ е отпад што припаѓа

продукте тё mbeturinave që u përkasin rrjedhave të veçanta të mbeturinave dhe për këtë arsyé , krahasuar me personat e tjerë juridikë që vendosin produkte në treg, ka detyrimin të marrë masa shtesë të përgjegjësisë, si dhe të zbatojë rregulla të veçanta për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave për të krijuar kushte për të siguruar sasinë maksimale të mbledhjes, ripërdorimit, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave në përputhje me pjesën e tyre të tregut, të cilat rregullohen me këtë ligj dhe me rregullat për rrjedhat e veçanta të mbeturinave.

6. "Prodhues kontraktues" është prodhuesi që ka një kontratë me një operator kolektiv, i cili në emër të tij dhe në llogari të tij, ndërmerr dhe zbaton detyrimet përgjegjësi të zgjeruar në lidhje me menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave. Prodhuesi kontraktues nuk është përjashtuar plotësisht nga zbatimi i detyimeve me përgjegjësi të zgjeruar në përputhje me këtë Ligj dhe rregullat për rrjedhat e veçanta të mbeturinave.

7. "Rjedha e poaçme e mbeturinave" është sasia totale e mbeturinave që i përkasin një grupi që ndodh me përdorimin e llojeve të caktuara të produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, për të cilat prodhuesi është përgjegjës sipas pjesës së tij në sasinë totale të këtij lloji të produkteve të vendosura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Për secilin grup të mbeturinave sipas llojit, zbatohen rregulla të veçanta për veprim të përcaktuara me këtë ligj, si dhe me rregulloret që rregullojnë administrimin e rrjedhave të veçanta të mbeturinave. Gjatë trajtimit të mbeturinave, zbatohen rregullat e përgjithshme për menaxhimin e mbeturinave të përcaktuara nga rregulloret e menaxhimit të mbeturinave. Mbeturinat e paketimit, pajisjet elektrike dhe elektronike të mbeturinave, mbeturinat e baterive dhe akumulatorëve, automjetet e përdorura, vajrat e mbeturinave, mbetjet tekstile dhe rrjedhat e tjera të mbeturinave të përcaktuara në përputhje me rreguat përrjedhat shtesë të mbeturinave mund të jenë mbeturina;

на иста група на тек на отпад што настанал од отпадните производи и кој има посебна цел за управување со отпад којшто се однесува на собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање утврдена во прописите за посебните текови на отпад;

9. „Посебна цел за управување со отпад“ е одделна количина за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебен тек на отпад, со одреден квалитет на преработка и рециклирање што е утврдена во прописите за посебните текови на отпад, посебно за секоја група и вид на тек на отпад, која треба да ја постигнат производителите преку колективните односно самостојните постапувачи заради исполнување на својот удел во постигнувањето на националните цели на Република Северна Македонија;

10. „Национални цели“ се утврдени количини во прописите за посебните текови на отпад за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебен тек на отпад, со одреден квалитет на преработка и рециклирање кои треба да бидат постигнати заради исполнување на обврските на Република Северна Македонија кои придонесуваат во глобалните напори за заштита на животната средина и одржливиот развој, како и во исполнување на својот удел во утврдените цели на Европската унија прифатени со ратификувани меѓународни договори или спогодби (во натамошниот текст: Национални цели);

11. „Производ“ е направа, предмет или материја, кој може да биде во тврда, течна или гасовита форма, и кој има одредени карактеристики и функции кои можат да задоволат одредена потреба поради што се употребува од крајните корисници, и со чија употреба се создава отпад кој припаѓа на еден или повеќе посебни текови на отпад утврдени со прописите за посебните текови на отпад, како и со прописите за управување со отпад;

12. „Управување со посебен тек на отпад“ е дејност на колективен и самостоен постапувач

8. "Lloj i veçantë i mbeturinave" janë mbetjet që i përkasin të njëjtit grup të rrjedhave të mbeturinave të krijuara nga produktet e mbeturinave dhe që kanë një qëllim të veçantë për menaxhimin e mbeturinave që i referohet mbledhjes, ripërdorimit, përpunimit dhe riciklimit të përcaktuara në rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturina;

9. "Qëllim i veçantë për administrimin e mbeturinave" është një sasi e veçantë për grumbullimin, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e një rrjedhe të posaçme mbetjesh, me një cilësi të caktuar të përpunimit dhe riciklimit që përcaktohet në rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturinave, veçmas për secilin grup. dhe lloji të rrjedhës së mbeturinave, të cilat duhet të arrihen nga prodhuesit përmes operatorëve kolektivë ose të pavarur për të përmbushur pjesën e tyre në arritjen e qëllimeve kombëtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut;

10. "Objektiva kombëtarë" janë sasitë e përcaktuara në rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturinave për mbledhjen, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e një rrjedhe të posaçme mbetjesh, me një cilësi të caktuar të përpunimit dhe riciklimit që duhet të arrihen për të përmbushur detyrimet e Republikës së Maqedonisë së Veriut që kontribuon në përpjekjet globale për mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin e qëndrueshëm, si dhe në përmbushjen e pjesës së saj në qëllimet e vendosura të Bashkimit Evropian të pranuara nga traktatet ose marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare (këtu e tutje: Qëllimet Kombëtare);

11. "Produkt" është një pajisje, objekt ose substancë, e cila mund të jetë në formë të ngurtë, të lëngshme ose të gaztë dhe që ka disa karakteristika dhe funksione që mund të plotësojnë një nevojë të caktuar për të cilën përdoret nga përdoruesit përfundimtarë, dhe përdorimi i të cilave gjeneron mbeturinat që i përkasin një ose më shumë rrjedhave të caktuara të mbeturinave të përcaktuara me rregulloret për rrjedhat e veçanta të mbeturinave, si dhe me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave;

што вклучува збир на активности на водење на евиденција за количините на производите што се пуштаат на пазарот и на отпадот што се создава од нивната употреба за кој е одговорен, како и организација на операции за собирање, транспортирање, складирање, повторна употреба, преработка, рециклирање, и отстранување на посебен тек на отпад, вклучувајќи и обврска за грижа дека овие операции се спроведуваат согласно прописите од областа на управување со отпадот, вклучително и спроведување на активности за информирање и подигнување на јавната свест за постапувањето со посебниот тек на отпад;

13. „Надоместок за управување со посебен тек на отпад“ е финансиски износ, кој е утврден во прописите за посебните текови на отпад за одделен вид на тек на отпад, што е должен да го плати производителот тогаш кога одлучил исполнувањето на проширената одговорност на производителот за управување со посебен тек на отпад да ја оствари со плаќање на надоместокот, по чие плаќање се ослободува единствено од обврската за вклучување во колективен постапувач или постапување како самостоен постапувач, но не и од обврската за водење евиденција и известување, како што е утврдена во овој закон и во прописите за посебните текови на отпад.

14. „Отпадни производи“ се производи што се пуштени на пазарот и кои се употребени од најмалку еден корисник кој ги отфрла, или има намера да ги отфрли или од него се бара по употребата да ги отфрли, кои се уште може да имаат иста или друга намена или употребна вредност, а за кои има посебни правила за постапување согласно прописите за посебните текови на отпад;

15. „Стручен орган“ е органот формиран согласно член 161 од Законот за животната средина;

16. „Орган за животна средина“ е органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, односно Министерството за животна средина и просторно планирање.

12. "Menaxhimi me rrjedhat e posaçme të mbeturinave" është veprimtaria e një operatori kolektiv dhe të pavarur që përfshin një sërë aktivitetesh për mbajtjen e registrave të sasive të produkteve të lëshuara në treg dhe mbeturinave të gjeneruara nga përdorimi i tyre për të cilat ai është përgjegjës, si dhe organizimin e operacioneve për mbledhjen, transportimin, magazinimin, ripërdorimin, përpunimin, riciklimin dhe depozitimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave, përfshirë detyrimin për të siguruar që këto operacione të kryhen në përputhje me rregulloret në fushën e menaxhimit të mbeturinave, përfshirë zbatimin e aktivitetet për informimin dhe ndërgjegjësimin e publikut në lidhje me trajtimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave;

13. "Tarifë për menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave" është një shumë financiare, e cila përcaktohet në rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave përrnjë lloj të caktuar të rrjedhës së mbeturinave, të cilat prodhuesi është i detyruar të paguajë kur të vendosë të përbushë përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit. që menaxhimi i një rryme të veçantë mbeturinash të realizohet duke paguar tarifën, pas pagimit të së cilës ai lirohet vetëm nga detyrimi përrtu bashkuan me një operator kolektiv ose të veprojë si një operator i pavarur, por jo nga detyrimi përrmbushë përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit.

14. "Produkte të mbeturinave" nënkuption produktet që janë hedhur në treg dhe janë përdorur nga të paktën një përdorues i cili hedh, ose synon të hedhë ose kërkohet të flakë pas përdorimit, të cilat mund të kenë akoma të njëjtin qëllim ose vlerë tjetër të përdorimit, përrticipante cilat ekzistojnë rregulla të veçanta përrputhje me rregulloret përrjedhat e veçanta të mbeturinave;

15. "Organ profesional" është organi i themeluar në përputhje me nenin 161 të Ligjit për Mjedisin;

16. "Organ mjedisor" është organi i administratës

17. „Доброволен договор“ е формален договор кој има извршни клаузули склучен меѓу организациите кои застапуваат одредени интереси на економски оператори и групи на економски оператори опфатени со овој закон од една страна, и органот за животна средина или Владата на Република Северна Македонија од друга страна, со цел да се постигнат повисоки цели од целите пропишани во овој закон, кој е отворен за пристапување за сите правни и физички лица кои сакаат да ги исполнат условите утврдени во договорот.

(2) За потребите на овој закон, соодветно се применуваат дефинициите од Законот за управување со отпадот за изразите кои се однесуваат на отпад, управување со отпад, собирање, одделно собирање (селектирање), спречување, повторна употреба, преработка, обновување, рециклирање, отстранување и увоз на отпад.

(3) За потребите на овој закон, соодветно се применуваат дефинициите од прописите за управување со посебните текови на отпад, доколку не се поинаку уредени во овој закон.

Член 6

Начела

(1) Во согласност со целите за долгорочна заштита и одржливо користење на природните ресурси и заштита и унапредување на медиумите и областите на животната средина, управувањето со посебните текови на отпад се заснова на следните начела:

1) „начело на проширена одговорност на производителот“ - одржлив пристап во креирање и спроведување на политика на животната средина со кој производителот кој пушта на пазарот одредени производи со кои ја оптоварува животната средина е одговорен за целиот животен циклус на производот од фазата на неговото создавање, преку фазата на консумирање на производот од страна на потрошувачот до управување со отпадот кој настанува како резултат на консумирањето односно употребата на тој производ.

shtetërore përgjegjës për punët e mjedisit, përkatësisht Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

17. "Marrëveshje vullnetare" është një marrëveshje zyrtare që ka klausola ekzekutive të lidhura ndërmjet organizatave që përfaqësojnë interesa të caktuar të operatorëve ekonomikë dhe grupeve të operatorëve ekonomikë të mbuluar nga ky ligj nga njëra anë dhe autoritetit mjedisor ose Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut nga ana tjetër., për të arritur qëllime më të larta se sa qëllimet e pëershkruara në këtë ligj, i cili është i hapur për aderim për të gjithë personat juridikë dhe fizik që dëshirojnë të plotësojnë kushtet e përcaktuara në kontratë.

(2) Për nevojat e këtij ligji, përkufizimet nga Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme për termat në lidhje me mbeturinat, menaxhimin e mbeturinave, mbledhjen, mbledhjen e veçantë (përgjedhjen), parandalimin, ripërdorimin, përpunimin, ripërtëritjen, riciklimin, deponimin dhe importin e mbeturinave.

(3) Për nevojat e këtij ligji, përkufizimet nga rregulloret për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme, përvëç nëse rregullohet ndryshe në këtë ligj.

Neni 6

Parimet

(1) Në përputhje me objektivat për mbrojtje afatgjatë dhe përdorim të qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe mbrojtje dhe promovim të mediave dhe fushave të mjedisit, menaxhimi i rrjedhave të posaçme të mbeturinave do të bazohet në parimet e mëposhtme:

1) "parimi i përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit" - një qasje e qëndrueshme në krijimin dhe zbatimin e politikës mjedisore me të cilën prodhuesi i cili vendos produkte të caktuara në treg që ngarkojnë mjedisin është përgjegjës për të gjithë ciklin jetësor të produktit nga faza e krijimi i tij, përmes fazës së konsumit të produktit nga konsumatori te menaxhimi i mbeturinave që

- 2) „начело загадувачот плаќа во проширената одговорност“ - производителот е должен да ги сноси сите трошоци за остварување на проширената одговорност.
- 3) „начело на предвидливост“ - при проширената одговорност се земаат предвид достапните техники и економската изводливост, како и севкупните влијанија врз животната средина, здравјето на луѓето и социјалниот развој, овозможувајќи при тоа непречено функционирање на внатрешниот пазар, како и спречување на создавање на пречки во трговијата или пак нарушување или ограничување на конкурентноста.
- 4) „начело на спречување на нелојална зелена конкуренција“ - преку постапките за јавни набавки органите на државната и локалната власт осигураат набавка на производи од производител кој ги спроведува обврските за проширена одговорност на производителот.
- 5) „начело на крајна одговорност на производителот“ - финансиска одговорност на производителот за остварување на проширената одговорност без оглед дали истата ја остварува преку самостоен или колективен постапувач, односно финансиска одговорност на производителот доколку колективниот или самостојниот постапувач не успеал да ги исполни своите обврски.
- 6) „начело на претпазливост“ - доколку, врз основа на современите научни и техничко-технолошки сознанија, се заклучи дека одредена активност или вршењето на одредена дејност при управувањето со производите би предизвикале штетни последици за животната средина, животот и за здравјето на луѓето, се преземаат соодветни мерки и активности за отстранување на опасноста, пред да се добијат научни докази дека би можело да дојде до штетни последици.
- (2) Во управувањето со посебните текови на отпад, покрај начелата утврдени во ставот (1) од овој член, соодветно се применуваат и начелата утврдени во Законот за животната средина, Законот за управување со отпад и прописите за посебните текови на отпад.
- ndodh si rezultat i konsumit ose përdorimit të atij produkti.
- 2) "parimi ndotësi paguan në përgjegjësinë e zgjeruar" - prodhuesi është i detyruar të përballojë të gjitha kostot për realizimin e përgjegjësisë së zgjeruar.
- 3) "parimi i parashikueshmërisë" - përgjegjësia e zgjeruar merr parasysh teknikat në dispozicion dhe fizibilitetin ekonomik, si dhe ndikimet e përgjithshme në mjedis, shëndetin e njeriut dhe zhvillimin shoqëror, duke mundësuar funksionimin e pandërprerë të tregut të brendshëm, si dhe parandalimin e krijimit të pengesave në tregti ose shtrembërimin ose kufizimin e konkurrencës.
- 4) "parimi i parandalimit të konkurrencës së padrejtë të gjelbër" - përmes procedurave të prokurimit publik, shteti dhe organet e qeverisjes vendore sigurojnë prokurimin e produkteve nga një prodhues që zbaton detyrimet për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit.
- 5) "parimi i përgjegjësisë përfundimtare të prodhuesit" - përgjegjësia financiare e prodhuesit për realizimin e përgjegjësisë së zgjeruar, pavarësisht nëse ai e realizon atë përmes një operatori të pavarur ose kolektiv, dmth përgjegjësia financiare e prodhuesit nëse operatori kolektiv ose i pavarur nuk arriti të përmbushë detyrimet e tij.
- 6) "parimi i parandalimit" - nëse, në bazë të njojurive moderne shkencore dhe teknike, konkludohet se një aktivitet i caktuar ose kryerja e një aktiviteti të caktuar në menaxhimin e produktit do të shkaktonte pasoja të dëmshme për mjedisin, jetën dhe shëndetin e njeriut, ndërmerren masat dhe aktivitetet e duhura për të eleminuar rrezikun, para se të merren prova shkencore se mund të ndodhin pasoja të dëmshme.
- (2) Në menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave, përvèç parimeve të përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni, parimet e përcaktuara në Ligjin për Mjedisin, Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave dhe rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturinave duhet që të zbatohet në

II. ОПШТИ ОБВРСКИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ

Член 7

Должна грижа за отпадот што се создава

(1) Производителот е должен да се грижи за отпадот што се создава од производот што го пушта на пазарот и тоа почнувајќи од моментот на дизајнирање на производот, потоа видот на сировините и материјалите што се употребуваат, особено за количината од истите што може да се искористи и за количината што останува по производството, дали остатокот може повторно да се искористи, преработи и на кој начин да се отстрани.

(2) Производителот мора да се грижи за отпадот што се создава по употребата на производот, преку воспоставување на самостоен систем или со вклучување во систем на колективен постапувач за управување со посебни текови на отпад и притоа особено следи дали овие системи ги исполнуваат своите обврски согласно позитивните законски прописи.

Член 8

Одговорност за постигнување научни достигнувања

Производителот е должен, преку сопствени вложувања, самостојно или здружено, да учествува во научни истражувања кои имаат за цел реализација на достигнувања со кои се обезбедува подобро искористување на сировините и материјалите што се користат во производите, подобро дизајнирање заради зголемување на потенцијалот на производот повторно да се употреби целосно или некои негови компоненти, подобро расклопување и искористување на отпадот што се создава по неговата употреба, како и споделување на достигнувањата со заинтересираните страни без или со надоместок којшто не ги надминува трошоците на истражувањето согласно закон.

Член 9

Обврска за воспоставување, организирање и

менирё тё përshtatshme.

II. DETYRIMET E PRGJITHSHME TË PRODHUESIT

Neni 7

Kujdesi i duhur për mbeturinat e krijuara

(1) Prodhuesi ёshtë i detyruar tё kujdeset për mbeturinat e krijuara nga produkti që ai hedh nё treg, duke filluar nga momenti i dizajnimit tё produktit, pastaj lloji i lëndёve tё para që përdoren, veçanërisht për sasinë e tё njëjtë që mund tё përdoret për sasinë që mbetet pas prodhimit, nёse pjesa tjetër mund tё ripërdoret, përpunohet dhe si ta hidhni atë.

(2) Prodhuesi duhet tё kujdeset për mbetjet e krijuara pas përdorimit tё produktit, duke vendosur një sistem tё pavarur ose duke përfshirë nё sistemin e një operatori kolektiv për menaxhimin e rrjedhave tё caktuara tё mbeturinave dhe nё veçanti monitoron nёse kёto sisteme përbushin detyrimet nё përputhje me rregulloret ligjore pozitive.

Neni 8

Përgjegjësia për arritjen e arritjeve shkencore

Prodhuesi ёshtë i detyruar, përmes investimeve tё veta, nё mенирё tё pavarur ose sё bashku, tё marrë pjesë nё kërkimin shkencor që synon arritjen e arritjeve që sigurojnë përdorim mё tё mirë tё lëndёve tё para tё përdorura nё produkte, dizajn mё tё mirë pёr tё rritur potencialin e produktit pёr tё ri-përdorur tё gjitha ose disa prej përbërésve tё tij, çmontimi dhe shfrytëzimi mё i mirë i mbeturinave tё krijuara pas përdorimit tё tyre, si dhe ndarja e arritjeve me palët e interesuara pa ose me një tarifë që nuk i kalon kostot e kërkimit nё përputhje me ligjin.

Neni 9

Detyrimi pёr tё krijuar, organizuar dhe
mirëmbajtur një sistem pёr mbledhjen,
ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e një
rrjedhe tё posaçme mbeturinash

(1) Prodhuesi ёshtë i detyruar që me shpenzimet e tij tё krijojë dhe organizojë një sistem që do tё

водење систем за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебен тек на отпад

(1) Производителот е должен на свој трошок да воспостави и организира систем со кој ќе обезбеди одделно собирање на отпадните производи, како и одделно собирање на отпадот што се создава од производите, со цел повторна употреба, преработка и рециклирање на посебниот тек на отпад.

(2) Производителот е должен системот од ставот (1) на овој член да го воспостави и организира на подрачјата на секоја општина во Република Северна Македонија каде што врши продажба на своите производи, овозможувајќи им притоа на потрошувачите најмалку едно место за одделно собирање на отпадните производи на производителот, како и на отпадот што се создава од производите, заради повторна употреба, преработка и рециклирање на посебниот тек на отпад во согласност со овој закон, и во согласност со условите утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

(3) Обврските од ставот (1) на овој член, производителот може да ги оствари самостојно или преку здружување со други производители, согласно овој закон, како и согласно прописите што го уредуваат постапувањето со посебните текови на отпад.

Член 10

Обврска за соработка со трговците кои пласираат производ по чија употреба се создава отпад

Производителот е должен да соработува со трговецот во чии простории се пласираат производите кои тој ги пуштил на пазарот заради преземање на заеднички мерки кои имаат за цел да поттикнат собирање на отпадни производи од крајните потрошувачи, како и да обезбедат опрема за одделно собирање на отпадот што се создава од отпадните производи, заради нивна повторна употреба, преработка или рециклирање на посебниот тек на отпад и со тоа постигнување на националните цели од членот 13 на овој закон.

sigurojë grumbullim të veçantë të produkteve të mbeturinave, si dhe grumbullim të veçantë të mbeturinave të krijuara nga produktet, në mënyrë që të ripërdorë, përpunojë dhe riciklojën rrjedhën e posaçme të mbeturinave.

(2) Prodhusi është i detyruar të vendosë dhe organizojë sistemin nga paragrafi (1) i këtij neni në territoret e se cilës komunë në Republikën e Maqedonisë së Veriut ku shet produktet e tij, duke u siguruar konsumatorëve të paktën një vend për të ndarë mbledhjen e mbeturinave produktet e prodhuesit, si dhe mbeturinat e krijuara nga produktet, me qëllim të ripërdorimit, përpunimit dhe riciklimit të rrjedhës së posaçme të mbeturinave në përputhje me këtë ligj, dhe në përputhje me kushtet e përcaktuara në rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

(3) Detyrimet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, prodhusi mund t'i përbushë në mënyrë të pavarur ose përmes shoqërimit me prodhues të tjera, në përputhje me këtë ligj, si dhe në përputhje me rregulloret që rregullojnë trajimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave.

Neni 10

Detyrimi për të bashkëpunuar me tregtarët që vendosin një product përdorimi i të cilave gjeneron mbeturina

Prodhusi është i detyruar të bashkëpunojë me tregtarin në mjediset e të cilit vendosen produktet që ai ka vendosur në treg në mënyrë që të marrë masa të përbashkëta që synojnë inkurajimin e mbledhjes së produkteve të mbeturinave nga konsumatorët përfundimtarë, si dhe për të siguruar pajisje për mbeturina të ndara që gjenerohen nga produktet e mbeturinave, për ripërdorimin, përpunimin ose riciklimin e tyre në rrjedhën speciale të mbeturinave dhe kështu arritjen e qëllimeve kombëtare të referuara në nenin 13 të këtij ligji.

Neni 11

Detyrimi për të bashkëpunuar me komunat dhe sistemet rajonale të menaxhimit të mbeturinave për mbledhjen, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave

Член 11

Обврска за соработка со општините и регионалните системи за управување со отпад заради сираање, повторна употреба преработка и рециклирање на посебниот тек на отпад

Заради постигнување на националните цели од членот 13 на овој закон, производителот самостојно или преку колективниот постапувач е должен, да соработува со општините, општините во градот Скопје и Градот Скопје и регионалните системи за управување со отпад заради преземање на заеднички мерки кои имаат за цел поттикнување на одделно сираање на отпадните производи, како и да воспостават собирни центри и друга инфраструктура за одделно сираање на отпадни производи и посебни текови на отпад заради повторна употреба, преработка и рециклирање на посебниот тек на отпад.

Член 12

Одговорност за подигнување на јавната свест
(1) Производителот е должен да ја информира јавноста за можностите на производот повторно да се употребува целосно или некои негови компоненти, за начинот на расклопување на производот и за искористување на отпадот што се создава по неговата употреба, како и за влијанието што создадениот отпад од производот го има врз животната средина и здравјето на луѓето врз основа на научни сознанија, како и согласно начелото на претпазливост.

(2) Производителот е должен, самостојно или преку колективниот постапувач, на соодветен начин да ја информира јавноста за можноста да се вклучи во управувањето со посебните текови на отпад заради постигнување на националните цели за сираање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

Член 13

Пër тë arritur qëllimet kombëtare të referuara në nenin 13 të këtij ligji, prodhuesi i vetëm ose përmes operatorit kolektiv është i detyruar të bashkëpunojë me komunat, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit dhe sistemet rajonale të menaxhimit të mbeturinave për të marrë masa të përbashkëta që synojnë inkurajimin e mbledhjes së veçantë të produktive të mbeturinave, si dhe krijimin e qendrave të grumbullimit dhe infrastrukturës tjeter për mbledhjen e veçantë të produktive të mbeturinave dhe rrjedhave të posaçme të mbeturinave për ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave

Neni 12

Përgjegjësia për ngritjen e vetëdijes publike

(1) Prodhesi është i detyruar të informojë publikun për mundësitet e produktit që do të ripërdoren plotësisht ose disa nga përbërësit e tij, për mënyrën e çmontimit të produktit dhe përdorimin e mbeturinave të krijuara pas përdorimit të tij, si dhe në lidhje me ndikimin që mbetjet e gjeneruara të produktit do të kenë në mjesid dhe shëndetin e njeriut bazuar në njohuritë shkencore, si dhe në përputhje me parimin e parandalimit.

(2) Prodhesi është i detyruar, në mënyrë të pavarur ose përmes operatorit kolektiv, në një mënyrë të përshtatshme për të informuar publikun për mundësinë që të përfshihet në menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave për të arritur qëllimet kombëtare për mbledhjen, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimi i rrjedhave të posaçme të mbeturinave të përcaktuara në rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

Neni 13

Detyrimi i prodhuesit për të arritur synimet

kombëtare për mbledhjen, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave

(1) Secili prodhesi është i detyruar të marrë pjesë në arritjen e qëllimeve kombëtare për mbledhjen,

Обврска на производителот за постигнување на националните цели за собирање, повторно употреба, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад

(1) Секој производител е должен да учествува во постигнувањето на националните цели за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад во тековната година со количина која е најмалку еднаква на неговиот удел во вкупната количина на производите што се пуштени на пазарот во Република Северна Македонија во претходната година кои припаѓаат на ист вид или категоријата на производи утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

(2) Вкупната количина на производи што се пуштени на пазарот во Република Северна Македонија заради одредување на минималната количина од ставот (1) на овој член се утврдува од страна на стручниот орган согласно членот 31 став (1) од овој закон и се објавува на начин утврден во членот 40 став (4) од овој закон.

(3) Министерот кој раководи со органот за животна средина (во натамошниот текст: министерот) ја пропишува методологијата за пресметување на вкупната количина на производи што се пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија во претходната година за секоја одделна група и вид на посебен тек на отпад, во согласност со прописот за посебниот тек на отпад.

Член 14

Регистрација на производителите и Регистар на производители за проширена одговорност

(1) Производителите кои пуштаат на пазар или увезуваат како крајни корисници производи во Република Северна Македонија, со чија употреба се создава отпад кој припаѓа на некој од посебните текови на отпад утврдени со законите за посебните текови на отпад се должни да се регистрираат кај стручниот орган во рок од 15 дена од денот на почетокот на дејноста.

(2) Регистрацијата се врши со поднесување на барање за регистрација од страна на

riperdorimin, përpunimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave në vitin aktual me një sasi që është të paktën e barabartë me pjesën e tij në sasinë totale të produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut në vitin paraprak që i përkasin llojtit të njëjtë ose kategorisë së produkteve të përcaktuara në rregulloret përrrjedhat e posaçme të mbeturinave.

(2) Sasia totale e produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut me qëllim të përcaktimit të sasisë minimale nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet nga trupi ekspert në përputhje me nenin 31 paragrafi (1) të këtij ligji dhe do të publikohet në mënyrën e përcaktuara në nenin 40 paragrafi (4) të këtij ligji.

(3) Ministri që drejton organin përmes mjedisin jetësor (në tekstin e mëtejmë: Ministri) pëershruan metodologjinë përrrjedhat e sasisë totale të produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut vitin e kaluar për secilin grup të veçantë dhe llojin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave, në përputhje me rregulloren përrjedhën e posaçme të mbeturinave.

Neni 14

Regjistrimi i Prodhuesit dhe Regjistri i Prodhuesve me Përgjegjësi të Zgjeruar

(1) Prodhuesit të cilët vendosin në treg ose importojnë produkte si përdorues të fundit në Republikën e Maqedonisë së Veriut, përdorimi i të cilave krijon mbeturina që i përkasin njërsë prej rrjedhave të posaçme të mbeturinave të përcaktuara me ligjet përrrjedhat e posaçme të mbeturinave, janë të detyruar të regjistrohen te organi profesionist brenda 15 ditëve nga dita e fillimit të veprimtarisë.

(2) Regjistrimi kryhet duke paraqitur kërkesë përrrjedhat e posaçme të mbeturinave, janë të detyruar të regjistrohen te organi profesionist brenda 15 ditëve nga dita e fillimit të veprimtarisë.

(3) Organii ekspert, bazuar në të dhënat e marra të cekura në kërkesën nga paragrafi (2) i këtij neni, do të mbajë një regjistër të prodhuesve me

производителот, до стручниот орган преку електронско аплицирање на посебна интернет страница.

(3) Стручниот орган, врз основа на добиените податоци наведени во барањето од ставот (2) на овој член води Регистар на производители со проширена одговорност кои пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија, производи со чија употреба се создава отпад кој припаѓа на посебен тек на отпад (во натамошниот текст: Регистар на производители со проширена одговорност).

(4) Регистарот на производители со проширена одговорност се води електронски според видот и категоријата на производот, видот на отпадот за секој тек на отпад одделно што се создава од отпадниот производ, а кои се утврдени во прописите за посебните текови на отпад, како и според видот на производителот по обем.

(5) Врз основа на барањето од ставот (2) на овој член, со доставување на точни податоци, преку интернет страницата автоматски се добива регистрациски број и потврда за регистрација на производителот во Регистарот на производители со проширена одговорност.

(6) Во случај на промена на податоците доставени при регистрацијата од ставот (2) на овој член, производителот најдоцна во рок од 15 дена од денот на настанувањето на промената, е должен да го информира стручниот орган и електронски да поднесе барање за промена на податоците во кое се внесуваат само промените податоци.

(7) Производителите кои престанале со вршење на дејноста со која се врши пуштање производи на пазар или увезуваат како крајни корисници производи од чија употреба се создаваат посебни текови на отпад согласно прописите за посебните текови на отпад, должни се во рок од 30 дена од денот на престанокот на вршење на дејноста, да поднесат електронско барање преку интернет страницата до стручниот орган за бришење од Регистарот на производители со проширена одговорност.

(8) Стручниот орган е должен да провери дали

пëргјегјësi тë zgjeruar që vendosin në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, Produkte përdorimi i të cilave krijon mbeturina që i përkasin një rrjedhe të veçantë të mbeturinave (këtu e tutje: Regjistri i prodhuesve me përgjegjësi të zgjeruar).

(4) Regjistri i prodhuesve me përgjegjësi të zgjeruar mbahet në mënyrë elektronike në përputhje me llojin dhe kategorinë e produktit, llojin e mbeturinave për se cilën rrjedhë të mbeturinave të krijuara veçmas nga produkti i mbeturinave, të cilat përcaktohen në rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave, si dhe llojin e prodhuesit sipas vëllimit.

(5) Bazuar në kërkesën e përmendur në paragrafin (2) të këtij neni, me dorëzimin e të dhënave të sakta, një numër regjistrimi dhe një certifikatë për regjistrimin e prodhuesit në Regjistrin e Prodhuvesve me përgjegjësi të zgjeruar merren automatikisht përmes fakes në internet.

(6) Në rast të ndryshimit të të dhënave të paraqitura gjatë regjistrimit nga paragrafi (2) i këtij neni, prodhuesi, jo më vonë se 15 ditë nga dita e ndryshimit, informon organin ekspert dhe në mënyrë elektronike paraqet një kërkesë përrjedhimi e të dhënave në të cilat futen vetëm të dhënat e ndryshuara.

(7) Prodhuvesit që kanë pushuar të kryejnë veprimtarinë me të cilën produktet vendosen në treg ose importojnë si përdorues të fundit produkte nga përdorimi i të cilave krijojen rrjedha të veçanta mbeturinash në përputhje me rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave, janë të detyruar brenda 30 ditëve nga dita e përfundimit të aktivitetit, të paraqesë një kërkesë elektronike përmes fakes në internet tek organi ekspert përfshirjen nga Regjistri i Prodhuvesve me përgjegjësi të zgjeruar.

(8) Organi ekspert është i detyruar të kontrollojë nëse prodhuesi i ka përmbyshur detyrimet e tij përgjegjësi të zgjeruar dhe brenda 30 ditëve nga dita e marrjes së kërkesës nga paragrafi (7) i këtij neni, të lëshojë një vërtetim përfshirjen e prodhuesi nga Regjistri i prodhuesve me përgjegjësi të zgjeruar.

производителот ги има исполнето своите обврски за проширена одговорност и во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од ставот (7) на овој член, да издаде потврда за бришење на производителот од Регистарот на производители за проширена одговорност.

(9) Потврдата од ставот (8) на овој член се издава со датум на денот кога е поднесено барањето од ставот (7) на овој член.

(10) Доколку стручниот орган не ја издаде потврдата во рокот определен од ставот (8) на овој член, подносителот има право да изјави жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(11) Стручниот орган е должен да води евидентиција за избришаните субјекти од Регистарот на производители со проширена одговорност за период од најмалку седум години по бришењето.

(12) За производителот престануваат сите обврски што произлегуваат од прописите за проширена одговорност од датумот наведен во ставот (8) на овој член.

(13) Министерот кој раководи со органот за животна средина ги пропишува формата и содржината на барањата од ставовите (2) и (7) на овој член, формата и содржината на Регистарот за производители со проширена одговорност од ставот (3) овој член, начинот на чување и одржување на регистарот, како и формата и содржината на потврдата од ставот (5) и ставот (8) на овој член и тоа за секој производ и тек на отпад кои се утврдени со прописите за посебните текови на отпад.

(14) Стручниот орган е должен редовно да го ажурира и води Регистарот на производители со проширена одговорност на својата веб страница, како и да обезбеди редовно функционирање на електронското пријавување на производите.

Член 15

Производители регистрирани во странство

(1) Производителот кој не е регистриран во Република Северна Македонија и кој преку комуникација од далечина (е-трговија) пушта на пазарот во Република Северна Македонија

(9) Вëртетимиnga paragrafi (8) i këtij neni lëshohet me një datë në ditën kur është paraqitur kërkesa nga paragrafi (7) i këtij neni.

(10) Nëse organi ekspert nuk lëshon certifikatë brenda afatit të përcaktuar në paragrafin (8) të këtij neni, paraqitësi ka të drejtë të paraqesë ankesë në përputhje me rregulloret për procedurën e përgjithshme administrative.

(11) Organi ekspert është i detyruar të mbajë shënimë për entitetet e fshira nga Regjistri i Prodhuves me përgjegjësi të zgjeruar për një periudhë prej të paktën shtatë vjetësh pas fshirjes.

(12) Për prodhuesin, të gjitha detyrimet që dalin nga rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar nga data e përmendur në paragrafin (8) të këtij neni pushojnë.

(13) Ministri që administron organin e mjedisit pëershkruan formën dhe përbajtjen e kërkesave të përmendura në paragrafët (2) dhe (7) të këtij neni, formën dhe përbajtjen e Regjistrat të Prodhuves me Përgjegjësi të Zgjeruar të përmendur në paragrafin (3) të këtij neni, mënyra e mbajtjes dhe mirëmbajtjes së regjistrat, si dhe forma dhe përbajtja e certifikatës nga paragrafi (5) dhe paragrafi (8) i këtij neni për secilin produkt dhe rrjedhën e mbeturinave që përcaktohen nga rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

(14) Organi profesional është i detyruar të azhurnojë dhe mirëmbajë rregullisht Regjistrin e Prodhuves me përgjegjësi të zgjeruar në uebfaqen e tij, si dhe të sigurojë funksionimin e rregullt të regjistrimit elektronik të prodhuesve.

Neni 15

Prodhuesit e regjistruar jashtë vendit

(1) Prodhuesi i cili nuk është i regjistruar në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe i cili përmes telekomunikacionit (tregtisë elektronike) vendos në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut produkte të përcaktuara me rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave, detyrimet që rrjedhin nga ky ligj dhe rregulloret përkryerjen e rrjedhave të posaçme të mbeturinave duke caktuar një përfaqësues të autorizuar, i cili është i detyruar të regjistrohet si prodhues në përputhje

производи определени со прописите за посебните текови на отпад, обврските кои произлегуваат од овој закон и од прописите за посебните текови на отпад ги извршува преку назначување на овластен застапник, кој е должен да се регистрира како производител согласно членот 14 од овој закон.

(2) Овластениот застапник може да биде правно или физичко лице кое има седиште и кое врши дејност во Република Северна Македонија и кое добило писмено овластаување од производителот од ставот (1) од овој член дека е негов овластен застапник.

(3) Преку назначувањето на овластениот застапник, обврските кои произлегуваат од овој закон за производителот од ставот (1) на овој член, за производите коишто се пуштаат на пазарот во територијата на Република Северна Македонија, целосно се пренесуваат на овластениот застапник.

Член 16

Водење евиденција и израмнување на податоци
(1) Заради обезбедување на редовно ажурирање на податоците за видот и количината на производите што се пуштени на пазарот во Република Северна Македонија, а се определени согласно прописите за посебните текови на отпад, за видот и количината на отпадот што се создава за секој тек одделно, како и за утврдување на степенот на исполнување на националните цели, се воспоставува систем преку посебно тело за балансирана одговорност на производителите согласно ставот (2) од овој член, со цел водење, валидизирање и израмнување на податоците за управување со посебните текови на отпад.

(2) Начинот на воспоставување, организација, управување и работа на телото од ставот (1) на овој член се уредува со посебен закон.

III. ПОСЕБНИ ОБВРСКИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ

Член 17

Обврска за финансирање на проширената

me nenin 14 të këtij ligji.

(2) Përfaqësuesi i autorizuar mund të jetë person juridik ose fizik me seli të regjistruar dhe që operon në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe i cili ka marrë një autorizim me shkrim nga prodhuesi nga paragrafi (1) i këtij neni se ai është përfaqësues i autorizuari i tij.

(3) Përmes emëritit të përfaqësuesit të autorizuar, detyrimet që rrjedhin nga ky ligj për prodhuesin nga paragrafi (1) i këtij neni, për produktet që vendosen në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, do t'i transferohen plotësisht përfaqësuesit të autorizuar.

Neni 16

Mbajtja e regjistrave dhe nivelizimi i të dhënavë

(1) Në mënyrë që të sigurohet azhurnimi i rregullit i të dhënavë për llojin dhe sasinë e produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, dhe të përcaktuara në përputhje me rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave, përrjedhat e posaçme të mbeturinave të krijuara për secilin rrjedhë veç e veç, si dhe për përcaktimin e shkallës së përmbytjes së objektivave kombëtarë, krijohet një sistem përmes një organi të veçantë përgjegjësi të ekuilibruar të prodhuesve në përputhje me paragrafin (2) të këtij neni, në mënyrë që të mbahet, të vërtetohet dhe nivelizohen të dhënat përmenaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave.

(2) Mënyra e themelimit, organizimit, menaxhimit dhe punës së organit nga paragrafi (1) i këtij neni rregullohet me ligj të veçantë.

III. DETYRIMET E VEÇANTA TË PRODHUESIT

Neni 17

Detyrimi për të finançuar përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit

(1) Me qëllim të mbrojtjes së mjedisit dhe shëndetit të njeriut, si dhe përritjen e qëllimeve kombëtare të rregulluara nga rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave, për produktet

одговорност на производителот

(1) Заради заштита на животната средина и здравјето на луѓето, како и заради постигнување на националните цели уредени со прописите за посебните текови на отпад, за производите што ги пуштил на пазарот на територијата на Република Северна Македонија, производителот е должен да обезбеди финансирање на трошоците за остварување на проширената одговорност на производителот за следните активности:

- повратен прием на употребениот производ (отденен производ);
- повратен прием на отпадот што настанува со употребата на производот, како на пример пакување, расипан дел и слично;
- повторна употреба на отпадниот производ или негов дел;
- одделно собирање, времено чување на отпадниот производ и на отпадот што настанува со употребата на производот, најмалку за количината што соодветствува на сопствениот удел во постигнување на националните цели;
- транспорт, третман, повторна употреба, преработка, рециклирање и отстранување на остатокот од преработката на отпадот што настанува со употребата на производот најмалку за количината на сопствениот удел во постигнување на национални цели;
- трошоци за комуникација со јавноста поврзани со информирање за начинот на постапување со отпадот што настанува со употребата на производот;
- трошоците поврзани со финансиската гаранција;
- трошоци за инвестирање во инфраструктура за собирање на отпадот што настанува со употребата на производот за да се обезбеди селекција на секој посебен вид на отпад за кој производителот има обврски за управување со посебен тек на отпад;
- редовно преземање на отпадниот производ и отпадот што настанува со употребата на производот од трговецот, односно од местото на достава на нов производ, како и од местото кое согласно договорот за соработка е

e lëshuara në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, prodhuesi është i detyruar të sigurojë financimin e kostove të arritjes së përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit për aktivitetet e mëposhtme:

- kthimi i produktit të përdorur (produkti i mbeturinave);
- kthimi i mbeturinave që rezultojnë nga përdorimi i produktit, të tilla si paketimi, pjesa e dëmtuar, etj;
- ripërdorimin e produktit të mbeturinave ose pjesës së tij;
- grumbullimi i veçantë, depozitimi i përkohshëm i mbeturinave dhe mbeturinave të krijuara nga përdorimi i produkteve, të paktën për sasinë që i përgjigjet pjesës së vet në arritjen e qëllimeve kombëtare;
- transporti, trajtimi, ripërdorimi, përpunimi, riciklimi dhe asgjësimi i pjesës tjetër të përpunimit të mbeturinave që rezultojnë nga përdorimi i produktit të paktën për shumën e pjesës së vet në arritjen e qëllimeve kombëtare;
- kostot e komunikimit me publikun në lidhje me informimin në lidhje me mënyrën e trajtimit të mbeturinave që ndodhin me përdorimin e produktit;
- kostot në lidhje me garancinë financiare;
- kostot për investime në infrastrukturë për grumbullimin e mbeturinave që ndodhin me përdorimin e produktit për të siguruar zgjedhjen e secilit lloj specifik të mbeturinave për të cilat prodhuesi ka detyrime për të menaxhuar një rrjedhë të veçantë të mbeturinave;
- marrja e rregullt e produktit të mbeturinave dhe mbeturinave që ndodhin me përdorimin e produktit nga tregtari, dmth nga vendi i dorëzimit të një produkti të ri, si dhe nga vendi i përcaktuar në përputhje me marrëveshjen e bashkëpunimit nga komuna ;
- grumbullimi i rregullt i mbeturinave dhe mbeturinave të krijuara nga përdorimi i produkteve nga familjet, si dhe nga mbledhësit e autorizuar në përputhje me rregulloret për

определен од општината;

- редовно преземање на отпадниот производ и отпадот што настанува со употребата на производот од домаќинствата, како и од овластени собирачи согласно прописите за посебните текови на отпад, и
- исполнување на други обврски што се утврдени за производителот во прописите за посебните текови на отпад.

(2) Трошоците за постапување со отпадниот производ и отпадот што настанува со употребата на производот, производителот не смее да ги прикажува одделно при продажбата на производот.

(3) Производителот е одговорен за спроведување на обврските од ставот (1) на овој член и тогаш кога има склучено договор за остварување на проширената одговорност со колективен или самостоен постапувач согласно овој закон, поради што има должност да се грижи за работата на колективниот односно самостојниот постапувач, како и да бара податоци за да се осигура дека колективниот односно самостојниот постапувач ги остварува обврските што се утврдени со овој закон, прописите за управување со отпад и прописите за посебните текови на отпад.

(4) Обврските од ставовите (1) и (2) од овој член детално се уредуваат со прописите за посебните текови на отпад, како и во членот 18 од овој закон.

Член 18

Остварување на проширената одговорност

(1) Обврските за проширена одговорност од членот 17 од овој закон производителот може да ги оствари преку:

- плаќање надоместок за управување со посебен тек на отпад на начин и во висина како што е утврден во прописите за посебните текови на отпад или
- воспоставување на самостоен систем за управување со посебен тек на отпад, кога таа можност е утврдена во прописот за постапување со тој посебен тек на отпад или

rrjedhat e posaçme të mbeturinave, dhe

- përbushjen e detyrimeve të tjera të përcaktuara për prodhuesin në rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

(2) Kostot për trajtimin e produktit të mbeturinave dhe mbeturinave që ndodhin me përdorimin e produktit, prodhuesi nuk duhet të tregojë veçmas kur shet produktin.

(3) Prodhuesi është përgjegjës për zbatimin e detyrimeve nga paragrafi (1) i këtij neni edhe kur ka lidhur një marrëveshje për ushtrimin e përgjegjësisë së zgjeruar me një operator kolektiv ose të pavarur në përputhje me këtë ligj, për shkak të së cilës ai ka për detyrë të kujdeset për punën kolektive.përkatësisht për veprimtarin e pavarur, si dhe të kërkojë të dhëna për të siguruar që operatori kolektiv ose i pavarur përbush detyrimet e përcaktuara me këtë ligj, rregulloret e menaxhimit të mbeturinave dhe rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

(4) Detyrimet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni rregullohen në detaje me rregulloret përrjedhat e veçanta të mbeturinave, si dhe me nenin 18 të këtij ligji.

Neni 18

Ushtimi i përgjegjësisë së zgjeruar

(1) Detyrimet për përgjegjësi të zgjeruar nga neni 17 i këtij ligji mund të përbushen nga prodhuesi përmes:

- pagesës së një tarife për menaxhimin e një rrjedhe të posaçme mbeturinash në mënyrën dhe shumën e përcaktuar në rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave, ose

- krijimin e një sistemi të pavarur për menaxhimin e një rrjedhe të posaçme mbeturinash, kur kjo mundësi përcaktohet në rregulloren për trajtimin e asaj rrjedhe të posaçme mbetjesh, ose

- përfshirjes në sistemin e një operatori kolektiv për menaxhimin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave.

(2) Përbushja e detyrimit të zgjeruar duke paguar tarifën e përmendur në paragrafin (1) alineja 1 i

- вклучување во систем на колективен постапувач за управување со посебен тек на отпад.

(2) Исполнувањето на проширената одговорност со плаќање на надоместокот од ставот (1) алинеја 1 на овој член се врши согласно одредбите од прописот што го уредува постапувањето со посебниот тек на отпад за кој е одговорен производителот, и истото не ги исклучува обврските за водење на евиденција и известување согласно овој закон и прописот за посебниот тек на отпад.

(3) Исполнувањето на проширената одговорност од ставот (1) од овој член се врши согласно одредбите од овој закон и прописот за посебниот тек на отпад за кој производителот е одговорен.

(4) За исполнувањето на обврската од ставот (1) од овој член за производителите се издава потврда за исполнување на проширената одговорност за управување со посебен тек на отпад.

(5) Во случаите од ставот (1) алинеи 1 и 2 од овој член, потврдата од ставот (4) на овој член ја издава стручниот орган, најдоцна до 20 февруари во тековната година, со податоци за претходната година.

(6) Во случаите од ставот (1), алинеја 3 од овој член, потврдата од ставот (4) од овој член ја издава колективниот постапувач кој во име на производителот ја остварува проширената одговорност на овој член, најдоцна до 20 февруари во тековната година, со податоци за претходната година.

(7) Потврдата од ставот (4) од овој член особено содржи податоци за видот и количината на производите што се пуштени на пазар за предметната година за кои постои обврска за преземање на проширена одговорност согласно контата од сметководствената евиденција на материјални средства, видот и количината на посебните текови на отпад што се создава со употребата на тие производи, износот на надоместокот што е платен согласно ставот (1)

këtij neni kryhet në përputhje me dispozitat e rregullores që rregullon trajtimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave për të cilën prodhuesi është përgjegjës, dhe nuk përashton detyrimet e menaxhimit të regjistrave dhe raportimeve në përputhje me këtë Ligj dhe rregulloren për rrjedhën e veçantë të mbeturinave.

(3) Përbushja e përgjegjësisë së zgjeruar nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe rregulloren për rrjedhën e veçantë të mbeturinave për të cilën prodhuesi është përgjegjës.

(4) Për përbushjen e detyrimit nga paragrafi (1) i këtij neni për prodhuesit lëshohet një vërtetim për përbushjen e përgjegjësisë së zgjeruar për menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave.

(5) Në rastet e përmendura në paragrafin (1) alineja 1 dhe 2 të këtij neni, certifikata nga paragrafi (4) i këtij neni lëshohet nga organi ekspert, jo më vonë se 20 shkurt i vitit aktual., me të dhëna për vitin paraprak.

(6) Në rastet e përmendura në paragrafin (1),alineja 3 të këtij neni, certifikata nga paragrafi (4) i këtij neni lëshohet nga operatori kolektiv i cili në emër të prodhuesit ushtron përgjegjësinë e zgjeruar te ky nen, jo më vonë se 20 shkurt i vitit aktual., me të dhëna për vitin paraprak.

(7) Certifikata e përmendorur në paragrafin (4) të këtij neni përmban veçanërisht të dhëna për llojin dhe sasinë e produkteve të lëshuara në treg për vitin në fjalë për të cilin ekziston detyrimi për të marrë përsipër përgjegjësi të zgjeruar në përputhje me regjistrat kontabël të pasurive të prekshme, llojin dhe sasinë e rrjedhave të posaçme të mbeturinave të krijuara nga përdorimi i atyre produkteve, shumën e tarifës së paguar në përputhje me paragrafin (1) alinenë 1 të këtij neni, përkatësisht shumën e tarifës së paguar operatorit kolektiv në përputhje me paragrafin (1) alinenë 3 të këtij neni .

(8) Ministri përshkruan formën dhe përbajtjen, si

алинеја 1 на овој член, односно износот на надоместокот што е платен на колективниот постапувач согласно ставот (1) алинеја 3 на овој член.

(8) Министерот ја пропишува формата и содржината, како и начинот на доставување на потврдата од ставовите (5) и (6) на овој член.

(9) Сметководителите кои ги составуваат годишните завршни сметки на производителите се должни да ја проверат веродостојноста на податоците наведени во потврдите од ставот (6) на овој член.

(10) Колективниот односно самостојниот постапувач е должен да ги евидентира и чува потврдите од ставот (6) на овој член заедно со податоците од годишниот извештај од членот 36 од овој закон.

(11) Органите на државната и локалната власт нема да склучат јавна набавка со производител без да ја достави потврдата од ставот (4) од овој член и докаже дека, најмалку за тековната година, ги спровел во целост обврските за проширена одговорност согласно овој закон, како и прописите за управување со посебните текови на отпад.

Член 19

Финансиска гаранција од производителот

(1) Колективниот, односно самостојниот постапувач за договорниот производител со кој има склучено договор за преземање на обврските за управување со посебен тек на отпад обезбедува финансиска гаранција со цел обезбедување на спроведувањето на проширената одговорност утврдена со овој закон и постигнување на националните цели утврдени со прописите за посебните текови за отпад.

(2) Финансиската гаранција се обезбедува на начин како што е утврдено во членот 28 од овој закон.

IV. ОСНОВАЊЕ НА КОЛЕКТИВНИОТ ОДНОСНО САМОСТОЈНИОТ ПОСТАПУВАЧ

Член 20

Преземање на обврските на одговорност на

dhe mënyrën e dorëzimit të konfirmimit nga paragrafët (5) dhe (6) të këtij neni.

(9) Kontabilistët që përpilojnë llogaritë përfundimtare vjetore të prodhuesve janë të detyruar të kontrollojnë besueshmërinë e të dhënavë të cekura në certifikatat e përmendura në paragrafin (6) të këtij neni.

(10) Operatori i pavarur kolektiv është i detyruar të regjistrojë dhe mbajë certifikatat nga paragrafi (6) i këtij neni së bashku me të dhënat nga raporti vjetor i referuar në nenin 36 të këtij ligji.

(11) Organet e qeverisjes shtetërore dhe lokale nuk do të përfundojnë një prokurim publik me një prodhues pa dorëzuar konfirmimin nga paragrafi (4) i këtij neni dhe duke vërtetuar se, të paktën përvitin aktual, ai i ka zbatuar plotësisht detyrimet përgjegjësi të zgjeruar sipas këtij ligji si dhe rregulloret përmendura në menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave.

Neni 19

Garancia finanziare nga prodhuesi

(1) Operatori kolektiv, përkatësisht i pavarur për prodhuesin kontraktues me të cilin ka lidhur një marrëveshje përmendur e detyrimet për administrimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave do të sigurojë një garanci financiare përmendur e përgjegjësisë së zgjeruar të përcaktuar me këtë ligj dhe arritjen e qëllimeve kombëtare të përcaktuara nga rregulloret përrnjedhat e posaçme të mbeturinave.

(2) Garancia finanziare sigurohet në mënyrën e përcaktuar në nenin 28 të këtij ligji.

IV. THEMELIMI I OPERATORIT KOLEKTIV OSE TË PAVARUR

Neni 20

Marrja e obligimeve ne përgjegjësi të prodhuesit

(1) Përmendur e përgjegjësi të zgjeruar, prodhuesi i cili ka vendosur të mos paguajë tarifën e përmendur në nenin 18 paragrafi

(1) alineja 1 i këtij ligji, është i detyruar të

производителот

(1) За исполнување на обврските за проширена одговорност, производителот што одлучил дека нема да го плати надоместокот од членот 18 став (1) алинеја 1 од овој закон, е должен обврските на проширената одговорност од членот 17 од овој закон и прописите за посебните текови на отпад (во натамошниот текст: обврски на проширена одговорност), да ги оствари самостојно или со склучување на договор со правно лице колективен постапувач за преземање на обврските за управување со посебен тек на отпад, кое е основано и поседува дозвола за управување со посебен тек на отпад добиена согласно со овој закон и прописот за посебниот тек на отпад (во натамошниот текст: колективен постапувач).

(2) Во договорот од ставот (1) на овој член се вклучуваат сите обврски на производителот што произлегуваат од проширената одговорност утврдени во овој закон, како и во прописите за посебните текови на отпад, освен оние за кои е самостојно одговорен производителот.

(3) Колективниот постапувач за посебниот тек на отпад обезбедува постапување со посебниот тек на отпад во име и за сметка на производителите кои се негови основачи, како и оние со кои склучил договор од ставот (1) на овој член, со што истите стануваат членови на колективниот постапувач, односно договорни производители.

(4) Кога тоа е посебно утврдено во прописите за посебните текови на отпад, производителот може да биде ослободен од обврската од ставот (1) на овој член кога станува збор за мал производител на начин како што е утврдено во прописот за тој посебен вид на отпад.

(5) Кога тоа е посебно утврдено во прописите за посебните тековите на отпад, производителот своите обврски за проширена одговорност е должен да ги остварува исклучиво со склучување на договор со колективен постапувач, освен доколку не одлучи да го плаќа надоместокот од членот 18 став (1) алинеја 1 од овој закон.

përmbushë detyrimet pér përgjegjësi të zgjeruar të përmendur në nenin 17 të këtij ligji dhe rregulloreve pér rrjedhat e posaçme të mbeturinave (në tekstin e mëtejmë: detyrimet me përgjegjësi të zgjeruar), pér t'i kryer ato në mënyrë të pavarur ose duke lidhur një marrëveshje me një person juridik, një operator kolektiv pér ndërmarrjen e detyrimeve pér menaxhim të veçantë të mbeturinave, i cili është themeluar dhe ka një licencë pér menaxhim të veçantë të mbeturinave të marra në përputhje me këtë ligj dhe rregulloren pér rrjedhën e veçantë të mbeturinave (këtu e tutje: administrues kolektiv)

(2) Kontrata e përmendur në paragrafin (1) të këtij nenit përfshin të gjitha detyrimet e prodhuesit që rrjedhin nga përgjegjësia e zgjeruarr e përcaktuar në këtë ligj, si dhe në rregulloret pér rrjedhat e veçanta të mbeturinave, përvëç atyre pér të cilat prodhuesi është përgjegjës i pavarur.

(3) Operatori kolektiv pér rrjedhat e posaçme të mbeturinave siguron trajtimin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave në emër dhe në llogari të prodhuesve që janë themeluesit e saj, si dhe atyre me të cilët ka lidhur një marrëveshje nga parografi (1) i këtij neni, pra ata bëhen anëtarë të administruesit kolektiv, dmth. prodhuesve të kontratave.

(4) Kur përcaktohet specifikisht në rregulloret pér rrjedhat e posaçme të mbeturinave, prodhues mund të lirohet nga detyrimi nga parografi (1) i këtij neni kur bëhet fjalë pér një prodhues të vogël në një mënyrë siç përcaktohet në rregulloren pér atë lloj të veçantë të mbeturinave.

(5) Kur kjo përcaktohet posaçërisht në rregulloret pér rrjedhat e posaçme të mbeturinave, prodhuesi është i detyruar të përbushë detyrimet e tij pér përgjegjësi të zgjeruar ekskluzivisht duke lidhur një marrëveshje me një operator kolektiv, përvëç nëse vendos të paguajë tarifën e përmendur në nenin 18 paragrafi (1) alineja 1 e këtij ligji.

Neni 21

Themelimi i një operatori kolektiv dhe të pavarur

(1) Prodhuesi mund të përbushë detyrimet e

Член 21

Воспоставување на колективен и самостоен постапувач

(1) Производителот може да ги оствари обврските на проширена одговорност со склучување на договор со само еден колективен постапувач за преземање на обврски за управување со посебен тек на отпад, кој има дозвола за колективен постапувач за управување со посебен тек на отпад издадена од страна на стручниот орган во согласност со овој закон, како и прописот за посебниот тек на отпад. Производителот е должен да го склучи договорот и тогаш кога тој е основач на колективниот постапувач.

(2) Производителот може обврските на проширена одговорност, со сопствени средства, да ги оствари самостојно само доколку има обезбедено дозвола за самостоен постапувач за управување со посебен тек на отпад (во натамошниот текст: самостоен постапувач) издадена од стручниот орган во согласност со овој закон, како и прописот за посебниот тек на отпад.

(3) За исполнување на обврските на проширена одговорност производителот во случаите од ставот (1) на овој член е должен да му плаќа на колективниот постапувач надоместок за извршената услуга на начин и во висина како што е утврдено во договорот за преземање на обврски за управување со посебен тек на отпад и во овој закон.

(4) Колективниот односно самостојниот постапувач не може да започне со извршување на каква било активност на управување со посебен тек на отпад без претходно да ја добие дозволата од ставот (1) односно од ставот (2) на овој член.

(5) Колективниот односно самостојниот постапувач, освен дозволата од ставот (1) односно од ставот (2) на овој член, не смее да биде носител на друга дозвола за управување со отпад која произлегува од прописот за управување со отпад.

пëргјегjësë së zgjruar duke lidhur një kontratë me vetëm një operator kolektiv për ndërmarrjen e detyrimeve për menaxhim të veçantë të mbeturinave, i cili ka licencë për operator kolektiv për menaxhim të veçantë të mbeturinave të lëshuar nga organi ekspert në përputhje me këtë ligj, si dhe rregulloren përrjedhën e posaçme të mbeturinave. Prodhusi është i detyruar të lidhë konratën edhe kur ai është themeluesi i operatorit kolektiv.

(2) Prodhusi mund të përbushë detyrimet e përgjegjësë së zgjruar, me fondet e tij, në mënyrë të pavarur vetëm nëse ka siguruar licencë për operator të pavarur për administrimin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave (në tekstin e mëtejmë: operator i pavarur) i lëshuar nga organi ekspert në përputhje me këtë Ligji, si dhe rregullat përrjedhën e posaçme të mbeturinave.

(3) Për të përbushur detyrimet e përgjegjësë së zgjruar, prodhusi në rastet nga paragrafi (1) i këtij nenii është i detyruar t'i paguajë operatorit kolektiv kompensimin për shërbimin e kryer në mënyrën dhe shumën e përcaktuar në kontrata për ndërmarrjen e detyrimeve të menaxhimit me një rrjedhë të veçantë të mbeturinave edhe në këtë ligj.

(4) Operatori kolektiv ose i pavarur nuk mund të fillojë të kryejë ndonjë aktivitet të menaxhimit të një rrjedhe të veçantë mbeturinash pa marrë më parë lejen nga paragrafi (1) ose paragrafi (2) i këtij nenii.

(5) Operatori i pavarur përkatesisht kolektiv, përveç lejes nga paragrafi (1) dmth. Paragrafi (2) i këtij nenii, nuk duhet të jetë mbajtës i një licence tjetër të menaxhimit të mbeturinave që del nga rregullorja për menaxhimin e mbeturinave.

(6) Operatori kolektiv përkatesisht i pavarur, i cili ka licencë për trajtimin e mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike, përkatesisht automjetet e përdorura, në të njëjtën kohë mund të jetë mbajtës i licencës për menaxhim të mbeturinave

(6) Колективниот односно самостојниот постапувач кој поседува дозвола за постапување со отпад од електрична и електронска опрема односно искористени возила, може истовремено да биде носител и на дозвола за управување со отпад од батерии и акумулатори.

(7) Колективниот односно самостојниот постапувач исполнувањето на обврските за управување со посебните текови на отпад за кој е одговорен не може да ги врши самостојно, и истите е должен да ги довери на други правни лица кои поседуваат важечки дозволи за управување со отпад согласно прописите за управување со отпад.

(8) Договорите меѓу колективниот односно самостојниот постапувач и правните лица за постапување со отпад од ставот (7) на овој член се склучуваат за најмалку една фискална година, во кои задолжително се наведуваат меѓусебните права и обврски, како и количината и видот на отпад за кој се постапува.

Член 22

Барање за добивање на дозвола за колективен односно самостоен постапувач

(1) Колективниот постапувач односно самостојниот постапувач, дозволата за управување со посебен тек на отпад ја добива врз основа на барање за издавање на дозвола кое се поднесува до стручниот орган.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член особено содржи:

- 1) податоци за назив и седиште на правното лице барател – колективниот, односно самостојниот постапувач;
- 2) податоци за посебниот тек на отпад за кој се бара дозволата;
- 3) податоци за електронскиот систем за обработка, доставување и водење на податоци во согласност со обврските за управување со посебен тек на отпад и податоци за начинот на одржување на системот од членот 43 од овој закон и

4) податоци за вкупната количина на производи кои се пуштени на пазарот за претходната година од страна на договорните

nga bateritë dhe akumulatorët.

(7) Operatori kolektiv përkatësht i pavarur nuk mund të realizojë përmbytjen e detyrimeve për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave për të cilat ai është përgjegjës, dhe ai është i detyruar t'ua besojë personave të tjerë juridikë që kanë licenca të vlefshme për menaxhimin e mbeturinave në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(8) Marrëveshjet ndërmjet operatorit kolektiv përkatësish të pavarur dhe personave juridikë për administrimin e mbeturinave nga paragrafi (7) i këtij neni lidhen për të paktën një vit fiskal, në të cilin të drejtat dhe detyrimet reciproke, si dhe sasia dhe lloji i mbeturinave për të cilat trajtohet.

Neni 22

Kërkesa për marrjen e licencës për operatorin kolektiv përkatësish të pavarur

(1) Operatori kolektiv merr lejen për menaxhim të një rrjedhe të posaçme mbeturinash në bazë të kërkesës për lëshimin e lejes e cila i parashtron organit ekspert.

(2) Kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni posaçërisht përban:

- 1) të dhëna për emrin dhe selinë e personit juridik kerkues – operatorit kolektiv përkatësish operatorit të pavarur;
- 2) të dhëna për rrjedhën e posaçme të mbeturinave për të cilën kërkohet;
- 3) të dhëna për sistemin elektronik përpunimin, shpërndarjen dhe menaxhimin e të dhënavët në përputhje me detyrimet për menaxhim të rrjedhës së posaçme të mbeturinave dhe të dhëna për mënyrën e mirëmbajtjes së sistemit të përmendur në nenin 43 të këtij ligji dhe
- 4) të dhëna për sasinë totale të produkteve që janë vendosur në treg për vitin paraprak nga prodhuesit kontraktues, përkatësish nga prodhuesi i pavarur.

(3) Kërkesës së përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, operatori kolektiv do t'i bashkëngjisë:

производители, односно од страна на самостојниот производител.

(3) Кон барањето од ставот (1) од овој член колективниот постапувач односно самостојниот постапувач приложува:

1) акт за основање и статут на колективниот постапувач (доколку е колективен постапувач);
2) потврда од Централниот регистар на Република Северна Македонија за регистрација на правното лице колективен, односно самостоен постапувач, како и потврда за тековната состојба;

3) потврда од Управа за јавни приходи дека за колективниот, односно производителите основачи на колективниот, односно самостојниот постапувач не е покрената постапка за ликвидација или стечај;

4) доказ за обезбедена финансиска гаранција согласно член 28 од овој закон;

5) список на производители со кои колективниот постапувач има склучено договор дека во нивно име и за нивна сметка ќе постапува со посебниот тек на отпад (во натамошниот текст: договорни производители), во кој се наведени податоци за: називот и седиштето на производителот, дејноста на производителот, како и количина и вид на производи кои договорните производители ги пуштиле на пазарот на Република Северна Македонија за претходната година (доколку е колективен постапувач);

6) програма за остварување на проширената одговорност на производителот за посебниот тек на отпад од членот 30 од овој закон;

7) примерок од стандардниот договор за општите услови кој го склучува колективниот постапувач со договорениот производител (доколку е колективен постапувач);

8) изјава од управителите на основачите на колективниот постапувач дека се производители согласно одредбите на овој закон, како и дека не вршат дејност на управување со отпад самостојно, ниту се основачи или ко-основачи на друго правно лице кое врши дејност на управување со отпад, освен ако е во согласност со членот 21 став (6) од овој закон (доколку е

1) aktin për themelimin dhe statutin e operatorit kolektiv;

2) vërtetim nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë së Veriut për regjistrimin e personit juridik- kolektiv përkatësisht operatorin e pavarur, si dhe konfirmimin e situatës aktuale;

3) konfirmim nga Zyra e të Ardhurave Publike se asnje procedurë likuidimi ose falimentimi nuk është iniciuar për operatorin kolektiv, përkatësisht prodhuesit, themelues të operatorit kolektiv, përkatësisht operatorit të pavarur;

4) prova e garancisë financiare të siguruar në përputhje me nenin 28 të këtij ligji;

5) lista e prodhuesve me të cilët operatori kolektiv ka lidhur një marrëveshje që në emër të tyre dhe në llogari të tyre do të veprojë me rrjedhën e posaçme të mbeturinave (këtu e tutje: prodhuesit e kontraktuar), e cila përmban të dhëna për: emrin dhe vendin e prodhuesit, aktivitetin e prodhuesit, si dhe sasinë dhe llojin e produkteve që prodhuesit kontraktues i vendosin në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin paraprak;

6) programin për realizimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit për rrjedhën të posaçme të mbeturinave, të përmendor në nenin 30 të këtij ligji;

7) një kopje të kontratës standarde për kushtet e përgjithshme të lidhura nga operatori kolektiv me prodhuesin e dakorduar;

8) deklarata nga menaxherët e themeluesve të operatorit kolektiv se ata janë prodhues në përputhje me dispozitat e këtij ligji, si dhe se ata nuk kryejnë veprimitari të menaxhimit të mbeturinave në mënyrë të pavarur, as nuk janë themelues ose bashkëthemelues të një tjetër subjekti juridik që kryen veprimitari të menaxhimit të mbeturinave, përvèç nëse është në përputhje me nenin 21 parografi (6) të këtij ligji;

9) lista e personave juridikë që kanë licanca të menaxhimit të mbeturinave në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave, me të

колективен постапувач);

9) список на правни лица, кои имаат дозволи за управување со отпад согласно прописите за управување со отпад, со кои колективниот односно самостојниот постапувач има склучено договори за извршување на обврските за управување со отпад, кој задолжително содржи податоци за: назив и седиште на правното лице, број на договор склучен со колективниот односно самостојниот постапувач, вид и број на дозвола за управување со отпад согласно прописите за управување со отпад на правното лице, опис на предметот на договорот со колективниот односно самостојниот постапувач; како и податоци за вкупниот капацитет на секое правно лице за собирање, преработка и рециклирање на отпад согласно дозволата за управување со отпад и договорениот капацитет со колективниот односно самостојниот постапувач;

10) доказ за процентот на пресметаниот удел на колективниот односно самостојниот постапувач во вкупната количина на пуштени производи на пазарот за претходната година, согласно ставот (5) од овој член (доколку е колективен постапувач).

(4) Колективниот постапувач во моментот на поднесувањето на барањето е должен да обезбеди договори со кои, врз основа на списокот на производители од став (3) точка 5 на овој член, ќе докаже дека презема обврски за управување со посебен тек на отпад со производители кои претставуваат минимум 10% од вкупната количина на производи пуштена на пазарот во Република Северна Македонија од кои се создава посебен тек на отпад.

(5) Податоците за вкупната количина на производи пуштена на пазарот во Република Северна Македонија за посебните текови на отпад и нивните видови ги објавува стручниот орган согласно членот 40 став (4) од овој закон, а пресметана согласно методологијата од членот 13 став (3) од овој закон.

(6) Доколку не е поинаку уредено со прописот за посебниот тек на отпад, формата, содржината и образецот на барањето за издавање на

cilat operatori kolektiv ose i pavarur ka lidhur marrëveshje për kryerjen e detyrimeve të menaxhimit të mbeturinave, i cili detyrimisht përban të dhëna për: emrin dhe selinë e personit juridik , numri i kontratës së lidhur me operatorin kolektiv ose të pavarur, lloji dhe numri i lejes për administrimin e mbeturinave në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave të personit juridik, përshkrimi i lëndës së kontratës me operatorin kolektiv ose të pavarur; si dhe të dhëna për kapacitetin total të secilit person juridik për mbledhjen, përpunimin dhe riciklimin e mbeturinave në përputhje me lejen për trajtimin e mbeturinave dhe kapacitetin e dakorduar me operatorin kolektiv ose të pavarur.

10) Dëshmi e përqindjes së pjesës së llogaritur të operatorit kolektiv përkatesisht operatorit të pavarur në sasinë totale të produkteve të lëshuara në treg për vitin paraprak, në përputhje me paragrafin (5) të këtij neni (nëse ai është një operator kolektiv).

(4) Operatori kolektiv në momentin e paraqitjes së kërkesës është i detyruar të sigurojë kontrata me të cilat, bazuar në listën e prodhuesve nga parografi (3) pika 5) e këtij neni, do të dëshmojë se ai ndërmerr detyrim e menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave me prodhuesit të cilët përfaqësojnë minimumi 10% të sasisë totale të produkteve të vendosura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut nga e cila gjenerohet një rrjedhë e posaçme e mbeturinave.

(5) Të dhënat për sasinë e përgjithshme të produkteve të vendosura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut për rrjedhat e posaçme të mbeturinave dhe llojet e tyre do të publikohen nga organi ekspert në përputhje me nenin 40 paragrafi (4) të këtij ligji, dhe llogaritet në përputhje me metodologjinë e nenit 13 paragrafi (3) të këtij ligji.

(6) Përveç nëse rregullohet ndryshe nga rregulla ligjore për rrjedhën e posaçme të mbeturinave, forma, përbajtja dhe formulari i kërkesës përlëshimin e lejes referuar në paragrafin (1) të këtij neni, mënyra e dorëzimit dhe dokumentacioni i nevojshëm bashkangjitur kërkesës duhet të përcaktohet nga Ministri.

(7) Drejt Kërkesës mund të kërkohet dorëzimi i të

дозволата од ставот (1) од овој член, начинот на доставување, како и потребната документација која се приложува кон барањето ги пропишува министерот.

(7) Кон барањето може да се бара доставување и на други податоци или документација утврдени со прописот за посебниот тек на отпад.

Член 23

Дозвола за управување со посебен тек на отпад за колективен постапувач или самостоен постапувач

(1) Стручниот орган во рок од 30 дена од денот на комплетирањето на барањето за издавање на дозвола од членот 22 од овој закон, е должен да донесе решение за издавање на Дозвола за колективен постапувач или за самостоен постапувач (во натамошниот текст: Дозвола за тек на отпад) односно решение со кое го одбива барањето за издавање на дозволата.

(2) Колективниот односно самостојниот постапувач кој, согласно прописот за посебниот тек на отпад, може да врши активности за управување за повеќе од еден тек на отпад, е должен да обезбеди посебни дозволи за секој одделен тек на отпад, при што исполнувањето на условите за добивање на Дозволата за тек на отпад не можат се пресметуваат кумулативно, односно е должен да ги исполни условите за секоја дозвола пооделно.

(3) Дозволата за тек на отпад од ставот (1) од овој член задолжително ги содржи следните податоци:

- 1) назив и седиште на правното лице колективен постапувач, односно самостоен постапувач;
- 2) назив на посебниот тек на отпад за кој се издава дозволата;
- 3) вкупната количина на производи кои се пуштени на пазарот за претходната година од страна на договорните производители односно производителот; и
- 4) процентот на пресметаниот удел на колективниот постапувач, односно самостојниот постапувач, во вкупната количина на пуштени

dhënave оse dokumentacionit tjetër тe përcaktuar nga rregullorja për rrjedhën e posaçme të mbeturinave.

Neni 23

Leje për menaxhimin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave për operatorin kolektiv përkatësish operatorin e pavarur

(1) Organi profesional brenda 30 ditëve nga dita e plotësimit të kërkesës për lëshimin e lejes nga neni 22 i këtij ligji, është i detyruar të marrë vendim për lëshimin e lejes për një operator kolektiv ose për një operator të pavarur (në tekstin e mëtejmë: Leja për rrjedhën e mbeturinave) që është, një vendim që refuzon kërkesën për lëshimin e lejes.

(2) Operatori kolektiv përkatësish i pavarur i cili, në përputhje me rregulloren për rrjedhën e posaçme të mbeturinave, mund të kryejë veprimtari administrimi për më shumë se një rrjedhë mbeturinash, është i detyruar të sigurojë leje të veçanta për secilën rrjedhë të mbeturinave, ndërsa plotëson kushtet për marrjen e Lejes përrjedhën e mbeturinave nuk mund të llogaritet në mënyrë kumulative, dmth është i detyruar të plotësojë kushtet për secilën leje veç e veç.

(3) Leja për qarkullimin e mbeturinave të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni duhet të përbajë të dhënat e mëposhtme:

1) emri dhe selia e operatorit kolektiv - personit juridik, përkatësish operatorit të pavarur;

2) emrin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave për të cilën është lëshuar leja;

3) sasia totale e produkteve që janë vendosur në treg për vitin paraprak nga prodhuesit kontraktues, përkatësish prodhuesi; dhe

4) përqindja e pjesës së llogaritur të operatorit kolektiv përkatësish operatorit të pavarur, në sasinë totale të produkteve të lëshuara në treg për vitin paraprak.

(4) Licenca për operatorin kolektiv nga paragrafi (1) i këtij neni duhet të përbajë gjithashtu emrin dhe

производи на пазарот за претходната година.

(4) Во дозволата за колективен постапувач од ставот (1) од овој член се наведуваат и називот и седиштето на основачите на колективниот постапувач, како и рокот до кога колективниот постапувач треба да го исполнi условот од членот 39 став (1) од овој закон доколку не е исполнет.

(5) Дозволата од ставот (1) од овој член може да се одземе од страна на стручниот орган доколку не се одобрени последователно два годишни извештаи од членот 33 од овој закон.

(6) Програмата од членот 30 од овој закон за прошириена одговорност на производителот за посебниот тек на отпад за колективниот односно самостојниот постапувач, која се изготвува на секои пет години се доставува кон барањето за дозволата од ставот (1) од овој член.

(7) Формата и содржината на образецот на дозволата за тек на отпад од ставот (1) од овој член, за секој посебен тек на отпад, како и начинот на издавањето ги пропишува министерот.

Член 24

Колективен постапувач

(1) Колективниот постапувач е непрофитно правно лице, основано од најмалку двајца производители, чија цел е спроведување на активности за управување со посебен тек на отпад заради остварување на прошириена одговорност на производителите кои се негови членови.

(2) Основачи на колективен постапувач можат да бидат само производители кои пуштаат на пазарот производи за кои колективниот постапувач има дозвола за вршење на обврските за управување со посебен тек на отпад.

(3) Обврските за управување со посебен тек на отпад на договорниот производител, колективниот постапувач ги презема врз основа на склучен договор со договорниот производител со кој се прифаќаат општите услови за работа на колективниот постапувач за

selinë e themeluesve tē operatorit kolektiv, si dhe afatin deri nē tē cilin operatori kolektiv duhet tē përbushë kushtin nga nenii 39 paragrafi (1) tē këtij ligji nëse nuk është përbushur.

(5) Leja nga paragrafi (1) i këtij nenii mund tē revokohet nga organi ekspert nëse dy raporte radhazi tē referuara nē nenii 33 tē këtij ligji nuk miratohen.

(6) Programi i përmendur nē nenii 30 tē këtij ligji pér përgjegjësinë e zgjeruar tē prodhuesit pér rrjedhën e posaçme tē mbeturinave pér operatorin kolektiv përkatesisht operatorin e pavarur, i cili përgatitet çdo pesë vjet, duhet tē paraqitet me kërkesën e përmendur nē paragrafin (1) tē këtij nenii.

(7) Forma dhe përbajtja e formularit tē lejes pér rrjedhën e mbeturinave nga paragrafi (1) i këtij nenii, pér secilin rrjedhë tē veçantë tē mbeturinave, si dhe mënyra e lëshimit përcaktohet nga Ministri.

Neni 24

Operatori kolektiv

(1) Operatori kolektiv është një person juridik jofitimprurës, i themeluar nga tē paktën dy prodhues, qëllimi i tē cilit është tē zbatojë aktivitete pér menaxhimin e rrjedhës së veçantë tē mbeturinave pér tē arritur përgjegjësi tē zgjeruar tē prodhuesve që janë anëtarë tē tij.

(2) Themelues tē një operatori kolektiv mund tē jenë vetëm prodhuesit që vendosin nē treg produkte pér tē cilat operatori kolektiv ka licencë pér tē kryer detyrimet pér administrimin e një rrjedhe tē veçantë mbeturinash.

(3) Detyrimet pér menaxhimin e rrjedhës së veçantë tē mbeturinave tē prodhuesit kontraktues, operatori kolektiv ndërmerr nē bazë tē një kontrata tē lidhur me prodhuesin kontraktues i cili pranon kushtet e përgjithshme tē punës së operatorit kolektiv pér një periudhë prej tē paktën një viti fiskal .

(4) Kontrata nga paragrafi (3) i këtij nenii përcakton edhe tarifën e paguar nga subjekti kontraktues pér operatori kolektiv nē përputhje me nenii 21 paragrafi (3) tē këtij ligji.

(5) Fitimi i realizuar nga veprimi i tij, operatori

период од најмалку една фискална година.

(4) Во договорот од ставот (3) на овој член се утврдува и надоместокот кој договорниот постапувач го плаќа на колективниот постапувач согласно членот 21 став (3) од овој закон.

(5) Остварената добивка од своето работење, колективниот постапувач не смее да ја распредели како приход на основачите на колективниот постапувач, туку е должен истата исклучиво да ја користи за извршување на обврските за управување со посебен тек на отпад согласно одредбите на овој закон и прописите за посебните текови на отпад.

(6) Колективниот постапувач не смее да гарантира ниту да презема обврски за намирување на долг или исполнување на обврски на производител или на трето лице.

(7) Колективниот постапувач не може да биде сопственик над отпадот со кој се обврзал да постапува во име и за сметка на договорните производители.

(8) Колективниот постапувач престанува да ја извршува својата дејност доколку:

- 1) е донесена одлука од основачите за престанување со работа на колективниот постапувач и е спроведено негово бришење од Централен регистар на Република Северна Македонија или
- 2) настанал стечај или ликвидација или
- 3) му е одземена дозволата согласно член 45 од овој закон.

(9) Во случаите од ставот (8) на овој член, колективниот постапувач е должен до стручниот орган да поднесе барање за бришење од Регистарот од членот 44 од овој закон во рок од 30 дена од денот на донесувањето на одлуката од ставот (8) точка 1) на овој член односно од денот на започнувањето на постапката за стечај односно ликвидација од ставот (8) точка 2) од овој член.

(10) Во случаите од ставот (8) точка 3) од овој член стручниот орган е должен да го избрише колективниот постапувач од регистарот од членот 44 од овој закон во рок од 15 дена од правосилноста на решението за одземање на дозволата за тек на отпад.

kolektiv nuk do tё shpérndahet si e ardhur e themeluesve tё operatorit kolektiv, por ёshtë i detyruar ta pёr dorë atё ekskluzivisht pёr kryerjen e detyrimeve pёr menaxhim tё veçantë tё mbeturinave nё pёrputhje me dispozitat e kёtij ligji dhe rregulloret pёr rrjedhat e veçanta tё mbeturinave.

(6) Operatori kolektiv nuk duhet tё garantojё ose tё ndermarrё detyrime pёr shlyerjen e borxhit ose pёrmbushjen e detyrimeve tё njё prodhuesi ose njё pale tё tretё.

(7) Operatori kolektiv nuk mund tё jetё pronar i mbeturinave me tё cilat ai ka marrё pёrsipёr tё veprojё nё emёr dhe nё llogari tё prodhuesve kontraktues.

(8) Operatori kolektiv pushon tё kryejё veprimtarinё e tij nёse:

1) ёshtë marrё njё vendim nga themeluesit pёr tё ndérprerё punёn e operatorit kolektiv dhe ёshtë bёrё fshirja e tij nga Regjistri Qendor i Republikёs sё Maqedonisё sё Veriut

2) ka ndodhur falimentimi ose likuidimi ose

3) licenca e tij ёshtë revokuar nё pёrputhje me nenin 45 tё kёtij ligji.

(9) Nё rastet nga paragrafi (8) i kёtij neni, operatori kolektiv ёshtë i detyruar t'i paraqesё organit ekspert njё kёrkesё pёr fshirje nga regjistri, referuar nenit 44 tё kёtij ligji brenda 30 ditёve nga dita e marrjes sё vendimit nga paragrafi (8) pika 1) i kёtij neni, pёrkatasht nga dita e fillimit tё procedurёs sё falimentimit, gjegjёsht likuidimit nga paragrafi (8) pika 2) tё kёtij neni.

(10) Nё rastet e pёrmendura nё paragrafin (8) pika 3) tё kёtij neni, organi ekspert ёshtë i detyruar tё fshijё operatorin kolektiv nga regjistri i pёrmendur nё nenin 44 tё kёtij ligji brenda 15 ditёve nga data e hyrjes nё fuqi tё vendimi pёr revokimin e lejes pёr qarkullimin e mbeturinave.

(11) Nё rast tё ndérprerjes sё punёs, prona e operatorit kolektiv qё mbetet pas shlyerjes sё tё gjitha detyrimeve tё prapambetura, ёshtë pronё e Republikёs sё Maqedonisё Veriore.

(11) Во случаите на престанок со работа, имотот на колективниот постапувач што останува по намирување на сите доспеани обврски, е сопственост на Република Северна Македонија.

Член 25

Одговорност и обврска за грижа на производителот за работата на Колективниот постапувач

(1) Договорните производители, без оглед дали се основачи или само членови на колективниот постапувач, се должни да ја следат работата на колективниот постапувач за тоа дали истиот постапува согласно позитивните законски прописи, да се грижат колективниот постапувач да ги исполнува во целост своите обврски во согласност со овој закон и прописите за посебните текови на отпад за исполнување на проширената одговорност на производителот, како и да бараат извештаи за неговата работа.

(2) Во случај кога договорниот производител ќе дознае самостојно или преку допрен глас од трето лице, дека колективниот постапувач не ги спроведува своите обврски, должен е да ги извести за своите наоди со образложение органите на управување на колективниот постапувач за обврската за почитување на законските прописи, како и да го извести стручниот орган и другите соодветни надлежни органи во случај кога колективниот постапувач нема да се произнесе по известувањето и не ги исполнува обврските согласно закон.

(3) Неисполнувањето на обврските на колективниот постапувач за проширена одговорност, како и неможноста истиот да ги исполни, не ги ослободува договорните производители од обврската за проширена одговорност.

(4) Во случај кога колективниот постапувач не ги исполнил своите обврски и поради тоа настанала штета за договорниот производител или за трето лице, истите може да бараат надоместок на претрпената штета од имотот на колективниот постапувач согласно ставот (8) од овој член.

(5) Во случај кога имотот не е доволен да се исполнат сите обврски на колективниот

Neni 25

Përgjegjësia dhe detyrimi për t'u kujdesur për prodhuesin për punën e Operatorit Kolektiv

(1) Prodhuesit kontraktues, qofshin ata themelues apo vetëm anëtarë të operatorit kolektiv, janë të detyruar të ndjekin punën e operatorit kolektiv nëse vepron në përputhje me rregulloret ligjore pozitive, për t'u siguruar që operatori kolektiv përbush detyrimet e tij në mënyrë të plotë në përputhje me këtë ligj dhe rregulloret për rrjedhat e veçanta të mbeturinave për të përbushur përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit, si dhe për të kërkuar raporte për punën e tij.

(2) Në rast se prodhuesi kontraktues zbulon në mënyrë të pavarur ose përmes një zëri të prekura nga një palë e tretë, që operatori kolektiv nuk po përbush detyrimet e tij, ai është i detyruar të informojë për gjetjet e tij me një shpjegim të organeve të menaxhimit të operatorit kolektiv për detyrimin të respekoj rregullat ligjore të informojë organin ekspert dhe organet e tjera përkatëse kompetente në rast se operatori kolektiv nuk flet pas njoftimit dhe nuk përbush detyrimet sipas ligjit.

(3) Mos përbushja e detyrimeve të operatorit kolektiv për përgjegjësi të zgjeruar, si dhe pamundësia për ta përbushur atë, nuk i liron prodhuesit kontraktues nga detyrimi për përgjegjësi të zgjeruar.

(4) Në rast se operatori kolektiv nuk i ka përbushur detyrimet e tij dhe për shkak të dëmit që ka ndodhur për prodhuesin kontraktues ose për një palë të tretë, ata mund të kërkojnë kompensim për dëmin e pësuar nga prona e operatorit kolektiv në përputhje me paragrafin (8) të këtij neni.

(5) Në rast se prona nuk është e mjaftueshme për të përbushur të gjitha detyrimet e operatorit kolektiv, prodhuesit kontraktues janë bashkërisht dhe veçmas përgjegjës me mjetet ose veprimet e tyre për të përbushur detyrimet e operatorit kolektiv në proporcione me pjesën e tyre në

постапувач, договорните производители солидарно се одговорни со сопствени средства или дејствија да ги исполнат обврските на колективниот постапувач сразмерно на својот удел во плаќањето на надоместокот на колективниот постапувач од членот 38 од овој закон за последната година за која колективниот постапувач има поднесено годишен извештај согласно членот 36 од овој закон.

(6) Во случаите од ставот (5) на овој член кога се однесува на колективен постапувач за кој е започната постапка на стечај и ликвидација, финансиските обврски најпрво се подмируваат од имотот на колективниот постапувач, по што преостанатите обврски ги преземаат договорните постапувачи согласно ставот (8) на овој член.

(7) Договорниот производител, согласно ставот (5) на овој член е одговорен и за плаќање на санкции за колективниот постапувач кои се изречени во паричен износ, а кои не можат да бидат подмирени согласно ставот (6) на овој член.

(8) Постапката за подмирување на обврските на колективниот постапувач од договорните производители се врши согласно општите прописи за надомест на штета и облигациони односи.

Член 26

Самостоен постапувач

(1) Самостојниот постапувач самостојно, со сопствени средства преку основање на посебно непрофитно правно лице, ги презема обврските кои произлегуваат од овој закон и од законите за посебните текови на отпад врз основа на дозволата за тек на отпад издадена од стручниот орган согласно членот 22 од овој закон.

(2) Самостојниот постапувач не смее да има како основач друг производител ниту смее да преземе обврски за управување со отпад од друг производител или за друг тек на отпад од оној што е наведен во неговата дозвола за тек на отпад.

(3) Услугите на самостојниот постапувач не

компензимин е operatorit kolektiv nga nen 38 i këtij ligji për vitin e fundit për të cilin operatori kolektiv ka dorëzuar një raport vjetor në përputhje me nenin 36 të këtij ligji.

(6) Në rastet e përmendura në paragrafin (5) të këtij neni, kur i referohemi një operatori kolektiv për të cilin është filluar procedura e falimentimit dhe likuidimit, detyrimet financiare fillimisht shlyhen nga prona e operatorit kolektiv, pas së cilës detyrimet e mbetur miren nga veprimtarët kontraktues në përputhje me paragrafin (8) të këtij neni.

(7) Prodhuesi kontraktues, në përputhje me paragrafin (5) të këtij neni është gjithashtu përgjegjës për pagimin e sanksioneve për operatorin kolektiv që vendosen në një shumë monetare, dhe të cilat nuk mund të shlyhen në përputhje me paragrafin (6) të këtij neni.

(8) Procedura për shlyerjen e detyrimeve të operatorit kolektiv nga prodhuesit kontraktues kryhet në përputhje me rregulloret e përgjithshme për kompensimin e dëmeve dhe detyrimeve.

Neni 26

Operatori i pavarur

(1) Operatori i pavarur në mënyrë të pavarur, me fondet e tij përmes krijimit të një personi juridik të veçantë jofitimprurës, merr përsipër detyrimet që rrjedhin nga ky ligj dhe ligjet për rrjedhat e posaçme të mbeturinave bazuar në lejen e rrjedhës së mbeturinave të lëshuar nga organi ekspert në përputhje me nenin 22 të këtij ligji.

(2) Operatori i pavarur nuk duhet të ketë si themelues një prodhues tjetër dhe as nuk mund të marrë përsipër detyrime për administrimin e mbeturinave nga një prodhues tjetër për një rrjedhë tjetër të mbeturinave nga ajo e përcaktuar në lejen e tij të rrjedhës së mbeturinave.

(3) Shërbimet e operatorit të pavarur nuk mund të përdoren nga asnjë prodhues tjetër për të përbushur përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit.

може да ги користи ниеден друг производител заради остварување на проширената одговорност на производителот.

(4) Самостојниот постапувач секоја остварена добивка од постапувањето со посебниот тек на отпад не смее да ја распредели како сопствен приход односно приход за производителот основач, и е должен истата исклучиво да ја користи за поефикасно извршување на обврските за управување со посебен тек на отпад согласно одредбите на овој закон, прописите за посебните текови на отпад и прописите за управување со отпад.

(5) Самостојниот постапувач не смее да врши дејствија кои имаат за цел намалување на приходот од постапувањето со отпадот заради остварување на друга странична добивка која не произлегува од постапувањето со отпадот или има за цел остварување на предност, за себе или за производителот кој го основал, која може да ја наруши конкуренцијата на пазарот.

(6) Самостојниот постапувач престанува да ја извршува својата дејност доколку:

- 1) неговиот основач престане да биде производител и поднесе барање за бришење од Регистарот од членот 14 од овој закон согласно посебниот пропис за тек на отпад;
- 2) неговиот основач донесе одлука за престанување со работа на самостојниот постапувач и негово бришење од Централен регистар на Република Северна Македонија;
- 3) настанал стечај или ликвидација на основачот и
- 4) му е одземена дозволата согласно членот 45 од овој закон.

(7) Во случаите од ставот (6) на овој член, самостојниот постапувач е должен до стручниот орган да поднесе барање за бришење од Регистарот од членот 44 од овој закон во рок од 30 дена од денот на кога се случиле настаните од ставот (6) точки 1) и 2) од овој член односно денот на започнувањето на постапката за стечај односно ликвидација од став (6) точка 3) од овој член.

(8) Во случаите од став (6) точка 4) стручниот орган е должен да го избрише самостојниот

(4) Operatori i pavarur nuk duhet të shpërndajë ndonjë fitim të realizuar nga trajtimi me rrjedhën posaçme të mbeturinave si të ardhura të tij, pra të ardhura për prodhuesin themelues, dhe është i detyruar ta përdorë atë ekskluzivisht për ekzekutimin më efikas të detyrimeve për menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave në përputhje me dispozitat e këtij ligji, rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave dhe rregulloret përmenaxhimin e mbeturinave.

(5) Operatori i pavarur nuk duhet të kryejë veprime që synojnë zvogëlimin e të ardhurave nga trajtimi i mbeturinave me qëllim të arritjes së përfitimeve të tjera anësore që nuk vijnë nga trajtimi i mbeturinave ose synon të fitojë një avantazh, përvete ose për prodhuesin i cili e themeloi atë., gjë që mund të shtrembërojë konkurrencën e tregut.

(6) Operatori i pavarur pushon së ushtruari aktivitetin e tij nëse:

- 1) themeluesi i tij pushon së qeni prodhues dhe paraqet kërkesë përfshirje nga Regjistri i referuar në nenin 14 të këtij ligji në përputhje me rregulloren e veçantë përrjedhën e mbeturinave;
- 2) themeluesi i tij ka marrë vendim për ndërprerjen e punës së operatorit të pavarur dhe fshirjen e tij nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë së Veriut;
- 3) ka ndodhur falimentimi ose likuidimi i themeluesit dhe
- 4) licenca e tij është revokuar në përputhje me nenin 45 të këtij ligji.

(7) Në rastet nga paragafi (6) i këtij nenit, operatori i pavarur është i detyruar të paraqesë kërkesë tek organi ekspert përfshirjen nga Regjistri nga nen 43 i këtij ligji brenda 30 ditëve nga dita kur kanë ndodhur ngjarjet nga paragafi (6) pikat 1) dhe 2) të këtij nenit, dmth. dita e fillimit të procedurës së falimentimit, respektivisht likuidimit nga paragafi (6) pika 3) e këtij nenit.

(8) Në rastet e përmendura në paragrin (6) pika 4), organi ekspert është i detyruar të fshijë operatorin e pavarur nga regjistri i përmendur në nenin 44 të këtij ligji brenda 15 ditëve nga data e

постапувач од регистарот од членот 44 од овој закон во рок од 15 дена од правосилноста на решението за одземање на дозволата за тек на отпад.

(9) Во случаите на престанок со работа, имотот на самостојниот постапувач што останува по намирање на сите доспеани обврски, е сопственост на Република Северна Македонија.

Член 27

Одговорност и обврска за производителот кој е основач на самостојниот постапувач

(1) Производителот кој е основач на самостојниот постапувач е должен да ја следи неговата работа, односно дали истиот постапува согласно позитивните законски прописи, дали се грижи за исполнување во целост за обврските на производителот за проширена одговорност во согласност со овој закон и прописите за посебните текови на отпад, како и да бара извештаи за неговата работа.

(2) Во случај кога производителот ќе утврди самостојно или преку допрен глас од трето лице, дека самостојниот постапувач не ги спроведува обврските, е должен да го извести за своите наоди со образложение самостојниот постапувач, како и да го извести стручниот орган и другите надлежни органи во случај кога самостојниот постапувач нема да се произнесе по известувањето и не ги исполни обврските согласно закон.

(3) Неисполнувањето на обврските на самостојниот постапувач за проширена одговорност, како и неможноста истиот да ги исполни, не го ослободува производителот од обврската за проширена одговорност.

(4) Во случај кога самостојниот постапувач не ги исполнил своите обврски и поради тоа настанала штета за производителот или за трето лице, може да бара надоместок на претрпената штета од имотот на самостојниот постапувач согласно ставот (6) од овој член.

(5) Во случај кога имотот не е доволен да се исполнат сите обврски на самостојниот постапувач, производителот е одговорен со сопствени средства или дејствија да ги исполни

hyrjes нë fuqi të vendimit për revokimin e lejes pér qarkullimin e mbeturinave.

(9) Në rast të përfundimit të punës, prona e operatorit të pavarur që mbetet pas shlyerjes së të gjitha detyrimeve të prapambetura, është pronë e Republikës së Maqedonisë Veriore.

Neni 27

Përgjegjësia dhe detyrimi për prodhuesin i cili është themelues i operatorit të pavarur

(1) Prodhusi i cili është themelues i operatorit të pavarur është i detyruar të ndjekë punën, dmth nëse vepron në përputhje me rregulloret ligjore pozitive, nëse kujdeset pér përbushjen e plotë të detyrimeve të prodhuesit pér përgjegjësi të zgjeruar në përputhje me këtë ligj dhe rregulloret pér rrjedhat e posaçme të mbeturinave, si dhe pér të kërkuar raporte pér punën e tij.

(2) Në rast se prodhuesi përcakton në mënyrë të pavarur ose përmes një zëri të shprehur nga një palë e tretë, që operatori i pavarur nuk zbaton detyrimet, ai është i detyruar të informojë operatorin e pavarur pér gjetjet e tij me një shpjegim, si dhe të informojë organin ekspert dhe organet e tjera kompetente në rast se operatori i pavarur nuk do të deklarohet mbi njoftimin dhe nuk do të përbushë detyrimet sipas ligjit.

(3) Mos përbushja e detyrimeve të operatorit të pavarur pér përgjegjësi të zgjeruar, si dhe pamundësia pér t'i përbushur ato, nuk e liron prodhuesin nga detyrimi pér përgjegjësi të zgjeruar.

(4) Në rast se operatori i pavarur nuk i ka përbushur detyrimet e tij dhe pér shkak të dëmit që ka ndodhur pér prodhuesin ose pér një palë të tretë, ai mund të kërkojë kompensim pér dëmin e pësuar nga prona e operatorit të pavarur në përputhje me paragrafin (6) të këtij nenit.

(5) Në rast se prona nuk është e mjaftueshme pér të përbushur të gjitha detyrimet e operatorit të pavarur, prodhuesi është përgjegjës me mjetet ose veprimet e tij pér të përbushur detyrimet e operatorit të pavarur.

(6) Në rastet e përmendura në paragrafin (5) të

обврските на самостојниот постапувач.

(6) Во случаите од ставот (5) на овој член кога се однесува на самостоен постапувач за кој е започната постапка на стечај и ликвидација, финансиските обврски најпрво се подмируваат од имотот на самостојниот постапувач, по што преостанатите обврски ги презема производителот согласно ставот (8) на овој член.

(7) Производителот, согласно ставот (5) на овој член е одговорен и за плаќање на санкции за самостојниот постапувач кои се изречени во паричен износ, а кои не можат да бидат подмирени согласно ставот (5) на овој член.

(8) Постапката за подмирување на обврските на самостојниот постапувач од производителот се врши согласно општите прописи за надомест на штета и облигациони односи.

Член 28

Обврска на обезбедување на финансиска гаранција

(1) Доколку не е поинаку утврдено во прописот за посебниот тек на отпад, колективниот, односно самостојниот постапувач, е должен да обезбеди финансиска гаранција за да го гарантира исполнувањето на својот удел во постигнувањето на националните цели утврдени со прописите за посебните текови на отпад.

(2) Финансиска гаранција се издава во корист на органот за животна средина и може да биде:

- 1) банкарска гаранција, банкарски депозит или друг вид на банкарски производ, или
- 2) средства депонирани на депозитна сметка во банка или кредитна институција.

(3) Висината на финансиската гаранција за колективниот постапувач се пресметува во износ од 3% од планираниот приход во Програмата од членот 30 од овој закон за првата година на работа односно од остварениот приход од годината за која се поднесува Годишниот извештај согласно членот 36 од овој закон.

(4) Висината на финансиската гаранција за самостојниот постапувач се пресметува во износ

кетијneni, kur i referohet një operatori të pavarur për të cilin është filluar procedura e falimentimit dhe likuidimit, detyrimet financiare së pari zgjidhen nga prona e operatorit të pavarur, pas të cilave detyrimet e mbetur merren përsipër nga prodhuesi në përputhje me paragrafin (8) të këtij nenii.

(7) Prodhuesi, në përputhje me paragrafin (5) të këtij neni është gjithashtu përgjegjës për pagimin e sanksioneve për operatorin e pavarur të cilat janë shprehura në shumën monetare, dhe të cilat nuk mund të shlyhen në përputhje me paragrafin (5) të këtij neni.

(8) Procedura për shlyerjen e detyrimeve të operatorit të pavarur nga prodhuesi kryhet në përputhje me rregulloret e përgjithshme për kompensimin e dëmeve dhe detyrimeve.

Neni 28

Detyrimi për të siguruar një garanci financiare

(1) Përveç nëse specifikohet ndryshe në rregulloren për rrjetat e posaçme të mbeturinave, operatori kolektiv, përkatësisht i pavarur është i detyruar të sigurojë një garanci financiare për të garantuar përbushjen e pjesës së tij në arritjen e qëllimeve kombëtare të përcaktuara nga rregulloret përrjetat e posaçme të mbeturinave.

(2) Një garanci financiare do të lëshohet përfitimin e organit të mjedisit dhe mund të jetë:

- 1) garanci bankare, depozitë bankare ose llogari tjetër i produktit bankar, ose
- 2) fondet e depozituara në një llogari depozite në një bankë ose institucion krediti.

(3) Shuma e garancisë financiare për operatorin kolektiv llogaritet në shumën prej 3% të të ardhurave të planifikuara në Programin e përmendur në Nenin 30 të këtij Ligji për vitin e parë të funksionimit, dmth nga të ardhurat e realizuara nga viti për të cilin paraqitet Raporti Vjetor në pajtim me nenin 36 të këtij ligji.

(4) Shuma e garancisë financiare për operatorin e pavarur llogaritet në shumën prej 5% të shumës së planifikuar për mbulimin e kostove për administrimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave për vitin e parë të funksionimit të

од 5% од износот кој е планиран за покривање на трошоците за управување со посебниот тек на отпадот за првата година на работа на самостојниот постапувач утврден во Програмата од членот 30 од овој закон, односно од вкупниот износ на средства од прописот за посебниот тек на отпад кој производителот го инвестираше за годината за која се поднесува годишниот извештај согласно членот 36 од овој закон.

(5) Финансиската гаранција се пресметува за една фискална година и истата за наредната година се доставува до стручниот орган заедно со годишниот извештај од членот 36 од овој закон до 31 март за претходната година.

(6) Финансиска гаранција се обезбедува со важност од 30 јуни од тековната до 30 јуни во наредната година.

(7) Колективниот односно самостојниот постапувач може да располага со финансиската гаранција откако стручниот орган ќе го одобри годишниот извештај согласно членот 36 од овој закон.

(8) Стручниот орган е должен да донесе решение за активирање и реализација на финансиската гаранција доколку колективниот односно самостојниот постапувач за најмалку 5% или повеќе не ги исполни националните цели утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

(9) Финансиската гаранција се наплатува во троен износ од процентот на неисполнетост на националните цели односно финансиската гаранција се исплатува во целост кога националните цели не се исполнети за 30% или повеќе.

(10) Средствата од финансиската гаранција се приход на органот за животна средина и се уплатуваат на соодветна посебна уплатна сметка, а се користат за реализација на Програмата од членот 48 од овој закон.

V. ИСПОЛНУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ ЗА РАБОТА НА КОЛЕКТИВНИОТ И САМОСТОЈНИОТ ПОСТАПУВАЧ

Член 29

Правила за управување со посебните текови на

operatorit тë пavarur тë përcaktuar në Programin e referuar në nenin 30 të këtij ligji, përkatësisht nga shuma totale e fondeve nga rregullorja përrjedhën e posaçme të mbeturinave që prodhuesi ka investuar përvitin përvitin paraqitet raporti vjetor në përpunje me nenin 36 të këtij ligji.

(5) Garancia financiare llogaritet përvitin përvitin pasardhës i paraqitet organit ekspert bashkë me raportin vjetor nga nenin 36 i këtij ligji deri më 31 mars përvitin paraprak.

(6) Një garanci financiare do të sigurohet me vlefshmëri nga 30 qershori i vitit aktual deri në 30 qershori të vitit pasues.

(7) Operatori kolektiv ose i pavarur mund të disponojë me garancinë financiare pasi organi ekspert e aprovon raportin vjetor në pajtim me nenin 36 të këtij ligji.

(8) Organi profesional eshtë i detyruar të marrë vendim përvitin aktivizimin dhe realizimin e garancisë financiare nëse operatori kolektiv përkatësisht i pavarur përvitin përvitin 5% ose më shumë nuk i përmbrush qëllimet kombëtare të përcaktuara në rregulloret përvitin përrjedhat e posaçme të mbeturinave.

(9) Garancia financiare ngarkohet në shumë të trefishtë nga përqindja e mospërbushjes së qëllimeve kombëtare, dmth garancia financiare paguhet e plotë kur qëllimet kombëtare nuk janë përmbrushur me 30% ose më shumë.

(10) Mjetet nga garancia financiare janë të ardhura të organit përvitin përvitin paguhet në një llogari të duhur të veçantë pagese, të përdorur përvitin realizimin e Programit nga nenin 48 i këtij ligji.

V. PËRMBUSHJA E DETYRIMEVE PËR PUNËN E OPERATORIT KOLEKTIV DHE TË PAVARUR

Neni 29

Rregullat përvitin menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave përvitin operatorin kolektiv dhe të pavarur

отпад за колективниот и самостојниот
постапувач

(1) Колективниот и самостојниот постапувач се должни преземањето и транспортирањето на собраниите отпадни производи и посебни текови на отпад, од собирните центри или друга инфраструктура во општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, како и од други места, да го доверат само на правно лице кое има важечка дозвола за транспортирање на отпад издадена согласно прописите за управување со отпад, со кои имаат склучено договор за транспортирање на отпад.

(2) Колективниот и самостојниот постапувач се должни да обезбедат правното лице кое врши транспортирање од ставот (1) на овој член, или собирање и складирање на преземените отпадни производи и посебните текови на отпад да ги предаде исклучиво на правно лице кое врши собирање и складирање на отпад и поседува дозвола за складирање на отпад согласно Законот за управување со отпад или на правно или физичко лице кое има дозвола за преработка и рециклирање на отпад со кое колективниот односно самостојниот постапувач има договор за собирање и складирање, односно преработка и рециклирање.

(3) Правното лице кои врши собирање и складирање или транспортирање од ставот (2) на овој член, може да го даде отпадот на преработка или рециклирање во земјата исклучиво на правно лице кое има дозвола за преработка или рециклирање на отпадот издадена согласно Законот за управување со отпад и кое има склучено договор со колективниот односно самостојниот постапувач за преработка и рециклирање.

(4) Правното лице кои врши собирање и складирање или транспортирање од ставот (2) на овој член, може да го даде отпадот на друго правно лице што врши собирање и складирање на отпад кое поседува дозвола за складирање согласно Законот за управување со отпад, при што е должно да ја наведе количината на отпад што ја има евидентирано дека припаѓа на

(1) Operatori kolektiv dhe i pavarur është i detyruar të besojë mbledhjen dhe transportimin e produkteve të grumbulluara të mbeturinave dhe rrjedhave të posaçme të mbeturinave, nga qendrat e grumbullimit ose infrastruktura tjeter në komunë, komuna në qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, si dhe nga vendet e tjera, vetem tek një person juridik i cili ka një leje të vlefshme për transportin e mbeturinave të lëshuar në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave, me të cilat ata kanë lidhur një kontratë për transportin e mbeturinave.

(2) Operatori kolektiv dhe i pavarur është i detyruar t'i sigurojë personit juridik që kryen transportin e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, ose të mbledhë dhe të ruajë produktet e mbeturinave të sekuestruara dhe rrjedhat e veçanta të mbeturinave ekskluzivisht një personi juridik që mbledh dhe ruan mbeturinat dhe ka licencë për ruajtjen e mbeturinave në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave ose të një personi juridik ose fizik që ka licencë për përpunimin dhe riciklim e mbeturinave me të cilat operatori kolektiv ose i pavarur ka një marrëveshje për mbledhjen dhe magazinimin, përkatësisht përpunimin dhe riciklimit.

(3) Subjekti juridik që kryen mbledhjen dhe magazinimin ose transportin e përmendur në paragrafin (2) të këtij neni, mund t'i japë mbeturinat për përpunim ose riciklim në vend ekskluzivisht një personi juridik që ka një leje për përpunimin ose riciklim e mbeturinave të lëshuar në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave dhe i cili ka lidhur një marrëveshje me operatorin kolektiv ose të pavarur për përpunimin dhe riciklimin.

(4) Subjekti juridik që kryen grumbullimin dhe magazinimin ose transportin e përmendur në paragrafin (2) të këtij neni, mund t'ia japë mbeturinat një personi tjeter juridik që kryen mbledhjen dhe magazinimin e mbeturinave që ka leje magazinimi në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave kur është i detyruar të deklarojë sasinë e mbeturinave që është regjistruar se i përket një operatori të veçantë

одделен колективен односно самостоен постапувач, и е должно за тоа да го извести колективниот односно самостојниот постапувач, како и да му ги достави транспортните и идентификациони формулари согласно Законот за управување со отпадот.

(5) Правното лице од ставот (4) на овој член кое примило отпад од друго правно лице што врши собирање и складирање не смее, количината за која е известен дека е евидентирана кај колективен или самостоен постапувач, да ја евидентира како нова количина кај ист или друг колективен или самостоен постапувач.

(6) Во случај кога субјектот што врши собирање и складирање на отпадни производи од ставовите (2) и (4) на овој член, има намера самостојно да го преработи или рециклира или да го даде на трето лице за преработка или рециклирање што ќе се врши со извоз во странство, е должно за тоа да го извести колективниот односно самостојниот постапувач, како и да му достави податоци за количината на отпад што се извезува заедно со транспортните и идентификационите формулари согласно

Законот за управување со отпад.

(7) Во случаите од ставовите (1), (2), (3), (4) и (6) на овој член, правните лица кои вршат транспортирање, собирање и складирање на отпадот се должни една копија од транспортните и идентификациони формулари што се издаваат согласно Законот за управување со отпад да му достават на колективниот односно самостојниот постапувач за секој посебен пренос на отпад.

(8) Во случај кога субјектите од ставовите (4) и (6) на овој член, постапуваат со отпад кој потекнува од повеќе колективни односно самостојни постапувачи, се должни одделно количината на отпад што потекнува од секој колективен односно самостоен постапувач да ја евидентираат и разграничат, како и да спречат дупло евидентирање на иста количина на отпад.

(9) Во случај кога правните лица што вршат собирање и складирање на отпад, имаат отпад кој не е собран од системите на колективен односно самостоен постапувач, може, во

kolektiv ose të pavarur dhe është i detyruar të informojë operatorin kolektiv ose të pavarur, si dhe të paraqesë formularët e transportit dhe identifikimit në përputhje me Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave.

(5) Subjekti juridik nga paragrafi (4) i këtij neni që ka marrë mbeturina nga një person tjeter juridik që kryen mbledhjen dhe magazinimin nuk duhet, sasin për të cilën është raportuar se është regjistruar te një operator kolektiv ose i pavarur, të regjistrohet si një sasi e re te operatori i njëjtë apo operatori kolektiv ose i pavur tjeter.

(6) Në rast se subjekti që kryen mbledhjen dhe magazinimin e produkteve të mbeturinave nga paragrafët (2) dhe (4) të këtij neni, synon të përpunojë ose riciklojë në mënyrë të pavarur ose t'ia japë atë një pale të tretë përpunim ose riciklim që do të bëhet me eksport jashtë vendit, është i detyruar të informojë operatorin kolektiv ose të pavarur, si dhe të paraqesë të dhëna përsasinë e mbeturinave që eksportohen së bashku me format e transportit dhe identifikimit në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave.

(7) Në rastet e përmendura në paragrafët (1), (2), (3), (4) dhe (6) të këtij neni, personat juridikë që kryejnë transportimin, grumbullimin dhe magazinimin e mbeturinave janë të detyruar të bëjnë një kopje të formularëve të transportit dhe identifikimit të lëshuar në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave që do t'i dorëzohet operatorit kolektiv ose të pavarur për secilin transferim të mbeturinave.

(8) Në rast se subjektet nga paragrafët (4) dhe (6) të këtij neni, trajtojnë me mbeturina që vijnë nga disa administrues të pavarur përkatësisht kolektivë, ata janë të detyruar veçmas të regjistrojnë dhe dallojnë sasinë e mbeturinave që vijnë nga secili operator kolektiv, përkatësisht i pavarur si dhe për të parandaluar regjistrimin e dyfishtë të së njëjtës sasi mbeturinash.

(9) Në rast se personat juridikë që mbledhin dhe ruajnë mbeturinat kanë mbeturina që nuk janë mbledhur nga sistemet e një operatori kolektiv ose të pavarur, mund, në përputhje me kushtet e përcaktuara në marrëveshje me operatorin

согласност со условите утврдени во договор со колективниот односно самостојниот постапувач, со или без надоместок, количина од отпадот да ја евидентира како отпад кој влегува во количините на отпад за кој постапува одделен колективен односно самостоен постапувач.

(10) Правните лица што вршат собирање и складирање на отпад се должни, согласно прописите за управување со отпад, да водат евиденција за количината на отпад што потекнува од системите за управување со посебен тек на отпад која припаѓа на секој колективен односно самостоен постапувач одделно, како и за количините на отпад кои ги евидентираат согласно ставот (9) на овој член кон количините на колективен или самостоен постапувач.

(11) Правните лица што вршат собирање и складирање на отпад во секој момент се должни да имаат докази и податоци за потеклото и количините на текови на отпад со кои постапуваат и не смеат да дозволат иста количина на отпад да биде евидентирана кај повеќе од еден колективен односно самостоен постапувач.

(12) Согласно евиденцијата од ставот (10) на овој член, правните лица од ставот (2) на овој член, најдоцна до 31 јануари во тековната година, до секој колективен односно самостоен постапувач поднесуваат извештај за количината и видот на тек на отпад со кои постапиле, а која ја евидентирале како количина за одделен колективен односно самостоен постапувач.

(13) Колективниот односно самостојниот постапувач е должен изборот на правното или физичкото лице со кое склучил договор за собирање, транспортирање, складирање, рециклирање и преработка на отпад од ставовите (2), (4) и (6) на овој член да го врши на транспарентен начин, почитувајќи ги правилата на конкурентност и заштита на пазарот. Начинот и постапката на изборот колективниот односно самостојниот постапувач е должен да ги објави на својата веб страница.

Член 30

kolektiv ose të pavarur, me ose pa kompensim, një sasi të mbeturinave ta regjistroj si mbeturin që hyn në sasitë e mbeturinave të trajtuar nga një operator i veçantë kolektiv ose i pavarur.

(10) Personat juridikë që kryejnë grumbullimin dhe magazinimin e mbeturinave janë të detyruar, në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave, të mbajnë regjistra të sasisë së mbeturinave që vijnë nga sistemet e veçanta të menaxhimit të mbeturinave që i përkasin secilit operator kolektiv ose të pavarur veç e veç, si dhe për sasitë e mbeturinave që ata regjistrojnë në përputhje me paragrafin (9) të këtij neni në sasitë e një operatori kolektiv ose të pavarur.

(11) Personat juridikë që mbledhin dhe ruajnë mbeturinat në çdo kohë janë të detyruar të kenë dëshmi dhe të dhëna për originën dhe sasitë e rrjedhave të mbeturinave me të cilat merren dhe nuk duhet të lejojnë që të regjistrohet e njëjtë sasi e mbeturinave nga më shumë se një operator kolektiv ose i pavarur.

(12) Në bazë të regjistrave të përmendur në paragrafin (10) të këtij neni, personat juridikë të përmendur në paragrafin (2) të këtij neni duhet të paraqesin një raport për sasinë dhe llojin e rrjedhës së mbeturinave te secili operator kolektiv ose i pavarur jo më vonë se më 31 janar i vitit aktual kush ka vepruar dhe të cilin e kanë regjistruar si sasi për një operator të veçantë kolektiv ose të pavarur.

(13) Operatori kolektiv ose i pavarur është i detyruar të zgjedhë personin juridik ose fizik me të cilin ka lidhur një marrëveshje për mbledhjen, transportimin, magazinimin, riciklimin dhe përpunimin e mbeturinave nga paragrafët (2), (4) dhe (6) të këtij neni në në një mënyrë transparente, duke respektuar rregullat e konkurrencës dhe mbrojtjen e tregut. Mënyrën dhe procedurën e zgjedhjeve, operatori kolektiv ose i pavarur është i detyruar të publikojë në faqen e tij të internetit.

Neni 30

Programi i përgjegjësisë së zgjeruar i prodhuesit për një rrjedhë të posaçme mbeturinash

Програма за проширена одговорност на производителот за посебен тек на отпад

(1) За постигнување на националните цели утврдени во прописите за посебните текови на отпад колективниот односно самостојниот постапувач изработува Програма за остварување на проширената одговорност на производителот за посебниот тек на отпад (во натамошниот текст: Програма за проширена одговорност).

(2) Програмата за проширена одговорност се поднесува кон барањето за добивање на дозвола од членот 22 од овој закон до стручниот орган на одобрување.

(3) Програмата за проширена одговорност се донесува за период од пет години и особено содржи:

- опис и оцена на постојната состојба во управувањето со текот на отпадот за кој постапува колективниот односно самостојниот постапувач;
- опис на субјектите кои постапуваат со текот на отпадот и видот на отпад и количините со кои ќе постапува колективниот односно самостојниот постапувач;
- план за информирање и подигнување на јавната свест за влијанието на отпадот врз животната средина и здравјето на луѓето, како и за вклучување на јавноста во управувањето со посебните текови на отпад;
- планиран приход на колективниот постапувач на годишно ниво за првата година на работа и очекуваниот тренд на развој за наредните пет години, односно планираниот износ на Самостојниот постапувач за покривање на трошоците за управување со посебниот тек на отпад на годишно ниво за првата година на работа и за очекуваниот тренд на развој за наредните пет години;
- идни предвидувања и тренд на развој на колективниот односно самостојниот постапувач;
- мерки за превенција на создавањето на отпад и мерки за поттикнување на собирањето, селектирањето, повторната употреба, преработката, рециклирањето и други форми на обновување, преработка и отстранување на

(1) Për të arritur qëllimet kombëtare të përcaktuara në rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturinave, operatori kolektiv, i pavarur, do të përgatisë një Program për realizimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit për rrjedhën e veçantë të mbeturinave (këtu e tutje: Programi i Përgjegjësisë së Zgjeruar).

(2) Programi i përgjegjësisë së zgjeruar i dorëzohet organit të ekspertit për aprovimin e kërkesës për marrjen e lejes nga neni 22 i këtij ligji.

(3) Programi i përgjegjësisë së zgjeruar miratohet për një periudhë pesë vjeçare dhe përmban veçanërisht:

- përshkrimin dhe vlerësimin e situatës aktuale në menaxhimin e rrjedhës së mbeturinave të vepruar nga operatori kolektiv ose i pavarur;
- përshkrimin e subjekteve që trajtojnë rrjedhën e mbeturinave dhe llojin e mbeturinave dhe sasitë që do të trajtohen nga operatori kolektiv ose i pavarur;
- plani për informimin dhe ndërgjegjësimin e publikut për ndikimin e mbeturinave në mijdis dhe shëndetin e njeriut, si dhe përfshirjen e publikut në menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave;
- të ardhurat e planifikuara të operatorit kolektiv në nivelin vjetor për vitin e parë të operimit dhe trendi i pritshëm i zhvillimit për pesë vitet e ardhshme, dmth shuma e planifikuar e operatorit të pavarur për të mbuluar kostot e menaxhimit të rrjedhës së posaçme të mbeturinave në vit për vitin e parë të funksionimit dhe për trendin e pritur të zhvillimit për pesë vitet e ardhshme;
- parashikimet e ardhshme dhe trendi i zhvillimit të operatorit kolektiv ose të pavarur;
- masat për parandalimin e gjenerimit të mbeturinave dhe masat për të inkurajuar mbledhjen, klasifikimin, ripërdorimin, përpunimin, riciklimin dhe format e tjera të rikuperimit, përpunimit dhe asgjësimit të rrjedhës dhe llojit të mbeturinave;
- masat për përmirësimin e situatës së

текот и видот на отпад;

- мерки за подобрување на состојбата на пазарот за обновување, преработка и рециклирање на отпадот, економски мерки, мерки за едукација и спроведување на кампања за подигање на јавната свест за постапување со отпад, преглед на законската регулатива за управување со отпадот и мерки за нејзино подобрување;
- насоки за идниот развој на управувањето со текот на отпадот;
- целите на количества за посебниот тек на отпад, како и за видот на отпад кои планира да се соберат, преработат и рециклираат во периодот на важноста на дозволата;
- целите на количества на отпадни производи што планира повторно да се употребат;
- планираниот удел на Колективниот односно самостојниот постапувач во вкупното количество на производи кои се пуштени на пазарот и планираниот тренд за развој, вклучително и планираниот удел во постигнување на националните цели утврдени во прописите за посебните текови на отпад, и
- други прашања кои се од значење за управувањето со текот и видот на отпад.

(4) Во програмата за проширена одговорност можат да се предвидат и други работи кои се утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

(5) Два месеци пред истекот на рокот за кој е донесена Програмата од ставот (3) од овој член, колективниот односно самостојниот постапувач доставува нова Програма за проширена одговорност до стручниот орган на одобрување.

Член 31

Постигнување на националните цели за управување со отпад од страна на колективниот и самостојниот постапувач

(1) Колективниот односно самостојниот постапувач треба да ги постигне како минимум, националните цели за собирање, преработка и рециклирање за секој посебен тек и вид на отпад утврдени во прописите за посебните

tregut pér rikuperimin, pérpunimin dhe riciklimin e mbeturinave, masat ekonomike, masat pér edukimin dhe kryerjen e një fushate pér rritjen e ndërgjegjësimit të publikut pér menaxhimin e mbeturinave, rishikimin e legjislacionit pér menaxhimin e mbeturinave dhe masat pér përmirësimin e tij;

- udhëzime pér zhvillimin e ardhshëm të menaxhimit të rrjedhave të mbeturinave;
- objektivat e sasive pér rrjedhën e posaçme të mbeturinave, si dhe pér llojin e mbeturinave që planifikohen të grumbullohen, pérpunojen dhe riciklohen në periudhën e vlefshmërisë së lejes;
- qëllimet e sasive të mbeturinave që planifikon të ripërdorë;
- pjesa e planifikuar e Operatorit Kolektiv ose të pavarur në sasinë totale të produkteve të lëshuara në treg dhe trendi i planifikuar i zhvillimit, duke përfshirë pjesën e planifikuar në arritjen e objektivave kombëtarë të përcaktuara në rregulloret pér rrjedhat e posaçme të mbeturinave, dhe
- çështje të tjera që janë të rëndësishme pér menaxhimin e rrjedhës dhe llojit të mbeturinave.

(4) Programi pér përgjegjësi të zgjatur mund të parashikojë gjëra të tjera që përcaktohen në rregulloret pér rrjedhat e veçanta të mbeturinave.

(5) Dy muaj para skadimit të afatit pér të cilin është miratuar Programi nga paragrafi (3) i këtij neni, operatori kolektiv përkatesisht i pavarur do të paraqesë një program të ri të Përgjegjësisë së Zgjeruar tek organi profesional i miratimit.

Neni 31

Arritja e qëllimeve kombëtare të menaxhimit të mbeturinave nga operatori kolektiv dhe i pavarur

(1) Operatori kolektiv ose i pavarur duhet të arrijë si minimum, objektivat kombëtarë pér mbledhjen, pérpunimin dhe riciklimin pér secilën rrjedhë të posaçme dhe llojin e mbeturinave të përcaktuara në rregulloret pér rrjedhat e posaçme të mbeturinave në proporcione pjesën e tij në sasinë totale të produkteve. të lëshuar në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut në vitin në

текови на отпад пропорционално на неговиот уделот во вкупното количество на производи што се пуштени на пазарот на Република Северна Македонија во предметната година.

(2) Колективниот односно самостојниот постапувач не смее да ја пренесува одговорноста за постигнување на националните цели од ставот (1) од овој член на трети лица.

(3) Колективниот постапувач, врз основа на месечните извештаи што се доставуваат од договорните производители и сопствената евиденција, до стручниот орган доставува квартален извештај за производите пуштени на пазарот на Република Северна Македонија од договорните производители според посебниот тек на отпад и вид на отпад, до 30 -тиот ден во наредниот месец од завршувањето на секој квартал.

(4) Колективниот односно самостојниот постапувач најдоцна до 31 март во тековната година, согласно членот 36 од овој закон, му доставува на стручниот орган годишен извештај за својата работа за претходната година, во кој, меѓу другото, се наведуваат податоците за количини на отпадот со кој постапил и степенот на постигнување на националите цели утврдени во посебните текови на отпад.

(5) Стручниот орган врз основа на доставениот годишен извештај утврдува дали Колективниот односно самостојниот постапувач ги исполнил националните цели за управување со соодветниот тек на отпад пропорционално на неговиот удел на производи пуштени на пазарот на Република Северна Македонија.

(6) Доколку самостојниот постапувач не ги исполни националните цели за управување со посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад за 5% пропорционално на неговиот удел или помалку, самостојниот постапувач е должен во двоен износ, за разликата која била неопходна за да се постигне целта, да го плати надоместокот за управување со отпад утврден во законите за посебните тековите на отпад.

(7) Доколку колективниот постапувач не ги исполни националните цели за управување со

fjalë.

(2) Operatori kolektiv përkatësish i pavarur nuk duhet të transferojë përgjegjësinë për arritjen e qëllimeve kombëtare të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni te palët e treta.

(3) Operatori kolektiv, bazuar në raportet mujore të paraqitura nga prodhuesit kontraktues dhe regjistrat e tij, i paraqet organit ekspert një raport tremujor për produktet e lëshuara në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut nga prodhuesit kontraktues, në përputhje me rrjedhat e posçme të mbeturinave dhe lloji i mbeturinave deri në ditën e 30-të në muajin që pason përfundimin e çdo tremujori.

(4) Operatori kolektiv ose i pavarur i paraqet një raport vjetor për punën e tij për vitin paraprak organit ekspert jo më vonë se 31 mars të vitit aktual, në përputhje me nenin 36 të këtij ligji, i cili, ndër të tjera, përcakton të dhënat për sasitë e mbeturinave. të cilat kanë vepruar dhe shkallën e arritjes së qëllimeve kombëtare të përcaktuara në rrjedhat e posaçme të mbeturinave.

(5) Organi ekspert në bazë të raportit vjetor të paraqitur do të përcaktojë nëse Operatori Kolektiv ose i pavarur i ka përbushur objektivat kombëtarë për menaxhimin e rrjedhës së duhur të mbeturinave në proporcion me pjesën e tij të produkteve të lëshuara në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(6) Nëse operatori i pavarur nuk arrin të përbushë synimet kombëtare për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave të përcaktuara në rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturinave me 5% proporcionale me pjesën e tij ose më pak, operatori i pavarur është i detyruar në sasi të dyfishtë, për dallim asaj që ishte e nevojshme për të arritur qëllimin, për të paguar tarifën e menaxhimit të mbeturinave të përcaktuara në ligjet për rrjedhat e veçanta të mbeturinave.

(7) Nëse operatori kolektiv nuk i përbush objektivat kombëtarë për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave të përcaktuara në

посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад за 5% пропорционално на неговиот удел или помалку, колективниот постапувач е должен во двоен износ, за разликата која била неопходна за да се постигнат целите, да го плати надоместокот што договорните производители би требало да го уплатат за производите пуштени на пазарот. Кога колективниот постапувач има различна цена за надоместокот за ист производ, согласно членот 39 став (4) од овој закон, како основа на пресметката на надоместокот од овој став се утврдува највисоката цена.

(8) Висината на надоместокот што треба да го плати колективниот односно самостојниот постапувач во случаите од ставовите (6) и (7) на овој член на стручниот орган се пресметува за секој одделен вид на отпад кој припаѓа во посебниот тек на отпад и тоа на следниот начин:

$$N = 2 \times A \times B \times (C/D) \text{ денари}$$

Каде што:

N - Висината на надоместокот за управување со посебен тек на отпад кој треба да се плати согласно ставот (6) односно ставот (7) на овој член;

A - мерна единица на отпад (тежина или број) утврдена за секој одделен вид на отпад кој припаѓа во ист посебен тек на отпад кој е утврден во прописот за тој посебен тек на отпад;

B - висината на надоместокот утврдена за секој одделен вид на отпад кој припаѓа во ист посебен тек на отпад кој е утврден во прописот за посебниот тек на отпад за самостојниот постапувач односно согласно ставот (7) на овој член е утврден во ценовникот на колективниот постапувач за тој посебен тек на отпад;

C - процентот за кој колективниот односно самостојниот постапувач не ги исполнил условите со својот удел на пазарот во дадената година и

D - процентот на постигната цел за управување со посебен тек на отпад од страна на колективниот односно самостојниот постапувач во дадената година.

(9) За пресметаниот надоместок од ставот (8) на овој член стручниот орган донесува решение.

rregulloret përrjedhat e posaçme të mbeturinave me 5% proporcionalme pjesën e tij ose më pak, operatori kolektiv është i detyruar në sasi të dyfishtë, diferenca që ishte e nevojshme përrtikuar objektivat, përrtikuar paguar tarifën që prodhuesit kontraktues duhet të paguajnë përrtikuar produktet e vendosura në treg. Kur operatori kolektiv ka një çmim tjetër përrkohet kompensimin përrtikuar njëtin produkt, në përputhje me nenin 39 paragrafi (4) të këtij ligji, çmimi më i lartë përcaktohet si bazë përrtikuar logaritjen e kompensimit nga ky paragraf.

(8) Shuma e dëmshpërbllimit që duhet të paguhet nga operatori kolektiv ose i pavarur në rastet e referuara në paragrafët (6) dhe (7) të këtij neni përrthjese organin ekspert Ilogaritet përrtikuar secilin lloj të veçantë të mbeturinave që i përkohet rrjedhës së posaçme të mbeturinave edhe atë në mënyrën si në vijim:

$$N = 2 \times A \times B \times (C/D) \text{ denarë}$$

Ku:

N - Shuma e tarifës përrtikuar menaxhimin e një rrjedhës së posaçme mbeturinash që paguhet në përputhje me paragrafin (6) ose paragrafin (7) të këtij neni;

A - njësia e mbeturinave (pesha ose numri) e përcaktuar përrtikuar secilin lloj të veçantë të mbeturinave që i përkasin rrjedhës së posaçme të mbeturinave që përcaktohet në rregulloren përrtikuar rrjedhës së posaçme të mbeturinave;

B - shuma e dëmshpërbllimit përrthjese përrtikuar secilin lloj të veçantë të mbeturinave që i përkasin rrjedhës së posaçme të mbeturinave që përcaktohet në rregulloren përrtikuar rrjedhës së posaçme të mbeturinave përrtikuar operatorin e pavarur, dmth në përputhje me paragrafin (7) të këtij neni që përcaktohet në listën e çmimeve të operatorit kolektiv përrtikuar rrjedhës së posaçme të mbeturinave;

C - përqindja përrtikuar secilin operatori kolektiv ose i pavarur nuk i ka përmbrushur kërkesat me pjesën e tij të tregut në vitin e dhënë dhe

D - përqindja e qëllimit përrtikuar secilin operatori kolektiv dmth i pavarur nuk i ka përmbrushur kërkesat me pjesën e tij të tregut në vitin e dhënë dhe

(9) Organi ekspert merr Vendim përrtikuar tarifën e logaritjet nga paragrafi (8) i këtij neni.

(10) Доколку колективниот односно самостојниот постапувач во две последователни години не ги постигне националните цели утврдени во прописите за посебните текови на отпад за повеќе од 5% пропорционално на неговиот удел на производи пуштени на пазарот на Република Северна Македонија, стручниот орган започнува постапка за донесување на решение за одземање на дозволата согласно членот 45 од овој закон.

(11) Против решението од ставовите (9) и (10) на овој член колективниот односно самостојниот постапувач има право да изјави жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(12) Доколку посебно не е уредено со прописот за посебниот тек на отпад, формата и содржината на кварталниот извештај од ставот (3) на овој член, како и формата и содржината на годишниот извештај за исполнување на годишните цели од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот.

Член 32

Уплата на пресметан надоместок за неисполнување на националните цели

Пресметаниот надоместок од членот 31 став (8) од овој закон е приход на органот за животна средина кој се уплаќа на посебна уплатна сметка и се користи за реализација на Програмата од членот 47 од овој закон.

Член 33

Пресметување на уделот на колективниот и самостојниот постапувач

(1) Уделот на секој колективен односно самостоен постапувач во вкупното количество на пуштени производи на пазарот во Република Северна Македонија се пресметува како процент од вкупно количество на вид на отпад кој припаѓа на посебен тек на отпад што се создава од производите што се пуштени на пазар од страна на договорните производители односно самостојниот производител.

(2) Учество во исполнувањето на

(10) Нëse operatori kolektiv ose i pavarur në dy vjet rresht nuk i arrin qëllimet kombëtare të përcaktuara në rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturinave me më shumë se 5% proporcionale me pjesën e tij të produkteve të lëshuara në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut, organi i ekspertit fillon procedurën, mbi vendimin për revokimin e licencës në pajtim me nenin 45 të këtij ligji.

(11) Kundër vendimit të përmendur në paragrafët (9) dhe (10) të këtij neni, operatori kolektiv përkatësisht i pavarur ka të drejtë të paraqesë ankesë në përputhje me rregulloret për procedurën e përgjithshme administrative.

(12) Përveç nëse rregullohet ndryshe nga rregullorja për rrjedhën e veçantë të mbeturinave, forma dhe përmbajtja e raportit tremujor të përmendur në paragrafin (3) të këtij neni, si dhe forma dhe përmbajtja e raportit vjetor për përbushjen e objektivave vjetore referuar në paragrafin (4) të këtij neni, përcaktohet nga Ministri.

Neni 32

Pagesa e kompensimit të llogaritur për mospërbushjen e qëllimeve kombëtare

Tarifa e llogaritur nga neni 31 parografi (8) i këtij ligji është e ardhur nga organi mjedisor i cili paguhet në një llogari të veçantë pagese dhe përdoret për realizimin e Programit nga neni 47 i këtij ligji.

Neni 33

Llogaritja e pjesës së Operatorit kolektiv dhe të pavarur

(1) Pjesa e secilit operator kolektiv ose të pavarur në sasinë totale të produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut llogaritet si përqindje e sasisë totale të mbeturinave që i përket një rrjedhe të veçantë të mbeturinave të krijuara nga produktet e lëshuara në treg nga prodhuesit kontraktues, përkatësisht prodhuesi i pavarur.

(2) Pjesëmarrja në përbushjen e qëllimeve kombëtare për secilin operator kolektiv ose të

националните цели за секој колективен односно самостоен постапувач се пресметува како процент на остварените количини на собран, повторно употребен, преработен и рециклиран посебен тек на отпад од страна на колективниот односно самостојниот постапувач во однос на вкупно остварените количини на собран, повторно употребен, преработен и рециклиран ист посебен тек на отпад.

(3) Колективниот постапувач е должен да ги информира договорните производители за постигнувањето на националните цели за управување со отпад, како и за активностите што ги презел и реализирал во текот на претходната година.

Член 34

Известување на самостојниот постапувач
Производителот кој е самостоен постапувач е должен до стручниот орган да достави квартален извештај за количеството на производи и количеството и видот на отпад од посебниот тек на отпад пуштени на пазарот во Република Северна Македонија до 30 -тиот ден од месецот по завршувањето на секој претходен квартал.

Член 35

Доброволно договорање

(1) Колективните постапувачи заедно со министерството или Владата, како и со организациите кои ги застапуваат интересите на економските оператори кои постапуваат со отпад, можат да склучат доброволен договор заради постигнување на повисоки цели од утврдените национални цели за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад, како и да воведат одредени сертифицирани системи на управување, во кои ќе бидат наведени посебните обврски на секоја договорна страна, целите кои треба да се постигнат и во кои временски рокови, како и начинот на следење на исполнувањето на договорот.

(2) Договорот од ставот (1) на овој член задолжително ги уредува следниве прашања:

pavarur llogaritet si përqindje e sasive të realizuara të rrjedhës së posaçme të grumbulluar, ripërdorur, përpunuuar dhe ricikluar të mbeturinave nga operatori kolektiv ose i pavarur në lidhje me sasitë totale të realizuara të mbledhura, ripërdorura, ripërpunuara dhe ricikluara të së njëjtës rrjedhë të posaçme mbeturinash.

(3) Operatori kolektiv është i detyruar të informojë prodhuesit kontraktues në lidhje me arritjen e qëllimeve kombëtare të menaxhimit të mbeturinave, si dhe aktivitetet e ndërmarra dhe të realizuara gjatë vitit paraardhës.

Neni 34

Informimi i operatorit të pavar

Prodhuesi i cili është një operator i pavarur është i detyruar t'i paraqesë organit ekspert një raport tremujor mbi sasinë e produkteve dhe sasinë dhe llojin e mbeturinave nga rrjedha e veçantë e mbeturinave të lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut deri në ditën e 30-të të muajit pas përfundimit të çdo tremujori paraardhës.

Neni 35

Marrëveshjet vullnetare

(1) Operatët kolektivë së bashku me Ministrinë ose Qeverinë, si dhe organizatat që përfaqësojnë interesat e operatorëve ekonomikë që merren me mbeturinat, mund të lidhin një marrëveshje vullnetare për të arritur qëllime më të larta se sa synimet e përcaktuara kombëtare për grumbullimin, ripërdorimin dhe riciklimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave në rregullore përrjedhat speciale të mbeturinave, si dhe për të futur disa sisteme të caktuara të menaxhimit, të cilat do të rendisin detyrimet specifike të secilës palë kontraktuese, qëllimet që duhen arritur dhe në cilat afate kohore, si dhe mënyrën e monitorimit të përbushjes së kontratës.

(2) Marrëveshja nga paragrafi (1) i këtij neni rregullon detyrimisht çështjet vijuese

1) periudhën e vlefshme,

- 1) рок на важност,
  - 2) цели и рок, начин на финансирање и следење на реализацијата на целите;
  - 3) начинот на подготвувањето и објавувањето на извештаите за реализацијата на договорот;
  - 4) обврски и права на договорните страни;
  - 5) мерки и начин на преземањето на мерките и казните кои може да се изречат во случај на неисполнување на обврските утврдени во договорот, и
  - 6) услови и начин на раскинување на обврските и начинот на надоместување на загубите.
- (3) Договорот од ставот (1) на овој член се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.
- (4) Договорот од ставот (1) на овој член, како и начинот и резултатите од неговото спроведување се достапни на јавноста.

Член 36

Годишен извештај

(1) Колективниот постапувач е должен да води евиденција за своето работење и за тоа да достави годишен извештај согласно овој закон, како и согласно прописот за посебниот тек за отпад, до стручниот орган, кој особено содржи:

- 1) ажуриран список на договорни производители;
- 2) список на договорни правни лица за управување со отпад со кои има склучено договор заради исполнување на својата обврска за управување со посебен тек на отпад;
- 3) вкупниот износ на наплатен надоместок за управување со посебен тек на отпад од договорните производители;
- 4) податоци за ненаплатен надоместок за управување со тек на отпад од договорените производители, со назив и седиште на тие договорни производители;
- 5) типот и видот на производите за кој колективниот постапувач постапува и за посебниот тек на отпад;
- 6) збирната и по вид разграничена количина

- 2) qëllimet dhe afati, mënyrën e financimit dhe monitorimin e realizimit të qëllimeve;
  - 3) mënyrën e përgatitjes dhe publikimit të raporteve për realizimin e kontratës;
  - 4) detyrimet dhe të drejtat e palëve kontraktuese;
  - 5) masat dhe mënyra e ndërmarrjes së masave dhe gjobave që mund të shqiptohen në rast të mos përbushje së detyrimeve të parashikuara në kontratë, dhe
  - 6) kushtet dhe mënyra e përfundimit të detyrimeve dhe mënyra e kompensimit të humbjeve.
- (3) Marrëveshja nga paragrafi (1) i këtij neni do të botohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".
- (4) Marrëveshja nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe mënyra dhe rezultatet e zbatimit të saj janë në dispozicion të publikut.

Neni 36

Raporti vjetor

(1) Operatori kolektiv është i detyruar të mbajë evidencë për punën e tij dhe të paraqesë një raport vjetor në përputhje me këtë ligj, si dhe në përputhje me rregulloren për rrjedhën e veçantë të mbeturinave, organit ekspert, i cili në veçanti përban:

- 1) listën e azhurnuar e prodhuesve të kontraktuar;
- 2) listën e personave juridikë kontraktues për menaxhimin e mbeturinave me të cilat ka lidhur një marrëveshje për të përbushur detyrimin e saj për menaxhimin e një rrjedhe të veçantë të mbeturinave;
- 3) shumën totale të tarifës së ngarkuar për menaxhimin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave nga prodhuesit kontraktues;
- 4) të dhëna për tarifën e papaguar për menaxhimin e rrjedhës së mbeturinave nga prodhuesit e kontraktuar, me emrin dhe selinë e atyre prodhuesve kontraktues;
- 5) llojin e produkteve për të cilat vepron operatori kolektiv dhe për rrjedhën e veçantë të mbeturinave;
- 6) Përbledhja edhe sipas llojit të kufizuar të sasisë së produkteve të lëshuara në treg;
- 7) të dhëna për përbushjen e qëllimeve

на пуштени производи на пазар;

7) податоци за исполнување на националните годишни цели за управување со посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад;

8) количината и видот на посебниот отпад и посебниот тек на отпад кој е повторно употребен, преработен, рециклиран или на друг начин преработен;

9) извештај за финансиското работење и начинот на користење на платениот надоместок од страна на договорните производители;

10) извештај за спроведените активности за информирање на јавноста и подигнување на јавната свест;

11) воспоставена инфраструктура за собирање на отпадните производи и посебниот тек на отпад, разграничена по вид и според распространетоста по општини односно градот Скопје, и

12) други работи кои се утврдени во прописот за посебниот тек на отпад.

(2) Самостојниот постапувач е должен да достави годишен извештај за својата работа до стручниот орган кој особено содржи податоци од ставот (1) алинеи 5), 6), 7), 8), 10), 11) и 12), како и податоци за износот на средства и нивната распределба што е потрошен за извршување на обврските за управување со посебниот тек на отпад.

(3) Колективниот односно самостојниот постапувач е должен со годишниот извештај да приложи и извештај за ревизија на финансиските и материјалните податоци дадени во извештајот.

(4) Стручниот орган во рок од 60 дена од денот на приемот на годишниот извештај донесува решение со кое го одобрува или одбива годишниот извештај.

(5) Стручниот орган може доколку смета дека е потребно пред издавањето на решението од ставот (4) од овој член да изврши увид во колективниот односно самостојниот постапувач, како и кај договорните производителите заради проверка на податоците наведени во годишниот извештај.

vjetore kombëtare për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave të përcaktuara në rregulloret për rrjedhat e posaçme të mbeturinave;

8) sasinë dhe llojin e mbeturinave të posaçme dhe rrjedhës së posaçme të mbeturinave që ripërdoren, përpunojen, riciklohen ose përpunojen ndryshe;

9) raport mbi operacionet financiare dhe mënyrën e përdorimit të tarifës së paguar nga prodhuesit kontraktues;

10) raport mbi aktivitetet e zbatuara për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes publike;

11) infrastrukturë e krijuar për mbledhjen e produkteve të mbeturinave dhe rrjedhën e veçantë të mbeturinave, të diferencuar sipas llojit dhe shpërndarjes sipas komunave, përkatësisht Qytetiin e Shkupit, dhe

12) çështje të tjera të përcaktuara në rregulloren përrjedhën e veçantë të mbeturinave.

(2) Operatori i pavarur është i detyruar të paraqesë një raport vjetor për punën e tij tek organi ekspert i cili posaçërisht përmban të dhëna nga paragrafi (1) rreshtat 5), 6), 7), 8), 10), 11) dhe 12) , si dhe të dhëna përrjedhës së sasinë e fondevë dhe shpërndarjen e tyre që janë shpenzuar përkryerjen e detyrimeve për menaxhimin e rrjedhës së posaçme të mbeturinave.

(3) Operatori kolektiv përkatësisht i pavarur është i detyruar të bashkëngjisë raportit vjetor një raport përrjedhës së rishikimin e të dhënavë financiare dhe materiale të dhëna në raport.

(4) Organi ekspert brenda 60 ditëve nga dita e marrjes së raportit vjetor miraton një vendim për aprovimin ose refuzimin e raportit vjetor.

(5) Organi ekspert mund, nëse e konsideron të nevojshme, para se të nxjerrë vendimin nga paragrafi (4) i këtij neni, të inspektojë operatorin kolektiv ose të pavarur, si dhe prodhuesit kontraktues për të kontrolluar të dhënat e deklaruara në Raporti vjetor.

(6) Në vendimin nga paragrafi (4) i këtij neni me të cilin refuzohet raportin vjetor, detyrimisht arsyet

(6) Во решението од ставот (4) од овој член со кое се одбива годишниот извештај, задолжително се наведуваат причините за одбивање.

(7) Против решението од ставот (4) од овој член со кое се одбива годишниот извештај, колективниот односно самостојниот постапувач има право да изјави жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(8) Годишните извештаи, како и податоците содржани во истите се чуваат од страна на колективните односно самостојните постапувачи најмалку седум години.

(9) Годишните извештаи се доставуваат на начин и во форма утврдена во прописите за посебните текови на отпад.

Член 37

Ревизија на годишниот извештај

(1) Ревизијата ги опфаќа финансиските податоци на колективниот односно самостојниот постапувач во однос на остварените приходи и расходи којашто се прави согласно прописите за финансиска ревизија од страна на овластен ревизор.

(2) Ревизијата на материјалните податоци ги опфаќа евидентираните количини на отпад што се управуваат од страна на колективниот односно самостојниот постапувач, а особено на количината на отпадот што е собран, преработен и рециклиран заради постигнување на националните цели, веродостојноста на формуларите за следење на движењето на отпадот (прием и предавање на отпад), како и на доставените квартални извештаи, којашто се прави согласно прописите за управување со отпад од страна на управител на отпад.

VI. УПРАВУВАЊЕ СО ПОСЕБНИТЕ ТЕКОВИ НА ОТПАД

Член 38

Плаќање на надоместокот на колективниот постапувач

(1) Договорниот производител е должен на сметка на колективниот постапувач, со кој има склучено договор за преземање на обврска за

e refuzimit duhet të deklarohen.

(7) Kundër vendimit nga paragrafi (4) i këtij neni, i cili refuzon raportin vjetor, operatori kolektive përkatësish i pavarur ka të drejtë të paraqesë ankesë në përputhje me rregulloret për procedurën e përgjithshme administrative.

(8) Raportet vjetore, si dhe të dhënat që përbahen në to do të ruhen nga operatorët kolektiv përkatësish të pavarur, për të paktën shtatë vjet.

(9) Raportet vjetore dorëzohen në një mënyrë dhe në një formë të përcaktuar në rregulloret përrjedhat e veçanta të mbeturinave.

Neni 37

Rishikimi i raportit vjetor

(1) Rishikimi përfshin të dhënat financiare të operatorit kolektiv, përkatësish të pavarur, në lidhje me të ardhurat dhe shpenzimet e realizuara, të cilat bëhen në përputhje me rregulloret përrishimin financier nga një auditor i certifikuar.

(2) Rishikimi i të dhënavë materiale përfshin sasitë e regjistruara të mbeturinave që menaxhohen nga operatori kolektiv ose i pavarur, dhe veçanërisht sasinë e mbeturinave që mblidhen, përpunohen dhe riciklohen për të arritur qëllimet kombëtare, besueshmërinë e formularëve të monitorimit të lëvizjes së mbeturinave (marrja dhe dorëzimi i mbeturinave), si dhe raportet tremujore të paraqitura, të cilat bëhen në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave nga një menaxher i mbeturinave.

VI. MENAXHIMI I RRJEDHAVE TË POSAÇME TË MBETUIRNAVË

Neni 38

Pagesa e tarifës së operatorit kolektiv

(1) Prodhuesi kontraktues është i detyruar të paguajë një tarifë për shërbimin e kryer për shërbimin e zgjatur në emër të operatorit kolektiv, me të cilin ka lidhur një marrëveshje për ndërmarrjen e një detyrimi për menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave për zbatimin e

управување со посебен тек на отпад заради спроведување на проширената одговорност во негово име и негова сметка, да му плати надоместок за извршена услуга за проширена одговорност најмалку еднаш на три месеци во висина и на начин како што е предвидено во договорот.

(2) Надоместокот од ставот (1) на овој член не може да биде помал од 30% од висината на надоместокот за тој тек и посебен вид на отпад кој е утврден во соодветниот пропис за посебниот тек на отпад, освен во случаите определени од членот 68 од овој закон.

(3) Договорниот производител е должен надоместокот од ставот (1) од овој член, да го уплати врз основа на издадена фактура од колективниот постапувач, во рок не подолг од 60 дена од денот на издавањето на фактурата, согласно кварталниот извештај на договорниот производител за количините на производите што ги пуштил на пазарот за определениот квартален период.

(4) Договорниот производител не смее да го избегне плаќањето на надоместокот од ставот (1) на овој член, особено не смее да си обезбеди за себе или за други предност на пазарот заради неплаќање на надоместокот и со тоа создаде услови за нарушување на конкурентноста на пазарот.

(5) Доколку договорниот производител се доведе во состојба на финансиска неликвидност или е започната постапка за стечај или ликвидација должен е веднаш да го извести колективниот постапувач, како и да достави докази за настанатата состојба.

(6) Во случаите од ставот (5) на овој член, колективниот постапувач ќе продолжи да ги спроведува обврските од договорот за договорниот производител се до крајот на фискалната година по што го раскинува договорот за што го известува и стручниот орган.

(7) Колективниот постапувач е должен најдоцна до 31 јули во тековната година и со годишниот извештај од членот 36 од овој закон да достави известување до стручниот орган за износот и

detyrim në emër të tij dhe në llogari të tij. pagimit të paktën një herë në tre muaj në shumën dhe në mënyrën e parashikuar në kontratë.

(2) Kompensiminga paragrafi (1) i këtij nenit nuk mund të jetë më i vogël se 30% e shumës së dëmshpérblimit për atë rrjedhë dhe llojin e veçantë të mbeturinave që përcaktohet në rregulloren përkatëse përrjedhë e veçantë të mbeturinave, përvèç në rastet e përcaktuara me nenin 68 të këtij ligji.

(3) Prodhuesi kontraktues është i detyruar të paguajë tarifën nga paragrafi (1) i këtij nenit në bazë të një fature të lëshuar nga operatori kolektiv, brenda një periudhe jo më të gjatë se 60 ditë nga dita e lëshimit të faturës, sipas raportit tremujor të prodhuesit kontraktues sasitë e produkteve që ai ka vendosur në treg për periudhën e dhënë tremujore.

(4) Prodhuesi kontraktues nuk duhet të shhang pagimin e tarifës së përmendur në paragrafin (1) të këtij nenit, në veçanti nuk duhet të sigurojë përvete ose përrtjeter tjerët një avantazh në treg për shkak të mospagimit të tarifës dhe kështu krijojnë kushte për shtrembërimin e konkurrencës së tregut.

(5) Nëse prodhuesi kontraktues futet në gjendje të paaftësisë paguese financiare ose fillon një procedurë falimentimi ose likuidimi, ai është i detyruar të informojë menjëherë operatorin kolektiv, si dhe të paraqesë prova të situatës.

(6) Në rastet e përmendura në paragrafin (5) të këtij nenit, operatori kolektiv do të vazhdojë të zbatojë detyrimet nga kontrata për prodhuesin e kontratës deri në fund të vitit fiskal, pas së cilës do të ndërpres kontratën dhe e informon organ ekspert.

(7) Operatori kolektiv është i detyruar që më së voni deri më 31 korrik të vtit aktual dhe me reportin vjetor të përmendur në nenin 36 të këtij ligji, t'i paraqesë një njoftim organizat ekspert për shumën dhe emrin e prodhuesit të kontraktuar i

називот на договорен производител кој не го платил надоместокот од ставот (1) на овој член најмалку за три месеци.

(8) Колективниот постапувач е должен да го раскине договорот со договорниот производител доколку истиот не платил надоместок за најмалку шест месеци, освен во случаите од ставот (5) на овој член.

(9) Во случаите од ставот (8) од овој член, колективниот постапувач е должен веднаш да го извести стручниот орган, како и веднаш да го објави на својата веб страница називот и седиштето на договорниот производител на кој му го раскинал договорот.

(10) Производителот на кој му е раскинат договорот со колективниот постапувач согласно ставот (8) од овој член, не смее да склучи договор со друг колективен постапувач во дадената фискална година за остварување на прошириена одговорност за истиот тек на отпад.

(11) Во случаите од ставот (8) на овој член, производителот е должен да го плати надоместокот за управување со посебните текови на отпад утврден со прописите за посебните текови на отпад сразмерно на количината на производите што ги пуштил на пазарот, а за кои не го платил надоместокот од ставот (2) на овој член на колективниот постапувач.

(12) Колективниот постапувач е должен да ја издаде фактурата од ставот (3) на овој член најдоцна во рок од 30 дена од денот на добивањето на кварталниот извештај од договорниот производител.

(13) Колективниот постапувач не смее да си обезбеди пополовна положба на пазарот во однос на друг колективен постапувач на начин со кој ќе спроведува полесна наплата на надоместокот од ставот (2) на овој член, како и не смее за други да создава предност на пазарот заради ненавремено наплаќање на надоместокот и со тоа создаде услови за нарушување на конкурентноста на пазарот.

(14) Колективниот постапувач, договорот за управување со посебен тек на отпад заради спроведување на проширената одговорност не

cili nuk ka paguar tarifën nga paragrafi (1) i këtij nenii së paku për tre muaj

(8) Operatori kolektiv është i detyruar të ndërpresë kontratën me prodhuesin kontraktues nëse nuk ka paguar kompensim për të paktën gjashtë muaj, përvèç në rastet e përmendura në paragrafin (5) të këtij nenii.

(9) Në rastet e përmendura në paragrafin (8) të këtij nenii, operatori kolektiv është i detyruar që menjëherë të informojë organin ekspert, si dhe menjëherë të publikojë në faqen e tij të internetit emrin dhe selinë e prodhuesit të kontratës të cilisë ia ka ndërprerë kontratën.

(10) Prodhuesi, kontrata e të cilisë me operatorin kolektiv është përfunduar në përputhje me paragrafin (8) të këtij nenii, nuk duhet të lidhë një marrëveshje me një operator tjetër kolektiv në vitin e dhënë fiskal për ushtrimin e përgjegjësisë së zgjeruar për të njëjtën rrjedhë mbeturinash.

(11) Në rastet e përmendura në paragrafin (8) të këtij nenii, prodhuesi është i detyruar të paguajë tarifën për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbeturinave të përcaktuara me rregulloret përrnjedha te posaçme të mbeturinave në proporcione sasinë e produkteve të lëshuara në treg, për të cilat nuk ka paguar tarifën e përmendur në paragrafin (2) të këtij nenii për operatorin kolektiv.

(12) Operatori kolektiv është i detyruar të lëshoje faturën e përmendur në paragrafin (3) të këtij nenii jo më vonë se 30 ditë nga dita e marrjes së raportit tremujor nga prodhuesi kontraktues.

(13) Operatori kolektiv nuk duhet të sigurojë një pozicion më të favorshëm në treg në lidhje me një operator tjetër kolektiv në një mënyrë që do të lehtësojë mbledhjen e tarifës referuar në paragrafin (2) të këtij nenii, si dhe nuk duhet të krijojë një avantazh në treg për të tjerët. për shkak të mbledhjes së vonuar të tarifës dhe në këtë mënyrë krijuan kushte për shtrembërimin e konkurrencës së tregut

(14) Operatori kolektiv nuk do të lidhë kontratë për menaxhim të rrjedhës së posaçme të mbeturinave me qëllim të përgjegjësisë së zgjeruar për një periudhë më pak se një vit fiskal, përvèç në rastet kur prodhuesi kontraktues është themeluar

смее да го склучи за период помал од една фискална година, освен во случаите кога договорниот производител е основан истата година кога се склучува договорот или пак истата година започнал да пушта производи на пазарот поради што станал производител во смисла на членот 5 точка 5 од овој закон, ниту пак смее да склучи договор со договорниот производител на кој му бил раскинат договорот и бил објавен на веб страницата на друг колективен постапувач согласно ставот (9) на овој член.

Член 39

Финансирање на работата на колективниот постапувач и самостојниот постапувач

(1) Колективниот постапувач својата работа ја финансира со надоместокот од членот 38 од овој закон кој го плаќаат договорните производители. Колективниот постапувач е должен, заедно со условите за склучување на договори со производителите, да ја објави висината на надоместокот на својата веб страна, на лесно видливо место, како и секоја година најдоцна до 15 ноември во тековната година да ја објави висината на надоместокот за наредната фискална година.

(2) Колективниот постапувач е должен при промена на висината на надоместокот, како и условите за склучување на договор, редовно да ги ажурира на својата веб страница, најдоцна во рок од десет дена од денот на настанување на промената.

(3) Надоместокот од членот 38 од овој закон, што договорниот производител го плаќа на колективниот постапувач за еден вид на посебен тек на отпад, е еднаков за секој производител кој е член на истиот колективен постапувач.

(4) По исклучок од ставот (3) од овој член, колективниот постапувач може да даде попуст на договорни производители кои имаат удел поголем од 20% во количината на тек на отпад со која постапува колективниот постапувач, како и на основачите на колективниот постапувач, при што надоместокот со пресметан попуст не смее да го надмине износот од 30% од висината на надоместокот утврден во прописот за посебниот

нё тё njëtin vit kur është lidhur kontrata ose tё njëtin vit ka filluar tё vendos produkte nё treg pёr shkak tё tё cilave është bërë prodhues nё kuptim tё nenit 5 pika 5 tё këtij ligji, dhe as nuk mund tё lidhë një marrëveshje me prodhuesin e kontratës kontrata e tё cilit u ndërpore dhe u botua nё faqen e internetit tё një operatori tjetër kolektiv nё pёrputhje me paragrafin (9) tё këtij neni.

Neni 39

Financimi i punës së operatorit kolektiv dhe operatorit tё pavarur

(1) Operatori kolektiv do tё financojë punën e tij me tarifën e pёrmendur nё nenin 38 tё këtij ligji tё paguar nga prodhuesit e kontratës. Operatori kolektiv është i detyruar, së bashku me kushtet pёr lidhjen e kontratave me prodhuesit, tё shpallë shumën e tarifës nё faqen e tij tё internetit, nё një vend lehtësish tё dukshëm, si dhe çdo vit mё së voni deri nё 15 nëntor nё vitin aktual tё shpallë shumën e kompenzimit pёr vitin e ardhshëm fiskal.

(2) Operatori kolektiv është i detyruar gjatë ndryshimit tё shumës së kompenzimit, si dhe kushtet pёr lidhjen e marrëveshjes, t'i azhurnojë rregullisht ato nё faqen e internetit, mё vonë nё afat prej ditësh nga dita e ndryshimit.

(3) Kompensimi nё nenin 38 tё këtij ligji, tё cilin prodhuesi kontraktues i paguan operatorit kolektiv pёr një lloj rryme speciale mbeturinash, është i barabartë pёr secilin prodhues qё është anëtar i tё njëjtit operator kolektiv.

(4) Si pёrjashtim nga paragafi (3) i këtij neni, operatori kolektiv mund t'u japë një zbritje prodhuesve tё kontratës tё cilët kanë një pjesë mё tё madhe se 20% nё sasinë e rrjedhës së mbeturinave tё trajtuala nga operatori kolektiv, si dhe themeluesit e operatorit kolektiv, me tё cilin kompensimi me zbritje tё llogaritur nuk duhet tё kalojë shumën prej 30% tё shumës së kompensimit tё pёrcaktuar nё rregulloren pёr rrjedhën e veçantë tё mbeturinave nё pёrputhje me nenin 38 paragrafin (2) tё këtij ligji.

(5) Shuma e kompensimit qё prodhuesit i

тек на отпад согласно членот 38 став (2) од овој закон.

(5) Висината на надоместокот што производителите му го плаќаат на колективниот постапувач треба да обезбеди целосна покриеност на трошоците за исполнување на обврските за управување со текот на отпад, и тоа најмалку за:

- трошоци за собирање, преработка и рециклирање на отпад според тек и вид, вклучувајќи го и трошокот за отстранување на отпадот, доколку е потребно;
- трошоци за оперативно функционирање и работење на колективниот постапувач;
- трошоци за јавна комуникација и активности за подигнување на свеста,
- трошоци за финансиска и материјална ревизија;
- трошоци за создавање инфраструктура (контенери, возила, собирни центри и слично) за собирање на отпад, со цел да се овозможи одделување на секој посебен тек и вид на отпад за кој колективниот постапувач поседува дозвола, и
- трошоци за едукација на вработените во колективниот постапувач кој не може да биде поголем од две просечни плати од соодветната стопанска гранка по вработен.

(6) Производителот кој својата обврска за проширена одговорност ја остварува како самостоен постапувач е должен, со сопствени финансиски средства, да обезбеди целосна покриеност на трошоците за исполнување на обврските за управување со текот на отпад, и тоа најмалку за,:

- трошоците за собирање, преработка и рециклирање на отпад според вид, вклучувајќи го и трошокот за отстранување на отпадот, доколку е потребно;
- трошоците за оперативно функционирање и работењето на самостојниот постапувач;
- трошоците за јавна комуникација и активности за подигнување на свеста,
- трошоци за финансиска и материјална ревизија;

paguajnë operatorit kolektiv duhet тe sigurojë mbulim tē plotē tē kostove pēr pērmbushjen e detyrimeve pēr menaxhimin e mbeturinave, edhe atē tē paktēn pēr:

- kostot pēr grumbullimin, pērpunimin dhe riciklimin e mbeturinave sipas rrjedhēs dhe llojit, pērfshirē koston e mēnjanimit tē mbeturinave, nēse eshtē e nevojshme;
- kostot pēr funksionimin operativ dhe punēn e operatorit kolektiv;
- kostot pēr komunikimin publik dhe aktivitetet e ngritjes sē vetēdijes,
- kostot pēr auditimin financiar dhe material;
- kostot pēr krijimin e infrastrukturēs (kontejnerē, automjete, qendra grumbullimi, etj.) pēr grumbullimin e mbeturinave, nē mēnyrē qē tē mundēsohet ndarja e secilēs rrjedhē tē veçantē dhe lloji i mbeturinave pēr tē cilat operatori kolektiv ka leje, dhe
- kostot pēr edukimin e tē punēsuarēve nē operatorin kolektiv qē nuk mund tē jetē mē i larta se dy paga mesatare nga dega pērkatēse pēr tē punēsuarit.

(6) Prodhuesi i cili e pērmbush detyrimin e tij pēr pērgjegjēsi tē zgjatur erealizon si njē operator i pavarur eshtē i detyruar, me mjetet e tij financiare, tē sigurojē mbulim tē plotē tē kostove pēr pērmbushjen e detyrimeve pēr menaxhimin e mbeturinave, edhe tē paktēn pēr:

- kostot pēr grumbullimin, pērpunimin dhe riciklimin e mbeturinave sipas llojit, pērfshirē edhe koston e menaxhimit tē mbeturinave, nēse eshtē e nevojshme;
- kostot pēr funksionimin operativ dhe punēn e operatorit tē pavarur;
- kostot pēr komunikimin publik dhe aktivitetet e ngritjes sē vetēdijes,
- kostot pēr auditimin financiar dhe material;
- kostot pēr investime nē infrastrukturē pēr mbledhjen e llojit tē mbeturinave, dhe
- kostot pēr edukimin e tē punēsuarēve nē operatorin e pavarur.

- трошоците за инвестирање во инфраструктура за собирање на текот на отпад, и
- трошоци за едукација на вработените во самостојниот постапувач.

(7) Од средствата собрани од надоместокот од членот 38 од овој закон колективниот постапувач е должен најмалку 65% да ги потроши за инвестирање во инфраструктура, како и за собирање, транспорт, преработка, рециклирање и отстранување на отпадни производи и/или посебен тек на отпад со кој управува.

(8) Самостојниот постапувач е должен најмалку 65% од висината на надоместокот што би го платил за претходната година согласно прописите за посебните текови на отпад да ги потроши за инвестирање во инфраструктура, како и за собирање, транспорт, преработка, рециклирање и отстранување на отпадни производи и/или посебен тек на отпад со кој управува.

(9) Во соработка со колективните односно самостојните постапувачи, министерот донесува упатство за тоа што ќе се смета како инфраструктура за собирање на отпадни производи и/или посебен тек на отпад за која може да се користат средствата на колективниот односно самостојниот постапувач и истото го објавува на веб страницата на органот за животна средина.

Член 40

Максимален удел на пазарот на Колективниот постапувач

(1) Колективниот постапувач ги презема обврските за управување со посебен тек на отпад на производителите кои заедно пуштаат на пазарот не повеќе од 49% од вкупната количина производи пуштени на пазарот во Република Северна Македонија, сметано во однос на вкупната количина на производи пуштени на пазарот од претходната година.

(2) Уделот на пазарот на колективниот постапувач во Република Северна Македонија од ставот (1) од овој член се пресметува врз основа на вкупното количество производи во даден тек на отпад што сите регистрирани производители

(7) Nga fondet e mbledhura nga kompenzimi nga neni 38 i këtij ligji, operatori kolektiv është i detyruar të shpenzojë të paktën 65% për investime në infrastrukturë, si dhe për mbledhjen, transportin, përpunimin, riciklimin dhe mënjanimin e produkteve të mbeturinave dhe / ose rrjedh të veçantë të menaxhimit të mbeturinave.

(8) Operatori i pavarur është i detyruar të shpenzojë të paktën 65% të shumës së kompensimit që do të paguante për vitin paraprak në përputhje me rregulloret për rrjedhat speciale të mbeturinave për investime në infrastrukturë, si dhe për mbledhjen, transportin, përpunimin, riciklimin dhe mënjanimin e produkteve të mbaturinave dhe / ose rrymave speciale të mbeturinave me të cilin menaxhon.

(9) Në bashkëpunim me operatorët kolektivë, dmth. të pavarur, Ministri sjellë udhëzime për atë që do të konsiderohet si një infrastrukturë për mbledhjen e produkteve të mbeturinave dhe / ose rrjedhën e veçantë të mbeturinave për të cilën mund të përdoren fondet e operatorit kolektiv ose të pavarur dhe i publikon ato në faqen e internetit të organizat të mjedisit jetësor.

Neni 40

Pjesa maksimale e tregut e Operatorit Kolektiv

(1) Operatori kolektiv merr përsipër detyrimet për menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave të prodhuesve të cilët së bashku nxjerrin në treg jo më shumë se 49% të sasisë totale të produkteve të hedhura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, të llogaritura në lidhje me sasinë totale e produkteve të hedhura në treg nga viti paraprak.

(2) Pjesa e tregut e operatorit kolektiv në Republikën e Maqedonisë së Veriut nga paragrafi (1) i këtij neni llogaritet në bazë të sasisë totale të produkteve në një rrjedhë të caktuar të mbeturinave që të gjithë prodhuesit e regjistruar në përputhje me këtë ligj i kanë lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut për vitin paraprak i përcaktuar në përputhje me nenin 13

согласно овој закон ги пуштиле на пазарот во Република Северна Македонија за претходната година утврдено согласно членот 13 став (3) од овој закон.

(3) Уделот на пазарот на колективниот постапувач во Република Северна Македонија од ставот (1) на овој член се утврдува на годишна основа сметано од моментот кога е издадена дозволата за тек на отпад од членот 23 од овој закон.

(4) Стручниот орган најдоцна до 30 јуни во тековната година на својата веб страница го објавува вкупното количество производи на даден тек на отпад што се пуштени на пазар за претходната година.

(5) Уделот на пазарот на колективниот постапувач од став (1) на овој член, на годишна основа го утврдува стручниот орган врз основа на податоците од доставениот годишен извештај согласно член 36 од овој закон, и истиот се објавува на веб страницата на стручниот орган.

Член 41

Обврска за подигање на јавната свест на Колективниот односно самостојниот постапувач
(1) Колективниот постапувач со цел информирање на јавноста и подигање на јавната свест за управување со посебните текови на отпад, должен е најмногу 10% од вкупно остварениот приход од претходната година да потроши на активности за информирање на јавноста и подигање на јавната свеста за да го поттикне интересот за управување со отпад, одделното собирање и рециклирање на посебните текови на отпад со цел да се постигнат повисоки стандарди на исполнување на националните цели.

(2) Самостојниот постапувач за активностите од став (1) на овој член должен е да потроши најмногу 10 % од вкупниот износ на надоместокот што би го платил во претходната година, кој е утврден во прописот за посебниот тек на отпад, сразмерно на количината на тек на отпад со кој управува.

(3) Активностите за информирање и подигнување на јавната свест не смеат да се

paragrafin (3) тë këtij ligji.

(3) Pjesa e tregut e operatorit kolektiv në Republikën e Maqedonisë së Veriut nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet në baza vjetore llogaritur nga momenti kur është dhënë leja e rrjedhës së mbeturinave nga neni 23 i këtij ligji.

(4) Organi ekspert më së voni deri më 30 qershor në vitin aktual në faqen e tij të internetit e publikon sasinë totale të produkteve në një rrymë të caktuar mbeturinash që janë lëshuar në treg për vitin paraprak.

(5) Pjesa e tregut e operatorit kolektiv nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet në bazë vjetore nga organi ekspert në bazë të të dhënave nga raporti vjetor i paraqitur në pajtim me nenin 36 të këtij ligji , dhe i njëjti publikohet në faqen e internetit të organit profesional.

Neni 41

Obligimi për ngritje e vetëdijes së publikut për Operatorin kolektiv ose të pavarur

(1) Operatori kolektiv me qëllim të informimit të publikut dhe ngritjes së vetëdijes publike për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave, është i detyruar të shpenzojë maksimum 10% të të ardhurave totale nga viti paraprak për aktivitetet për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes së publikut për të inkurajuar interesin në menaxhimin e mbeturinave, mbledhjen e veçantë dhe riciklimin e rrymave speciale të mbeturinave në mënyrë që të arrihen nivele më të larta të përbushjes së synimeve kombëtare.

(2) Operatori i pavarur për aktivitetet nga paragrafi (1) i këtij neni është i detyruar të shpenzojë më së shumti 10% të shumës totale të kompenzimit që do të paguhet në vitin paraprak, që përcaktohet në rregulloren për rryma speciale të mbeturinave, në përpjesëtim me sasinë e rrjedhës së mbeturinave që menaxhon.

(3) Aktivitetet për informimin dhe ngritjen e vetëdijes së publikut nuk duhet të përdoren si reklama për operatorin kolektiv për të fituar prodhues shtesë kontraktues, as si reklamë për operatorin e pavarur.

употребуваат како реклами за колективниот постапувач со цел придобивање на дополнителни договорни производители, ниту како реклама за самостојниот постапувач.

(4) Колективниот односно самостојниот постапувач во остварување на обврската од ставот (1) на овој член може да соработува со други колективни односно самостојни постапувачи, производители, трговци и други правни лица, при тоа не смее да се надмине утврдениот лимит во ставот (1) односно ставот (2) на овој член за секој од колективните односно самостојните постапувачи поединечно.

(5) Колективниот односно самостојниот постапувач можат да го стават своето лого и/или знак само на активностите за информирање на јавноста и подигање на јавната свест кои тие ги спроведуваат и/или финансираат.

(6) Видот на активностите за информирање на јавноста и подигање на јавната свест за управување со посебните текови на отпад, кои можат да бидат спроведени од колективниот односно самостојниот постапувач од ставот (1) односно ставот (2) на овој член, и кои можат да бидат прикажани како трошок во годишниот извештај од членот 36 од овој закон со упатство ги пропишува министерот, кое се објавува на веб страницата на органот за животна средина.

Член 42

Обврска за воспоставување собирни центри и друга инфраструктура за посебните текови на отпад во единиците на локална самоуправа

(1) Градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и Градот Скопје е одговорен и должен да преземе мерки со цел исполнување на националните цели сразмерно на уделот на количината и видот на отпад што се создава од подрачјето на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје (во натамошниот текст: единици на локална самоуправа).

(2) Во исполнување на обврските од ставот (1) на овој член, а согласно овој закон и прописите за посебните текови на отпад, колективниот и самостојниот постапувач се должни да преземат

(4) Operatori kolektiv përkatësish operatori i pavarur në ushtrimin e detyrimit nga paragrafi (1) i këtij neni mund të bashkëpunojë me operatorë të tjerë kolektivë ose të pavarur, prodhues, tregtarë dhe persona të tjerë juridikë, gjatë kësaj nuk duhet të tejkalohet kufiri i caktuar në paragrafin (1) dmth. paragrafi (2) i këtij neni për secilin prej operatorëve kolektivë përkatësish oparatorët e pavarur individualisht.

(5) Operatorët kolektivë përkatësish operatorët e pavarur mund të vendosin logon dhe / ose shenjë vetëm në aktivitetet për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes së publikut që ata zbatojnë dhe / ose financojnë.

(6) Lloji i aktiviteteve për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes së publikut për menaxhimin e rrymave të veçanta të mbeturinave, të cilat mund të kryhen nga operatori kolektiv ose i pavarur i përmendur në paragrafin (1) ose paragrafin (2) të këtij neni, dhe të cilat mund të tregohen si shpenzim në raportin vjetor të përmendur në nenin 36 të këtij ligji me udhëzim i përshkruan Ministri, të cilat do publikohen në faqen e internetit të organit të mjididit jetësor.

Neni 42

Obligimi për krijimin e qendrave të grumbullimit dhe infrastrukturës tjetër përrjedhat e veçanta të mbeturinave në njësitë e vetëqeverisjes lokale

(1) Kryetari i komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit është përgjegjës dhe i detyruar të marrë masa për të përbushur qëllimet kombëtare në proporcion me pjesën e sasisë dhe llojit të mbeturinave të gjeneruara nga komuna, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit (në tekstin e mëtejmë: njësitë e vetëqeverisjes lokale).

(2) Në përbushjen e detyrimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, dhe në përputhje me këtë ligj dhe rregulloret për rrymat e veçanta të mbeturinave, operatori kolektiv dhe i pavarur janë të detyruar të marin masa për të mbështetur njësitë e vetëqeverisjes lokale për krijimin e qendrave të grumbullimit dhe infrastrukturës tjetër përrjedhat e veçanta të mbeturinave në njësitë e vetëqeverisjes lokale.

мерки за поддршка на единиците за локална самоуправа за воспоставување на собирни центри и друга инфраструктура за одделно собирање на отпадни производи и посебни текови на отпад каде што крајните корисници можат бесплатно да ги остават отпадните производи и посебните видови на отпад.

(3) Во исполнување на обврската од ставот (1) на овој член, колективниот односно самостојниот постапувач може да учествува со целосно или делумно финансирање на собирниот центар односно инфраструктурата, како и да соработува со друг колективен односно самостоен постапувач, како и да соработува со давателот на услуга кое согласно Законот за управување со отпад е овластено за давање на јавна услуга за собирање на отпадот од домаќинства на подрачјето на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, или на подрачјето на одделен регион.

(4) Градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје е должен да склучи договор со колективните односно самостојните постапувачи што се регистрирани во Република Северна Македонија за воспоставување на собирни центри и друга инфраструктура за одделно собирање и селектирање на посебни текови на отпад, при што е должен на секој колективен односно самостоен постапувач да му даде исти услови односно не може да даде предност ниту пак да ја отежнува положбата на друг колективен односно самостоен постапувач.

(5) Колективниот односно самостојниот постапувач, имајќи ја во предвид големината и структурата на населението на општината односно општината во градот Скопје и градот Скопје, не смее да бара услови за склучување на договор од ставот (3) на овој член од една општина кои не се сразмерно еднакви со условите за склучување со друга општина, при што договорот не ги одразува интересите на единиците на локална самоуправа.

(6) Во договорот од став (4) на овој член задолжително се уредуваат текот на отпад,

grumbullimin e veçantë të produktive të mbeturinave dhe rrymave speciale të mbeturinave ku përdoruesit përfundimtarë mund t'i lënë pa pagesë produktet e mbeturinave dhe illojeve të veçanta të mbeturinave.

(3) Në përmbushjen e detyrimit në paragrafin (1) të këtij neni, operatori kolektiv ose i pavarur mund të marrë pjesë me financim të plotë ose të pjesshëm në qendrën e grumbullimit ose infrastrukturës, si dhe të bashkëpunojë me operator tjetër kolektiv ose të pavarur, si dhe të bashkëpunojë me ofruesin e shërbimit i cili në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave është i autorizuar të ofrojë shërbim publik përmblledhjen e mbeturinave shtëpiake në territorin e komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, ose në territorin e një rajoni të veçantë.

(4) Kryetari i komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit është i detyruar të lidhë marrëveshje me operatorët kolektivë dmth të pavarur të regjistruar në Republikën e Maqedonisë së Veriut përrim e qendrave të grumbullimit dhe infrastrukturës tjetër përmblledhjen e veçantë dhe zgjedhjen e rrjedhave speciale të mbeturinave, gjatë së cilës është i detyruar që t'i ofrojë të njëjtat kushte për çdo operator kolektiv ose të pavarur, dmth. nuk mund të jep përparësi ose të përkëqësojë pozicionin një operatori tjetër kolektiv ose të pavarur.

(5) Operatori kolektiv dmth. i pavarur, duke pasur parasysh madhësinë dhe strukturën e popullsisë së komunës, përkatesisht komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, nuk duhet të kërkojë kushte përmblledhjen e një marrëveshjeje të përmendur në paragrafin (3) të këtij neni nga një komunë që janë proporcionalisht të barabartë me kushtet përmblledhjen me një komunë tjetër, kur marrëveshja nuk pasqyron interesat e njësive të vetëqeverisjes lokale.

(6) Në kontratën nga paragrafi (4) i këtij neni rregullohen detyrimisht rrjedha e mbeturinave, vendet ku do të vendosen qendrat e grumbullimit dhe infrastruktura tjetër, qëllimet që duhet të arrihen, të paktën në lidhje me sasinë e

местата каде ќе бидат поставени собирните центри и другата инфраструктура, целите кои треба да се постигнат, најмалку во однос на количината на собрани отпадни производи и тек на отпад, а кога е можно и цели за преработка и рециклирање, начинот на евидентирање на количините и известување, како и утврдување на меѓусебните обврски за исполнување на целите.

(7) Градоначалникот може да побара два или повеќе колективни односно самостојни постапувачи да соработуваат и заеднички да спроведат активности или да постават собирни центри и друга инфраструктура за одделно собирање на посебни текови на отпад, како и заеднички да ги утврдат целите кои треба да се постигнат во однос на количините на собрани отпадни производи и тек на отпад односно количините на преработен или рециклиран тек на отпад.

(8) Колективните односно самостојните постапувачи кои заеднички постапуваат во воспоставување на собирни центри и/или друга инфраструктура од ставот (7) на овој член се должни самостојно да си ги регулираат меѓусебните односи со договор, особено за покривањето на трошоците за собирање и транспортирање на отпадот што ќе биде оставен во собирните центри односно инфраструктура.

(9) Доколку не е поинаку уредено во договорот од ставот (8) на овој член, собраната количина на отпад од заедничките собирни центри, односно инфраструктура се распоредува и евидентира согласно уделот на пазар за секој колективен односно самостоен постапувач во тековната година.

(10) Градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје е должен договорот од ставот (4) на овој член да го направи достапен до јавноста преку објавување на истиот на веб страницата на општината, општината во градот Скопје односно градот Скопје.

(11) Градоначалникот е должен најдоцна до 31 март во тековната година да достави до стручниот орган извештај за тоа колку се постигнати целите утврдени во договорот од

продуктеve тѣ mbledhura тѣ mbeturinave dhe rrjedhave тѣ mbeturinave, dhe kur ёштѣ e mundur edhe qëllimet p r përpunimin dhe riciklimin, mënyrën e regjistrimit тѣ sasive dhe raportimin, si dhe përcaktimin e detyrimeve тѣ ndërsjella p r të përmbushur qëllimet.

(7) Kryetari i komunës mund të kërkojë dy ose më shumë operatorë kolektivë ose të pavarur për të bashk puuar dhe kryer së bashku aktivitete ose për të ngritur qendra grumbullimi dhe infrastruktur  tjetër për mbledhjen e veçantë të rrjedhave të ndara të mbeturinave, si dhe për të përcaktuar bashkërisht qëllimet që duhet të arrihen në lidhje me sasitë e mbeturinave të grumbulluara dhe rrjedhave të mbeturinave, dmth. sasitë e mbeturinave të përpunuara ose të ricikluara.

(8) Operatorët kolektivë, përkatësish të pavarur, të cilët bashkërisht veprojnë në krijimin e qendrave të grumbullimit dhe / ose infrastrukturës tjetër të p rmendor në paragrafin (7) të këtij neni, janë të detyruar të rregullojnë në mënyrë të pavarur marrëdhëniet e tyre të ndërsjella me marrëveshje, veçanërisht për të mbuluar kostot e mbledhjes dhe transportimit të mbeturinave që do të lihen në qendrat e grumbullimit ose në infrastruktur .

(9) Përveç nëse rregullohet ndryshe në kontratën e p rmendor në paragrafin (8) të këtij neni, sasia e grumbulluar e mbeturinave nga qendrat e grumbullimit të përbashkët, dmth. Infrastruktura do të shp rndahet dhe regjistrohet në përputhje me pjesën e tregut për secilin operator kolektiv ose të pavarur në vitin aktual.

(10) Kryetari i komunës, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit ёшт  i detyruar që marrëveshjen nga parografi (4) i këtij neni ta bëjë të disponueshme për publikun duke e publikuar në ueb faqen e komunës, komunës së qytetit të Shkupit, gjegj sish qytetit të Shkupit.

(11) Kryetari i komunës ёшт  i detyruar që më së voni deri më 31 mars të vitit aktual të paraqesë organit ekspert një rapport mbi qëllimet e përcaktuara në marrëveshjen nga parografi (4) i këtij neni.

(12) Ministri e përshkruan formën dhe përmbajtjen

ставот (4) на овој член.

(12) Министерот ја пропишува формата и содржината на извештајот од ставот (11) на овој член.

Член 43

Електронски систем на база на податоци на колективниот односно самостојниот постапувач (1) За извршување на обврските за проширена одговорност, колективниот односно самостојниот постапувач согласно одредбите на овој закон е должен да воспостави и да одржува електронски систем на база на податоци со кој ќе се овозможи обработка, чување и доставување на податоците за постапување со посебните текови на отпад и за неговото работење.

(2) Колективниот односно самостојниот постапувач е должен на стручниот орган да му овозможи пристап до електронскиот систем заради проверка на исполнетоста на обврските за управување со посебните текови на отпад, а за колективниот постапувач и по договорен производител, особено заради проверка на исполнувањето на обврските за доставување на извештаи од членот 36 од овој закон и плаќање на надоместокот од членот 38 од овој закон. Стручниот орган може да презема во печатена форма податоци за количините на собиран, преработен и рециклиран посебен тек на отпад од електронската евиденција на колективниот односно самостојниот постапувач.

(3) Колективниот односно самостојниот постапувач е должен да се грижи за електронскиот систем да е функционален, безбеден и заштитен.

(4) Доколку постојат проблеми во функционирањето на електронскиот систем, колективниот односно самостојниот постапувач е должен во рок од три дена за тоа да го извести стручниот орган, како и за временскиот период во кој недостатокот ќе биде отстранет.

(5) Колективниот односно самостојниот постапувач е должен податоците од електронскиот систем да ги чува најмалку за последните седум години.

е рапортитnga параграфи (11) i кëtij neni.

Neni 43

Sistemi i bazës së të dhënave elektronike të operatorit kolektiv ose të pavarur

(1) Për të kryer detyrimet për përgjegjësi të zgjeruar, operatori kolektiv ose i pavarur, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, është i detyruar të krijojë dhe mirëmbajë një sistem elektronik të të dhënave, i cili do të mundësojë përpunimin, ruajtjen dhe dorëzimin e të dhënave për trajtimin e rrjedhave të mbeturinave dhe funksionimin e tyre.

(2) Operatori kolektiv ose i pavarur është i detyruar t'i sigurojë trupit profesional qasje në sistemin elektronik për të kontrolluar përbushjen e detyrimeve për menaxhimin e rrjedhave speciale të mbeturinave, dhe për operatorin kolektiv dhe prodhuesin e kontraktuar, veçanërisht në mënyrë që të kontrollohet përbushja e detyrimeve për paraqitjen e raporteve nga neni 36 i këtij ligji dhe pagesa e kompenzimit të përmendur në nenin 38 të këtij ligji. Organi ekspert mund të shkarkojë në formë të shtypur të dhëna për sasitë e grumbullimit, përpunimit dhe riciklimit të mbeturinave speciale nga regjistrat elektronikë të operatorit kolektiv ose të pavarur.

(3) Operatori kolektiv ose i pavarur, është i detyruar të kujdeset që sistemi elektronik të jetë funksional, i sigurt dhe i mbrojtur.

(4) Nëse ka probleme në funksionimin e sistemit elektronik, operatori kolektiv ose i pavarur është i detyruar që brenda tre ditësh të informojë organin ekspert, si dhe periudhën kohore në të cilën defekti do të eliminohet.

(5) Operatori kolektiv ose i pavarur është i detyruar të mbajë të dhënat nga sistemi elektronik për të paktën shtatë vitet e fundit.

(6) Në bashkëpunim me operatorët kolektivë ose të pavarur, Ministri miraton udhëzime për përbajtjen e bazës së të dhënave, mënyrën e

(6) Во соработка со колективните односно самостојните постапувачи, министерот донесува упатство за содржината на базата на податоци, начинот на формирање, евидентирање, обработка, чување и доставување податоците за постапување со посебните текови на отпад и работење на базата на податоци од овој член, кое се објавува на веб страницата на органот за животна средина.

Член 44

Регистар на колективни и самостојни постапувачи

(1) Стручниот орган води Регистар на колективни и самостојни постапувачи кој е дел од регистарот за отпад пропишан со Законот за управување со отпад.

(2) Регистарот на колективни и самостојни постапувачи содржи податоци за:

- Колективниот односно самостојниот постапувач и тоа: назив, седиште, тек на отпад за кој управува согласно дозволата за тек на отпад на колективниот односно самостојниот постапувач;
- степенот на остварување на националните цели за секој колективен и самостоен постапувач;
- остварување на националните цели за секој посебен тек на отпад согласно законите за посебните текови на отпад;
- одобрени или одбиени годишни извештаи;
- број и датум на издавање на дозволата за тек на отпад, и
- други податоци утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

(3) Регистарот од ставот (1) на овој член е достапен на веб страницата на стручниот орган.

(4) Стручниот орган е одговорен за одржување и ажурирање на Регистарот од ставот (1) на овој член.

Член 45

Одземање на дозволата за тек на отпад и бришење од Регистарот на колективни и

formimit, regjistrimit, përpunimit, ruajtjes dhe dorëzimit të dhënave për trajtimin e rrymave speciale të mbeturinave dhe funksionimin e bazës së të dhënave të referuara në këtë artikull, i cili është publikuar në faqen e internetit të organit të mjesdit jetësor.

Neni 44

Regjistri i operatorëve kolektivë dhe të pavarur

(1) Organi ekspert mban një Regjistër të operatorëve kolektivë dhe të pavarur, i cili është pjesë e regjistrat të mbeturinave të përshkruara me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave.

(2) Regjistri i operatorëve kolektivë dhe të pavarur përmban të dhëna për:

- Operatori kolektiv ose i pavarur, edhe atë: emri, vendi, rryma e mbeturinave që ai menaxhon në përputhje me lejen e rrjedhës së mbeturinave të operatorit kolektiv ose të pavarur;
  - shkalla e arritjes së qëllimeve kombëtare për secilin operator kolektiv ose të pavarur;
  - realizimi i qëllimeve kombëtare për secilën rrjedhë specifike të mbeturinave në përputhje me ligjet përrjedhat speciale të mbeturinave;
  - raportet vjetore të miratuara ose të refuzuara;
  - numri dhe data e lëshimit të lejes përrjedhën e mbeturinave, dhe
  - të dhëna të tjera të përcaktuara në rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave.
- (3) Regjistri nga paragrafi (1) i këtij nenit është në dispozicion në faqen e internetit të organit ekspert.
- (4) Organi ekspert është përgjegjës përmirëmbajtjen dhe azhurnimin e Regjistrat nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 45

Revokimi i lejes përrjedhën e mbeturinave dhe fshirja nga Regjistri i operatorëve kolektivë dhe të pavarur

(1) Organi ekspert me vendim do të revokojë lejen e rrjedhjes së mbeturinave të një operatori

самостојни постапувачи

(1) Стручниот орган со решение ќе ја одземе дозволата за тек на отпад на колективен, односно самостоен постапувач, доколку:

- не достави годишен извештај согласно со членот 36 од овој закон;
- не ги исполнi националните цели согласно начинот утврден во членот 31 став од овој закон, како и согласно законите за посебните текови на отпад;
- со извештај од спроведен увид се констатира дека не обезбедуваат постапување со отпадот во согласност со овој закон или прописите за управување со посебните текови на отпад;
- со извештај од спроведен увид се констатира дека како основачи во колективниот постапувач се јавуваат правни лица кои не се производители; и
- во други случаи кои се предвидени во прописите за посебните текови на отпад.

(2) Против решението од ставот (1) од овој член, колективниот односно самостојниот постапувач има право да изјави жалба согласно прописите за управна постапка.

(3) По правосилноста на решението од став (2) на овој член стручниот орган го брише колективниот односно самостојниот постапувач од Регистарот на колективни и самостојни постапувачи.

(4) Со денот на издавањето на решението за одземање на дозволата за тек на отпад, колективниот односно самостојниот постапувач не смее да склучува нови договори во врска со својата активност за управување со посебниот тек на отпад.

(5) Колективниот постапувач по правосилноста на решението за одземање на дозволата за тек на отпад е должен веднаш да ги извести договорните производители дека му е одземена дозволата за тек на отпад и дека престанува со работа.

Член 46

База на податоци и информативен систем за остварување на проширената одговорност на

kolektiv, ose të pavarur, nëse:

- nuk paraqet një raport vjetor në përputhje me nenin 36 të këtij ligji;
- nuk i përbush qëllimet kombëtare në përputhje me mënyrën e përcaktuar në nenin 31 parografi të këtij ligji, si dhe në përputhje me ligjet përrjedhat e veçanta të mbeturinave;
- me raportin nga inspektimi i kryer konstatohet se ato nuk ofrojnë menaxhim të mbeturinave në përputhje me këtë ligj ose rregulloret përmenaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave;
- me raportin nga inspektimi i kryer konstatohet se si themelues në operatorin kolektiv paraqiten persona juridikë që nuk janë prodhues; dhe
- në raste të tjera të parashikuara në rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave.

(2) Kundër vendimit nga parografi (1) i këtij neni, operatori kolektiv përkatësish i pavarur ka të drejtë të paraqesë ankesë në përputhje me rregulloret për procedurën administrative.

(3) Pas vlefshmërisë së vendimit nga parografi (2) i këtij neni, organi profesional do të fshijë operatorin kolektiv përkatësish i pavarur nga Regjistri i operatorëve kolektiv dhe të pavarur.

(4) Në ditën e lëshimit të vendimit për revokimin e lejes së rrjedhës së mbeturinave, operatori kolektiv përkatësish i pavarur nuk duhet të lidhë kontrata të reja lidhur me veprimtarinë e tij përmenaxhimin e rrjedhës speciale të mbeturinave.

(5) Operatori kolektiv pas përfundimit të vendimit për revokimin e lejes përrjedhës së mbeturinave është i detyruar të informojë menjëherë prodhuesit kontraktues se leja e rrjedhës së mbeturinave është revokuar dhe se ajo pushon së funksionuari.

Neni 46

Baza e të dhënavës dhe sistemi i informacionit përrarrjen e përgjegjësisë së gjerë të prodhuesve

(1) Organi i mjedisit është i detyruar të krijojë dhe mirëmbajë bazë të të dhënavës përrrealizimin e

производителите

(1) Органот за животна средина е должен да воспостави и води база на податоци за остварување на проширената одговорност на производителите за секој посебен тек на отпад што настанува со пуштање на производи на пазарот во Република Северна Македонија.

(2) Базата од ставот (1) на овој член се води врз основа на податоците од годишните извештаи доставени во согласност со членот 36 од овој закон и особено ги содржи следниве податоци:

1) за количината и видот на производи што се пуштаат на пазар во Република Северна Македонија од кои по употребата се создава отпад кој припаѓа на еден од посебните текови на отпад утврдени со прописите за посебен тек на отпад;

2) количината и по вид на тек на отпад што се создава од производите по нивната употреба;

3) вкупната количина на собран отпад по вид и тек;

4) вкупна количина на повторно употребени отпадни производи;

5) вкупната количина на отпад кој е преработен по вид и тек, согласно прописите за посебните текови на отпад;

6) за својствата на отпадот по вид и тек (опасност и штетност);

7) за производителите и други субјекти кои имаат обврски за известување согласно со овој закон и прописите за посебните текови на отпад;

8) други податоци за производите и тековите на отпад што се од значење за следење на состојбата за постигнување на целите за управување со посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад;

(3) Податоците во базата се обработуваат и валидизираат како дел од Информативниот систем за отпад, кој е составен дел на Информативниот систем за животна средина.

(4) Начинот на водење, формата и содржината на базата на податоци од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот.

пëргјегjësise së gjerë të prodhuesve për secilën rrjedhë të veçantë të mbeturinave që ndodh me lëshimin e produkteve në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

(2) Baza e të dhënavë nga paragrafi (1) i këtij neni mbahet në bazë të të dhënavë nga raportet vjetore të paraqitura në përputhje me nenin 36 të këtij ligji dhe në veçanti përmban të dhënat e mëposhtme:

1) për sasinë dhe llojin e produkteve që lëshohen në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut nga të cilat pas përdorimit gjenerohen mbeturina që i përkasin njërsë prej rrymave speciale të mbeturinave të përcaktuara me rregulloret përrjedhë speciale të mbeturinave;

2) sasia dhe lloji i mbeturinave të krijuara nga produktet pas përdorimit të tyre;

3) sasia totale e mbeturinave të mbledhura sipas llojit dhe rrjedhës;

4) sasia totale e produkteve të mbeturinave të ripërdorura;

5) sasia e përgjithshme e mbeturinave që përpunohet sipas llojit dhe rrjedhës, në përputhje me rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave;

6) përvitetë e mbeturinave sipas llojit dhe rrjedhës (rreziku dhe dëmtimi);

7) për prodhuesit dhe subjektet e tjera që kanë detyrime raportimi në përputhje me këtë ligj dhe rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave;

8) të dhëna të tjera për produktet dhe rrymat e mbeturinave që janë të rendësishme përmonitorimin e situatës përritjen e objektivave përmenaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave të përcaktuara në rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave;

(3) Të dhënat në bazë përpunohen dhe vërtetohen si pjesë e Sistemit të Informacionit të Mbeturinave, i cili është pjesë përbërse e Sistemit Informativ të Mjedisit Jetësor.

(4) Mënyra e mbajtjes, formës dhe përbajtjes së bazës së të dhënavë nga paragrafi (2) i këtij neni përcaktohet nga Ministri.

(5) Baza e të dhënavë është një pjesë e bazës së të dhënavë përmenaxhimin e mbeturinave të përcaktuara në Ligjin përmenaxhimin e Mbeturinave.

(5) Базата на податоци претставува дел од базата на податоци за управување со отпад што е утврдена во Законот за управување со отпад.

Neni 47

Përdorimi i kompenzimit dhe Programit vjetor të financimit

Член 47

Користење на надоместокот и Годишна програма за финансирање

(1) Средствата собрани од надоместокот од членот 18 став (1) алинеја 1 од овој закон, уплатени согласно прописите за посебните текови на отпад, како и средствата од членот 28 став (9) од овој закон и надоместокот од членот 31 став (8) од овој закон се користат за поттикнување на активности за постигнување на националните цели за посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад.

(2) Финансирањето и реализацијата на активностите од ставот (1) на овој член се врши врз основа на Годишна програма за финансирање на управувањето со посебни текови на отпад што министерот ја предлага врз основа на програмата од членот 48 на овој закон.

(3) Годишната програма за финансирање од ставот (2) на овој член на предлог на министерот за наредната година ја донесува Владата на Република Северна Македонија најдоцна во месец декември во тековната година.

(4) Доделувањето на средствата од програмата од ставот (2) на овој член се врши по пат на јавен конкурс којшто го објавува и спроведува стручниот орган.

(5) По исклучок од ставот (2) на овој член средства од програмата од ставот (3) на овој член може да се доделат и со одлука на Владата на Република Македонија на предлог на министерот, доколку се наменети за:

- изградба на инфраструктурни објекти за собирање, преработка, рециклирање и отстранување на отпад од поширок јавен интерес во Република Северна Македонија;
- исполнување на обврски кои се утврдени во доброволните договори од членот 35 од овој закон;

(1) Fondet e mbledhura nga tarifa e përmendur në nenin 18 paragrafi (1) alinea 1 e këtij ligji, të paguar në përputhje me rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave, si dhe fondet e përmendura në nenin 28 paragrafi (9) i këtij ligj dhe tarifa e përmendur në nenin 31 paragrafi (8) e këtij ligji përdoren për të inkurajuar aktivitetet përrritjen e qëllimeve kombëtare përrjedhat speciale të mbeturinave të përcaktuara në rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave.

(2) Financimi dhe realizimi i aktiviteteve nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet në bazë të programit vjetor për financimin e menaxhimit të rrjedhave speciale të mbeturinave të propozuara nga ministri në bazë të programit të përmendur në nenin 48 të këtij ligji.

(3) Programi vjetor i financimit nga paragrafi (2) i këtij neni me propozimin e Ministrit për vitin e ardhshëm miratohet nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut jo më vonë se dhjetori i vitit aktual.

(4) Alokimi i mjeteve nga programi nga paragrafi (2) i këtij neni bëhet përmes konkursit publik i cili shpallet dhe zbatohet nga organi profesional.

(5) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, mjetet nga programi nga paragrafi (3) i këtij neni mund të ndahen me vendim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë me propozim të Ministrit, nëse ato janë të dedikuara për:

- ndërtimin e objekteve të infrastrukturës përrmbushjen, përpunimin, riciklimin dhe hedhjen e mbeturinave me interes më të gjerë publik në Republikën e Maqedonisë së Veriut;
- përmbrushjen e detyrimeve të përcaktuara në marrëveshjet vullnetare të përmendura në nenin 35 të këtij ligji;
- zbatimin e programit nga neni 48 i këtij ligji dhe
- operatorët kolektivë ose të pavarur, kur ka trazira në treg ose kriza ekonomike, me qëllim që

- спроведување на програмата од членот 48 од овој закон и
- колективни или самостојни постапувачи, кога постојат нарушувања на пазарот или економски кризи, заради делумно покривање на трошоци на правните лица кои вршат собирање и преработка на отпадот.

Член 48

Програма за управување со посебни текови на отпад

(1) За постигнување на националните цели за управување со посебните текови на отпад утврдени во прописите за посебните текови на отпад, на предлог на стручниот орган, министерот донесува Програма за управување со посебните текови на отпад (во натамошниот текст: Програма за текови на отпад).

(2) Програмата се донесува за секој посебен тек на отпад кој е утврден со прописите за посебните текови на отпад, и особено содржи:

- опис и оцена на постојната состојба во управувањето со посебните текови на отпад;
- податоци за производителите, колективните и самостојните постапувачи кои учествуваат во управувањето со посебните текови на отпад;
- количина по посебен тек и вид на отпад што се создава во Република Северна Македонија, како и идни предвидувања и тренд на развој во наредниот петгодишен период;
- мерки за превенција на создавањето на отпад од посебните текови и мерки за поттикнување на собирањето, селектирањето, повторната употреба, рециклирањето и други форми на обновување, преработка и отстранување на отпадот;
- мерки за подобрување на состојбата на пазарот за обновување, преработка и рециклирање на отпадот од посебните текови;
- економски мерки;
- мерки за информирање, едукација и спроведување на кампања за подигање на

тë mbulohen pjesërisht shpenzimet e personave juridikë që mbledhin dhe përpunojnë mbeturina.

Neni 48

Programi për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave

(1) Në mënyrë që të arrihen objektivat kombëtarë për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave të përcaktuara në rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave, me propozim të organit ekspert, Ministri miraton një Program për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave (në tekstin e mëtutjeshëm: Programi i rrjedhës së mbeturinave).

(2) Programi miratohet për secilën rrjedhë të veçantë të mbeturinave që përcaktohet nga rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave, dhe në veçanti përmban:

- përshkrimin dhe vlerësimin e situatës aktuale në menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave;
- të dhëna për prodhuesit, operatorët kolektivë dhe të pavarur që marrin pjesë në menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave;
- sasi sipas rrjedhës së veçantë dhe llojit të mbeturinave të gjeneruara në Republikën e Maqedonisë së Veriut, si dhe parashikime të ardhshme dhe trend të zhvillimit në pesë vitet e ardhshme;
- masa për parandalimin e gjenerimit të mbeturinave nga rryma të veçanta dhe masa për të inkurajuar mbledhjen, klasifikimin, ripërdorimin, riciklimin dhe format e tjera të rikuperimit, përpunimit dhe mënjanimit të mbeturinave;
- masa për të përmirësuar situatën e tregut për rikuperimin, përpunimin dhe riciklimin e mbeturinave nga rrjedhat e veçanta;
- masa ekonomike;
- masa për informimin, edukimin dhe kryerjen e fushatës për ngritjen e vetëdijes publike për trajtimin e rrymave speciale të mbeturinave;
- rishikimin e legjislacionit për menaxhimin e

јавната свест за постапување со посебните текови на отпад;

- преглед на законската регулатива за управување со отпадот и посебните текови на отпадот и мерки за нејзино подобрување;

- насоки за идниот развој на управувањето со посебните текови на отпад;

-планирани цели на посебните текови на отпад што треба да се постигнат во наредниот период, како и постигнување на цели кои се во согласност со законодавството и политиките на ЕУ во областа на управувањето на отпадот, и

- други прашања кои се од значење за управувањето со посебните текови на отпадот.

(3) Програмата од ставот (1) од овој член се донесува за временскиот период за кој се донесува Националниот план за управување со отпад согласно Законот за управување со отпадот.

Член 49 Јавен конкурс

(1) Средствата од програмата кои се доделуваат по пат на јавен конкурс од членот 47 став (4) на овој закон се наменуваат за финансирање и реализација на:

- проекти за набавка на опрема за собирање, преработка и рециклирање на посебните текови на отпад;

- проекти за исполнување на обврски кои произлегуваат за производителите согласно со овој закон, како и прописите за посебните текови на отпад;

- проекти за воведување на нови технологии во постапувањето со посебните текови на отпад кои придонесуваат кон постигнувањето на националните цели за посебните текови на отпад;

- проекти за едукација и подигнување на јавната свест на граѓаните и субјектите за постапување со посебните текови на отпад;

- проекти за спречување и превенција на создавање на отпад од употреба на производите;

- учество во проекти кои се финансираат од страна на фондовите на ЕУ или друг донатор;

mbeturinave dhe rrjedhave speciale të mbeturinave dhe masave për përmirësimin e tij;

- udhëzime për zhvillimin e ardhshëm të menaxhimit të rrymave speciale të mbeturinave;

- qëllime të planifikuara të rrjedhave speciale të mbeturinave që duhet të arrihen në periudhën e ardhshme, si dhe arritjen e qëllimeve që janë në përputhje me legjislacionin dhe politikat e BE-së në fushën e menaxhimit të mbeturinave, dhe

- çështje të tjera që janë të rëndësishme për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

(3) Programi në paragrafin (1) të këtij neni do të miratohet për periudhën kohore për të cilën është miratuar Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbeturinave në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave.

Neni 49

Konkursi publik

(1) Fondet nga programi që ndahen përmes konkursit publik të nga neni 47 paragrafi (4) i këtij ligji dedikohen për financimin dhe realizimin e:

- projekteve për furnizimin e pajisjeve për mbledhjen, përpunimin dhe riciklimin e rrymave speciale të mbeturinave;

- projekteve për përbushjen e detyrimeve që dalin për prodhuesit në përputhje me këtë ligj, si dhe rregulloret për rrjedhat speciale të mbeturinave;

- projekteve për futjen e teknologjive të reja në trajtimin e rrymave speciale të mbeturinave që kontribuojnë në arritjen e qëllimeve kombëtare përrnjedhat speciale të mbeturinave;

-projekteve për edukimin dhe ngritjen e vetëdijes publike të qytetarëve dhe subjekteve për trajtimin e rrymave speciale të mbeturinave;

-projekteve për parandalimin dhe preventimin e gjenerimit të mbeturinave nga përdorimi i produkteve;

-pjeshëmarrjes në projektet e finançuara nga fondet e BE-së ose një donator tjetër;

-projekteve për përmirësimin e situatës së tregut përpunimin dhe riciklimin e mbeturinave dhe

- projekteve të tjera që kontribuojnë

- проекти за подобрување на состојбата на пазарот за преработка и рециклирање на отпадот и

- други проекти кои директно придонесуваат кон реализацијата на националните цели.

(2) Во програмата од членот 47 од овој закон, средствата се распоредуваат за секој тек на отпад одделно сразмерно на приходот кој настанал од плаќање на надоместокот утврден во прописите за посебните текови на отпад, освен кога се поддржуваат активности што се заеднички за сите или повеќе текови на отпад.

(3) Јавниот конкурс од членот 47 став (4) на овој закон го спроведува комисија формирана од министерот.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член е составена од пет члена од кои:

- еден претставник од стручниот орган;
- два претставника од комора-здрженија која ги претставува колективните постапувачи кои управуваат со два различни текови на отпад;
- еден претставник од органот за животна средина, и
- еден претставник од комората на правните лица кои вршат преработка на отпадот.

(5) Јавниот конкурс од членот 47 став (4) на овој закон се објавува најдоцна во месец февруари во тековната година во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и во најмалку два дневни весници кои излегуваат на целата територија на Република Северна Македонија, со рок за аплицирање во траење од 30 дена.

(6) Комисијата од ставот (3) на овој член, врз основа на критериумите за доделување на средствата содржани во јавниот конкурс, утврдува предлог за распоредување на средствата во рок од 30 дена од денот на истекувањето на рокот од ставот (5) на овој член и го доставува до министерот.

(7) Врз основа на предлогот од став (6) на овој член министерот донесува одлука за распоредување на средствата од јавниот конкурс од ставот (5) на овој член.

(8) Одлуката од ставот (7) на овој член се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

drejtpérdrejt në realizimin e qëllimeve kombëtare.

(2) Në programin e përmendur në nenin 47 të këtij ligji, fondet do të alokohen për secilën rrjedhë të mbeturinave veçmas në proporcion me të ardhurat e krijuara nga pagesa e tarifës së përcaktuar në rregulloret për rrjedhat speciale të mbeturinave, përveç kur aktivitetet janë të zakonshme për të gjitha ose rrjedhat e shumta të mbeturinave.

(3) Konkursin publik nga neni 47 paragrafi (4) i këtij ligji e zhvillon komisioni i formuar nga ministri.

(4) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni përbëhet nga pesë anëtarë, nga të cilët:

- një përfaqësues nga trupi ekspert;
- dy përfaqësues nga shoqatat e odave që përfaqësojnë operatorët kolektivë që menaxhojnë dy rrjedha të ndryshme të mbeturinave;
- një përfaqësues nga organi i mjedisit, dhe
- një përfaqësues nga Oda e personave juridikë që kryejnë përpunimin e mbeturinave.

(5) Konkursi publik nga neni 47 paragrafi (4) i këtij ligji publikohet më së vonti në muajin shkurti të vitit aktual në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut" dhe në të paktën në dy gazeta ditore të botuara në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, me afat për aplikim 30 ditë.

(6) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni, bazuar në kriteret për ndarjen e mjeteve të përfshira në konkursin publik, përcakton një propozim për shpërndarjen e mjeteve brenda 30 ditëve nga dita e skadimit të afatit nga paragrafi (5) i këtij neni dhe ia dorëzon Ministrit.

(7) Në bazë të propozimit nga paragrafi (6) i këtij neni, Ministri do të miratojë një vendim për shpërndarjen e mjeteve nga konkursi publik nga paragrafi (5) i këtij neni.

(8) Vendimi nga paragrafi (7) i këtij neni do të btohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

VII. НАДЗОР

Член 50

Надзорни органи

(1) Надзор над примената на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши органот за животната средина.

(2) Инспекциски надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот инспекторат за животна средина.

(3) Надзор над потврдите издадени согласно членот 18 став (4) од овој закон и извештаите утврдени согласно членовите 31 и 36 од овој закон врши стручниот орган.

Член 51

Делокруг на надзор на државниот инспектор за животна средина

(1) Во вршењето на надзорот од својот делокруг државниот инспектор за животна средина (во натамошниот текст: инспекторот за животна средина) врши увид и контрола:

- дали правно лице кое пласира производи на пазарот на Република Северна Македонија и да утврди дали истото е производител согласно членот 5 точка 5 од овој закон;

- дали производителот е регистриран во Регистарот на производители (член 14 и 15 од овој закон);

- дали производителот обврските за проширена одговорност ги остварува согласно член 18 став (1), (2) и (3) од овој закон; ;

- дали колективниот постапувач ги евидентира и чува потврдите од член 18 на овој закон ;

- дали производителот самостојно воспоставил систем за управување со посебен тек на отпад заради исполнување на обврските за проширена одговорност на производителот, или се здружил со други производители во систем на колективен постапувач, или го платил надоместокот за управување со посебен тек на отпад (член 20 од овој закон);

- дали колективниот односно самостојниот постапувач е носител на друга дозвола што произлегува од прописите за управување со

VII. МБИКQYRJA

Neni 50

Organet mbikëqyrëse

(1) Mbikëqyrja mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregulloreve të miratuarar në bazë të këtij ligji kryhet nga organi i mjedisit.

(2) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji dhe rregulloreve të miratuarar në bazë të këtij ligji kryhen nga Inspektorati Shtetëror për Mjedis.

(3) Mbikëqyrja e certifikatave të lëshuara në pajtim me nenin 18 paragrafi (4) të këtij ligji dhe raportet e përcaktuara në pajtim me nenet 31 dhe 36 të këtij ligji kryhen nga organi ekspert.

Neni 51

Fusha e mbikëqyrjes së inspektorit shtetëror të mjedisit

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushës së tij, inspektori shtetëror i mjedisit (në tekstin e mëtejmë: inspektori i mjedisit) kryen inspektim dhe kontroll:

- nëse personi juridik që vendos produkte në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe të përcaktojë nëse i njëjtë është prodhues në përputhje me nenin 5 pika 5 e këtij ligji;
- nëse prodhuesi është i regjistruar në Regjistrin e Prodhuvesve (nenet 14 dhe 15 të këtij ligji);

- nëse prodhuesi i përbush detyrimet për përgjegjësi të zgjatur në përputhje me nenin 18 paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij ligji; ;

- nëse operatori kolektiv regjistron dhe mban certifikatat e përmendura në nenin 18 të këtij ligji;

- nëse prodhuesi ka krijuar në mënyrë të pavarur një sistem të veçantë të menaxhimit të mbeturinave për të përbushur detyrimet për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit, ose është bashkuar me prodhuesit e tjerë në sistemin e menaxhimit kolektiv, ose ka paguar tarifën e veçantë të menaxhimit të mbeturinave (neni 20 i këtij ligji));

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur është mbajtës i një leje tjetër që del nga rregulloret për

отпад (член 21 став (5) од овој закон);

- дали колективниот односно самостојниот постапувач исполнувањето на обврските за управување со посебните текови на отпад за кој е одговорен ги врши со други правни лица кои поседуваат важечки дозволи за постапување со отпад и со кој има склучено договор согласно членот 21 став (7) од овој закон;

- дали колективниот односно самостојниот постапувач има изработено Програма за остварување на прошириена одговорност на производителот (член 22 став (3) точка 6) и член 30 од овој закон);

- дали колективниот односно самостојниот постапувач поседува дозвола за тек на отпад (член 23 од овој закон);

- дали колективниот односно самостојниот постапувач има доставено изјава и програма до стручниот орган согласно членот 23 став (6) од овој закон;

- дали колективниот постапувач постапил спротивно на член 24 ставови (7) и (8) од овој закон;

- дали самостојниот постапувач презел обврски за управување со отпад од друг производител или за друг тек на отпад од оној што е наведен во Дозволата за тек на отпад (член 26 став (2) од овој закон);

- дали правното лице што врши складирање на отпад постапува согласно членот 29 од овој закон;

- дали правните лица што вршат собирање, транспортирање и складирање на отпад доставуваат копија од транспортните и идентификационите формулари за пренос на отпад (член 29 став (7) од овој закон);

- дали колективниот односно самостојниот постапувач изборот на физичкото или правното лице со кое склучило договор за собирање, транспортирање, складирање, рециклирање на отпад физичкото го извршил на транспарентен начин, почитувајќи ги правилата на конкурентност и заштита на пазарот (член 29 став (13) од овој закон);

- дали на веб страницата на колективниот

menaxhimin e mbeturinave (neni 21 paragrafi (5) i këtij ligji);

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur përmbush detyrimet për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave për të cilat ai është përgjegjës me persona të tjerë juridikë që kanë licenca të vlefshme për menaxhimin e mbeturinave dhe me të cilat ai ka lidhur një marrëveshje në përputhje me nenin 21 paragrafi (7) i këtë ligji;

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur ka zhvilluar Program për ushtrimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit (neni 22 paragrafi (3) pika 6) dhe nenin 30 i këtij ligji);

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur ka një leje për rrjedhën e mbeturinave (neni 23 i këtij ligji);

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur i ka paraqitur një deklaratë dhe program organit ekspert në përputhje me nenin 23 paragrafi (6) të këtij ligji;

- nëse operatori kolektiv ka vepruar në kundërshtim me nenin 24 paragrafët (7) dhe (8) të këtij ligji.

- nëse operatori i pavarur ka ndërmarrë detyrime për menaxhimin e mbeturinave nga një prodhues tjeter ose për një rrjedhë tjeter të mbeturinave nga ajo e specifikuar në Lejen e rrjedhës së mbeturinave (neni 26 paragrafi (2) i këtij ligji);

- nëse personi juridik që kryen ruajtjen e mbeturinave vepron në përputhje me nenin 29 të këtij ligji;

- nëse personat juridikë që kryejnë grumbullimin, transportimin dhe skladimin e mbeturinave dorëzojnë një kopje të formularit të transportit dhe identifikimit për transferimin e mbeturinave (neni 29 paragrafi (7) i këtij ligji);

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur ka bërë zgjedhjen e personit fizik ose juridik me të cilin ka lidhur një kontratë për mbledhjen, transportimin, skladimin, riciklimin e mbeturinave në një mënyrë transparente, duke respektuar rregullat e konkurrencës dhe mbrojtjes së tregut (neni 29 paragrafi 13 i këtij ligji);

односно самостојниот постапувач се објавени начинот и постапката на избор на физичко или правно лице за склучување на договор за собирање, транспортирање, складирање, рециклирање на отпад (член 29 став (13) од овој закон);

- дали производителот или колективниот постапувач ги доставил до стручниот орган кварталните извештаи од член 31 став (3) од овој закон;

- дали колективниот односно самостојниот постапувач го доставил годишниот извештај за својата работа (член 31 став (4) од овој закон);

- дали самостојниот постапувач ги доставил кварталните извештаи согласно член 34 од овој закон;

- дали колективните постапувачи ги исполниле своите обврски утврдени во доброволниот договор од член 35 од овој закон;

- дали колективниот односно самостојниот постапувач доставил годишниот извештај од член 36 од овој закон;

- дали колективниот односно самостојниот постапувач ги чува годишните извештаи со податоците најмалку за последните седум години (член 36 став (8) од овој закон);

- врши увид и контрола и да утврди дали договорниот производител му исплатил на Колективниот постапувач надоместок за извршена услуга за проширена одговорност (член 38 ставови (1), (3) и (4) од овој закон);

- дали надоместокот на колективниот постапувач е во согласност со член 38 став (2) од овој закон;

- дали колективниот постапувач доставил до стручниот орган известување согласно член 38 став (7) од овој закон;

- дали колективниот постапувач го раскинал договорот со договорниот производител доколку не го плати надоместокот (член 38 став (8) од овој закон);

- дали колективниот постапувач постапил согласно член 38 став (9) од овој закон;

- дали производителот постапил спротивно на член 38 став (10) од овој закон;

- дали договорниот производител го платил надоместокот согласно член 38 став (11) од овој

- нёсе мёныра дhe procedura e përgjedhjes së një personi fizik ose juridik për lidhjen e një kontrate për mbledhjen, transportimin, magazinimin, riciklimin e mbeturinave janë publikuar në faqen e internetit të operatorit kolektiv ose të pavarur (neni 29 parografi 13 i këtij ligji);

- нёсе prodhuesi ose operatori kolektiv i ka dorëzuar organit ekspert raportet tremujore të referuara në nenin 31 parografi (3) të këtij ligji;

- нёсе operatori kolektiv ose i pavarur ka dorëzuar reportin vjetor për punën e tij (neni 31 parografi (4) i këtij ligji);

- нёсе operatori i pavarur ka dorëzuar raportet tremujore në përputhje me nenin 34 të këtij ligji;

- нёсе operatorët kolektivë kanë përbushur detyrimet e tyre të përcaktuara në marrëveshjen vullnetare të përmendur në nenin 35 të këtij ligji;

- нёсе operatori kolektiv ose i pavarur ka dorëzuar reportin vjetor të përmendur në nenin 36 të këtij ligji;

- нёсе operatori kolektiv ose i pavarur mban raportet vjetore me të dhënat për të paktën shtatë vitet e fundit (neni 36 parografi (8) i këtij ligji);

- kryen mbikqyrje dhe kontrollon dhe përcakton nёse prodhuesi kontraktues i ka paguar Kolektivit një kompensim për shërbimin e kryer për përgjegjësi të zgjatur (neni 38 paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji);

- нёсе kompensimi i operatorit kolektiv ёshtë nё përputhje me nenin 38 parografi (2) të këtij ligji;

- нёсе operatori kolektiv i ka paraqitur një njoftim organit ekspert nё përputhje me nenin 38 parografi (7) të këtij ligji;

- нёсе operatori kolektiv e ka zgjidhur kontratën me prodhuesin kontraktues nёse nuk paguan kompensimin (neni 38 parografi (8) i këtij ligji);

- нёсе operatori kolektiv ka vepruar nё përputhje me nenin 38 parografi (9) i këtij ligji;

- нёсе prodhuesi ka vepruar nё kundërshtim me nenin 38 parografi (10) i këtij ligji;

- нёсе prodhuesi kontraktues ka paguar

закон;

- дали колективниот постапувач ги издава фактурите согласно членот 38 став (12) од овој закон;

- дали колективниот постапувач овозможил полесна наплата на надоместокот од страна на договорниот постапувач или создал предност на пазарот овозможувајќи ненавремено наплаќање на надоместокот, без притоа да презел мерки за истото (член 38 став (13) од овој закон);

- дали колективниот постапувач на својата веб страница ги објавува потребните информации согласно член 39 став (1) од овој закон;

- дали колективниот постапувач надоместокот го определува согласно член 39 ставови (3), (4) и (5) од овој закон;

- дали колективниот односно самостојниот постапувач имаат потрошено најмалку 65% на инвестирање во инфраструктура, како и за собирање, транспорт, преработка, рециклирање и отстранување на отпадни производи и/или посебен тек на отпад (член 39 став (7) и (8) од овој закон);

- дали колективниот постапувач постапува согласно член 40 од овој закон;

- дали колективниот односно самостојниот постапувач ги спроведуваат обврските за подигнување на јавната свест согласно член 41 од овој закон;

- дали колективниот односно самостојниот постапувач го воспоставува и одржува електронскиот систем на база на податоци за постапување со посебните текови на отпад и за своето работење согласно член 43 од овој закон, како и ги чува податоците за истиот;

- дали колективниот постапувач склучил нови договори во врска со својата активности по донесувањето на решението за одземање на дозволата за тек на отпад (член 45 став (4) од овој закон);

(2) Во случаите кога инспекторот за животна средина со извршениот увид и контрола ќе утврди дека се исполнети еден од условите уврдени во овој закон за одземање на дозволата за тек на отпад е должен во рок од 15 дена од денот кога е извршен увидот да поднесе до

kompenzimin në përputhje me nenin 38 paragrafi (11) i këtij ligji;

- nëse operatori kolektiv lëshon faturat në përputhje me nenin 38 paragrafi (12) i këtij ligji;

- nëse operatori kolektiv ka mundësuar mbledhjen më të lehtë të kompensimit nga operatori kontraktues apo ka krijuar një avantazh në treg duke mundësuar mbledhjen në kohë të kompensimit, pa marrë masa për të njëjtën (neni 38 paragrafi (13) i këtij ligji);

- nëse operatori kolektiv publikon informacionin e nevojshëm në faqen e tij të internetit në përputhje me nenin 39 paragrafi (1) të këtij ligji;

- nëse opeartori kolektiv i përcakton kompensimin në përputhje me nenin 39 paragrafët (3), (4) dhe (5) të këtij ligji;

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur ka shpenzuar të paktën 65% në investime në infrastrukturë, si dhe në mbledhjen, transportin, përpunimin, riciklimin dhe mënjanimin e produkteve të mbeturinave dhe / ose rrymave speciale të mbeturinave (neni 39 paragrafi (7) dhe (8)) të këtij ligji);

- nëse opratori kolektiv vepron në përputhje me nenin 40 të këtij ligji;

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur kryen detyrimet për ngritjen e vetëdijes publike në përputhje me nenin 41 të këtij ligji;

- nëse operatori kolektiv ose i pavarur krijon dhe mirëmban sistemin e të dhënavë elektronike pë trajtimin e rrymave speciale të mbeturinave dhe përfunkcionimin e tij në përputhje me nenin 43 të këtij ligji, si dhe ruan të dhënat për të njëtin;

- nëse operatori kolektiv ka lidhur marrëveshje të reja në lidhje me aktivitetet e tij pas miratimit të vendimit për revokimin e lejes së rrjedhës së mbeturinave (neni 45 paragrafi (4) i këtij ligji);

(2) Në rastet kur inspektori i mjedisit me inspektimin dhe kontrollin e kryer konstaton se një nga kushtet e përcaktuara në këtë ligj për revokimin e lejes për qarkullimin e mbeturinave

стручниот орган иницијатива за одземање на дозволата, при што го доставува записникот од извршениот увид.

(3) На барање на инспектор за животна средина, овластено лице на органот надлежен за внатрешните работи е должно да учествува во извршувањето на работите од ставот (1) на овој член.

(4) На барање на инспектор за животна средина, службено лице од стручниот орган може да учествува во извршувањето на работите од ставот (1) на овој член.

(5) На барање на службено лице од стручниот орган инспекторот за животна средина е должен да изврши инспекциски надзор.

Член 52

Донесување на решенија на инспекторот за животна средина

(1) При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот за животна средина со решение може да ја ограничи или забрани работата на субјектот на надзорот или да го задолжи субјектот на надзорот и тоа:

- да го задолжи правното лице во рок од 15 дена да се регистрира во Регистарот на производители од членот 14 од овој закон;
- да го задолжи правното лице во рок од 30 дена да ги достави на увид сите податоци од материјалната евиденција, како и да направи пресметка преку овластен сметководител на вкупната количина на производи што се пуштени на пазарот, како и преглед на платениот и/или неплатениот надоместок за управување со тек на отпад кој требал да го плати согласно прописите за посебните текови на отпад односно да го плати на колективниот постапувач;
- да го задолжи самостојниот производител во рок од 15 дена да ја достави потврдата од членот 18 став (4) од овој закон до стручниот орган;
- да го задолжи производителот да ја достави потврдата од членот 18 став (4) од овој закон до колективниот постапувач;
- да ја ограничи или забрани во траење од најмногу 90 дена работата на производителот кој не воспоставил самостоен систем за управување

është përbushur, ai është i detyruar të paraqesë brenda 15 ditëve nga dita kur inspektimi është kryer të dorëzojë deri te organi profesional iniciativë për revokimin e licencës, me të cilën paraqet procesverbalin nga inspektimi i kryer.

(3) Me kërkesë të inspektorit të mjedisit, personi i autorizuar i organit përgjegjës për punët e brendshme është i detyruar që të marrë pjesë në kryerjen e punëve nga paragafi (1) i këtij neni.

(4) Me kërkesë të inspektorit të mjedisit, personi i autorizuar nga organi profesional mund të marrë pjesë në kryerjen e punëve nga paragafi (1) i këtij neni.

(5) Me kërkesë të personit zyrtar nga organi profesional, inspektori i mjedisit është i detyruar të kryejë mbikëqyrje inspektuese.

Neni 52

Sjellja e vendimeve të inspektorit të mjedisit jetësor

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori i mjedisit me vendim mund të kufizojë ose ndalojë punën e subjektit të mbikëqyrsit ose të detyroj subjektin e mbikëqyrsit, si më poshtë:
- të detyrojë personin juridik brenda 15 ditëve të regjistrohet në Regjistrin e Prodhuesve të përmendur në nenin 14 të këtij Ligji;

- të detyrojë personin juridik brenda 30 ditëve të paraqesë për inspektim të gjitha të dhënat nga të dhënat materiale, si dhe të bëjë llogaritje përmes një llogaritari të certifikuar të sasisë totale të produkteve të lëshuara në treg, si dhe pasqyrë të kompenzimit të paguar dhe / ose të papaguar të menaxhimit të mbeturinave që duhet të paguhesh në përputhje me rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave dmth t'i paguhet operatorit kolektiv;

- të detyrojë prodhuesin e pavarur brenda 15 ditëve të paraqesë certifikatën e referuar në nenin 18 paragafi (4) i këtij ligji tek organi ekspert;
- të detyrojë prodhuesin që t'ia paraqesë operatorit kolektiv konfirmimin e përmendur në nenin 18 paragafi (4) të këtij ligji;
- të kufizojë ose të ndalojë për një periudhë

со посебен тек на отпад, или не се вклучил во колективен постапувач (член 20) во кој рок ќе го задолжи производителот да воспостави самостоен систем за управување со посебен тек на отпад преку обезбедување на дозвола за самостоен постапувач, или да се вклучи во колективен постапувач;

- да ја ограничи или забрани најмногу во траење од 90 дена работата на самостоен односно колективен постапувач доколку утврди дека е носител на друга дозвола што произлегува од прописите за управување со отпад (член 21);

- да го задолжи колективниот односно самостојниот постапувач во рок не подолг од 90 дена да изработи Програма за остварување на проширена одговорност на производителот (член 30);

- да ја ограничи или забрани работата најмалку за 30 дена, а најмногу за 120 дена, на правно лице кое се преставува и/или врши работи како колективен односно самостоен постапувач без да поседува валидна дозвола за тек на отпад (член 23);

- да ја ограничи или забрани работата најмногу за 30 дена на колективен односно самостоен постапувач кој нема постапено согласно членот 23 став (7) од овој закон;

- да го задолжи самостојниот постапувач во рок од најмногу 30 дена да ги раскине сите договорни обврски со кои постапил спротивно на членот 26 од овој закон;

- да ја ограничи или забрани работата на самостојниот постапувач во рок од најмногу 60 дена доколку увиди дека самостојниот постапувач презел обврски за управување со отпад од друг производител или за друг тек на отпад од оној што е наведен во неговата дозвола за тек на отпад (член 26 став (2) од овој закон);

- да ја ограничи или забрани работата на правното лице што врши складирање на отпад во рок од најмалку 30 дена а најмногу 90 дена доколку утврди дека правното лице не постапува согласно член 29 од овој закон, во кој рок правното лице кое врши складирање на отпад треба да ги острани утврдените недостатоци и да

deri нë 90 дитë punën e prodhuesit i cili нuk ka krijuar sistem të pavarur për menaxhimin e një rryme të veçantë mbeturinash, ose нuk është përfshirë në një operator kolektiv (neni 20) brenda të cilit ai do të detyrojë prodhuesin për të krijuar sistem të pavarur për të menaxhuar një rrjedhë të veçantë të mbeturinave duke siguruar një licencë për një operator të pavarur, ose për t'u angazhuar në një operator kolektiv;

- të kufizojë ose të ndalojë për një maksimum prej 90 ditësh punën e një operatori të pavarur ose kolektiv nëse përcakton se është një mbajtës i një leje tjetër që del nga rregulloret e menaxhimit të mbeturinave (neni 21);

- të detyrojë operatorin kolektivin ose të pavarur brenda një periudhe jo më të gjatë se 90 ditë të përgatisë Program për realizimin e përgjegjësisë së zgjatur të prodhuesit (neni 30);

- të kufizojë ose ndalojë punën për të paktën 30 ditë, dhe më së shumti për 120 ditë, personit juridik që paraqitet dhe / ose kryen punë si operator kolektiv ose të pavarur pa pasur leje të vlefshme për rrjedhën e mbeturinave (neni 23) ;

- të kufizojë ose ndalojë punën për një maksimum prej 30 ditësh të operatorit kolektiv ose të pavarur që nuk ka vepruar në përputhje me nenin 23 parografi (7) i këtij ligji;

- të detyrojë operatorin e pavarur e pavarur brenda një maksimumi prej 30 ditësh t'i përfundojë të gjitha detyrimet kontraktuale me të cilat ka vepruar në kundërshtim me nenin 26 të këtij ligji;

- të kufizojë ose të ndalojë punën e një operatori të pavarur brenda një maksimumi prej 60 ditësh nëse ai kupton që operatori i pavarur ka marrë përsipër detyrime për menaxhimin e mbeturinave nga një prodhues tjetër ose për një rrjedhë tjetër mbeturinash nga ajo e përcaktuar në lejen e tij të rrjedhës së mbeturinave (neni 26 parografi (2) i këtij ligji);

- të kufizojë ose ndalojë punën e personit juridik që kryen ruajtjen e mbeturinave brenda të paktën 30 ditëve dhe më së shumti 90 ditëve nëse përcaktohet se personi juridik nuk vepron në

- го достави бараните извештаи и формулари за транспорт за отпад;
- да ја ограничи или забрани работата на колективниот односно самостојниот постапувач во рок од најмногу 60 дена доколку утврди дека не се доставени кварталните извештаи до стручниот орган согласно член 31 односно член 33 од овој закон;
  - да ја ограничи или забрани работата на колективниот односно самостојниот постапувач во рок од најмногу 90 дена доколку утврди дека не е доставен Годишниот извештај за својата работа (член 32 став (4) од овој закон);
  - да го задолжи колективниот постапувач во рок од најмногу 90 дена да исполни една или повеќе обврски утврдени во доброволните договори (член 35 од овој закон);
  - да ја ограничи или забрани работата на колективниот односно самостојниот постапувач во рок од најмалку 30, а најмногу 90 дена доколку утврди дека годишниот извештај не е доставен (член 36 од овој закон);
  - да ја ограничи или забрани работата на колективниот односно самостојниот постапувач во рок од најмалку 30, а најмногу 90 дена доколку утврди дека г одишните извешташи со податоците не се чуваат за последните седум години (член 36 став (8) од овој закон);
  - да ја ограничи или забрани работата на договорниот производител во рок од најмногу 15 дена во кој рок производителот ќе го задолжи да го исплати надоместокот за извршена услуга за проширена одговорност на колективниот постапувач (член 38 од овој закон);
  - да ја ограничи или забрани работата на колективниот постапувач во рок од најмалку 15 а најмногу 30 дена во кој рок ќе го задолжи да го усогласи надоместокот согласно член 38 став (2) од овој закон;
  - ќе го задолжи колективниот постапувач во рок од 7 дена да достави известување до стручниот орган за износот и називот на договорниот производител кој не го платил надоместокот за најмалку три месеци (член 38 став (7) од овој закон);
  - да го задолжи колективниот постапувач во рок пеरпуште меnenin 29 тё кётиj ligji, brenda së cilës periudhë juridike subjekti që kryen ruajtjen e mbeturinave duhet tё elemenojё mangësitë e identikuara dhe tё paraqesë raportet dhe format e kёruara pёr transportin e mbeturinave;
  - tё kufizojё ose ndalojё punen e operatorit kolektiv ose tё pavarur brenda një maksimumi prej 60 ditësh nёse pёrcakton se raportet tremujore nuk janë dorëzuar tek organi ekspert nё pёrputhje me nenin 31 ose nenin 33 tё kёtij ligji;
  - tё kufizojё ose ndalojё punen e operatorit kolektiv, ose tё pavarur brenda një maksimumi prej 90 ditësh nёse pёrcakton se nuk eshtë dorëzuar Raporti Vjetor pёr punen e tij (neni 32 paragrafi (4) i kёtij ligji);
  - tё detyrojё operatorin kolektiv brenda një maksimumi prej 90 ditësh pёr tё pёrbushur një ose mё shumë detyrime tё pёrcaktuara nё marrëveshjet vullnetare (neni 35 i kёtij ligji);
  - tё kufizojё ose ndalojё punen e operatorit kolektiv ose tё pavarur brenda një periudhe prej tё paktën 30 dhe mё së shumti 90 ditësh nёse pёrcakton se raporti vjetor nuk eshtë dorëzuar (neni 36 i kёtij ligji);
  - tё kufizojё ose ndalojё punen e veprimit kolektiv dmth tё pavarur brenda një periudhe prej tё paktën 30 dhe mё së shumti 90 ditësh nёse pёrcakton se raportet vjetore me tё dhënat nuk mbahen pёr shtatë vitet e fundit (neni 36 paragrafi (8) tё kёtij ligji);
  - tё kufizojё ose ndalojё punen e prodhuesit kontraktues brenda një maksimumi prej 15 ditësh brenda tё cilit prodhuesi do tё jetë i detyruar tё paguajё kompensimin pёr shërbimin e kryer pёr pёrgjegjёsi tё zgjatur ndaj operatorit kolektiv (neni 38 i kёtij ligji);
  - tё kufizojё ose ndalojё punen e operatorit kolektiv brenda një periudhe prej tё paktën 15 dhe mё së shumti 30 ditësh brenda së cilës periudhë ai do tё jetë i detyruar tё harmonizojё kompensimin nё pёrputhje me nenin 38 paragrafin (2) tё kёtij ligji;
  - do tё detyrojё operatorin kolektiv brenda 7 ditëve t'i paraqesë njoftim organit ekspert mbi shumën dhe emrin e prodhuesit tё kontratës i cili

од 7 дена да го раскине договорот со договорниот производител кој не го платил надоместокот за најмалку шест месеци (член 38 став (8) од овој закон);

- да го задолжи колективниот постапувач во рок од 7 дена да го достави известувањето до стручниот орган, како и да го објави на својата веб страна називот и седиштето на договорниот производител на кој му го раскинал договорот (член 38 став (9) од овој закон);

- да го задолжи во рок од 15 дена договорниот производител да го плати надоместокот согласно членот 38 став (11) од овој закон;

- да ја ограничи или забрани работата на колективниот постапувач во рок од најмалку 15 а најмногу 30 дена во кој рок колективниот постапувач ќе го задолжи да ги издаде фактурите согласно членот 38 став (12) од овој закон;

- да ја ограничи или забрани работата на колективниот постапувач во рок од најмалку 15 а најмногу 30 дена во кој рок колективниот постапувач ќе го задолжи на својата веб страна да ги објавува потребните информации согласно член 39 став (1) од овој закон;

- да ја ограничи или забрани работата на колективниот постапувач во рок од најмалку 30 а најмногу 90 дена во кој рок колективниот постапувач ќе го задолжи да го усогласи надоместокот согласно членот 39 ставовите (3), (4) и (5) од овој закон;

- да ја ограничи или забрани работата на колективниот или самостојниот постапувач во рок од најмалку 30 а најмногу 90 дена, доколку утврдни дека колективниот односно самостојниот постапувач немаат потрошено за инфраструктура како што е определено во член 39 став (7) од овој закон во кој рок колективниот постапувач ќе ги задолжи да ги острранат неправилностите;

- да го задолжи колективниот постапувач да постапи согласно член 40 став (1) од овој закон;

- да ја ограничи или забрани работата на колективниот односно самостојниот постапувач во рок од најмалку 30 а најмногу 90 дена доколку утврди дека не ги спроведуваат обврските за подигнување на јавната свест

nuk ka paguar kompensimin për të paktën tre muaj (neni 38 paragrafi (7) i këtij ligji);

- të detyrojë operatorin kolektiv brenda 7 ditësh të zgjidhë kontratën me prodhuesin kontraktues i cili nuk ka paguar kompensimin për të paktën gjashtë muaj (neni 38 paragrafi (8) i këtij ligji);

- të detyrojë operatorin kolektiv brenda 7 ditësh të paraqesë njoftimin tek organi ekspert, si dhe të publikojë në faqen e tij të internetit emrin dhe selinë e prodhuesit të kontratës të cilil i është prishur kontrata (neni 38 paragrafi (9) i këtë ligj);

- të detyrojë prodhuesin kontraktues të paguajë kompensimin brenda 15 ditëve në përputhje me nenin 38 paragrafi (11) i këtij ligji;

- të kufizojë ose ndalojë punën e operatorit kolektiv brenda një periudhe prej të paktën 15 dhe më së shumti 30 ditësh brenda së cilës operatori kolektiv do ta detyrojë atë të lëshojë faturat në përputhje me nenin 38 paragrafi (12) i këtij ligji;

- të kufizojë ose ndalojë punën e operatorit kolektiv brenda një periudhe prej të paktën 15 dhe më së shumti 30 ditësh brenda së cilës operatori kolektiv do të detyrojë të publikojë në faqen e tij të internetit informacionin e nevojshtëm në përputhje me nenin 39 paragrafi (1) i këtij ligji ;

- të kufizojë ose ndalojë punën e operatorit kolektiv brenda një periudhe prej të paktën 30 dhe më së shumti 90 ditësh brenda të cilil operatori kolektiv do të detyrojë të harmonizojë kompensimin në përputhje me nenin 39 paragrafet (3), (4) dhe (5)) të këtij ligji;

- të kufizojë ose ndalojë punën e operatorit kolektiv ose të pavarur brenda një periudhe prej të paktën 30 dhe më së shumti 90 ditësh, nëse përcaktohet se operatori kolektiv ose i pavarur nuk kanë shpenzuar për infrastrukturën siç përcaktohet në nenin 39 paragrafi (7) të këtij ligji brenda së cilës periudhë operatori kolektiv do t'i detyrojë ata të eleminojnë parregullsitë;

- të detyrojë operatorin kolektiv të veprojë në përputhje me nenin 40 paragrafi (1) i këtij ligji;

- të kufizojë ose ndalojë punën e operatorit kolektiv ose të pavarur brenda një periudhe prej të

согласно член 41 од овој закон;

- да ја ограничи или забрани работата на колективниот односно самостојниот постапувач во рок од најмалку 30 а најмногу 90 дена во кој рок ќе го задолжи да го воспостави односно ажурираат електронскиот систем на база на податоци (член 43 од овој закон);
- да ја ограничи или забрани работата на колективниот односно самостојниот постапувач во рок од најмалку 15 а најмногу 30 дена во кој рок ќе го задолжи да ги раскине договорите што ги склучил по донесувањето на решението за одземање на Дозволата за тек на отпад (член 45 од овој закон); и
- да го задолжи производителот односно колективниот или самостојниот постапувач да преземе одредени активности односно да ја ограничи или забрани нивната работа доколку постапат спротивно на одредбите на овој закон.

(2) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор државниот инспектор за животна средина утврди дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со записник ќе ги констатира утврдените неправилности и во решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги превземат за надминување на настанатата ситуација, како и со решение ќе определи рок кој не може да биде подолг од 90 дена за да ги отстранат причините за настанатата состојба.

(3) Доколку субјектите од ставовите (1) и (2) на овој член не постапат согласно со решението на инспекторот за животна средина и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, инспекторот за животна средина ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка пред Комисијата за одлучување по прекршоци во областа на животната средина при Министерството за животна средина и просторно планирање, односно надлежниот суд.

(4) Против решението од ставот (1) и (2) на овој член незадоволната страна има право да изјави жалба согласно прописите за инспекциски надзор.

(5) Жалбата против решението од ставот (1) на

пактën 30 дhe мë së shumti 90 ditësh nëse përcakton se ata nuk zbatojnë detyrimet përgitjen e vetëdijes publike në përputhje me nenin 41 të këtij ligji;

- të kufizojë ose ndalojë punën e operatorit kolektiv ose të pavarur brenda një periudhe prej të paktën 30 dhe më së shumti 90 ditësh brenda së cilës ai do të jetë i detyruar të krijojë ose azhurnojë sistemin e bazës së të dhënave elektronike (neni 43 i këtij ligji);

- të kufizojë ose ndalojë punën e operatorit kolektiv ose të pavarur brenda një periudhe prej të paktën 15 dhe më së shumti 30 ditësh brenda së cilës ai do të jetë i detyruar të ndërpresë kontratat që ka i lidhur pas vendimit për revokimin e Lejes së Rrjedhës së Mbeturinave (neni 45 i këtij ligji); dhe

- të detyrojë prodhuesin, përkatësisht operatorin kolektiv ose të pavarur të ndërmarrë aktivitete të caktuara, dmth të kufizojë ose ndalojë punën e tyre nëse veprojnë në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Nëse gjatë kryerjes së inspektimit, inspektor i shtetëror i mjedisit përcakton se subjektet e mbikëqyrjes nuk janë në përputhje me kërkesat e këtij ligji, me procesverbal do të konstatoj parregullsitë e përcaktuara dhe në vendim do t'i përcaktojë masat dhe aktivitetet e duhura që duhet t'i ndërmarrin për tekalimin e situatës, si dhe me vendim do të përcaktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 90 ditë për të eleminuar arsyet e situatës.

(3) Nëse subjektet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk veprojnë në përputhje me vendimin e inspektorit të mjedisit dhe nuk i heqin arsyet për situatën e përcaktuar me vendim, inspektori i mjedisit do të paraqes kërkesë për fillimin e një procedure kundërvajtje para Komisionit përvendosjen e kundërvajtjeve në fushën e mjedisit në Ministrinë e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, gjegjësisht gjykatës kompetente.

(4) Kundër vendimit nga parografi (1) dhe (2) i këtij

овој член не го одлага извршувањето на решението.

(6) Во вршењето на работите од ставот (1) на овој член инспекторот за животна средина има право на преземање и на други мерки утврдени со Законот за животната средина, со прописите за управување со отпад, како и со прописите за посебните текови на отпад.

Член 53

Делокруг на надзор на службените лица од стручниот орган

(1) Во вршењето на надзорот од својот делокруг службеното лице во стручниот орган, врши увид и контрола:

- дали податоците и документите кои се основа за доставување на кварталниот извештај од член 31 став (3) од овој закон;
- дали податоците и документите кои се основа за доставување на Годишниот извештај (член 18 и член 36 од овој закон);
- дали податоците и документите, како и на други материјали кои се користени во активностите за подигнување на јавната свест, вклучително и во финансиските документи кои содржат податоци за исплатени средства за спроведување на активности за подигнување на јавната свест согласно членот 41 од овој закон;
- дали функционирањето и начинот на собирање на податоците во електронскиот систем на базата на податоци согласно членот 43 од овој закон.

(2) За спроведениот надзор и контрола службеното лице на стручниот орган составува записник кој го доставува на субјектот на надзорот.

(3) Во случај кога со записникот се констатира дека субјектот на надзорот ги прекршил одредбите на овој закон, или на прописите за посебните текови на отпад и со тоа сторил прекршок е должен да поведе прекршочна постапка согласно Законот за прекршоците.

Член 54

Примена на одредби од други закони во инспекцискиот надзор

neni, пала е пакенаqur ka tē drejtë tē paraqesë ankesë nē përputhje me rregulloret pér mbikëqyrjen inspektuese.

(5) Ankesa kundër vendimit nga paragrafi (1) i këtij nenii nuk e shtyn ekzekutimin e vendimit.

(6) Gjatë kryerjes së veprimtarive nga paragrafi (1) i këtij nenii, inspektori i mjedisit ka tē drejtë tē ndërmarrë masa tē tjera tē përcaktuara me Ligjin pér Mjedisin, me rregulloret pér menaxhimin e mbeturinave, si dhe rregulloret pér rrjedhat speciale tē mbeturinave.

Neni 53

Fusha e veprimit tē mbikëqyrjes së personave zyrtarë nga organi profesional

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushës së veprimit tē tij, personi zyrtar nē organin profesional kryen inspektimin dhe kontrollin:

- nëse tē dhënat dhe dokumentet që janë baza pér dorëzimin e raportit tremujor tē përmendur nē nenin 31 paragrafi (3) i këtij ligji;
- nëse tē dhënat dhe dokumentet që janë baza pér dorëzimin e Raportit Vjetor (neni 18 dhe nen 36 i këtij ligji);
- nëse tē dhënat dhe dokumentet, si dhe materialet e tjera tē përdorura nē aktivitetet pér ngritjen e vetëdijes publike, përfshirë dokumentet financiare që përmbajnë tē dhëna pér fonde tē paguara pér kryerjen e aktiviteteve pér ngritjen e vetëdijes publike nē përputhje me nenin 41 tē këtij ligji;
- nëse funksionimi dhe mënyra e mbledhjes së tē dhënavë nē sistemin elektronik tē bazës së tē dhënavë nē përputhje me nenin 43 tē këtij ligji.

(2) Pér mbikëqyrjen dhe kontrollin e zbatuar, zyrtari i organit profesional përpilon raport tē cilin ia paraqet subjektit tē mbikëqyrjes.

(3) Në rast kur me procesverbal konstatohet se subjekti i mbikëqyrjes i ka shkelur dispozitat e këtij ligji, ose rregulloret pér rrjedhat e posaçme tē mbeturinave dhe kështu ka kryer kundërvajtje, është i detyruar që tē fillojë procedurë kundërvajtëse nē përputhje me Ligjin pér Kundërvajtje.

Државниот инспектор за животна средина инспекцискиот надзор го спроведува во согласност со одредбите на овој закон, Законот за инспекцискиот надзор, Законот за управување со отпадот, Законот за животната средина и прописите за посебните текови на отпад.

Член 55

Одговорност на службените лица во стручниот орган

(1) Службените лица во органот за животна средина, вклучувајќи ги и органите во состав, се должни, како одговорни лица, навремено и ефикасно да ги преземаат сите неопходни мерки и постапки за спроведување на овој закон.

(2) Доколку при спроведувањето на мерките и постапките утврдени во овој закон, се утврдат прекршувања од страна на правно или физичко лице направени со действие или несторувања или пропуштање на должен надзор над друго лице кое било овластено да постапува во името на правното лице, како и изнесување на неточни и лажни податоци и документи, службените лица се должни да покренат иницијатива или барање за покренување на прекршочна постапка согласно со одредбите на овој закон.

(3) Правните и физичките лица за кои се предвидени права и обврски утврдени со овој закон, доколку утврдат постоење на прекршување или пречекорување на овластувањата од страна на службените лица од ставот (1) на овој член, направени со дејствија или несторувања, се должни за тоа да го известат министерот.

(4) Во случај на утврдување на прекршувања на надлежностите на службените лица од ставот (1) на овој член министерот е должен да покрене постапка за утврдување на одговорноста на службеното лице согласно со овој или друг закон.

Член 56

Опомена

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот за животна средина утврди

Neni 54

Zbatimi i dispozitave nga ligje të tjera në mbikëqyrjen inspektuese

Inspektori Shtetërор i Mjedisit e kryen inspektimin në përputhje me dispozitat e këtij Ligji, Ligjt për Inspektimin, Ligjt për Menaxhimin e Mbeturinave, Ligjt për Mjedisin Jetësor dhe rregulloreve përrjedhat speciale të mbeturinave.

Neni 55

Përgjegjësia e personave zyrtar në organin profesional

(1) Personat zyrtarët në organin e mjedisit, përfshirë organet përbërëse, janë të detyruar, si persona përgjegjës, të marrin me kohë dhe me efikasitet të gjitha masat dhe procedurat e nevojshme përzbatimin e këtij ligji.

(2) Nëse gjatë zbatimit të masave dhe procedurave të përcaktuara në këtë ligj, përcaktohen shkeljet nga personi juridik ose fizik të kryera me veprim ose mosveprim ose lëshim të mbikëqyrjes së detyrueshme mbi një person tjetër i cili ishte i autorizuar të veprojë në emër të subjektit, si dhe duke paraqitur të dhëna dhe dokumente të pasakta dhe të rreme, personat zyrtarë janë të detyruar të iniciojnë ose kërkojnë që të fillojnë procedurë kundërvajtëse në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(3) Personat juridikë dhe fizikë për të cilët sigurohen të drejtat dhe detyrimet e përcaktuara me këtë ligj, nëse përcaktojnë ekzistimin e shkeljes ose tejkalimit të autorizimeve nga personat zyrtarë nga paragrafi (1) i këtij neni, të kryer me veprime ose mosveprime, janë të detyruar të informojnë Ministrin.

(4) Në rast të konstatimit të shkeljeve të kompetencave të personave zyrtarë nga paragrafi (1) i këtij neni, Ministri është i detyruar të fillojë procedurë për përcaktimin e përgjegjësisë së perdonit zyrtarë në pajtim me këtë apo ligj tjetër.

Neni 56

Vërejtje

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese

дека е сторена неправилност од член 51 став (1) алинеи 2, 3, 5, и 17 од овој закон за прв пат, со записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност и со решение ќе изрече опомена и ќе определи рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги острани неправилностите утврдени со записник.

(2) Државниот инспекторат за животна средина води единствена евиденција за изречени опомени.

(3) Формата и содржината на евиденцијата на изречените опомени ја пропишува Министерот.

Член 57

Надзор на законитоста на работата на органите на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје

(1) Надзорот над законитоста на работата на органите на општината, општината во градот Скопје односно градот Скопје се заснова на начелото на законитост, одговорност и самостојност во остварувањето на нивните надлежности.

(2) Надзорот од ставот (1) на овој член го врши органот за животната средина.

(3) При вршењето на надзорот на работата органите на општината, општината во градот Скопје и на градот Скопје, органот за животната средина, ги врши следниве работи:

- оценува дали градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје склучил договор со колективни односно самостојни постапувачи за воспоставување на собирни центри и друга инфраструктура за одделно собирање и селектирање на посебни тековина отпад;

- оценува дали градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје има дадено предност или ја отежнува положбата на еден колективен односно самостоен постапувач наспроти друг постапувач;

- оценува дали градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје поставува услови кои го прават склучувањето на договор со колективен односно самостоен постапувач невозможно;

inspektor i mjedisit konstaton se për herë të parë ёсhtë kryer parregullsi nga nen 51 paragrafi (1) alineat 2, 3, 5 dhe 17 të këtij ligji, me raport në të cilin ai do të përcaktojë parregullsinë e kryer dhe me vendim do të lëshojë vërejtje dhe do të përcaktojë një afat brenda të cilit subjekti i inspektimit ёсhtë i detyruar të eliminojë parregullsitë e përcaktuara me procesverbal.

(2) Inspektorati Shtetëror i Mjedisit Jetësor udhëheq evidencë të vetme të paralajmërimete të shqiptuara.

(3) Formën dhe përbajtjen e evidencës së paralajmërimete të shqiptuara e shqipton Ministri.

Neni 57

Mbikëqyrja e ligjshmërisë së punës së organeve të komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit

(1) Mbikëqyrja mbi ligjshmërinë e punës së organeve të komunës, komunës në qytetin e Shkupit, përkatësisht qytetit të Shkupit bazohet në parimin e ligjshmërisë, përgjegjësisë dhe pavarësisë në realizimin e kompetencave të tyre.

(2) Mbikëqyrjen nga paragrafi (1) të këtij nenii e kryen organi i mjedisit jetësor.

(3) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes së punës, organet e komunës, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, organi i mjedisit, i kryejnë aktivitetet në vijim:

- vlerëson nëse kryetari i komunës, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit kanë lidhur marrëveshje me operatorët kolektivë ose të pavarur për krijimin e qendrave të grumbullimit dhe infrastrukturës tjetër për mbledhjen e veçantë dhe zgjedhjen e rrymave speciale të mbeturinave;

- vlerëson nëse kryetari i komunës, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit ka dhënë një avantazh apo e ndërlikon pozicionin e operatorit kolektiv ose të pavarur kundrejt një operatori tjetër;

- vlerëson nëse kryetari i komunës, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit vendosin kushte që e bëjnë të pamundur lidhjen e një

- оценува дали градоначалникот доставил извештај до стручниот орган за тоа колку се постигнати целите утврдени во договорите со колективните и самостојните постапувачи;
- укажува на органите на општината, општината во градот Скопје и на градот Скопје на пречекорувања на нивните надлежности утврдени со овој закон и предлагаат соодветни мерки за надминување на таа состојба;
- укажува на определени материјални и процедурални недостатоци во работата на органите на општината, општината во градот Скопје и на градот Скопје, со кои би можеле да го оневозможат остварувањето на обврските на колективните односно самостојните постапувачи, односно кои можат да бидат пречка во постапувањето на националните цели утврдени со прописите за посебните текови на отпад;
- дава препораки за доследно спроведување на надлежностите на општината и градот Скопје за работи кои треба да ги вршат согласно со овој закон, на барање на органите на општината, општината во градот Скопје и на градот Скопје;
- поднесува иницијативи и предлози да органите на општината, општината во градот Скопје и на градот Скопје, доколку констатираат неспроведување на овој закон, како резултат на судир на надлежностите меѓу нив, колективните и самостојните постапувачи или други субјекти кои постапуваат со отпад.

Член 58

Одземање на извршување на надлежности

(1) Доколку и покрај укажувањата и преземените мерки и активности, органите на општината, општината во градот Скопје и на градот Скопје не го обезбедат извршувањето на работите за коишто се надлежни согласно со овој закон, им се одзема надлежноста за извршување на тие работи.

(2) Вршењето на работите од ставот (1) на овој член, ги презема органот за животната средина, најмногу до една година од денот на нивното преземање, во име и за сметка на општината,

- marrëveshje me një operator kolektiv ose të pavarur;
- vlerëson nëse kryetari i komunës i ka dorëzuar një raport organit ekspert mbi masën në të cilën janë arritur qëllimet e vendosura në marrëveshjet me operatorët kolektivë dhe të pavarur;
- u tregon organeve të komunës, komunës në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit që të tejkalojnë kompetencat e tyre të përcaktuara me këtë ligj dhe propozon masat e duhura për tejkalimin e asaj situate;
- tregon mangësi të caktuara materiale dhe procedurale në punën e organeve të komunës, komunës në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit, të cilat mund të parandalojnë përbushjen e detyrimeve të operatorëve kolektivë ose të pavarur, dmth të cilat mund të jenë një pengesë në arritjen e objektivave kombëtare të përcaktuara nga rregulloret për rrjedhat speciale të mbeturinave;
- jep rekomandime për zbatimin e vazhdueshëm të kompetencave të komunës dhe qytetit të Shkupit për aktivitetet që duhet të kryhen në përputhje me këtë ligj, me kërkesë të organeve të komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit;
- u paraqet iniciativa dhe propozime organeve të komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, nëse konstatojnë mosbatim të këtij ligji, si rezultat i konfliktit të kompetencave ndërmjet tyre, operator kolektivë dhe të pavarur ose subjekte të tjera që i trajtojnë mbeturinat.

Neni 58

Heqja e ushtrimit të kompetencave

(1) Nëse, përkundër indikacioneve dhe masave të ndërmarrja dhe aktiviteteve, organet e komunës, komuna në Qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit nuk sigurojnë realizimin e aktiviteteve për të cilat ata janë kompetente në përputhje me këtë Ligji, kompetenca e tyre për kryerjen e atyre aktiviteteve do të revokohet.

(2) Kryerja e veprimitarive nga paragrafi (1) i këtij nenit do të ndërmerret nga organi i mjedisit, deri në një vit nga dita e ndërmarrjes së tyre, në emër dhe

општината во градот Скопје и градот Скопје.
(3) За преземање на работите од ставот (1) на овој член, се известува органот на државната управа надлежен за работите од областа на локалната самоуправа и органот на државната управа надлежен за работите од областа на финансите.

VIII. ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ

Член 59

Прекршочни санкции од прва категорија
(1) Глоба во износ од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 18.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 53.000 до 59.000 во денарска противвредност за средни трговци и од 88.000 до 98.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 1) не извршил регистрација односно не поднел барање за бришење од Регистарот на производители со проширена одговорност (член 14 и член 15 од овој закон);
- 2) не ја доставил потврдата од член 18 став (7) од овој закон до производителот;
- 3) не поседува потврда од член 18 од овој закон;
- 4) не воспоставил самостоен систем за управување со посебен тек на отпад односно не се вклучил во колективен постапувач;
- 5) не ги доставил кварталните извештаи до стручниот орган (член 31 став (3) и член 34 од овој закон);
- 6) не ги чува Годишните извештаи со податоците најмалку за последните седум години (член 36 став (8) од овој закон);
- 7) не му го платил на Колективниот постапувач надоместокот за извршена услуга за проширена одговорност (член 38 ставови (1), (3) и (4) од овој закон);
- 8) колективниот постапувач не го раскинал договорот со договорниот производител кој не му го платил надоместокот најмалку шест

пër llogari të komunës, комуна нë qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit.

(3) Për ndërmarrjen e veprimtarive nga paragrafi (1) të këtij neni njoftohet organi i administratës shtetërore përgjegjës për punët në fushën e vetëqeverisjes lokale dhe organi i administratës shtetërore përgjegjës për punët në fushën e financave.

VIII. SANKSIONET KUNDËRVAJTËSE

Neni 59

Sankzionet kundërvajtëse nga kategoria e parë

(1) Gjobë нë vlerë prej 9,000 deri нë 10,000 euro нë kundërvlerë нë denarë për mikro tregtarët,nga 18,000 deri нë 20,000 euro нë kundërvlerë нë denarë për tregtarët e vegjël, nga 53,000 deri нë 59,000 нë kundërvlerë нë denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 88,000 deri нë 98,000 euro нë kundërvlerë me denarë për tregtarët e e mëdhenj do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik нëse:

- 1) nuk ka regjistruar ose paraqitur kërkesë përfshirje nga Regjistri i Prodhuesve me përgjegjësi të zgjatur (neni 14 dhe neni 15 i këtij ligji);
- 2) nuk i ka dorëzuar prodhuesit konfirmimin nga neni 18 paragrafi (7) i këtij ligji;
- 3) nuk ka një certifikatë të përmendur нë nenin 18 të këtij ligji;
- 4) nuk ka krijuar një sistem të pavarur për menaxhimin e një rryme të veçantë mbeturinash, dmth nuk është përfshirë нë operatorin kolektiv;
- 5) nuk i ka dorëzuar raportet tremujore organit ekspert (neni 31 paragrafi (3) dhe neni 34 i këtij ligji);
- 6) nuk i ruan Raportet vjetore me të dhënat së paku për shtatë vitet e fundit (neni 36 paragrafi (8) i këtij ligji);
- 7) nuk i ka paguar Operatorit Kolektiv kompensimin për shërbimin e kryer për përgjegjësi të zgjatur (neni 38 paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji);
- 8) operatori kolektiv nuk e ka zgjidhur kontratën

- месеци (член 38 став (8) од овој закон);
- 9) колективниот постапувач не доставил известување до стручниот орган, и/или не го објавил на својата веб страна називот и седиштето на договорниот производител на кој му го раскинал договорот (член 38 став (9) од овој закон);
- 10) склучил договор со нов колективен постапувач во иста фискална година за остварување на проширена одговорност за ист тек на отпад (член 38 став (10) од овој закон);
- 11) колективниот постапувач склучи договор со производител на кој од страна на друг колективен постапувач му бил раскинат договорот во иста фискална година (член 38 став (9) и став (14) од овој закон) и за тоа бил објавен на веб страница на колективен постапувач;
- 12) колективниот постапувач не издал фактура во рок од 30 дена од денот на добивањето на кварталниот извештај од договорниот производител (член 38 став (12) од овој закон);
- 13) колективниот постапувач не објавил на својата веб страница податоци за висината на надоместокот за услугата што ја врши за управување со посебен тек на отпад заради спроведување на обврската на проширена одговорност на производителот (член 39 од овој закон);
- 14) колективен односно самостоен постапувач на службено лице од стручниот орган не дозволил пристап до електронскиот систем (член 43 став (2) од овој закон);
- 15) колективен односно самостоен постапувач не доставил известување во рок од три дена до стручниот орган дека постојат проблеми со функционирање на електронскиот систем (член 43 став (4) од овој закон);
- (2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност кај микро трговци, 1.000 евра во денарска противвредност кај мали трговци, 3.000 евра во денарска противвредност кај средни трговци и 5.000 евра во денарска противвредност кај големи трговци ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за дејствијата од став (1) на овој член.
- (3) Глоба во износ од 500 евра во денарска me prodhuesin kontraktues i cili nuk ka paguar kompensimin për të paktën gjashtë muaj (neni 38 parografi (8) i këtij ligji);
- 9) operatori kolektiv nuk i ka paraqitur njoftim organit ekspert dhe / ose nuk ka publikuar në faqen e tij në internet emrin dhe selinë e prodhuesit të kontratës të cilit i ka zgjidhur kontratën (neni 38 parografi (9) i këtij ligji));
- 10) ka lidhur marrëveshje me një operator të ri kolektiv në të njëjtin vit fiskal për ushtrimin e përgjegjësisë së zgjatur për të njëjtën rrjedhë mbeturinash (neni 38 parografi (10) i këtij ligji);
- 11) operatori kolektiv lidhi kontratë me prodhuesin kontrata e të cilit u ndërpre nga një operator tjetër kolektiv në të njëjtin vit fiskal (neni 38 parografi (9) dhe parografi (14) i këtij ligji) dhe u botua në faqen e internetit të operatorit kolektiv ;
- 12) operatori kolektiv nuk ka lëshuar një faturë brenda 30 ditëve nga dita e marrjes së raportit tremujor nga prodhuesi kontraktues (neni 38 parografi (12) i këtij ligji);
- 13) operatori kolektiv nuk ka publikuar në faqen e tij të internetit të dhëna për shumën e kompenzimit për shërbimin që kryen për menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave me qëllim të zbatimit të detyrimit të përgjegjësisë së zgjatur të prodhuesit (neni 39 i këtij ligji);
- 14) operatori kolektiv ose i pavarur personit zyrtar nga organi profesional nuk lejon qasjen në sistemin elektronik (neni 43 parografi (2) i këtij ligji);
- 15) operatori kolektiv ose i pavarur nuk ka paraqitur njoftim brenda tre ditëve tek organi ekspert se ka probleme me funksionimin e sistemit elektronik (neni 43 parografi (4) i këtij ligji);
- (2) Gjoba në vlerë prej 500 EUR në kundërvlerë të denarit te mikro tregtarët, 1,000 EUR në kundërvlerë të denarit te tregtarët e vegjël, 3,000 EUR në kundërvlerë të denarit te tregtarët e mesëm dhe 5,000 EUR në kundërvlerë të denarit te tregtarë të mëdhenj do ti shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për veprimet nga parografi (1) i këtij nenit.

противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од став (1) точка 4) од овој член.

(4) На сторителот на прекршокот од став (1) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.

5) На одговорното лице од ставот (2) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(6) Надлежен орган за изрекување на прекршочни санкции од овој член е надлежниот суд.

Член 60

Прекршок од втора категорија

(1) Глоба во износ од 13.000 до 14.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 25.000 до 28.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 76.000 до 84.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 126.000 до 140.000 евра во денарска противвредност за големи трговци, ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

1) утврди дека колективен односно самостоен постапувач е носител на друга дозвола што произлегува од прописите за управување со отпад (член 21 од овој закон);

2) утврди дека колективниот односно самостојниот постапувач на својата веб страна не ги објавил начинот и постапката за избор на физичко или правно лице за склучување на договор за собирање, транспортирање, складирање, рециклирање на отпад (член 29 став (13) од овој закон);

3) колективниот односно самостојниот постапувач нема изработено Програма за остварување на проширена одговорност на производителот (член 30 од овој закон);

4) колективниот односно самостојниот постапувач ги нема доставено податоците што се потребни за продолжување на Дозволата за тек на отпад (член 23 став 7 од овој закон);

5) колективниот постапувач не го доставил

(3) Гјоба нë vlerë prej 500 EUR нë kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet personit fizik për veprimет nga paragrafi (1) pika 4) e këtij neni.

(4) Kryerësit të kundërvajtjes nga paragrafi (1) i këtij neni, organi kundërvajtës mund të shqiptojë ndalim të sankzionit kundërvajtës për kryerjen e veprimitarisë.

5) Për personin përgjegjës nga paragrafi (2) i këtij neni, organi kundërvajtës mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(6) Organi kompetent për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Neni 60

Kundërvajtja nga kategoria e dytë

(1) Gjobë në vlerë prej 13,000 deri në 14,000 euro në kundërvlerë të denarit për mikro tregtarët, nga 25,000 deri në 28,000 euro në kundërvlerë të denarit për tregtarët e vegjël, nga 76,000 deri në 84,000 euro në kundërvlerë të denarit për tregtarët e mesëm dhe nga 126,000 deri në 140,000 euro në kundërvlerë të denarit për tregtarët e mëdhenj, do t'i shqiptohet për kundërvajtje ndaj një personi juridik, nëse:

1) përcakton që një operator kolektiv ose i pavarur është mbajtës i një leje tjetër që del nga rregulloret për menaxhimin e mbeturinave (neni 21 i këtij ligji);

2) përcakton që operatori kolektiv ose i pavarur nuk ka publikuar në faqen e tij të internetit mënyrën dhe procedurën e zgjedhjes së një personi fizik ose juridik për lidhjen e kontratës për mbledhjen, transportimin, magazinimin, riciklimin e mbeturinave (neni 29 paragrafi (13) i këtij Ligji);

3) operatori kolektiv ose i pavarur nuk ka zhvilluar program për realizimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit (neni 30 i këtij ligji);

4) operatori kolektiv ose i pavarur nuk ka paraqitur të dhënat e nevojshme për zgjatjen e lejes së rrjedhës së mbeturinave (neni 23, paragrafi 7 i këtij

Годишниот извештај за својата работа (член 31 став (4) од овој закон);

6) колективниот односно самостојниот постапувач не постапил согласно член 29 од овој закон;

7) надоместокот на колективниот постапувач е помал од 30 % од висината на надоместокот за тој тек и посебен вид на отпад утврден во соодветниот пропис за посебниот тек на отпад (член 38 став (2) од овој закон);

8) колективниот постапувач не доставил известување до стручниот орган за износот и називот на договорен производител кој не го платил надоместокот на колективниот постапувач најмалку за три месеци (член 38 став (7) од овој закон);

9) не го платил надоместокот за управување со посебните текови на отпад кој е сразмерен на количината на производите што ги пуштил на пазар, а за кој не платил надоместок на колективниот постапувач, во случај кога колективниот постапувач му го раскинал договорот (член 38 став (11) од овој закон);

10) колективниот постапувач овозможил плаќање на надоместок кој не еднаков за секој договорен производител, и/или даден е попуст поголем од 30 % и/или попустот од најмногу 30 % е даден на договорен производител кој нема удел поголем од 20 % во количината на тек на отпад со која постапува колективниот постапувач или попустот е даден на договорен производител кој не основач на колективниот постапувач (член 39 став (3) и (4) од овој закон);

11) колективниот постапувач постапил спротивно на член 40 став (1) од овој закон;

12) колективниот постапувач не презел мерки за определување на надоместок кој обезбедува целосна покриеност на трошоците за исполнување на обврските за управување со тек на отпад (член 39 став (5) од овој закон);

13) колективниот постапувач 65 % од надоместокот не го потрошил на создавање на инфраструктура за собирање на отпадни производи и/или посебен тек на отпад со кои управува (член 39 став (7) од овој закон);

14) самостојниот постапувач 65 % од висината на

ligji);

5) operatori kolektiv nuk ka dorëzuar Raport Vjetor për punën e tij (neni 31 paragrafi (4) i këtij ligji);

6) operatori kolektiv ose i pavarur nuk ka vepruar në përputhje me nenin 29 të këtij ligji;

7) kompensimi i operatorit kolektiv është më pak se 30% e shumës së kompensimit për atë rrjedhë dhe llojin e veçantë të mbeturinave të përcaktuara në rregulloren e duhur për rrjedhën e veçantë të mbeturinave (neni 38 paragrafi (2) i këtij ligji);

8) operatori kolektiv nuk i ka paraqitur njoftim organit ekspert për shumën dhe emrin e prodhuesit të kontraktuar i cili nuk ka paguar kompensimin e operatorit kolektiv për të paktën tre muaj (neni 38 paragrafi (7) i këtij ligji);

9) nuk ka paguar kompenzin min për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave që është proporcionale me sasinë e produkteve të vendosura në treg dhe për të cilat nuk i ka paguar kompenzim operatorit kolektiv, në rast se operatori kolektiv zgjidh kontratën e tij (neni 38 paragrafi (11) i këtij ligji);

10) operatori kolektiv ka mundësuar pagesën e tarifës që nuk është e barabartë për secilin prodhues të kontraktuar dhe / ose është dhënë një zbritje më e madhe se 30% dhe / ose një zbritje deri në 30% prodhuesit të kontraktuar i cili nuk ka pjesë më të madhe se 20% në sasinë e mbeturinave të trajtuara nga operatori kolektiv ose zbritja i jepet prodhuesit të kontraktuar i cili nuk është themelues i operatorit kolektiv (neni 39 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji);

11) operatori kolektiv ka vepruar në kundërshtim me nenin 40 paragrafin (1) të këtij ligji;

12) operatori kolektiv nuk ka marrë masa për përcaktimin e kompenzimit që siguron mbulimin e plotë të kostove për përbushjen e detyrimeve për menaxhimin e mbeturinave (neni 39 paragrafi (5) i këtij ligji);

13) operatori kolektiv nuk ka shpenzuar 65% të kompensimit për krijimin e infrastrukturës për grumbullimin e produkteve të mbeturinave dhe / ose menaxhimin e veçantë të mbeturinave që

надоместокот што би го платил за претходната година согласно прописите за посебните текови на отпад не ги потрошил на создавање на инфраструктура за собирање на отпадни производи и/или посебен тек на отпад со кои управува (член 39 став (8) од овој закон);

15) колективниот постапувач ги презема обврските за управување со посебен тек на отпад на производителите кои заедно пуштаат на пазарот повеќе од 49% од вкупната количина на производи пуштени на пазарот во Република Северна Македонија сметано во однос на вкупната количина на производи пуштени на пазарот за претходната година (член 40 став (1) од овој закон);

16) колективниот односно самостојниот постапувач не воспоставил и не одржува соодветен електронски систем на база на податоци, односно податоците од електронскиот систем не ги чува најмалку за последните седум години (член 43 ставови (1) и (5) од овој закон);

17) колективниот односно самостојниот постапувач склучил нов договор во врска со својата активност за управување со посебениот тек на отпад по донесувањето на решението за одземање на Дозволата за тек на отпад односно по правосилноста на истото (член 45 став (4) од овој закон);

18) колективниот постапувач не ги известил договорните производители дека му е одземена Дозволата за тек на отпад и дека престанува со работа (член 45 став (5) од овој закон);

(2) Глоба во износ до 700 евра во денарска противвредност кај микро трговци, 1.500 евра во денарска противвредност кај мали трговци, 4.000 евра во денарска противвредност кај средни трговци и 7.000 евра во денарска противвредност кај големи трговци ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за дејствијата од став (1) од овој член.

(3) На сторителот на прекршокот од став (1) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејност.

(4) На одговорното лице од ставот (2) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече

menaxhon (neni 39 paragrafi (7) i këtij ligji);

14) operatori i pavarur nuk ka shpenzuar 65% të shumës së dëmshpérblimit që do të paguante pér vitin paraprak në përputhje me rregulloret pér rrjedhat speciale të mbeturinave në krijimin e infrastrukturës pér mbledhjen e mbeturinave dhe / ose rrjedhën speciale të mbeturinave që ai menaxhon (Neni 39 paragrafi (8) i këtij ligji);

15) operatori kolektiv merr përsipër detyrimet pér menaxhimin e rrjedhës speciale të mbeturinave të prodhuesve të cilët së bashku nxjerrin në treg më shumë se 49% të sasisë totale të produkteve të hedhura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut të llogaritur në lidhje me sasinë totale të produkteve të vendosura në treg pér vitin paraprak (neni 40 paragrafi (1) i këtij ligji);

16) operatori kolektiv ose i pavarur nuk ka krijuar dhe nuk mban sistem të përshtatshëm elektronik të bazës së të dhënavë, përkatësisht të dhënat nga sistemi elektronik nuk ruhen së paku pér shtatë vitet e fundit (neni 43 paragrafët (1) dhe (5) të këtij ligji);

17) operatori kolektiv përkatësisht i pavarur ka lidhur një marrëveshje të re në lidhje me veprimtarinë e tij pér menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave pas miratimit të vendimit pér revokimin e lejes së rrjedhës së mbeturinave, dmth pas hyrjes në fuqi të tij (neni 45 paragrafi (4) i këtij ligji) ;

18) operatori kolektiv nuk i ka informuar prodhuesit përgjegjës se licenca e tij pér rrjedhën e mbeturinave është revokuar dhe se ajo pushon së funksionuari (neni 45 paragrafi (5) i këtij ligji);

(2) Gjoba në vlerë prej deri në 700 euro në kundërvlerë të denarit te mikro tregtarët, 1,500 euro në kundërvlerë të denarit me tregtarë të vegjël, 4,000 euro në kundërvlerë të denarit me tregtarë të mesëm dhe 7,000 euro në kundërvlerë të denarit me tregtarë të mëdhenj i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik pér veprimet e përmendura në paragrin (1) të këtij neni.

(3) Kryerësi i kundërvajtjes nga paragafi (1) i këtij neni, organi i kundërvajtjes mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës pér ndalimin e kryerjes së

прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(5) Надлежен орган за изрекување на прекршочни санкции од овој член е надлежниот суд.

Член 61

Прекршоци од трета категорија

(1) Глоба во износ 18.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 36.000 до 40.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 110.000 до 120.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 180.000 до 200.000 евра во денарска противвредност за големи трговци, ке му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 1) се претставува и/или врши работи како колективен односно самостоен постапувач без да поседува валидна Дозвола за тек на отпад (член 23 од овој закон);
- 2) колективниот постапувач гарантира и/или презел обврски за намирување на долг или исполнување на обврски на производител или трето лице (член 24 став (6) од овој закон);
- 3) колективниот постапувач се стекнал со сопственост над отпад со кој постапува (член 24 став (7) од овој закон);
- 4) договорниот производител, иако знаел или требал да знае, не презел должна грижа за да се информира за работата на колективниот постапувач, ниту презел мерки за известување до колективниот постапувач, стручниот органи или надлежните органи за работата на колективниот постапувач за кој е утврдено со одлука на надлежен орган дека не ги исполнува своите обврски (член 25 ставови (3) и (4) од овој закон);
- 5) самостојниот постапувач презел обврски за управување со отпад од друг производител (член 26 став (2) од овој закон);
- 6) самостојниот постапувач добивката остварена со постапувањето со посебниот тек на отпад ја распределил како сопствен приход односно како приход на производителот основач (член 26 став (4) од овој закон);

veprimtarisë.

(4) Për personin përgjegjës nga paragrafi (2) i këtij neni, organi kundërvajtës mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(5) Organit kompetent për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Neni 61

Kundërvajtjet nga kategoria e tretë

(1) Gjobë në vlerë prej 18,000 deri në 20,000 euro në kundërvlerë të denarit për mikro tregtarët, nga 36,000 deri në 40,000 euro në kundërvlerë të denarit për tregtarët e vegjël, nga 110,000 deri në 120,000 euro në kundërvlerë të denarit për tregtarët e mesëm dhe nga 180,000 deri në 200,000 euro në kundërvlerë të denarit për tregtarët e mëdhenj, do të dënohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik, nëse:

- 1) paraqitet dhe / ose kryen veprimtari si një operator kolektiv ose i pavarur pa pasur Leje të vlefshme të Rrjedhës së Mbeturinave (neni 23 i këtij ligji);
- 2) operatori kolektiv ka garantuar dhe / ose ka marrë përsipër detyrime për shlyerjen e borxhit ose përbushjen e detyrimeve të një prodhuesi ose një pale të tretë (neni 24 paragrafi (7) i këtij ligji);
- 3) operatori kolektiv ka fituar pronësi mbi mbeturinat që i trajton (neni 24 paragrafi (8) i këtij ligji);
- 4) prodhuesi kontraktues, megjithëse e dinte ose duhej ta dinte, nuk u kujdes me kujdes për tu informuar në lidhje me punën e operatorit kolektiv dhe as nuk mori masa për të informuar operatorin kolektiv, organet profesionale ose organet kompetente për punën e operatorit kolektiv të përcaktuar me vendim të një organi kompetent që nuk i përbush detyrimet e tij (neni 25 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji);
- 5) operatori i pavarur ka ndërmarrë detyrime për menaxhimin e mbeturinave nga një prodhues tjetër (neni 26 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 6) operatori i pavarur ka shpërndarë fitimin e realizuar duke trajtuar rrjedhën speciale të

7) производителот, иако знаел или требал да знае, не презел должноста грижа за да се информира за работата на самостојниот постапувач, ниту презел мерки за известување до самостојниот постапувач, стручниот органи или надлежните органи за работата на самостојниот постапувач за кој е утврдено со одлука на надлежен орган дека не ги исполнува своите обврски (член 27 ставови (3) и (4) од овој закон);

8) колективниот односно самостојниот постапувач склучил договор со физичко или правно лице за собирање, транспортирање, складирање, рециклирање на отпад спротивно на начинот и постапката што ги објавил на својата веб страна, односно склучил договор на нетранспарентен начин односно ја нарушил конкретноста на пазарот (член 29 став (13) од овој закон);

9) колективниот постапувач создал поповолна состојба на пазарот со овозможување полесна наплата на надоместокот од страна на договорниот постапувач, и/или создал предност на пазарот овозможувајќи ненавремено наплаќање на надоместокот без притоа да презел мерки за обезбедување на плаќањето (член 38 став (13) од овој закон);

10) колективниот постапувач не воспоставил инфраструктура за собирање на отпадни производи и/или посебен тек на отпад во висина од најмалку 65 % од средствата собрани од надоместокот од член 37 од овој закон (член 39 став (7) од овој закон);

11) самостојниот постапувач не воспоставил инфраструктура за собирање на отпадни производи и/или посебен тек на отпад во висина од најмалку 65 % од надоместокот што би го платил за тековната година согласно прописите за посебните текови на отпад

12) колективниот постапувач спровел активности за информирање на јавноста и подигање на јавната свест за управување со посебните текови на отпад помалку од 10 % односно повеќе од 10 % од вкупно остварениот приход од претходната година (член 41 став (1) од овој закон);

13) самостојниот постапувач спровел активности

mbeturinave si të ardhura të tij, dmth, si të ardhura të prodhuesit themelues (neni 26 parografi (4) i këtij ligji);

7) prodhuesi, megjithëse e dinte ose duhej ta dinte, nuk u kujdes me kujdes për tu informuar në lidhje me punën e operatorit të pavarur dhe as nuk mori masa për të informuar operatorin e pavarur, organet profesionale ose organet kompetente për punën e operatorit të pavarur të përcaktuar me vendim të një organi kompetent që nuk i përmbrush detyrimet e tij (neni 27 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji);

8) operatori kolektiv ose i pavarur ka lidhur marrëveshje me personin fizik ose juridik për grumbullimin, transportimin, magazinimin, riciklimin e mbeturinave në kundërshtim me mënyrën dhe procedurën e publikuar në faqen e tij të internetit, dmth ka lidhur marrëveshje në një mënyrë jo transparente ose e ka prishur konkurrencën e tregut (neni 29 paragrafi (13) i këtij ligji);

9) operatori kolektiv ka krijuar situatë më të favorshme në treg duke mundësuar mbledhjen më të lehtë të kompenzimit nga operatori kontraktues dhe / ose ka krijuar avantazh në treg duke mundësuar mbledhjen në kohë të kompenzimit pa marrë masa për të siguruar pagesa (neni 38 paragrafi (13) i këtij ligji);

10) operatori kolektiv nuk ka krijuar infrastrukturë për grumbullimin e produkteve të mbeturinave dhe / ose rrymave speciale të mbeturinaveme vlerë prej të paktën 65% të fondeve të mbledhura nga kompenzimi i përmendur në nenin 37 të këtij ligji (neni 39 paragrafi (7) i këtij ligji);

11) operatori i pavarur nuk ka krijuar infrastrukturë për mbledhjen e produkteve të mbeturinave dhe / ose rrymave speciale të mbeturinave me vlerë prej të paktën 65% të kompensimit që ai do të paguante për vitin aktual në përputhje me rregulloret për rrymat speciale të mbeturinave

12) operatori kolektiv zbatoi aktivitete për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes publike për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave më pak se 10% ose më shumë se 10% të të ardhurave totale nga viti i kaluar (neni 41

за информирање на јавноста и подигање на јавната свест за управување со посебните текови на отпад повеќе од 10 % од вкупниот износ на надоместокот што би го платил во претходната година (член 41 став (2) од овој закон);

14) колективниот постапувач спровел реклама со цел придобивање на дополнителни договорни производители и истите ги претставил како дел од активности за информирање и подигнување на јавната свест (член 41 став (3) од овој закон);

15) колективниот односно самостојниот постапувач спровел активност за информирање на јавноста и подигање на јавната свест што не е во согласност со прописот од член 41 став (6) од овој закон);

(2) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност кај микро трговци, 2.000 евра во денарска противвредност кај мали трговци, 6.000 евра во денарска противвредност кај средни трговци и 10.000 евра во денарска противвредност кај големи трговци ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за дејствијата од став (1) од овој член.

(3) На сторителот на прекршокот од став (1) од овој член, прекршочниот орган може да му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејност.

(4) На одговорното лице од ставот (3) од овој член, прекршочниот орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(5) Надлежен орган за изрекување на прекршочни санкции од овој член е надлежниот суд.

Член 62

Прекршочни санкции за службени лица

(1) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на градоначалникот доколку:

- Не склучи договор со колективен односно самостоен постапувач во случај кога условите што ги нудат колективниот односно самостојниот постапувач се вообичаени и сразмерни на условите што се нудат на други општини, општини во градот Скопје и/или градот

paragrafi (1) i këtij ligji);

13) operatori i pavarur zbatoi aktivitete për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes publike për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave më shumë se 10% të shumës totale të kompensimit që ai do të paguante vitin e kaluar (neni 41 paragrafi (2) i këtij ligji);

14) operatori kolektiv realizoi një reklamë në mënyrë që të sigurojë prodhues shtesë të kontratave dhe i prezantoi ato si pjesë e aktiviteteve për informimin dhe ngritjen e vetëdijes publike (neni 41 paragrafi (3) i këtij ligji);

15) operatori kolektiv, përkatësisht i pavarur realizoi një aktivitet për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes publike që nuk është në përputhje me rregulloren nga neni 41 paragrafi (6) i këtij ligji);

(2) Gjoba me vlerë prej 1,000 EUR në kundërvlerë të denarit me mikro tregtarë, 2,000 EUR në kundërvlerë të denarit me tregtarë të vegjël, 6,000 EUR në kundërvlerë të denarit me tregtarë të mesëm dhe 10,000 EUR në kundërvlerë të denarit me tregtarë të mëdhenj do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Kryerësit të kundërvajtjes nga paragrafi (1) i këtij neni, organit për kundërvajtje mund t'i shqiptohet sanksion kundërvajtje për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(4) Për personin përgjegjës nga paragrafi (3) i këtij neni, organi kundërvajtës mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(5) Organi kompetent për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Neni 62

Sanksione kundërvajtje për personat zyrtarë

(1) Gjoba në vlerë prej 5,000 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet kryetarit të komunës nëse:

- Nuk ka lidhur marrëveshje me operatorin kolektiv ose të pavarur në rast se kushtet e ofruara nga operatori kolektiv ose i pavarur janë të zakonshme dhe proporcionale me kushtet e ofruara për komuna të tjera, komuna në qytetin e

Скопје (член 42 став (3) од овој закон);

- Поставува различни услови за склучување на договор со што дава предност односно ја отежнува положбата на еден колективен и/или самостоен постапувач наспрема друг колективен и/или самостоен постапувач (член 42 став (2) од овој закон);

- Не го направи достапен на јавноста односно не го објави договорот што го склучил со колективниот и самостојниот постапувач на веб страната на општината, општината во градот Скопје односно градот Скопје (член 42 став (8) од овој закон);

- Не достави извештај согласно член 42 став (11) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на службеното лице доколку:

1) во рок од 30 дена од денот на комплетирањето на барањето не ја изготви Дозволата за управување со тек на отпад (член 23 став (1) од овој закон);

2) во Дозволата за тек на отпад не се содржани потребни податоци (член 23 ставови (2) и (3) од овој закон);

3) доколку прими Годишен извештај за работа на колективен односно самостоен постапувач без да има во прилог финансиска гаранција во определениот износ согласно член 28 до овој закон и не преземе мерки за нејзино обезбедување;

4) не преземе мерки односно не донесе решение за активирање и реализација на финансиската гаранција доколку Колективниот односно самостојниот постапувач за најмалку 5 % или повеќе не ги исполни националните цели утврдени во прописите за посебните текови на отпад (член 28 став (8) од овој закон);

5) не преземе мерки односно не донесе решение за пресметан надоместок што треба да го плати колективниот односно самостојниот постапувач во случаите од член 30 ставови (6) и (7) од овој закон (член 31 став (9) од овој закон);

6) не започне постапка за донесување на решение за одземање на Дозволата за тек на отпад (член 31 став (10) од овој закон);

Shkupit dhe / ose qytetin e Shkupit (neni 42 paragrafi (3) i këtij ligji);

- Vendos kushte të ndryshme për lidhjen e një marrëveshjeje, e cila jep një avantazh, dmth ndërlikon pozicionin e një operatori kolektiv dhe / ose të pavarur mbi një operator tjetër kolektiv dhe / ose të pavarur (neni 42 paragrafi (2) i këtij ligji);

- Nuk e bëri atë të disponueshme për publikun, përkatësisht nuk e publikoi marrëveshjen e lidhur me operatorin kolektiv dhe të pavarur në uebfaqen e komunës, komunës në qytetin e Shkupit, përkatësisht qytetit të Shkupit (neni 42 paragrafi (8) i këtij ligji);

- nuk dorëzoi raport në pajtim me nenin 42 paragrafi (11) i këtij ligji.

(2) Gjoba në vlerë prej 500 EUR në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet personit zyrtarit nëse:

1) brenda 30 ditëve nga dita e plotësimit të kërkesës nuk e përgatit licencën për menaxhim të mbeturinave (neni 23 paragrafi (1) i këtij ligji);

2) në Lejën e rrjedhës së mbeturinave nuk përbahen të dhëna të nevojshme (neni 23 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji);

3) nëse pranon raport vjetor për punën e operatorit kolektiv ose të pavarur pa pasur garanci financiare në shumën e përcaktuar në përputhje me nenin 28 të këtij ligji dhe nuk merr masa përsigurimin e tij;

4) nuk merr masa, përkatësusht nuk sjell vendim për aktivizimin dhe realizimin e garancisë financiare nëse operatori kolektiv ose i pavarur përtë paktën 5% ose më shumë nuk i përbush qëllimet kombëtare të përcaktuara në rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave (neni 28 paragrafi (8) i këtij ligji);

5) nuk merr masa, dmth, nuk sjell vendim për kompensimin e llogaritur që duhet të paguhet nga operatori kolektiv, dmth. i pavarur, në rastet e përmendura në nenin 30 paragrafët (6) dhe (7) të këtij ligji (neni 31 paragrafi (9) të këtij ligji);

6) nuk fillon procedurën për miratimin e vendimit

- 7) спроведе дејствија односно донесе решение за одобрување на Годишниот извештај од член 36 од овој закон кога не се исполнети условите за тоа;
- 8) во предвидениот рок од 60 дена не донесе решение со кое го одобрува или го одбива Годишниот извештај од член 36 од овој закон (член 36 став (4) од овој закон);
- 9) не спроведе дејствија за утврдување и објавување на вкупното количество производи во даден тек на отпад што се пуштени на пазарот (член 40 став (4) од овој закон);
- 10) не спроведува дејствија за водење на Регистарот на Колективни и самостојни постапувачи (член 42 ставови (1) и (4) од овој закон);
- 11) не започне постапка за одземање на Дозволата за тек на отпад кога се исполнети условите од член 45 став (1) од овој закон;
- 12) не спроведува дејствија за воспоставување и водење на базата на податоци и информативниот систем од член 46 од овој закон;
- 13) не спроведува дејствија за изработка на Годишната програма за финансирање на управувањето со посебни текови на отпад (член 47 став (2) од овој закон);
- 14) не спроведува дејствија за подготвување и објавување на Јавниот конкурс од член 49 од овој закон.
- (3) Надлежен орган за изрекување на прекршочни санкции од ставови (1) и (2) на овој член е надлежниот суд.
- Член 63**
- Постапка за порамнување и спогодување**
- (1) За прекршоците утврдени во членот 59 од овој закон, инспекторот за животна средина е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.
- (2) За прекршоците утврдени во членовите 60 и 61 од овој закон, инспекторот за животна
- për revokimin e lejes për qarkullimin e mbeturinave (neni 31 paragrafi (10) i këtij ligji);
- 7) zbaton veprime, përkatësisht sjell vendim për aprovimin e Raportit Vjetor të përmendur në nenin 36 të këtij ligji kur nuk plotësohen kushtet për atë;
- 8) brenda periudhës së parashikuar prej 60 ditësh nuk miraton vendim për aprovimin ose refuzimin e Raportit Vjetor të referuar në nenin 36 të këtij ligji (neni 36 paragrafi (4) i këtij ligji);
- 9) nuk zbaton veprime për përcaktimin dhe publikimin e sasisë totale të produkteve në një rrymë të caktuar mbeturinash që lëshohen në treg (neni 40 paragrafi (4) i këtij ligji);
- 10) nuk zbaton veprime për mbajtjen e Regjistrat të Operatorëve Kolektivë dhe të Pavarur (neni 42 paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji);
- 11) nuk fillon procedurën për revokimin e Lejes për qarkullimin e mbeturinave kur plotësohen kushtet nga nenii 45 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 12) nuk zbaton veprime për krijimin dhe mirëmbajtjen e bazës së të dhënave dhe sistemit të informacionit të përmendur në nenin 46 të këtij ligji;
- 13) nuk zbaton veprime për përgatitjen e Programit Vjetor për financimin e menaxhimit të rrjedhave speciale të mbeturinave (neni 47 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 14) nuk zbaton veprime për përgatitjen dhe publikimin e konkursit publik të përmendur në nenin 49 të këtij ligji.
- (3) Organi kompetent për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij nenii është gjykata kompetente.
- Neni 63**
- Procedura e zgjidhjes dhe marrëveshjes**
- (1) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 59 të këtij ligji, inspektori i mjedisit është i detyruar t'i propozojë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes duke lëshuar urdhër pagese për kundërvajtje para se të paraqesë kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse.
- (2) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 60 dhe 61 të këtij ligji, inspektori i mjedisit duhet t'i

средина треба на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за спогодување пред да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка.

(3) Министерот ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

Член 64

Водење на прекршочната постапка

Прекршочната постапка се води согласно Законот за прекршоците и Законот за животната средина.

IX.ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 65

Преодни одредби

(1) Колективните и самостојните постапувачи кои вршат дејност согласно прописите за управување со отпад до денот на влегувањето во сила на овој закон, треба да го усогласат своето работење со одредбите од овој закон најдоцна до 31 март 2022 година.

(2) Електронскиот Регистар на производители од членот 14 од овој закон стручниот орган ќе го воспостави најдоцна до 30 јуни 2022 година, а до воспоставувањето на електронскиот регистар регистрацијата на производители ќе се врши по писмен пат.

(3) Регистарот на колективни и самостојни постапувачи од членот 44 од овој закон стручниот орган ќе го воспостави најдоцна до 30 јуни 2022 година.

(4) Колективните односно самостојните постапувачи се должни од 1 јануари 2022 година да започнат да ја водат евиденцијата за својата работа согласно одредбите од овој закон.

(5) Производителите треба да се регистрираат согласно членот 14 од овој закон најдоцна до 31 март 2022 година.

Член 66

Преодни одредби за постојните дозволи за постапување со посебните текови на отпад

(1) Дозволите за постапување со посебните текови на отпад издадени согласно Законот за управување со пакување и отпад од пакување

propozojnë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes para se të paraqesin kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse.

(3) Ministri e përshkruan formën dhe përbajtjen e urdhërpagessës për kundërvajtje.

Neni 64

Udhëheqja e procedurës për kundërvajtje

Procedura e kundërvajtjes zhvillohet në përputhje me Ligjin për Kundërvajtje dhe Ligjin për Mjedisin.

IX.DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 65

Dispozitat kalimtare

(1) Operatorët kolektivë dve tē pavarur që kryejnë veprimtari në përputhje me rregulloret përmenaxhimin e mbeturinave deri në ditën e hyrjes në fuqi tē këtij ligji, duhet ta harmonizojnë funksionimin e tyre me dispozitat e këtij ligji jo më vonë se 31 mars 2022.

(2) Registri elektronik i prodhuesve tē përmendur në ninen 14 tē këtij ligji do tē themelohet nga organi ekspert jo më vonë se 30 qershori 2022, dhe deri në krijimin e regjistrat elektronik, regjistrimi i prodhuesve kryhet me shkrim.

(3) Registri i operatorëve kolektivë dve tē pavarur nga neni 44 i këtij ligji përcaktohet nga organi ekspert jo më vonë se 30 qershori 2022.

(4) Operatorët kolektivë, përkatesisht tē pavarur, janë tē detyruar që nga 1 janari 2022 tē fillojnë tē mbajnë regjistra për punën e tyre në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(5) Prodhuesit duhet tē regjistrohen në përputhje me nenen 14 tē këtij ligji jo më vonë se 31 Mars 2022.

Neni 66

Dispozitat kalimtare për licencat ekzistuese për trajtimin me rrjedhat speciale tē mbeturinave

(1) Lejet për trajtimin e rrymave speciale tē mbeturinave tē lëshuara në përputhje me Ligjin

(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16), Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 47/11, 148/11, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16) и Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/12, 163/13, 146/15 и 39/16) ќе продолжат да важат до истекот на нивната важност, но не подолго од 31 март 2022 година.

(2) Дозволите од став (1) на овој член чија важност истекува во периодот од влегувањето во сила на овој закон до 31 март 2022 година, ќе продолжат да важат под истите услови под кои биле издадени, но не подолго од 31 март 2022 година.

(3) Колективните односно самостојните постапувачи кои поседуваат дозволи од ставовите (1) и (2) на овој член, заради продолжување на важноста на истите, се должни најдоцна до 31 декември 2021 година до стручниот орган да ги достават податоците од член 23 став (6) од овој закон, како и податоците од член 22 став (2) точка 4) и став (3) точки 4), 6) 8) и 9) од овој закон, како и дополнително само за колективните постапувачи и податоците од член 22 став (3) точки 7), 8) и 10) од овој закон.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, доколу колективниот односно самостојниот постапувач ги исполнува условите за добивање на дозвола од член 22 и 23 од овој закон, стручниот орган може наместо да ја продолжи важноста на постојните дозволи да издаде дозвола за тек на отпад согласно одредбите на овој закон.

Член 67

Преодни одредби за извештаите за пуштени производи на пазар и постигнување на националните цели и минималниот удел

(1) Колективните односно самостојните постапувачи се должни извештаите за пуштени производи на пазар и за постигнувањето на

пër Menaxhimin me Paketimit dhe Mbeturinat nga Paketimi ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11 , 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16), Ligji për Menaxhimin e Baterive dhe Akumulatorëve dhe Mbeturiave të Baterive dhe Akumulatorëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 140/10 , 47/11, 148/11, 39/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16) dhe Ligjin për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbeturinave të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë "Nr. 6/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16) do të vazhdojnë tëjenë të vlefshëm deri në datën e skadimit të tyre, por jo më gjatë se 31 mars 2022.

(2) Lejet nga parografi (1) i këtij neni, vlefshmëria e të cilave skadon në periudhën nga hyrja në fuqi e këtij ligji deri më 31 mars 2022, do të vazhdojnë tëjenë të vlefshme nën të njëjtat kushte nën të cilat janë lëshuar., por jo më gjatë se 31 Mars 2022.

(3) Operatorët kolektiv, përkatësisht të pavarur, të cilët posedojnë licenca nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, me qëllim të zgjatjes së vlefshmërisë së tyre, janë të detyruar që më së vonti deri më 31 dhjetor 2021 deri te organi profesional t'i dorëzojnë të dhënat nga neni 23 parsografi (6) i këtij ligji, si dhe të dhënat nga neni 22 paragrafi (2) pikat 4) dhe paragrafi (3) pikat 4), 6) 8) dhe 9) të këtij ligji, si dhe si shësë vetëm për operatorët kolektiv dhe të dhënat në nenin 22 paragrafi (3) pikat 7), 8) dhe 10) të këtij ligji.

(4) Në rastet nga parografi (3) o këtij neni, nëse operatori kolektiv ose i pavarur i plotëson kushtet përmarrjen e lejes së referuar në nenet 22 dhe 23 të këtij ligji, organi ekspert mundet në vend që të vazhdojë rëndësinë e lejeve ekzistuese të jep leje përrrjedhën e mbeturinave në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Neni 67

Dispozitat kalimtare përmarrje raportet e prodhimeve të lëshuara në treg dhe arritja e synimeve kombëtare dhe pjesa minimale

(1) Operatorët kolektivë ose të pavarur janë të detyruar të paraqesin raportet për produktet e

националните цели да ги достават до стручниот орган согласно Законот за управување со пакување и отпад од пакување („Службен весник на Република Македонија“ бр.161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16), Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 47/11, 148/11, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16) и Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/12, 163/13, 146/15 и 39/16) врз основа на евиденцијата што ја водат, заклучно за 2021 година.

(2) Податоците од извештаите од став (1) на овој член, стручниот орган ќе ги земе како основа за пресметување на вкупната количина на производи што се пуштени на пазарот на Република Северна Македонија согласно член 13 од овој закон, при што истите ќе бидат предмет на проверка, но не и на одобрување од страна на стручниот орган.

(3) Првиот Годишен извештај од членот 36 од овој закон колективниот односно самостојниот постапувач е должен да го достави до стручниот орган најдоцна до 31 март 2023 година во кој ќе бидат содржани податоците за 2022 година.

(4) Вкупната количина на производи што се пуштени на пазарот на Република Северна Македонија од членот 13 од овој закон за 2022 година ќе биде објавена најдоцна до 31 декември 2021 година од страна на стручниот орган.

Член 68

Усогласување на надоместокот за колективните постапувачи

(1) Колективниот постапувач може да определи надоместокот кој го плаќаат договорните производители од членот 38 од овој закон, за 2022 година да биде помал од 20% од надоместокот за тој тек и посебен вид на отпад кој е утврден во соодветниот пропис за посебниот тек на отпад.

(2) Во случаите од став (1) на овој член,

vendosura në treg dhe për arritjen e qëllimeve kombëtare te organi ekspert në përputhje me Ligjin për Menaxhimin me Paketimin dhe Mbeturinave të Paketimit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë "nr. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16), Ligji për Menaxhimin e Baterive dhe Akumulatorët dhe Mbeturinave të Baterive dhe Akumulatorëve (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë "Nr. 140/10, 47/11, 148/11, 39/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16) dhe Ligji për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbeturinave të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 6/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16) bazuar në evidencën që е mbajnë, përfundimisht për vitin 2021.

(2) Të dhënat nga raportet nga paragrafi (1) i këtij neni, organi ekspert i merr si bazë për llogaritjen e sasisë totale të produkteve të lëshuara në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut në përputhje me nenin 13 të këtij ligji, me të cilin ato do të janë subjekt i verifikimit, por jo i miratimit nga organi ekspert.

(3) Raporti i parë vjetor i referuar në nenin 36 të këtij ligji do të dorëzohet nga operatori kolektiv dmth i pavarur tek organi ekspert jo më vonë se më 31 mars 2023, i cili përmban të dhënat për vitin 2022.

(4) Sasia totale e produkteve të lëshuara në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut në nenin 13 të këtij ligji për vitin 2022 do të shpallet jo më vonë se 31 dhjetor 2021 nga organi ekspert.

Neni 68

Harmonizimi i kompensimit për operatorët kolektiv

(1) Operatori kolektiv mund të përcaktojë kompenzimin e paguar nga prodhuesit e kontratës nga neni 38 i këtij ligji, për vitin 2022 të jetë më pak se 20% e kompensimit për atë rrjedhë dhe llojin e veçantë të mbeturinave që përcaktohet në rregulloren përkatëse për rrjedhën e veçantë të mbeturinave.

(2) Në rastet e përmendura në paragrafin (1) të

колективниот постапувач е должен да го зголемува надоместокот најмалку за 2,5% за секоја година при што надоместокот за 2026 година не смее да биде помал од 30% од надоместокот за тој тек и посебен вид на отпад кој е утврден во соодветниот пропис за посебниот тек на отпад.

Член 69

Донесување на поблиските прописи

(1) Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесување на подзаконските прописи од став (1) на овој закон, ќе се применуваат постојните подзаконски прописи кои се однесуваат на водењето на евидентијата и доставувањето на извештаите за пуштените производи на пазарот и постигнувањето на националните целидонесени врз основа на Законот за управување со пакување и отпад од пакување („Службен весник на Република Македонија“ бр.161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16), Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 47/11, 148/11, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16) и Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/12, 163/13, 146/15 и 39/16).

Член 70

Влегување во сила

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

këtij neni, operatori kolektiv është i detyruar të rrisë kompensimin me të paktën 2.5% për çdo vit, me çka kompensimi për vitin 2026 nuk duhet të jetë më i vogël se 30% e kompensimi për atë rrjedhë dhe një lloj të veçantë të mbeturinave i cili përcaktohet në rregulloren e duhur për rrjedhën speciale të mbeturinave.

Neni 69

Sjellja e rregulloreve më të afërta

(1) Rregulloret nënligjore të parashikuara me këtë ligj do të miratohen brenda një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Deri në miratimin e akteve nënligjore nga parografi (1) i këtij ligji, do të zbatohen aktet nënligjore ekzistuese që kanë të bëjnë me udhëheqjen e evidencës dhe dorëzimin e raporteve për produktet e lëshuara në treg dhe arritjen e qëllimeve kombëtare të miratuara në bazë të Ligjit për Menaxhim me Paketim dhe Mbeturinat nga Paketimi ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" nr. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39 / 12, 163/13, 146/15 dhe 39/16), Ligji për Menaxhimin e Baterive dhe Akumulatorëve dhe Mbeturinave të Baterive dhe Akumulatorëve ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" Nr. 140/10, 47/11, 148 / 11, 39/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16) dhe Ligji për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbeturinave të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" Nr. 6/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16).

Neni 70

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën Zyrta të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОШИРЕНА ОДГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПОСЕБНИТЕ ТЕКОВИ НА ОТПАД

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНата НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ

Проширената одговорност на производителите во Република Северна Македонија е за прв пат воспоставена во 2010 година со Законот за управување со пакување и отпад од пакување кој воведе обврска производителите кои со производите што ги пласираат на пазарот создаваат отпад од пакување, потребно е да организираат посебен систем за одделно собирање на пакувањето, потоа негова преработка и рециклирање. Со донесувањето на Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема и Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори, проширената одговорност на производителите се воведе и за овие текови на отпад.

Проширената одговорност на производителите се воспостави заради потребата од усогласување на домашното законодавство со она на ЕУ, како и заради обезбедување на правни инструменти за решавање на состојбата со управувањето со отпад, особено со посебните текови на отпад. Рамковната директива за отпад на ЕУ ја дава севкупната рамка за управување со отпад и ги дава основните правила на системот на проширената одговорност на производителите. Додека четири други директиви ги утврдуваат целите за собирање и рециклирање за посебните текови отпад, односно пакување, батерии и акумулатори, отпадна електрична и електронска опрема (ОЕЕО) и возила на крајот на животниот циклус (искористени возила).

Од речиси 10 годишното спроведување на проширената одговорност се наметна потребата од донесување на Законот за проширена одговорност на производителите во управувањето со посебните текови на отпад

SHPJEGIMI I PROPOZIM-LIGJIT PËR PËRGJEGJËSINË E ZGJERUAR TË PRODHUESIT PËR MENAXHIMIN E RRYMAVE SPECIALE TË MBETJEVE

I. SHPJEGIMI I PËRMBAJTJES TË DISPOZITAVE PËR PROPOZIM TË LIGJIT PËR

Përgjegjësia e zgjatur e prodhuesve në Republikën e Maqedonisë së Veriut u krijuar për herë të parë në vitin 2010 me Ligjin për Menaxhimin me Paketimin Mbeturinat nga Paketimi, i cili vendosi detyrim për prodhuesit të cilët krijojnë mbeturina nga paketimi me produktet që ata vendosin në treg, nevojitet që të organizojnë një sistem special përmblledhjen e veçantë të paketimit, pastaj përpunimin dhe riciklimin e saj. Me miratimin e Ligjit për Menaxhimin e Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbeturinave të Pajisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Ligjit për Menaxhimin e Baterive dhe Akumulatorëve dhe Mbeturinave të Baterive dhe Akumulatorëve, u prezantua përgjegjësia e zgjuerar e prodhuesve për këto rrjedha të mbeturinave.

Përgjegjësia e zgjuerar e prodhuesëve është vendosur për shkak të nevojës për të harmonizuar legjislacionin e brendshëm me atë të BE-së, si dhe për të siguruar instrumente ligjore për zgjidhjen situatën me menaxhimin e mbeturinave, veçanërisht me rrjedhat specifike të mbeturinave. Direktiva Kornizë e BE-së për Mbeturinat siguron kornizën e përgjithshme për menaxhimin e mbeturinave dhe përcakton rregullat themelore të sistemit të zgjuerar të përgjegjësisë së prodhuesit. Ndërsa katër direktiva të tjera vendosin objektivat e grumbullimit dhe riciklimit përrnjedhat speciale të mbeturinave dmth. paketimet, bateritë dhe akumulatorët, pajisjet elektrike dhe elektronike të mbeturinave (PEEM) dhe automjetet në fund të ciklit jetësor.

Nga gati 10 vjet të zbatimit të përgjegjësisë së zgjatur, ka lindur nevoja për të miratuar Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjatur të Prodhuesve në Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbeturinave (LPZPMRVM) i cili krijon një kornizë koherente dhe të unifikuar për përgjegjësinë e

(ЗПОПУПТО) кој утврдува една кохерентна и унифицирана рамка за проширената одговорност на производителите и ги уредува заедничките прашања кои се исти за сите субјекти кои управуваат со посебни текови на отпад. Специфичните правила за секој тек на отпад ќе бидат уредени во посебните закони. Овој закон дава можност, без да се менуваат правните основи и воспоставените принципи, да се воведуваат нови текови на отпад во проширената одговорност, како што се отпадни гуми, отпадни масла, текстил и слично. На овој начин се создаваат услови за понатамошно развивање на проширената одговорност на производителите следејќи ги развојот на технологијата и состојбата на пазарот.

Поради претходно наведеното, овој закон треба да се гледа заедно со законите кои го уредуваат управувањето со посебните текови на отпад и сите тие преставуваат дел од единствен организиран систем на проширена одговорност на производителите во Република Северна Македонија.

Во главата I Општи одредби во членот 1 се утврдува предметот на уредување на овој закон каде е наведено дека законот ги утврдува видот на одговорноста и начинот на нејзиното остварување од страна на производителите кои пуштаат производи на пазарот во Република Северна Македонија по чија употреба се создава отпад кој припаѓа на еден од посебните текови на отпад.

Примената на законот е уредена во членот 2 и го опфаќа сите правни лица кои со својата дејност или активност вршат пласирање на одделни производи на пазарот со чија употреба се создава отпад што припаѓа на посебните текови на отпад. Воедно законот се применува и на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје заради нивно учество во остварувањето на националните цели на Република Северна Македонија за собирање, повторна употреба, преработка и рециклирање на посебен тек на отпад (во натамошниот текст: национални цели), како и на правните и физички лица кои се дел од системот на колективен односно самостоен

zgjatur të prodhuesve dhe rregullon çështjet e përbashkëta që janë të njëjtë për të gjitha subjektet që menaxhojnë rrjedha të ndara të mbeturinave. Rregullat specifike për secilën rrjedhë të mbeturinave do të rregullohen në ligje të veçanta. Ky ligj ofron një mundësi, pa ndryshuar bazën ligjore dhe parimet e vendosura, për të futur rryma të reja mbeturinash në përgjegjësinë e zgjeruar, të tilla si gomat e mbeturinave, vajrat e mbeturinave, tekstilet dhe të ngjashme. Në këtë mënyrë, krijohen kushte për zhvillimin e mëtejshëm të përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesve, pas zhvillimit të teknologjisë dhe situatës së tregut.

Për shkak të asaj që u përmend më lartë, ky ligj duhet të shihet së bashku me ligjet që rregullojnë menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave dhe të gjitha ato janë pjesë e një sistemi të vetëm të organizuar me përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesve në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Në kapitullin I Dispozitat e përgjithshme në nenin 1 përcaktojnë lëndën e rregullimit të këtij ligji kur thuhet se ligji përcakton llojin e përgjegjësisë dhe mënyrën e realizimit të saj nga prodhuesit që vendosin produkte në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut përdorimi i të cilave gjeneron mbeturina të cilat i përkasin një prej rrymave speciale të mbeturinave.

Zbatimi i ligjit rregullohet në nenin 2 dhe përfshin të gjitha personat juridikë që me aktivitetin ose veprimtarinë e tyre vendosin produkte të caktuara në treg, përdorimi i të cilave krijon mbeturina që u përkasin rrymave të veçanta të mbeturinave. Në të njëjtën kohë, ligji zbatohet për komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit për pjesëmarrjen e tyre në arritjen e qëllimeve kombëtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut për mbledhjen, ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin e një rrjedhe të veçantë të mbeturinave (në tekstin e mëtejmë: qëllimet kombëtare), si dhe personat juridikë dhe fizikë që janë pjesë e sistemit të veprimit kolektiv ose të pavarur.

постапувач.

Целите на законот се утврдени во членот 3 кои во основа се насочени кон обезбедување на еднакви услови за работа на производителите заради остварување на националните цели. Истите даваат основа за толкување и подобро разбирање на останатите одредби од овој закон. Имајќи во предвид дека проширената одговорност е дел од системот за управување со отпад, согласно член 4, во спроведувањето на овој закон соодветно примена ќе имаат и законите кои го уредуваат управувањето со отпадот и за посебните текови на отпад, како и Законот за животна средина и Законот за општа управна постапка.

Дефинициите кои се значајни за примена на овој закон се уредени во членот 5, при што соодветно ќе се применуваат и дефинициите што се уредени со Законот за управување со отпад и законите што го уредуваат постапувањето со посебните текови на отпад.

Начелата се утврдени во членот 6 кои допринесуваат кон подобро разбирање на одредбите од овој закон. Имајќи го во предвид искуството од претходните години, се забележа дека дел од производителите не ја остваруваат својата проширена одговорност, односно не се дел од колективен или самостоен постапувач, и поради тоа немаат дополнителни трошоци за постапување со отпад. Сепак истите производители, поради неостварување на оваа своја обврска, имаат можност да ги нудат своите производи и услуги со пониска цена во однос на други производители кои се дел од колективен или самостоен постапувач. Поради ова е особено битно воведувањето на новото начело за нелојална зелена конкуренција, кое бара органите при спроведувањето на јавните набавки да внимаваат дали понудувачот-производител ги има исполнето обврските за проширена одговорност и дека нема пониска цена само заради тоа што нема трошоци поврзани со исполнувањето на проширената одговорност. Со ова се очекува да се спречи нелојалната односно зелена конкуренција. Дополнително е значајно и Начелото на крајна

Qëllimet e ligjit përcaktohen në Nenin 3, të cilat në thelb kanë për qëllim sigurimin e kushteve të barabarta të punës për prodhuesit për të arritur qëllimet kombëtare. Ato ofrojnë bazë për interpretim dhe kuptim më të mirë të dispozitave të tjera të këtij ligji.

Duke pasur parasysh që përgjegjësia e zgjatur është pjesë e sistemit të menaxhimit të mbeturinave, në përputhje me nenin 4, në zbatimin e këtij ligji, ligjet që rregullojnë menaxhimin e mbeturinave dhe rrymat speciale të mbeturinave, si dhe Ligji për Mjedisin Jetësor dhe Ligji për Procedurë të Përgjithshme Administrative.

Definicionet që janë të rëndësishme për zbatimin e këtij ligji rregullohen në nenin 5, ku definicionet që rregullohen nga Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave dhe ligjet që rregullojnë trajtimin e rrymave speciale të mbeturinave do të zbatohen në përputhje me rrethanat.

Parimet përcaktohen në nenin 6, të cilat kontribuojnë në një kuptim më të mirë të dispozitave të këtij ligji. Duke pasur parasysh përvojën nga vitet e mëparshme, u vërejt se disa nga prodhuesit nuk e përbushin përgjegjësinë e tyre të zgjeruar, dmth. ata nuk janë pjesë e operatorit kolektiv ose të pavarur, dhe për këtë arsy nuk kanë kosto shtesë për menaxhimin e mbeturinave. Sidoqoftë, të njëjtët prodhues, për shkak të mos përbushjes së këtij detyrimi, kanë mundësinë të ofrojnë produktet dhe shërbimet e tyre me një çmim më të ulët krasuar me prodhuesit e tjerë që janë pjesë e operatorit kolektiv ose të pavarur. Për shkak të kësaj, paraqitja e parimit të ri të konkurrencës jeshile të padrejtë është veçanërisht e rëndësishme, e cila kërkon që autoritetet e furnizimit publik tëjenë të kujdeshëm nëse ofertuesi-prodhues ka përbushur detyrimet për përgjegjësi të zgjatur dhe që nuk ka një çmim më të ulët vetëm sepse nuk ka harxhime lidhur me përbushjen e detyrimit të zgjatur. Kjo pritet të parandalojë konkurrencën e padrejtë ose të gjelbër. Për më tepër e rëndësishme është Parimi i përgjegjësisë përfundimtare të prodhuesit i cili përcakton që

одговорност на производителот со која утврдува дека производителот е финансиски одговорен за својата проширена одговорност и истата не се исклучува и тогаш кога има склучено договор со колективен односно самостоен постапувач. Со ова се зголемува одговорноста на производителот да се грижи и води сметка како колективниот односно самостојниот постапувач во негово име ја исполнува проширената одговорност. На овој начин ќе се спречи досегашната пракса каде одделни колективни постапувачи не секогаш ги исполнуваа своите обврски во целост.

Во главата II Општи обврски на производителот се дадени основните обврски кои се идентични за сите производители.

Членот 7 ја утврдува должноста на производителите да се грижат за отпадот што се создава од производите што се пуштаат на пазар, почнувајќи од дизајнирањето на производот до неговата употреба, додека членот 8 ја утврдува обврската за производителите да вложуваат во стекнување на нови научни достигнувања кои имаат крајна цел намалување на отпадот што се создава од производите.

Членот 9 утврдува дека производителот, на свој трошок, е должен, самостојно или здружено со други производители, да воспостави и организира систем кој ќе обезбеди одделно собирање на отпадните производи на отпадот што се создава од употребените производи.

Во членот 10 се утврдува обврската производителите да соработуваат со трговците кај кои ги пласираат своите производи заради обезбедување на мерки за постигнување на националните цели.

Членот 11 ја утврдува обврската за производителите, самостојно или преку колективните постапувачи да соработуваат со општините и градот Скопје и регионалните системи за управување со отпад заради постигнување на националните цели.

Во остварувањето на одговорноста на производителите значајна улога има подигнувањето на јавната свест што како

prodhuesi ёсhtë financiarisht përgjegjës për përgjegjësinë e tij të zgjatur dhe nuk përashtohet edhe kur ka lidhur marrëveshje me operatorin kolektiv ose të pavarur. Kjo rrit përgjegjësinë e prodhuesit për t'u kujdesur dhe mbajtur llogari se si operatori kolektiv ose i pavarur në emër të tij përbush përgjegjësinë e zgjeruar. Kjo do të parandalojë praktikën aktuale ku operatorët individualë kolektivë jo gjithmonë kanë përbushur plotësisht detyrimet e tyre.

Në kapitullin II Detyrimet e Përgjithshme të prodhuesit janë dhënë detyrimet themelore që janë identike për të gjithë prodhuesit.

Neni 7 përcakton detyrën e prodhuesve të kujdesen për mbeturinat e gjeneruara nga produktet e vendosura në treg, nga dizajnimi i produktit deri në përdorimin e tij, ndërsa nenii 8 përcakton detyrimin që prodhuesit të investojnë në blerjen e arritjeve të reja shkencore që kanë qëllim përfundimtar zvogëlimin e mbeturinave të gjeneruara nga produktet.

Neni 9 përcakton që prodhuesi, me shpenzimet e tij, ёshtë i detyruar, në mënyrë të pavarur ose në bashkëpunim me prodhues të tjerë, të krijojë dhe organizojë një sistem që do të sigurojë mbledhjen e veçantë të produkteve të mbeturinave të mbeturinave të gjeneruara nga produktet e përdorura.

Neni 10 përcakton detyrimin që prodhuesit të bashkëpunojnë me tregtarët me të cilët vendosin produktet e tyre në mënyrë që të sigurojnë masa për të arritur qëllimet kombëtare. Neni 11 përcakton detyrimin për prodhuesit, në mënyrë të pavarur ose përmes operatorëve kolektivë, të bashkëpunojnë me komunat dhe Qytetin e Shkupit dhe sistemet rajonale të menaxhimit të mbeturinave për të arritur qëllimet kombëtare.

Në ngritjen e përgjegjësisë së prodhuesve, një rol të rëndësishëm luan ngritja e vetëdijes publike, е cila si një detyrim ёshtë e rishikuar në nenin 12, i cili ёshtë një lidhje kyçë në menaxhimin e rrymave

обврска е уврдена во членот 12 што преставува клучна алка во управувањето со посебните текови на отпад.

Во членот 13 е дадена генерална обврска на производителите да ги постигнат националните цели кои се утврдени одделно за секој тек на отпад во посебните закони за тековите на отпад. Секој производител е должен да учествува во постигнувањето на националните цели согласно својот удел во вкупната количина на производите што се пуштени на пазарот во Република Северна Македонија кои припаѓаат на ист вид или категоријата на производи. Вкупната количина на производи што се пуштени на пазарот ја одредува Управата за животна средина согласно методологија за пресметување што ја пропишува министерот за животна средина и просторно планирање (во натамошниот текст: министерот).

Во членот 14 е утврдена обврска за задолжителна регистрација на производителот во Регистарот на производители со проширена одговорност што го води Управата за животна средина. Регистрацијата се врши електронски преку веб портал. Ова обврска важи и за производителите кои се регистрирани во странство, но вршат пласирање на производи на домашниот пазар, за што треба да имаат свој овластен застапник како што е уредено во член 15 од законот.

Имајќи во предвид дека Република Северна Македонија има обврска за постигнување на националните цели водењето на точни и валидизирани податоци е особено важно, особено кога истата ќе стане членка на ЕУ. Заради оваа причина во членот 16 се дава можност за формирање на посебно тело со цел водење, валидизирање и израмнување на податоците за управување со посебните текови на отпад, што ќе се формира со посебен закон. Ова тело ќе обезбеди поголема транспарентност и контрола на доставените податоци од колективните и самостојните постапувачи за степенот на постигнување на националните цели.

Посебните обврски на производителите се

speciale тѣ mbeturinave.

Neni 13 jep detyrimin e përgjithshëm të prodhuesit p r të arritur synimet kombëtare të përcaktuara veçmas p r secilën rrjedhë të mbeturinave në ligjet e veçanta për rrjedhat e mbeturinave. Secili prodhues është i detyruar të marrë pjesë në arritjen e qëllimeve kombëtare në përputhje me pjesën e tij në sasinë e përgjithshme të produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut që i përkasin të njëjtit lloj ose kategorie të produkteve. Sasia totale e produkteve të lëshuara në treg përcaktohet nga Drejtoria e Mjedisit Jetësor në përputhje me metodologjinë e llogaritjes të përshkruar nga Ministri i Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor (në tekstin e mëtejmë: Ministri).

Neni 14 përcakton detyrimin për regjistrimin e detyrueshëm të prodhuesit në Regjistrin e Prodhuesve me përgjegjësi të zgjeruar të menaxhuar nga Drejtoria e Mjedisit Jetësor. Regjistrimi bëhet në mënyrë elektronike p rimes një portal në internet. Ky detyrim zbatohet gjithashtu për prodhuesit që janë të regjistruar jashtë vendit, por vendosin produkte në tregun e brendshëm, për të cilin ata duhet të kenë përfaqësuesin e tyre të autorizuar siç rregullohet në nenin 15 të ligjit.

Duke pasur parasysh që Republika e Maqedonisë së Veriut ka një detyrim për të arritur qëllimet kombëtare, mbajtja e të dhënave të sakta dhe të vlefshme është veçanërisht e rëndësishme, veçanërisht kur bëhet anëtare e BE-së. Për këtë arsy, neni 16 parashikon mundësinë e krijimit të një organi të veçantë për të menaxhuar, vërtetuar dhe nivelizuar të dhënat për menaxhimin e rrjedhave të veçanta të mbeturinave, të cilat do të përcaktohen me një ligj të veçantë. Ky organ do të sigurojë transparencë dhe kontroll më të madh të të dhënave të paraqitura nga operatorët kolektivë dhe të pavarur për shkallën e arritjes së qëllimeve kombëtare.

Detyrimet e veçanta të prodhuesve rregullohen në Kapitullin III të ligjit.

регулирани во глава III од законот.

Членот 17 ги утврдува начелно посебните обврски на производителите кои поддетално ќе бидат уредени во посебните закони за тек на отпад за кои производителот е должен да ги покрие трошоците без при тоа да ги прикаже одделно при продажбата на производот. Дополнително, со ставот (3) се прецизира дека производителот има должност да се грижи за работата на колективниот односно самостојниот постапувач, како и да бара податоци за да се осигура дека колективниот односно самостојниот постапувач ги остварува обврските што се утврдени со овој закон, прописите за управување со отпад и прописите за посебните текови на отпад. Со овој став се укажува дека производителот е оној кој е одговорен за проширената одговорност и тогаш кога има склучено договор со колективен односно самостоен постапувач за спроведување на проширената одговорност.

Членот 18 утврдува дека производителот има обврска проширената одговорност да ја оствари преку избор на една од трите можности:

- плаќање надоместок за управување со посебен тек на отпад на начин и во висина како што е утврден во прописите за посебните текови на отпад;
- воспоставување на самостоен систем за управување со посебен тек на отпад, кога таа можност е утврдена во прописот за постапување со тој посебен тек на отпад и
- вклучување во систем на колективен постапувач за управување со посебен тек на отпад.

Со цел да се осигура исполнувањето на ПО, во членот 19 е дадена посебна обврска за производителот за обезбедување на финансиска гаранција.

Во главата IV се уредуваат условите за основање на самостоен односно колективен постапувач.

Членот 20 ја дава можноста производителот ПО да ја оствари самостојно или со склучување на договор со колективен постапувач кој во име и за сметка на производителот, кој е негов член или основач, ги спроведува обврските на ПО.

Neni 17 përcakton në parim detyrimet e veçanta të prodhuesve të cilat do të rregullohen në detaje në ligjet e veçanta për rrjedhën e mbeturinave për të cilat prodhuesi është i detyruar të mbulojë kostot pa i paraqitur ato veçmas gjatë shitjes së produktit. Për më tepër, paragrafi (3) specifikon që prodhuesi ka për detyrë të kujdeset për punën e operatorit kolektiv ose të pavarur, si dhe të kërkojë të dhëna për të siguruar që operatori kolektiv ose i pavarur përbush detyrimet e përcaktuara në këtë ligj, rregulloret për menaxhimin e mbeturinave dhe rregulloret për rrymat speciale të mbeurinave. Ky paragraf tregon se prodhuesi është ai që është përgjegjës për përgjegjësinë e zgjatur edhe kur ai ka lidhur marrëveshje me operatorin kolektiv ose të pavarur për zbatimin e përgjegjësisë së zgjatur. Neni 18 përcakton që prodhuesi është i detyruar të përbushë detyrimin e zgjatur duke zgjedhur një nga tre mundësitë:

- pagesën e tarifës për menaxhimin e një rryme të veçantë mbeturinash në mënyrën dhe shumën e përcaktuar në rregulloret për rrjedhat speciale të mbeturinave;
- krijimin e një sistemi të pavarur për menaxhimin e një rryme të veçantë mbeturinash, kur kjo mundësi përcaktohet në rregulloren për trajtimin e asaj rryme speciale mbeturinash, dhe
- përfshirjen në sistemin e operatorit kolektiv për menaxhimin e rrjedhës së veçantë të mbeturinave. Në mënyrë që të sigurohet pajtueshmëria me DV, neni 19 i jep një detyrim të veçantë prodhuesit për të siguruar një garanci financiare.

Në Kapitulli IV rregullohen kushtet për krijimin e operatorit të pavarur ose kolektiv.

Neni 20 jep mundësinë që prodhuesi OV të realizojë në mënyrë të pavarur ose duke lidhur marrëveshje me operatorin kolektiv i cili në emër dhe llogari të prodhuesit, i cili është anëtar ose themelues i tij, zbaton detyrimet e OV. Në përputhje me nenin 21, prodhuesi i OV mund ta arrijë atë vetëm me një operator kolektiv të cilit i kërkonhet të sigurojë një Leje të Veçantë të Menaxhimit të Mbeturinave për një operator kolektiv. Prodhesi është i detyruar t'i paguajë opearorit kolektiv kompensim të duhur për shërbimin e kryer për zbatimin e OV. Kur prodhuesi

Согласно член 21 производителот ПО може да ја оствари исклучиво само со еден колективен постапувач кој е потребно да обезбеди Дозвола за управување со посебен тек на отпад за колективен постапувач. Производителот е должен на колективниот постапувач да му плаќа соодветен надоместок за извршената услуга за спроведување на ПО. Кога производителот реши да ја оствари ПО самостојно, во тој случај со сопствени средства треба да основа правно лице кое ќе обезбеди Дозвола за управување со посебен тек на отпад за самостоен постапувач.

Во членот 22 се утврдени условите за добивање на дозвола за управување со посебен тек на отпад за колективниот и самостојниот постапувач. Во членот 23 е утврдена содржината на дозволата, како и дека истата ја издава стручниот орган односно Управата за животна средина во МЖСПП.

Членот 24 ги уредува основните права и обврски на колективниот постапувач, кое, помеѓу другото, може да биде основано од најмалку двајца производители и е непрофитно правно лице. Колективниот постапувач мора да има склучено договор со секој производител за кој ја остварува ПО.

Со членот 25 се уредува одговорноста и обврската за грижа на секој производител кој го доверил остварувањето на проширената одговорност нај колективен постапувач (во натамошниот текст: КП) за да се обезбеди заштита на трети лица од настанување на штета од работата на КП. Воедно, членот утврдува дека производителите кои се дел од КП односно договорните производители се одговорни да ја следат работата на КП и не се исклучени од одговорност доколку КП не успее да ги исполни сите обврски.

Членот 26 ги утврдува основните права и обврските на самостојниот постапувач (во натамошниот текст: СП) кое претставува посебно непрофитно правно лице основано само од еден производител и може да управува само со еден тек на отпад. СП не смее да врши услуга на остварување на ПО за било кој друг производител освен за својот основач. Во членот

vendos тё realizojë OV në mënyrë tё pavarur, nё atё rast ai duhet tё krijojë me fondet e tij njё person juridik qё do tё sigurojë njё Leje tё Veçantë tё Menaxhimit tё Mbeturinave pёr operatorin e pavarur.

Neni 22 pёrcakton kushtet pёr marrjen e lejes pёr menaxhimin e njё rryme tё veçantë mbeturinash pёr operatorin kolektiv dhe tё pavarur. Neni 23 pёrcakton pёrmbajtjen e lejes, si dhe se ajo lëshohet nga organi ekspert, dmth Drejtoria e Mjedisit Jetësor nё MMJPH.

Neni 24 rregullon tё drejtat dhe detyrimet themelore tё operatorit kolektiv, i cili, ndёr tё tjera, mund tё themelohet nga tё paktën dy prodhues dhe ёshtё personi juridik jofitimprurës. Operatori kolektiv duhet tё ketё lidhur njё marrëveshje me secilin prodhues pёr tё cilin ai kryen OV.

Neni 25 rregullon pёrgjegjësinё dhe detyrimin pёr kujdesin e seilit prodhues i cili ia ka besuar realizimin e pёrgjegjësisë sё zgjeruar operatorit mё kolektiv (nё tekstin e mëtutjeshëm: OK) nё mënyrë qё tё sigurojë mbrojtjen e palёve tё treta nga dëmtimi nga puna e OK. Nё tё njëjtën kohë, artikulli pёrcakton qё prodhuesit qё janë pjesë e OK-sё, dmth, prodhuesit e kontratës janë pёrgjegjës pёr tё monitoruar punën e OK-sё dhe nuk pёrjashtohen nga pёrgjegjësia nёse OK nuk i pёrmbush tё gjitha detyrimet.

Neni 26 pёrcakton tё drejtat dhe detyrimet themelore tё operatorit tё pavarur (nё tekstin e mëtejmë: OP) i cili prezanton personin juridik tё pavarur jofitimprurës i themeluar nga vetëm njё prodhues dhe mund tё menaxhojë vetëm njё rrjedhë mbeturinash. OP nuk duhet tё kryejë shërbimin e realizimit tё OV pёr ndonjë prodhues tjetër pёrveç themeluesit tё tij. Neni 27 rregullon

27 се уредува одговорноста и обврската за грижа на производителот за СП да обезбеди заштита на трети лица од настанување на штета од работата на СП. Воедно, членот утврдува дека производителот кој е основач на СП е одговорен да ја следи работата на СП и не е исклучен од одговорност доколку СП не успее да ги исполнит сите обврски.

Со членот 28 се утврдува обврска за КП и СП да обезбедат финансиска гаранција за да го гарантира исполнувањето на својот удел во постигнувањето на националните цели, која се издава во корист на МЖСПП. Финансиската гаранција се активира доколку КП и СП најмалку од 5 % или повеќе не ги исполнит националните цели утврдени во прописите за посебните текови на отпад односно се наплатува во троен износ ако националните цели не се исполнат за 30 % или повеќе.

Во главата V се уредува начинот на исполнување на обврските на КП и СП во управувањето со посебните текови на отпад.

Во членот 29 се утврдува дека КП и СП се должни преземањето и транспортирањето на собраните отпадни производи и текови на отпад да го доверат само на правни и физички лица кои поседуваат дозволи за собирање и транспорт на отпад согласно Законот за управување со отпад и кои можат да ги предадат само кај правно лице кои врши складирање на отпад кое има дозвола за складирање и за тоа да имаат склучено договор со КП и СП. Истото се однесува и во случај кога отпадот се предава за преработка и рециклирање, при што може да се достави само на правно лице со кое КП и СП имаат склучено договор. Со цел да се избегне иста количина на отпад да биде евидентирана само кај еден КП или СП, правното лице што врши складирање е должно да води евиденција согласно законите за посебните текови на отпад и Законот за управување со отпад, но и да достави извештај до КП и СП за тоа која количина ја има евидентирано за секој КП или СП одделно.

Во членот 30 се пропишува обврска за КП и СП да изработи Програма за проширена одговорност

пëргјегjësinë dhe detyrim e prodhuesit për t'u kujdesur për OP-në për të siguruar mbrojtjen e palëve të treta nga ndodhja e dëmit nga puna e OP-së. Në të njëjtën kohë, artikulli përcakton që prodhuesi i cili është themeluesi i OP është përgjegjës për monitorimin e punës së OP dhe nuk përjashtohet nga përgjegjësia nëse OP nuk i përbush të gjitha detyrimet.

Neni 28 përcakton detyrimin për OK dhe OP që të sigurojnë garanci financiare për të garantuar përbushjen e pjesës së tyre në arritjen e oqëllimeve kombëtarë, e cila jepet në favor të MMJPH. Garancia financiare aktivizohet nëse OK dhe OP nuk përbushin të paktën 5% ose më shumë të qëllimeve kombëtare të përcaktuara në rregulloret përrjedhat speciale të mbeturinave, dmth ngarkohet në shumën e trefishuar nëse objektivat kombëtarë nuk plotësohen me 30% ose më shumë.

Në Kapitullin V rregullohet mënyra e përbushjes së detyrimeve të OK dhe OP në menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

Neni 29 përcakton që OK dhe OP janë të detyruar t'ia besojnë marrjen dhe transportimin e produkteve të grumbulluara të mbeturinave dhe rrymave të mbeturinave vetëm personave juridikë dhe fizikë që kanë licenca për mbledhjen dhe transportimin e mbeturinave në përputhje me Ligjin për Mbeturinat dhe që mund t'i dorëzojnë vetëm te personi juridik që kryen depozitim i mbeturinave që ka leje magazinimi dhe për këtë ata kanë lidhur marrëveshje me OK dhe OP. E njëjtë gjë vlen në rast se mbeturinat dorëzohen përrpunim dhe riciklim, ku ato mund t'i dorëzohen vetëm personit juridik me të cilin OK dhe OP kanë lidhur marrëveshje. Në mënyrë që të shmanget sasia e njëjtë e mbeturinave që regjistrohet në vetëm një OK ose OP, personi juridik që kryen ruajtjen është i detyruar të mbajë regjistra në përputhje me ligjet përrjedhat speciale të mbeturinave dhe Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave, por gjithashtu të paraqesë raport në OK dhe OP për atë sasi që ka regjistruar për secilin OK ose OP veç e veç.

Neni 30 përshkruan një detyrim për OK dhe OP përtë zhvilluar një Program të Përgjegjësisë së Zgjatur

во која е презентиран начинот на исполнување на обврските и постигнувањето на националните цели. За Програмата се утвдува минималната содржина и истата се донесува за истиот период за кој важи и дозволата за управување со тек на отпад на КП и СП.

Во членот 31 се разработуваат обврските на КП и СП за постигнување на националните цели за определена година, која не смее да ги пренесе на трети лица. Заради следење на количината на пуштени производи на пазар, КП на секои три месеци доставува извештај до Управата за животна средина за производите пуштени на пазар од договорните производители. Дополнително, за својата работа КП и СП до 31 март во тековната година доставува Годишен извештај за претходната година до Управата за животна средина, врз основа на кој се оценува дали КП и СП ги имаат исполнето националните цели. Во случај ако не се исполнети националните цели до 5 %, КП и СМ се должни да платат соодветен надоместок кој, согласно член 32 се уплаќа на посебна сметка во рамките на трезорската сметка и се користат за спроведување на Програма за управување со посебните текови на отпад.

Со членот 33 се утврдува дека уделот на КП и СП во вкупното количество на пуштени производи на пазар се пресметува како процент од вкупното количество на вид на отпад кој припаѓа на посебен тек на отпад што се создава од производите, додека уделот во исполнувањето на националните цели се пресметува како процент од остварените количини на собран, повторно употребен, преработен и рециклиран посебен тек на отпад од страна на КП и СП во однос на вкупно остварените количини на собран, повторно употребен, преработен и рециклиран ист посебен тек на отпад.

Членот 34 ја уредува обврската на СП за доставување на квартални извештаи за пуштените производи на пазар од производителот до УЖС.

Со членот 35 се дава можност колективните постапувачи со МЖСПП и/или Владата, како и заедно со здруженијата кои ги застапуваат

и цели е paraqet mënyrën e përbushjes së detyrimeve dhe arritjen e qëllimeve kombëtare. Përbajtja minimale e Programit përcaktohet dhe miratohet për të njëjtën periudhë pér të cilën eshtë e vlefshme leja e menaxhimit të mbeturinave nga OK dhe OP.

Neni 31 shtjellon detyrimet e OK dhe OP pér të arritur qëllimet kombëtare pér një vit të caktuar, të cilat nuk duhet të transferohen te palët e treta. Në mënyrë që të monitoroje sasinë e produkteve të lëshuara në treg, OK paraqet një raport në Drejtorinë e Mjedisit jetësor çdo tre muaj pér produktet e tregtuara nga prodhuesit e kontratareve. Pér më tepër, deri më 31 mars të vitit aktual, OK dhe OP paraqesin Raport vjetor pér vitin e kaluar në Drejtorinë e Mjedisit Jetësor, bazuar në të cilin vlerësohet nëse OK dhe OP i kanë përbushur qëllimet kombëtare. Në rast se synimet kombëtare deri në 5% nuk përbushen, OK dhe OP janë të detyruara të paguajnë një tarifë të përshtatshme, e cila, sipas Nenit 32, paguhet në një llogari të veçantë brenda llogarisë së thesarit dhe përdoret pér zbatimin e Programit pér Menaxhimin Special të Rrjedhës së Mbeturinave.

Neni 33 përcakton që pjesa e OK dhe OP në sasinë totale të produkteve të lëshuara në treg llogaritet si përqindje e sasisë totale të mbeturinave që i përkasin një rryme të veçantë mbeturinash të gjeneruar nga produktet, ndërsa pjesa në përbushjen e objektivave kombëtare llogaritet si përqindje e sasive të realizuara të rrymës speciale të grumbulluar, të ripërdorur, të përpunuara dhe të ricikluar nga OK dhe OP në lidhje me sasitë totale të realizuara të rrymës së njëjtë të mbeturinave të mbledhura, të ripërdorura, të përpunuara dhe të ricikluara.

Neni 34 rregullon detyrimin e OP pér të paraqitur raporte tremujore pér produktet e vendosura në treg nga prodhuesi tek DMJ.

Neni 35 siguron një mundësi pér operatorët kolektivë me MJMPH dhe / ose Qeverinë, si dhe së bashku me shoqatat që përfaqësojnë interesat e

интересите на економските оператори кои постапуваат со отпад, да се договорат за преземање на заеднички мерки кои ќе водат до исполнување на националните цели со склучување на доброволни договори.

Со членот 36 се разработува содржината и потребните податоци на Годишниот извештај кој КП и СП се должни да го достават до Управата за животна средина, која го одобрува во рок од 60 дена од денот на доставување, додека во членот 37 се утврдува обврската податоците во Годишниот извештај да биде предмет на материјална и финансиска ревизија.

Во главата VI се утврдуваат правилата за управување со посебните текови на отпад

Во членот 38 се уредува обврската за плаќање на надоместок на КП од страна на договорните производители, како и определувањето на неговата висина. Имено, со цел да се обезбедат доволно средства за исполнување на обврските од ПО, надоместокот не може да биде помал од 30 % од висината на надоместокот утврдена во законите за посебните текови на отпад, при што во преодните одредби се овозможува постепено постигнување на висината од 30 %. Дополнително, со цел да се осигура навремено плаќање на надоместокот од страна на производителите, и со тоа да се намалат можностите за нелојална конкуренција, во членот се утврдуваат строги правила и рокови кога истиот се плаќа, како и се утврдува обврска за известување до Управата за животна средина доколку надоместокот не биде платен во определениот рок од страна на производителот.

Во членот 39 пак се утврдува обврска КП висината на надоместокот да ја објавува јавно, како и се бара истиот да биде еднаков за сите договорни производители на КП, освен по исклучок може да се даде попуст на основачите и на договорни производители кои имаат удел поголем од 20 % во количината на тек на отпад со која постапува колективниот постапувач. Во ставот 5 се пропишуваат трошоците кои задолжително треба да бидат обезбедени од надоместокот на КП, при што се спречува КП, со цел да привлекуваат повеќе производители, да

operatorëve ekonomikë që merren me mbeturinat, të bien dakord pér marrjen e masave të përbashkëta që do të çojnë në përmbushjen e qëllimeve duke lidhur marrëveshje vullnetare.

Neni 36 shtjellon përbajtjen dhe të dhënat e nevojshme të Raportit Vjetor që OK dhe OP janë të detyruara t'i paraqesin Drejtorisë së Mjedisit Jetësor, e cila e miraton atë brenda 60 ditëve nga dita e dorëzimit, ndërsa neni 37 përcakton detyrimin që të dhëntat në Raportin Vjetor të janë lëndë të auditimit material dhe financiar.

Në kapitullin VI përcaktohen rregullat pér menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave Neni 38 rregullon detyrimin pér të paguar kompensim ndaj OK nga prodhuesit kontraktues, si dhe përcaktimin e shumës së tij. Gjegjësisht, në mënyrë që të sigurohen fonde të mjaftueshme pér përmbushjen e detyrimeve të OV, kompensimi nuk mund të jetë më i vogël se 30% e shumës së kompensimit të përcaktuar në ligjet pér rrjedhat speciale të mbeturinave, gjatë së cilës në dispozitat kalimtare mundësohet arritje graduale e shumës prej 30%. Për më tepër, në mënyrë që të sigurohet pagesa në kohë e kompenzimit nga prodhuesit, dhe kështu të zvogëlohen mundësítë pér konkurrencë të padrejtë, neni përcakton rregulla dhe afate të repta kur paguhet, si dhe përcakton një detyrim pér të raportuar në mjedis nëse kompenzimi nuk paguhet brenda afatit të caktuar nga prodhuesi.

Neni 39 sérish përcakton detyrimin e OK-së pér të njoftuar shumën e kompenzimit publikisht, si dhe kërkohet të jetë e barabartë pér të gjithë prodhuesit e kontratave të OK-së, përvçe si përjashtim mund t'u jepet një zbritje themeluesve dhe prodhuesve të kontratave që kanë njëpjesë më të madhe se 20% në sasinë e rrjedhës së mbeturinave të trajtuar nga operatori kolektiv. Paragrafi 5 përshkruan kostot që duhet të sigurohen nga kompensimi i OK, i cili parandalon OK, në mënyrë që të térheqë më shumë prodhues,

утврдуваат надоместок кој е низок и не овозможува реално исполнување на обврските на ПО.

Со членот 40 се пропишува дека КП треба да управува со посебен тек на отпад на производители кои заедно пуштаат на пазарот не повеќе од 49 % од вкупната количина производи пуштени на пазарот во Република Северна Македонија, сметано во однос на вкупната количина на производи пуштени на пазарот од претходната година.

Имајќи во предвид дека во изминатиот период е забележано од КП да финансираат активности кои директно не придонесуваат кон подигнување на јавната свест за управување со посебните текови на отпад, со членот 41 се утврдува ограничување во износ од 10% за КП и СП кои можат да бидат потрошени за оваа намена. Со ставот 6 од овој член министерот ќе ги пропише видот на активностите за информирање на јавноста и подигање на јавната свест за управување со посебните текови на отпад кои можат да бидат спроведени од КП и СП и кои можат да бидат прикажани како трошоци.

Во членот 42 се утврдува одговорност и обврска за градоначалниците на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје (во натамошниот текст: градоначалници) да преземат мерки за исполнување на националните цели. Воедно, КП и СП се должни да преземат мерки за поддршка на единиците за локална самоуправа за воспоставување на собирни центри и друга инфраструктура за одделно собирање на посебни текови на отпад каде што крајните корисници можат бесплатно да ги остават отпадните производи и посебните видови на отпад. Градоначалникот е дожен да склучи договор со секој КП и СП обезбедувајќи за секој постапувач еднакви услови, како и да бара нивна заедничка соработка во воспоставувањето на инфраструктурата. Воедно КП и СП се должни, имајќи ја во предвид големината и структурата на населението на општината односно општината во градот Скопје и градот Скопје, да обезбедат сразмерно

пër тë пërcaktuar kompenzimin që është i ulët dhe nuk lejon përbushjen reale të detyrimeve të OV.

Neni 40 përcakton që OK duhet të menaxhojë me rrjedhat e veçanta të mbeturinave të prodhuesve të cilët bashkërisht vendosin në treg jo më shumë se 50% të sasisë totale të produkteve të vendosura në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, e llogaritur në lidhje me sasinë totale të produkteve të vendosura në treg nga viti paraprak.

Duke pasur parasysh se në periudhën e kaluar është vërejtur nga OK-ja të financojnë aktivitete që nuk kontribuojnë drejtpërdrejt në ngritjen e vetëdijes publike për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave, neni 41 përcakton kufi prej 15% për OK dhe OP që mund të shpenzohen për këtë qëllim. Me paragrafin 6 të këtij neni, Ministri do të përshkruajë llojin e aktiviteteve për informimin e publikut dhe ngritjen e vetëdijes publike për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave që mund të zbatohen nga OK dhe OP dhe që mund të paraqiten si kosto.

Neni 42 përcakton përgjegjësinë dhe detyrimin për kryetarët e komunave, komunat në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit (në tekstin e mëtejmë: kryetarët e komunave) për të marrë masa për të përbushur qëllimet kombëtare. Në të njëjtën kohë, OK dhe OP janë të detyruar të marrin masa për të mbështetur njësitet e vetëqeverisjes lokale për krijimin e qendrave të grumbullimit dhe infrastrukturës tjetër për grumbullimin e veçantë të rrymave speciale të mbeturinave ku përdoruesit e fundit mund t'i lënë falas produktet e mbeturinave dhe llojeve të veçanta të mbeturinave. Kryetari i komunës është i detyruar të lidhë marrëveshje me secilin OK dhe OP, duke siguruar për secilin operatorë kushte të barabarta, si dhe të kërkojë bashkëpunimin e tyre të përbashkët në krijimin e infrastrukturës. Në të njëjtën kohë, OK dhe OP janë të detyruar, duke pasur parasysh madhësinë dhe strukturën e popullsisë së komunës, përkatasht komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, të sigurojnë kushte proporcionalisht të barabarta për

еднакви услови за општините. Дополнително, градоначалниците се должни најдоцна до 31 март во тековната година да достават до стручниот орган извештај за тоа колку се постигнати целите утврдени во договорите што ги склучиле со КП и СП.

Членот 43 ја утврдува обврската за водење на електронски систем на база на податоци на КП и СП кој треба да е функционален, безбеден и заштитен, чии податоци се чуваат најмалку седум години.

Со членот 44 се уредува воспоставувањето и водењето на Регистар на КП и СП за кој е задолжена Управата за животна средина.

Условите за одземањето на Дозволата за тек на отпад за КП и СП се уредени во членот 45, при што КП и СП се должни да ги известат производителите за секоја ситуација која настанала а доведува до престанок на работа на КП и СП.

Членот 46 ја уредува базата на податоци и информативниот систем за остварување на проширената одговорност на производителите што се води од страна на МЖСПП кој е составен дел на Информативниот систем за отпад.

Со членот 47 се уредува донесувањето на Годишна програма за финансирање на управувањето со посебни текови на отпад и врз основа на која на годишно ниво, преку јавен конкурс, се доделуваат средствата собрани од надоместокот кој се плаќа согласно законите за посебните текови на отпад. Ставот 5 дава можност средствата од програмата да се доделат и со одлука на Владата за посебни намени.

Во членот 48 се уредува донесувањето и содржината на Програма за управување со посебните текови на отпад, за временски период за кој се донесува Националниот план за управување со отпад согласно Законот за управување со отпад.

Членот 49 ги пропишува намените за кои средствата од Годишната програма за финансирање можат да бидат доделени со јавниот конкурс, како и начинот на неговото објавување и спроведување. Јавниот конкурс се

комунат. Пër мë терпër, кретарëт е комунаве janë të detyruar të paraqesin raport tek organi ekspert deri në 31 mars të vitit aktual për masën në të cilën janë arritur qëllimet e vendosura në marrëveshjet e lidhura me OK dhe OP.

Neni 43 përcakton detyrimin për udhëheqjen e sistem elektronik të të dhënave të OK dhe OP i cili duhet të jetë funksional, i sigurt dhe i mbrojtur, të dhënat e të cilat ruhen për të paktën shtatë vjet.

Neni 44 rregullon krijimin dhe mirëmbajtjen e Regjistri të OK dhe OP për të cilat është përgjegjëse Drejtoria e Mjedisit Jetësor.

Kushtet për revokimin e Lejes së Rrjedhjes së Mbeturinave për OK dhe OP rregullohen në nenin 45, ku OK dhe OP janë të detyruar t'i informojnë prodhuesit për çdo situatë që ka ndodhur dhe çon në ndërprerjen e funksionimit të OK dhe OP.

Neni 46 rregullon bazën e të dhënave dhe sistemin e informacionit për realizimin e përgjegjësisë së gjerë të prodhuesve, i cili menaxhohet nga MMJPH, e cila është një pjesë përbërse e Sistemit informativ të mbeturinave.

Neni 47 rregullon miratimin e Programit Vjetor për financimin e menaxhimit të rrjedhave speciale të mbeturinave të përgatitura nga DMJ dhe mbi bazën e të cilave në nivel vjetorë, përmes një konkursi publik, ndahen fondet e mbledhura nga kompenzimi i paguar në përputhje me ligjet përrjedhat e veçanta të mbeturinave. Paragrafi 5 ofron një mundësi që fondet nga programi të alokohen me vendim të Qeverisë për qëllime të veçanta.

Neni 48 rregullon miratimin dhe përbajtjen e Programit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave, për një periudhë pesë vjeçare, e cila është pjesë përbërse e Planit Kombëtar të Menaxhimit të Mbeturinave.

Neni 49 përshkruan qëllimet për të cilat fondet nga Programi Vjetor i Financimit mund të alokohen përmes konkursit publik, si dhe mënyrën e shpalljes dhe zbatimit të tij. Konkursi publik zbatohet nga komisioni i formuar nga ministri, i cili në bazë të kritereve të përcaktuara vendos për

спроведува од комисија која ја формира министерот, која врз основа на утврдени критериуми одлучува за доделувањето на средствата, чија одлука, по донесување од страна на министерот, се објавува во Службен весник на Република Северна Македонија.

Главата VII го уредува надзорот

Членот 50 ги пропишува органите кои можат да вршат надзор над спроведувањето на овој закон и тоа: МЖСПП, Државниот инспекторат за животна средина и УЖС..

Членот 51 го уредува делокругот на надзор на државниот инспектор за животна средина, додека членот 52 ги утврдува решенијата што тој може да ги донесе. Со членот 53 се утврдува делокругот на надзор на службените лица во УЖС.

Заради меѓусебната поврзаност со други прописи, со членот 54 се уредува дека во инспекцискиот надзор можат да се применуваат и одредбите од Законот за инспекцискиот надзор, Законот за управување со отпадот, Законот за животната средина и прописите за посебните текови на отпад.

Со членот 55 се уредуваат одговорностите на службените лица во УЖС за спроведувањето на овој закон, како и мерките и постапките кои можат да ги применат.

Постапката за опомена во вршењето на инспекцискиот надзор е пропишана со член 56.

Надзорот над законитоста на работите на органите на оштините, општините во градот Скопје и градот Скопје е пропишана во членот 57, при што надзорот го врши МЖСПП во однос на тоа дали градоначалниците ги исполниле своите обврски пропишани со овој закон, особено за склучување на договори со КП и СП и доставување на извештаи до УЖС за исполнувањето на целите утврдени во истите. Со членот 58 се дава можност да се одземат надлежностите на единиците на локална самоуправа ако не ги исполнат своите обврски утврдени со овој закон.

Главата VIII ги уредува прекршочните санкции.

Со членовите 59, 60 и 61 се пропишани три

alokimin e fondeve, vendimi i të cilit, pasi që të miratohet nga Ministri, shpallet në Gazetën Zyrtare të RMV.

Kapitulli VII rregullon mbikëqyrjen

Neni 50 pëershkruan organet që mund të mbikëqyrin zbatimin e këtij ligji, edhe atë: MMJPH, Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, DMJ dhe Inspektorati Shtetëror i Tregut.

Neni 51 rregullon fushën e mbikëqyrjes së inspektorit shtetëror të mjedisit, ndërsa neni 52 përcakton vendimet që ai mund të marrë. Neni 53 përcakton fushën e mbikëqyrjes së zyrtarëve në DMJ.

Për shkak të ndërlidhjes me rregulloret e tjera, neni 54 përcakton që dispozitat e Ligjit për Mbikqyrje Inspektuese, Ligjit për Menaxhimin e Mbeturinave, Ligjit për Mjedisin Jetësor dhe Rregulloreve për Rrjedhat e Veçanta të Mbeturinave dhe Ligjit për Procedurat Tatimore mund të zbatohen gjithashtu për inspektime.

Neni 55 rregullon përgjegjësitë e personave zyrtarë në DMJ për zbatimin e këtij Ligji, si dhe masat dhe procedurat që mund t'i zbatojnë.

Procedura e paralajmërimiit në kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese përcaktohet në nenin 56. Mbikëqyrja mbi ligjshmërinë e punëve të organeve të komunave, komunave në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit pëershkruhet në nenin 57, ku mbikëqyrja kryhet nga MMJPH në lidhje me atë se kryetarët e komunave i kanë përbushur detyrimet e tyre të pëershkuara në këtë ligj, veçanërisht për lidhjen e marrëveshjeve me OK dhe OP dhe dorëzimin e raporteve në DMJ për përbushjen e objektivave të vendosura në to. Neni 58 jep mundësi për të heqjen kompetencave të njësive të vetëqeverisjes lokale nëse ato nuk përbushin detyrimet e tyre të përcaktuara me këtë ligj.

Kapitulli VIII rregullon sankzionet për kundërvajtje.

Nenet 59, 60 dhe 61 pëershkruajnë tre kategori

категории на санкции кои се разликуваат по тежината на прекршокот што го уредуваат и по висината на предвидената казна. Во членот 62 се предвидуваат казни за службените лица кои треба да постапуваат согласно овој закон која е пропишана во износ од 500 евра во денарска противвредност, додека за градоначалниците е предвидена казна од 5.000 евра во денарска противвредност.

Членот 63 овозможува да се води постапка за порамнување за прекршоците утврдени во членот 59 од овој закон, а за членовите 60 и 61 се води постапка за спогодување, а членот 64 уредува дека прекшочната постапка ќе се води согласно Законот за животната средина и Законот за прекршоците.

Преодните и завршните одредби од глава IX ги уредуваат начинот и роковите во кои производителите, КП и СП треба да се усогласат со одредбите на овој закон.

Согласно член 70 овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе започне да се применува на 31 јуни 2021 година.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Одредбите од овој закон се директно поврзани со решенијата што се дадени во Законот за управување со отпад, при што истиот ги почитува воспоставените правила и хиерархијата во управувањето со отпадот, и воспоставените системи за регионално управување со комуналниот отпад. Исто така, овој закон е поврзан со одредбите на законите кои го регулираат управувањето со посебните текови на отпад, и заедно преставуваат една целина на воспоставен систем на управување со посебните текови на отпад. Истиот не може да се применува ако истовремено не се следат и одредбите од посебните закони со кои е уредено постапувањето со посебните текови на отпад (како на пример пакување, батерии и акумулатори, електрична и електронска опрема, искористени возила и сл.).

sanksionesh që ndryshojnë në varësi sipas peshës së kundërvajtjes që e rregullojnë edhe sipas vlerës së dënimit të parashikuar. Neni 62 parashikon gjobëv për personat zyrtarët të cilët duhet të veprojnë në përputhje me këtë ligj, i cili është paraparë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë të denarit, ndërsa për kryetarët e komunave është paraparë një gjobë prej 1,500 euro në kundërvlerë të denarit.

Neni 63 lejon që të udhëhiqet procedura e zgjidhjes së kundërvajtjeve të përcaktuara në nenet 60 dhe 61 të këtij ligji, dhe neni 64 përcakton se procedura për kundërvajtje do të zhvillohet nga komisioni për kundërvajtje i themeluar në përputhje me Ligjin për Mjedisin dhe Ligjin për Kundërvajtje.

Dispozitat kalimtare dhe përfundimtare të Kapitullit IX rregullojnë mënyrën dhe afatet në të cilat prodhuesit, OK dhe OP duhet që të harmonizohen me dispozitat e këtij Ligji.

Në pajtim me nenin 70, ky ligj hynë në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut" dhe do të filloj që të zbatohet në 31 Qershor 2021.

II. LIDHJA E NDËRSJELLTË E VENDIMEVE TË PËRFSHIRA NË DISPOZITAT E PROPOZUARA

Dispozitat e këtij ligji janë të lidhura drejtëpërdrejt me vendimet e dhëna në Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave, me të cilat ai i respekton rregullat dhe hierarkinë e vendosur në menaxhimin e mbeturinave, dhe sistemet e vendosura për menaxhimin rajonal të mbeturinave komunale. Gjithashtu, ky ligj ka të bëjë me dispozitat e ligjeve që rregullojnë menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave, dhe së bashku përfaqësojnë sistem të tërë të vendosur të menaxhimit të rrymave speciale të mbeturinave. Nuk mund të zbatohet nëse në të njëjtën kohë nuk ndiqen dispozitat e ligjeve të veçanta që rregullojnë trajtimin e rrymave speciale të mbeturinave (p.sh: si paketimi, bateritë dhe akumulatorët, pajisjet elektrike dhe elektronike, automjetet e përdorura, etj.).

Со овој закон, иако не се врши директно транспорнирање на ЕУ законодавството, сепак истиот е заснован на основното начело во животната средина за загадувачот плаќа, и на начелото на проширена одговорност на производителот, кои се темел на воспоставениот систем за управување со отпад во ЕУ. Со Рамковната директива за отпад на ЕУ 2008/98 се воведоа основните принципи и единствени правила на проширената одговорност, кои се соодветно вградени во овој закон. Со овој закон се воспоставуваат сите неопходни правни инструменти за исполнување на обврските на Република Северна Македонија за постигнување на целите за собирање, преработка, рециклирање на повторна употреба на одделни отпадни производи и посебни текови на отпад, што во процесот на преговори со ЕУ, треба да бидат утврдени соодветни рокови за нивно постигнување.

III.ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Република Северна Македонија како земја кандидат за влез во ЕУ потребно е да го усогласи своето законодавство со она на ЕУ, како и да обезбеди негова примена преку постигнување на целите и стандардите утвдени во истото. Управувањето со посебните текови на отпад на ниво на ЕУ е засновано на јасни начела на загадувачот плаќа и на одговорност на производителот што се постигнува со донесувањето на овој закон. Со донесувањето и спроведувањето на овој закон ќе се придонесе кон подобрување на животната средина, заштита на здравјето на луѓето, како и кон искористување на економскиот потенцијал што го има отпадот и со тоа ќе се обезбеди заштита на ресурсите и развој на економијата поврзана со собирање, транспорт, селектирање, рециклирање на отпад, како и третман и искористување.

Донесувањето на овој закон воспоставува основа за спроведување на клучната економска мерка

Me këtë ligj, megjithëse nuk transponohet drejtpërdrejt legjislacioni i BE, por sërisht i njëjtë bazohet në parimin themelor në mjeshtëri për ndotësin paguan dhe parimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit, të cilat bazohen në sistemin e vendosur të BE-së për menaxhimin e mbeturinave. Ndryshimet në vitin 2018 në Direktivën Kornizë të BE-së për Mbeturinat 2008/98 u prezantuan parimet themelore dhe rregullat unike të përgjegjësisë së zgjeruar, të cilat janë përfshirë siç duhet në këtë ligj. Ky ligj përcakton të gjitha instrumentet e nevojshme ligjore për përbushjen e detyrimeve të Republikës së Maqedonisë së Verut për të arritur objektivat për mbledhjen, përpunimin, riciklimin, ripërdorimin e produkteve të caktuara të mbeturinave dhe rrymave speciale të mbeturinave, të cilat në procesin e negociatave me BE-në, duhet që të përcaktohen afatet adekuate për arritjen e tyre.

III. PASOJAT QË DO TË DALIN NGA ZGJIDHJET E PROPOZUARA

Republika e Maqedonisë së Veriut, si vend kandidat për anëtarësim në BE, ka nevojë të harmonizojë legjislacionin e saj me atë të BE-së, si dhe të sigurojë zbatimin e tij duke arritur qëllimet dhe standardet e vendosura në të. Menaxhimi i rrymave speciale të mbeturinave në nivelin e BE-së bazohet në parime të qarta të ndotësit paguan dhe përgjegjësinë e prodhuesit që arrihet me sjelljen e këtij ligji. me sjelljen dhe zbatimin e këtij ligji do të kontribuohet në përmirësimin e mjeshtërit, mbrojtjen e shëndetit të njeriut, si dhe përdorimin e potencialit ekonomik të mbeturinave dhe kështu do të sigurojë mbrojtjen e burimeve dhe zhvillimin e ekonomisë në lidhje me mbledhjen, transportin, klasifikimin, riciklimin e mbeturinave, si dhe trajtimin dhe shfrytëzimin.

Sjellja e këtij ligji krijon bazën për zbatimin e masës kryesore ekonomike që çon në përmirësimin e

која води во подобрување на собирањето и искористувањето на отпадот што ќе овозможи да се преземат следниве активности:

- Развој на пазари и зголемување на побарувачката на рециклирани производи.
- Спречување на нелојална конкуренција и создавање на исти услови за работа.
- Промоција на развојот на еко-иновациите и нивната примена во државата, како и во цела Европа согласно Акцискиот план за еко-иновации на ЕУ.
- Учество во Рамковната програма за конкурентност и иновации на ЕУ (ПКИ) и претстојната Рамкова програма за истражување и иновации (Хоризонт 2020) кои во текот на пристапниот период се достапни за домашните субјекти.

mbledhjes dhe shfrytëzimit të mbeturinave që do tē mundësojë ndërmarrjen e aktiviteteve të mëposhtme:

- Zhvillimi i tregjeve dhe kërkesa në rritje pér produktet e ricikluara.
- Parandalimi i konkurrencës sëlojale dhe krijimi i tē njëjtave kushte pér punë.
- Promovimi i zhvillimit të eko-inovacioneve dhe zbatimi i tyre në vend, si dhe në tē gjithë Evropën, në përputhje me Planin e veprimit të BE-së pér Eko-Inovacionin.
- Pjesëmarrja në Programin e Kornizës së Konkurrencës dhe Inovacionit të BE-së (PKK) dhe Programin e ardhshëm të Kornizës së Kërkimit dhe Inovacionit (Horizonti 2020) tē cilat janë në dispozicion tē njësive vendore gjatë periudhës së pranimit.

Влада на Република Северна Македонија

**Образец за проценка на фискалните импликации
на предлог прописите и општите акти доставени до Владата на Република Северна
Македонија за нивно усвојување**

1. Назив на предлогот:	2. Министерство / орган на државна управа :		
Предлог на Закон за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад	Министерство за животна средина и просторно планирање		
3. Цел на предлогот:	4. Вид на предлог:		
Донесување на Закон за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад	Предлог на Закон за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад		
5. Контакт лице и званије:	6. Контакт тел./факс или е-пошта:		
Ана Карапилова Мазневска, раководител на сектор за управување со отпадот	a.karanfilova@moepp.gov.mk		
7. Активност:			
/			
8. Вид на барање:			
(✓) Регулатива во врска со ЕУ	( ) Нова програма	( ) Прераспределба (на средства) помеѓу две програми	
( ) Друга нова регулатива	( ) Зголемување / намалување на постоечка програма	( ) Спојување на две или повеќе програми	
9. Цел на барањето / предложената активност:			
Донесување на Закон за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.			
10. Врска со владината програма:			
/			
11. Фискални импликации:	(илјади денари)		
A. Вкупни трошоци за предлогот	Тековна год.	Втора год.	Трета год.
Плати			
Стоки и услуги			
Капитал			
Трансфери			
Вкупно			
B. Одобрени средства за предлогот			
Плати			
Стоки и услуги			
Капитал			
Трансфери			
Вкупно			
C. Промена (разлика) од одобрените средства (B-A)			
Плати			
Стоки и услуги			

Капитал Трансфери Вкупно				
D. Расположливи средства од прелевање (од други активности или програми во органот) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
E. Нето импликации на средствата на органот (C-D) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
F. Зголемување / намалување на приходите				
G. Дополнителни извори на финансирање или споделување на трошоците Извор:				
12. Нето зголемување / намалување на бројот на вработени во врска со предлогот:				
13. Какви гаранции, заеми или други вистински или можни обврски ќе произлезат за Владата (а кои не се наведени во точка 11 A до 11 G)				
14. Ако ова претставува барање за дополнителни средства во тековната фискална година или надвор од нормалниот циклус на подготвување на буџетот, да се даде образложение				
15. Дата на завршување на проценката	30.04.2020 година			
16. Дата на поднесување на анализата до Министерството за финансии за добивање мислење				
17. Дата на добивање на одговор од Министерството за финансии				
18. Измени побарани од Министерството за финансии				
19. Одговор на министерството-предлагач:				
20. Одговор од Министерството за финансии:				
21. Дали мислењето на Министерството за финансии е дадено во прилог				
22. Одобрено / Дата:				
Потпис на државен секретар Каја Шукова	Ден/ месец/год. 	Потпис на министерот Naser Nuredini	Ден/ месец/год.	

Министерство за животна средина и просторно планирање
ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРОПИСОТ СО ЗАКОНОДАВСТВОТО НА
ЕВРОПСКАТА УНИЈА СО КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА

1. Правен пропис

1.1. Назив на прописот

Предлог на Закон за прошириена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад

Draft Law on extended producer responsibility on management of special waste streams

1.2. Предлагач

Министерство за животна средина и просторно планирање

1.3. ЕПП број

2018.0500.7628

1.4. Број и назив на поглавјето од правото на ЕУ согласно Националната програма за усвојување на правото на ЕУ

Поглавје 27 - Животна средина

2. Усогласеност на предлогот на прописот со одредбите на Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европските заедници и нивните земји членки

2.1. Одредба од Спогодбата која се однесува на нормативната содржина на прописот

Глава VI – Сообразување на законодавството и спроведување на законите, член 68 (согледувајќи ја важноста од приспособување на постоечките национални и идни закони со оние на заедницата и притоа обезбедувајќи усогласеност со истите); Глава VIII – Политика на соработка, член 103 животна средина и нуклеарна безбедност (соработка во однос на суштествените цели на борбата против деградација на животната средина со цел нејзина оддржливост, во насока на континуирано приближување на законите и регулативите кон стандардите на Заедницата).

2.2. Дали правниот пропис е во согласност со одредбите од Спогодбата

Да Не

2.3. Причини за неисполнување, односно делумно исполнување на обврските кои произлегуваат од наведените одредби на Спогодбата

/

3. Усогласеност на предлогот на прописот со изворите на правото на Европската унија

3.1. Одредби на примарните извори на правото на ЕУ

Договор за функционирање на Европската унија, Дел III наслов XX Животна средина, член 191 и 192

3.2. Степен на усогласеност со секундарните извори од правото на ЕУ

ЕУ пропис - CELEX

бр.32008L0098

потполна усогласеност делумна усогласеност неусогласеност

3.3. Причини за делумна усогласеност или неусогласеност со секундарните извори на

правото

Делумна усогласеност е поради тоа што дел од одредбите од Директивата се транспортирани во Законот за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад, а дел од одредбите се транспортирани во Законот за управување со отпадот, додека дел од одредбите ќе се транспортираат во подзаконските акти кои произлегуваат од истите.

3.4. Усогласеност со останати извори на правото на ЕУ

/

3.5. Рок во кој е предвидено постигнување на потполна усогласеност на предлогот на прописот со правото на Европската унија

Потполна усогласеност ќе се постигне во 2023 година.

3.6. Кореспондентна tabela (прилог)**Да****4. Превод на изворите на правото на Европската унија и правниот пропис**

4.1. Дали горенаведените извори на правото на ЕУ се преведени на македонски јазик и ако се преведени, наведете го изворот на преводот.

 ДА

Верзија МК

 НЕ

Извор: Извор на преводот на погоренаведениот извор на правото на ЕУ е Секретаријатот за европски прашања.

4.2. Достапност на преводот на изворите на правото на ЕУ

/

4.3. Дали предлог прописот е преведен на английски јазик? ДА НЕ**4.4. Достапност на преводот на предлог прописот**

/

5. Стручна помош и мислење

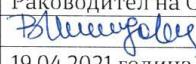
(Европска комисија, КАРДС, ИПА, TAIEX, SIGMA, држава членка на ЕУ, Совет на Европа, домашни стручњаци и др.)

5.1. Учество на техничка помош и консултанти во изработката на предлогот на прописот

Законот е изработен во рамките на ИПА Твининг Проект „Јакнење на административните капацитети за имплементација на Рамковната Директива за отпад и посебните текови на отпад“ (Twinning Contract “Strengthening the administrative capacities for implementation of Waste Framework Directive (WFD) and Special Waste Streams Directives (WEEED, WBAD and WPPD). Законот дополнително е доработен со финансиска помош од УНОПС.

5.2. Дадено мислење за усогласеноста на прописот

/

Раководител на надлежниот сектор	
Име и презиме:	Весна Индова Точко
Звање и работно место:	Раководител на Сектор за ЕУ
Потпис:	
Датум:	19.04.2021 година
Раководно лице/функционер во органот изработувач на правниот пропис	
Име и презиме:	Каја Шукова, државен секретар
Потпис:	
Датум:	19.04.2021 година
Раководно лице/функционер во органот предлагач на правниот пропис	
Име и презиме:	Maser Nuredini, министер за животна средина и просторно планирање
Потпис:	
Датум:	19.04.2021 година

Влада на Република Северна Македонија

МИСЛЕЊЕ НА СЕКРЕТАРИЈАТОТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО ЗА ИЗЈАВАТА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА НА ПРОПИСОТ

Предлог-Закон за проширина одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад (*)

ЕПП – 2018.0500.7628

Секретаријатот за законодавство ја разгледа изјавата за усогласеност со кореспондентната табела на прописот

Во однос на точките 2. и 3 од Изјавата, вклучително и Кореспондентната табела, Секретаријатот за законодавство:
а) целосно се согласува

Целосно се согласува со Изјавата за усогласеност во однос на точката 2 и 3 од Изјавата за усогласеност со кореспондентната табела МК-ЕУ на Предлог-Законот за проширина одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад (*)

б) делумно се согласува и ги дава следниве забелешки:
в) ценет дека несоодветно го одразува степенот на усогласеност на прописот со законодавството на ЕУ од следниве причини:

Мисленето го подготви:

Секретар на Секретаријатот за законодавство

Име и презиме:	М-р Ирена Јованова	Име и презиме:	Лина Георгиевска Миладиновска
Звање и работно место:	Половска	Звање и работно место:	Раководител на сектор
Потпис:		Потпис:	
Датум:	05.05.2021	Датум:	05.05.2021

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 44-4361/1-20

Скопје, 7 мај 2021 година

ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за прошириена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад (*), што го утврди на седницата, одржана на 22 декември 2020 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени Насер Нуредини, министер за животна средина и просторно планирање и д-р Христина Оцаклиеска, заменик на министерот за животна средина и просторно планирање, а за повереници Кaja Шукова, државен секретар во Министерството за животна средина и просторно планирање и Тодор Ѓорѓовски, државен советник во Министерството за животна средина и просторно планирање.

Овој закон произлегува од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА

Зоран Заев

